

การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น
สำหรับนักศึกษาครู

โดย

นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
หลักสูตรและการสอน(กลุ่มหลักสูตรและการนิเทศ) แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น
สำหรับนักศึกษาครู

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
หลักสูตรและการสอน(กลุ่มหลักสูตรและการนิเทศ) แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

THE DEVELOPMENT OF ENRICH CURRICULUM FOR ENHANCING
CONSTRUCTIONAL COMPETENCY IN INTEGRATED LEARNING
MANAGEMENT IN THE CONTEXT COMMUNITY AND
LOCAL CULTURE FOR PRE-SERVICE STUDENTS

By

MISS Jeeraporn KITCHAROEN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Doctor of Philosophy CURRICULUM AND INSTRUCTION
Department of Curriculum and Instruction
Academic Year 2023
Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ	การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู
โดย	นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน(กลุ่มหลักสูตรและการนิเทศ) แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร. ชนสิทธิ์ สิทธิ์สูงเนิน
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริวรรณ วนิชวัฒนวรชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วินัยธร วิชัยดิษฐ์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. คณิต เขียววิชัย)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติคม คาวีรัตน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชนสิทธิ์ สิทธิ์สูงเนิน)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริวรรณ วนิชวัฒนวรชัย)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วินัยธร วิชัยดิษฐ์)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(รองศาสตราจารย์ ดร. กรัณย์พล วิวรรณมงคล)

60253904 : หลักสูตรและการสอน(กลุ่มหลักสูตรและการนิเทศ) แบบ 2.1 ปรัชญาคุชฎีบัณฑิต

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตร, หลักสูตรเสริมสมรรถนะ, การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ, บริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น, นักศึกษาครู

นางสาว จีรภรณ์ กิจเจริญ: การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นสำหรับนักศึกษาครู อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ ดร. ชนสิทธิ์ สิทธิสุนทร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู 2) ศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมสมรรถนะฯ ได้แก่ 2.1) ประเมินความรู้ความเข้าใจหลังเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะฯ 2.2) ศึกษาพัฒนาการความสามารถการออกแบบการจัดการเรียนรู้ฯ 2.3) ศึกษาพัฒนาการความสามารถการจัดการเรียนรู้ฯ 2.4) ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะฯ และ 3) รับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะฯ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาครูชั้นปีที่ 4, 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปีการศึกษา 2565 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) หลักสูตรเสริมสมรรถนะฯ 2) แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ 3) แบบประเมินพัฒนาการการออกแบบการจัดการเรียนรู้ 4) แบบประเมินพัฒนาการการจัดการเรียนรู้ และ 5) แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นฯ วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา การหาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า

1. หลักสูตรเสริมฯ มี 7 องค์ประกอบ คือ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ มีขั้นตอนสอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ เข้าสู่บทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำสู่เนื้อหา นำพาปฏิบัติ วัดและประเมิน สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล โดยหลักสูตรมีคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($M = 4.45$, $SD = 0.60$)

2. ประสิทธิภาพหลักสูตรเสริมสมรรถนะฯ พบว่า 2.1) ความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรเสริมสมรรถนะฯ อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 85.92 2.2) พัฒนาการความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ฯ สูงขึ้น 2.3) พัฒนาการความสามารถในการจัดการเรียนรู้ฯ สูงขึ้น 2.4) ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะฯ มีความคิดเห็นว่า ชอบ สนุก ได้รับความรู้เพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สามารถนำไปใช้ได้

3) หลักสูตรได้รับรองจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เห็นว่า หลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้

60253904 : Major CURRICULUM AND INSTRUCTION

Keyword : CURRICULUM DEVELOPMENT, COMPETENCY ENHANCEMENT COURSE, INTEGRATED LEARNING MANAGEMENT, COMMUNITY CONTEXT AND LOCAL CULTURE, PRE-SERVICE STUDENTS

MISS Jeeraporn KITCHAROEN : The Development of Enrich Curriculum for Enhancing Constructional Competency in Integrated Learning Management in the Context Community and Local Culture for Pre-service Students Thesis advisor : Associate Professor Chanasith Sithsungnoen, Ph.D.

The purposes of the research were to 1) develop a curriculum to enhance the competency of integrated learning management in the context of the community and local culture for pre-service teachers 2) study the effectiveness of the curriculum for the integrated learning management competency in the context of the community and local culture for pre-service teachers as follow: 2.1) evaluate the knowledge and understanding after taking the competency course, 2.2) study the development of the ability to design learning management, 2.3) study the development of the ability learning management, and 2.4) study opinions towards to the curriculum, and 3) confirm the curriculum. The methodology is Research and Development (R&D). The samples comprised the fourth and fifth academic year of pre-service teachers, faculty of Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat University who were engaged in internship at school in academic year 2023. The instruments used for gathering data consisted of 1) A competency enhancement course, 2) An achievement test on knowledge and understanding, 3) An evaluation form on ability to design learning management, 4) An evaluation form on ability learning management, and 5) A questionnaire on student's opinion toward curriculum. Data analysis by content analysis, percentage, mean and stand deviation. The result of the study were as follows:

1. The development of enrich curriculum for enhancing competency in integrated learning management in the context of the community and local culture for pre-service students, it consists of 7 components: 1) Principles 2) Objectives 3) Curriculum Structure 4) Contents, 5) Learning Activities, there are 5 stages such as Introduction, Discussion, Presentation, Execution, and Evaluation 6) Media and Learning Resources, and 7) Assessment and Evaluation. Also the quality of the curriculum was at a high level ($M = 4.45, SD = 0.60$)

2. The effectiveness of the curriculum were found that:

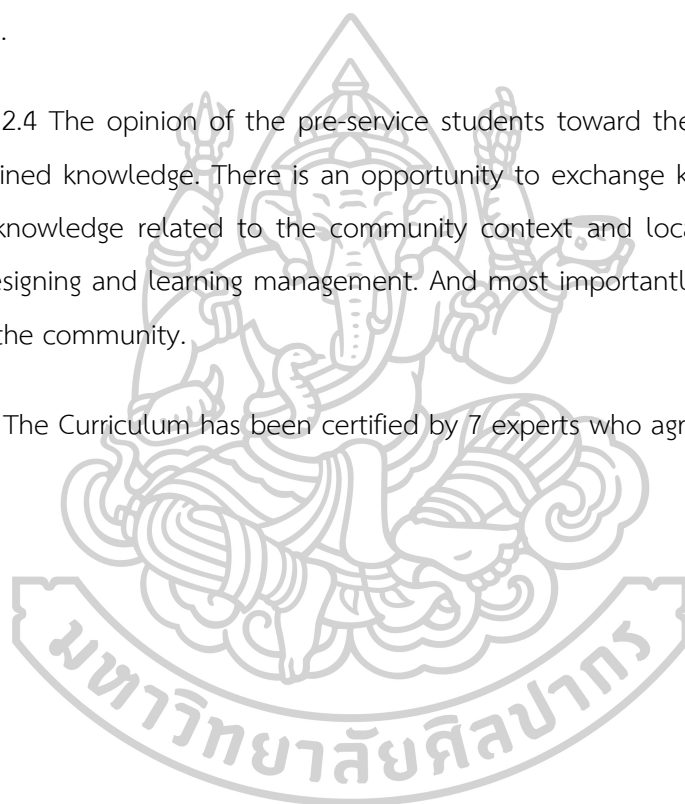
2.1 The knowledge and understanding were at a very high level (average 25.78 points, 85.92%).

2.2 The developing of the ability to design of learning management three times had higher level.

2.3 The developing of the ability to learning management three times had higher level.

2.4 The opinion of the pre-service students toward the curriculum had liked, had fun, gained knowledge. There is an opportunity to exchange knowledge. Also gained additional knowledge related to the community context and local culture that can be used for designing and learning management. And most importantly, had the opportunity to explore the community.

3. The Curriculum has been certified by 7 experts who agree that the course can be used.

กิตติกรรมประกาศ

ดุष्ฎินิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความเมตตา กรุณา และความอนุเคราะห์จากรองศาสตราจารย์ ดร.ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ซึ่งเป็นผู้ให้ความรู้ วิธีการในการทำงาน และที่สำคัญให้โอกาสผู้วิจัยได้เรียนรู้ ปรับปรุง และพัฒนางานของตนเองให้สำเร็จ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความเมตตา กรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมทั้งสองท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินัยธร วิชัยดิษฐ์ ที่ช่วยเติมเต็มงานให้ดุष्ฎินิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องและมีความสมบูรณ์ และขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติคม คาวิรัตน์ ประธานการสอบวิทยานิพนธ์ และให้กำลังใจให้ต่อสู้กับการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จ และรองศาสตราจารย์ ดร.กรัณย์พล วิวรรณมงคล ผู้ทรงคุณวุฒิที่เมตตา ใจดี ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้งานวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม นิลพันธุ์ ผู้ซึ่งให้แนวคิดในการทำดุष्ฎินิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุบลวรรณ ส่งเสริม ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย และทำสนทนากลุ่มทุกท่าน ขอขอบคุณเพื่อนๆ รุ่น 10 ที่เป็นกำลังใจให้เสมอมา ขอขอบคุณพี่ๆ รุ่น 9 (ผศ.ดร.พัชรพร ศุภกิจ ดร.อาทิตย์ญา โพธิ์สวอย และดร.ภรณ์ ศิริวิศาลสุวรรณ) พี่ๆ รุ่น 8 (อาจารย์ ดร.ศรีเมกา เจริญยศ และอาจารย์ ดร.สุวิมล สพฤกษ์ศรี) ขอขอบคุณอาจารย์ทุกท่านที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาที่ให้กำลังใจและคอยช่วยเหลือ และกัลยาณมิตรทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้มิตรภาพที่งดงามยิ่งเสมอมา

คุณค่าหรือประโยชน์อันเกิดจากดุष्ฎินิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแต่ ครูบาอาจารย์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน มอบความเมตตาปรารภนาดี คอยให้การสนับสนุนและให้กำลังใจอย่างดียิ่งแก่ผู้วิจัยตลอดมา

จิรภรณ์ กิจเจริญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	22
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	22
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	31
คำถามการวิจัย.....	35
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	35
สมมุติฐานการวิจัย.....	36
ขอบเขตของการวิจัย.....	37
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	39
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	42
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	43
1. การพัฒนาหลักสูตร.....	43
2. หลักสูตรเสริมสมรรถนะ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	108
3. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	118
4. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์.....	123
5. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	142

6. บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	155
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	167
ขั้นตอนที่ 1 วิจัย (Research : R ₁) การวิเคราะห์ความต้องการ	102
ขั้นตอนที่ 2 พัฒนา (Develop : D ₁) การออกแบบหลักสูตร	112
ขั้นตอนที่ 3 วิจัย (Research : R ₂) การนำหลักสูตรไปใช้	132
ขั้นตอนที่ 4 พัฒนา (Develop : D ₂) การประเมินผลหลักสูตร	139
ขั้นตอนที่ 5 รับรองหลักสูตร (Confirmation: C) การรับรองหลักสูตร	143
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	147
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู.....	148
ตอนที่ 2 ผลการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู.....	171
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาการรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู.....	187
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	190
สรุปผลการวิจัย.....	191
อภิปรายผลการวิจัย.....	194
ข้อเสนอแนะการวิจัย.....	200
รายการอ้างอิง.....	203
ภาคผนวก	201
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	202
ภาคผนวก ข การหาคุณภาพเครื่องมือ	234
ภาคผนวก ค เครื่องมือการวิจัย.....	267
ภาคผนวก ค หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับครู	308

ภาคผนวก จ แผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู..... 352
ประวัติผู้เขียน 398

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางสังเคราะห์ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร	54
ตารางที่ 2 ตารางสังเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตรเสริม	111
ตารางที่ 3 ตารางสังเคราะห์ขั้นตอนการสอนแบบบูรณาการ	150
ตารางที่ 4 ตารางสังเคราะห์องค์ประกอบบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น	161
ตารางที่ 5 สรุปการดำเนินงานวิจัยในขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการ.....	111
ตารางที่ 6 สรุปการดำเนินงานวิจัยในขั้นตอนที่ 2 การออกแบบหลักสูตร	130
ตารางที่ 7 สรุปการดำเนินงานวิจัยในขั้นตอนที่ 3 การนำหลักสูตรไปใช้	138
ตารางที่ 8 สรุปการดำเนินงานวิจัยในขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลหลักสูตร	142
ตารางที่ 9 สรุปการดำเนินงานวิจัยในขั้นตอนการรับรองหลักสูตร.....	147
ตารางที่ 10 แสดงสถานะทางด้านเพศ	150
ตารางที่ 11 แสดงสถานะสาขาวิชาที่ศึกษา.....	151
ตารางที่ 12 แสดงระดับผลการศึกษา.....	152
ตารางที่ 13 แสดงผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา.....	154
ตารางที่ 14 ผลการวิพากษ์โครงสร้างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู.....	167
ตารางที่ 15 ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู.....	169
ตารางที่ 16 ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู	176
ตารางที่ 17 ผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู.....	177

ตารางที่ 18 ผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและ
วัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ในภาพรวมทั้ง 3 ครั้ง 179

ตารางที่ 19 ผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและ
วัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ในแต่ละด้านทั้ง 3 ครั้ง..... 181

ตารางที่ 20 ผลการรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและ
วัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู 188

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย	34
ภาพที่ 2 กรอบการดำเนินงานวิจัย	101
ภาพที่ 3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยที่ 1 บูรณาการการเรียนรู้	172
ภาพที่ 4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยที่ 2 นำสู่ชุมชน แผนการเรียนรู้ 2.1 ภูมิสังคม	173
ภาพที่ 5 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยที่ 2 นำสู่ชุมชน แผนการเรียนรู้ 2.1 สำรวจชุมชน	173
ภาพที่ 6 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยที่ 3 ออกแบบบูรณาการ	174
ภาพที่ 7 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยที่ 4 การจัดการเรียนรู้	174
ภาพที่ 8 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยที่ 5-6 ปฏิบัติการออกแบบและการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น	175
ภาพที่ 9 ผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบท ชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู	178
ภาพที่ 10 ผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและ วัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู	179

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“...ประเทศชาติของเราจะเจริญหรือเสื่อมลงนั้นย่อมขึ้นอยู่กับ

การศึกษาของประชาชนแต่ละคนเป็นสำคัญ

ผลการศึกษาอบรมในวันนี้

จะเป็นเครื่องกำหนดของชาติในวันข้างหน้า

ท่านทั้งหลายจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องนี้

เพราะฉะนั้น เมื่อท่านออกไปเป็นครู

ท่านต้องพยายามทำหน้าที่ของท่านให้สำเร็จโดยสมบูรณ์...”

พระบรมราชาโชวาทพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

วันที่ 2 ธันวาคม 2508

จากพระบรมราชาโชวาทพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2508 นั้น กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาที่เป็นเครื่องกำหนดอนาคตของประเทศชาติ บทบาทของครูผู้ที่เป็นผู้รับผิดชอบต่อการศึกษาของชาติต้องทำหน้าที่ให้สำเร็จโดยสมบูรณ์ ซึ่งอนาคตของชาติจะไปทิศทางใดขึ้นอยู่กับบุคคลที่ทำหน้าที่อาชีพครู และดร.อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา ได้กล่าวไว้ว่า “ไม่มีอาชีพไหนเลยที่จะวิเศษและยิ่งใหญ่เท่าอาชีพครู และไม่มีอาชีพไหนเลยที่จะกำหนดชะตากรรมของประเทศเหมือนที่ครูทำได้ และไม่มีอาชีพไหนเลยที่จะช่วยให้อนาคตของโลกเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี” (ชาติชาย คชนชล, 2558) ซึ่งบทกลอนนี้ได้กล่าวถึงความสำคัญของอาชีพครูที่เป็นตัวกำหนดการเปลี่ยนแปลงอนาคตของประเทศชาติและอนาคตของโลกในทางที่ดี และสอดคล้องกับวีชร เล่าเรียนดี ที่กล่าวว่า “วิชาชีพครูยังเป็นวิชาชีพที่ทรงคุณค่าต่อมนุษย์ เป็นการปฏิบัติงานที่ไม่หยุดนิ่ง มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตลอดเวลา ผลลัพธ์หรือความสำเร็จที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นพลังที่ทำให้ชีวิตครูมีความหมาย” (วีชรา เล่าเรียนดี, 2556)

ครูเป็นบุคคลที่ทำหน้าที่ในวิชาชีพชั้นสูงที่ทรงคุณค่าและทรงคุณประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ครูเป็นผู้สั่งสอน ผู้ถ่ายทอดความรู้ และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับศิษย์ ซึ่งหน้าที่หลักของครู คือ การสอนหนังสือ หรือการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน คนที่จะมาประกอบวิชาชีพครูได้นั้นจำเป็นจะต้องมีความรู้ใน 2 เรื่อง คือ ศาสตร์ที่จะสอน และศาสตร์การสอน และ/หรือเรียนในสาขาครุศาสตร์ หรือศึกษาศาสตร์ สำหรับนักศึกษาครู คือ บุคคลที่เตรียมตัวจะเป็นครูในอนาคตจึงเลือกเรียนในสาขาครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์

สาขาครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยการเตรียมความพร้อมให้มีความรู้ เป็นผู้ยึดมั่นในค่านิยม อุดมการณ์ มีจิตวิญญาณของความเป็นครู และมีสมรรถนะทางวิชาชีพก่อนประจำการ โดยสาขาครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์มีหลายกลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาการประถมศึกษา กลุ่มสาขาวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาขาวิชาสุขศึกษา พลศึกษา และนันทนาการ เป็นต้น สาขาครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู ดังนั้นจึงต้องมีมาตรฐานกำหนด โดยการจัดการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (Thai Qualifications Framework for Higher Education : TQF) ว่าด้วยมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) พ.ศ.2562 กำหนดให้บัณฑิตที่พึงประสงค์มีความสามารถในการบูรณาการศาสตร์แบบสหวิทยาการและพหุวิทยาการเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน มีความรอบรู้ในด้านความรู้ทั่วไป วิชาชีพครู และวิชาที่จะสอน อย่างกว้างขวางลึกซึ้ง และเป็นระบบ มีความตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการ ทั้งการบูรณาการข้ามศาสตร์ และการบูรณาการกับโลกแห่งความเป็นจริง มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลาย ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการ (Formal) รูปแบบกึ่งทางการ (Non-formal) และรูปแบบไม่เป็นทางการ (Informal) อย่างสร้างสรรค์ มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกที่จะสอนอย่างบูรณาการ และการจัดการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (Thai Qualifications Framework for Higher Education : TQF) ว่าด้วยมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) กำหนดให้บัณฑิตที่พึงประสงค์มีความรอบรู้เรื่องวัฒนธรรม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก บัณฑิตจะต้องเป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมในการเป็นผู้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 มีทักษะข้ามวัฒนธรรม เป็นผู้มีความสามารถสูงในการจัดการเรียนรู้ สามารถจัดเนื้อหาสาระ ออกแบบ

กิจกรรม วางแผนและจัดการเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีสื่อ แหล่งเรียนรู้ ชุมชน ภูมิปัญญาในชุมชนที่เหมาะสมกับสาระวิชาและผู้เรียน สามารถบูรณาการความรู้ ข้ามศาสตร์ ข้ามวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถเลือกใช้ปรัชญาตามความเชื่อในการสร้างหลักสูตรรายวิชา การออกแบบเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและเทคโนโลยี การสื่อสาร การวัดและประเมินผู้เรียน การบริหาร จัดการชั้นเรียน การจัดการเรียนโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนและนอกโรงเรียน แหล่งการเรียนรู้แบบเปิดได้อย่างเหมาะสมกับสภาพบริบทที่ต่างกันของผู้เรียนและพื้นที่ (สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

จากการศึกษาปัญหาการศึกษาไทย พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาของครู ไม่สอดคล้องกับหลักคิดของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาตามที่คาดหวัง ทั้งๆ ที่ครูมีความเข้าใจหลักสูตรแกนกลางฯ และการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ตามหลักสูตรในระดับมาก (ดร.ณิศา จำปาทอง, 2560) นอกจากนี้ ผลของการนำหลักสูตรไปใช้นั้นยังไม่สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นของโรงเรียนในแต่ละชุมชน แต่ละสังคม แต่ละจังหวัด และแต่ละภูมิภาค (พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และเพียรวิทย์ ยินดีสุข, 2560)

จากการศึกษาปัญหาครู พบว่า ปัญหาการผลิตครูเกิดจากหลักสูตรการผลิตครูไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติจริง การผลิตครูมีมากกว่าความต้องการในบางสาขา เนื่องจากสถาบันผลิตครูมุ่งผลิตตามศักยภาพและความสามารถของแต่ละสถาบัน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่ให้ความสำคัญกับปริญญามากกว่าความรู้และสมรรถนะ การขาดแคลนครูในบางสาขา โดยเฉพาะสาขาวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ และภาษาไทย ซึ่งการผลิตครูของสถาบันการศึกษาในเชิงพาณิชย์ย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพของบัณฑิตที่ขาดทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครู ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) นอกจากนี้ ปัญหาเรื่องการผลิตและพัฒนาครูยังมีปัญหาในประเด็นเรื่องคุณภาพครู โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะการสอน การพัฒนาครูไม่ยึดสมรรถนะ เน้นทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ (ชนิตา รักษ์พลเมือง และคณะ, 2560) จากการวิเคราะห์สภาพปัญหา ปัจจัยที่ส่งเสริมการผลิตครูของประเทศไทย พบว่า 1) สภาพปัญหาในการผลิตครูของประเทศไทยในปัจจุบันมีความต้องการจำเป็นด้านการกำหนดนโยบายและการจัดหลักสูตรมีค่ามากเป็นลำดับที่ 1 ($PNI_{Modified} = 0.41$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการ

ทบทวนผลการผลิตบัณฑิต ด้านการติดตามและการควบคุมคุณภาพบัณฑิต และด้านการระบวนการผลิต ตามลำดับ (รุ่งทิวา แยมรุ่ง และคณะ, 2560)

สาเหตุที่ทำให้เด็กไทยด้วยคุณภาพมีหลายประการ ประการหนึ่งเนื่องมาจากหลักสูตร การสอน และการวัดประเมินผลแบบเดิมยังไม่สามารถส่งผลกระทบต่อกระบวนการเรียนรู้ และคุณภาพผู้เรียนตามที่พึงปรารถนา จึงจำเป็นต้องแสวงหาแนวคิด แนวทางและวิธีการอื่นที่จะช่วยให้ได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ นอกจากนี้ จากการจัดการศึกษา ทั้งในด้านหลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดประเมินผล มีข้อค้นพบว่า แม้จะมีผู้เรียนจำนวนหนึ่งประสบความสำเร็จ มีคุณลักษณะเป็นที่พอใจ แต่เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว พบว่า ผู้เรียนมีลักษณะ ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด คือได้เรียนรู้เนื้อหาสาระจำนวนมาก แต่ไม่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้ หัวโต ตัวลีบ คือ มีการเรียนรู้ที่ขาดความสมดุล เน้นทางด้านสติปัญญาความรู้ แต่ขาดการพัฒนาในด้านอื่นๆ เช่น การลงมือปฏิบัติ การพัฒนานิสัย วัตรธรรม แต่ไม่มีธรรมะ คือ มีความรู้แต่เป็นแบบปฏิบัติตามที่รู้ไม่ได้ เพราะขาดการฝึกฝนอย่างเพียงพอ รวมทั้งขาดประสบการณ์ที่ช่วยให้ซาบซึ้งในคุณค่าและความหมายของสิ่งที่เรียน นอกแ้วนกันของ คือ สามารถเรียนรู้โดยจดจำ ความรู้ความเข้าใจในระดับผิวเผิน ไม่รู้ลึก ไม่รู้จริงทำให้ไม่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและแก้ปัญหา เก่งแบบเปิด คือ ไม่เชี่ยวชาญอะไรสักอย่าง ไม่รู้จักตนเองไม่รู้ศักยภาพและความถนัดของตนไม่มีเป้าหมายในชีวิต ไม่มีเอกลักษณ์ของตนเองขาดความภูมิใจในตนเอง เรียนเพื่อสอบ คือ เรียนเพื่อให้ได้เกรดหรือให้สอบผ่านไป ไม่ได้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิต เรียนแบบตัวใครตัวมัน คือ ต่างคนต่างเรียนไม่เกี่ยวข้องกับคนอื่น ไม่สนใจว่าจะเรียนไปช่วยเหลือสังคมหรือสร้างความเปลี่ยนแปลงอะไรได้ไม่สนใจที่จะเรียนรู้ในระบบเพราะไม่เห็นคุณค่าของการเรียนการเรียนไม่มีความหมายต่อชีวิตของตน จากปัญหาความด้วยคุณภาพของผู้เรียนที่ไม่สามารถ นำความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและคุณลักษณะต่างๆ ที่ตนเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและการดำรงชีวิตประจำวันได้ ส่งผลให้การศึกษาคำเป็นจะต้องปรับเปลี่ยนจุดเน้นจากท่านเนื้อหาไปเป็นฐานสมรรถนะ (สุวันทนา สงวนรัตน์ และชวน ภาวังกุล, 2564)

มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.2561 มีข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ของคนไทย โดยมีหลักการในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติเพื่อ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ เป็นพลเมืองดี

มีคุณภาพและความสามารถสูง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งยังคาดหวังให้คนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษา สามารถเป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อเป้าหมายของการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และเป้าหมายสำคัญของมาตรฐานการศึกษาของชาติในรูปผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ คือ การให้อิสระสถานศึกษาในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและตามความถนัดของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้และความรอบรู้ในเรื่องของภูมิปัญญาไทย ท้องถิ่น ชุมชน สภากงมู สักคม ภูมิอากาศ ประเทศชาติ ประชาคมโลก และการนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติยึดหลักการสำคัญ คือ ให้มีการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของผู้เรียน พื้นที่ ชุมชน และสักคม ซึ่งแนวทางหนึ่งของการนำมาตรฐานสู่การปฏิบัติระดับสถานศึกษา คือ สถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้เหมาะสมตามอัตลักษณ์ของตนเอง สอดคล้องกับบริบท และตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน สักคม และยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวถึง บทบาทและหน้าที่ของครู ดังนี้คือ 1) ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน 2) กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้และทักษะกระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการและความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย 4) จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และคอยดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ 5) จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน 6) ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน 7) วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ไพฑูรย์ สินลารัตน์ ได้เสนอมุมมองของครูและคุณลักษณะ 7 ประการของครูในยุคศตวรรษที่ 21 คือ 1) สร้างและบูรณาการความรู้ได้ ครูจะต้องสามารถบูรณาการความรู้ต่างๆ ที่มีมาใช้ในการสร้างสรรค์และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ 2) มีความคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ ครูจะต้องสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการคิด โดยสามารถคิดวิเคราะห์ในเรื่องต่างๆ และมีความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ 3) มีวิสัยทัศน์และตก

ผลึกทางความคิดเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เรียน ครูจะต้องเป็นคนมีวิสัยทัศน์ เน้นให้เด็กเกิด การเรียนรู้ โดยการส่งเสริมการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้เด็กตกผลึกทางความคิดได้ด้วย ตัวเอง และมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน 4) ครูจะต้องรู้และเข้าใจเทคโนโลยีใหม่ มี ทักษะใหม่ๆ พร้อมทั้งชี้แนะข้อดีข้อเสียให้ผู้เรียนได้ ครูจะต้องสามารถใช้เทคโนโลยีส่งเสริมการศึกษา ได้หลากหลาย และการใช้เทคโนโลยีต่างๆ อย่างเหมาะสม และสามารถชี้ให้เด็กเห็นถึงข้อดีข้อเสีย 5) มีทักษะการสอนเด็กให้เติบโตเต็มศักยภาพและสร้างผลงานใหม่ๆ ครูจะต้องส่งเสริมการเรียนรู้ให้เด็ก ตามวัย และให้เด็กพัฒนาอย่างเต็มที่ตามศักยภาพของเด็ก และเน้นให้เด็กเปลี่ยนจากเป็นผู้รับ ได้เป็น ผู้พัฒนาและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ 6) ต้องเข้มแข็งในจรรยาบรรณ คุณธรรม จริยธรรม และชักชวนให้คน อื่นๆ ทำเพื่อสังคม ครูจะต้องยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ รักษาคุณธรรม จริยธรรม และเป็นบุคคล หนึ่งในสังคมที่ช่วยให้สมาชิกในสังคมนั้นๆ มีแนวทางในการปฏิบัติตนเองและสังคมที่เหมาะสม และ 7) มีบทบาทนำด้านการสอนและวิชาชีพ พัฒนาคุณภาพของโรงเรียนและในวิชาชีพพร้อมกับ ผู้บริหารมากขึ้น ครูจะต้องมีบทบาทต่อการส่งเสริมพัฒนา และประเมินผลการเรียนรู้และวิชาชีพใน โรงเรียนร่วมกับบุคลากรผู้บริหารและชุมชน (ไพฑูริย์ สินลารัตน์, 2561)

พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และเพียรวิทย์ ยินดีสุข กล่าวว่า เมื่อการศึกษาไทยดำเนินมาถึงในช่วง ศตวรรษที่ 21 การจัดการศึกษาด้านหลักสูตรเน้นหลักสูตรมาตรฐานการเรียนรู้ มีกรอบหลักสูตรเป็น หลักสูตรแกนกลางในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้น แต่ละสถานศึกษาจะต้องนำกรอบหลักสูตรไป พัฒนาเป็นหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นนั้นๆ มีการพัฒนารายวิชา พื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติมให้เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน มีการบูรณาการเรื่องราวของท้องถิ่น ซึ่งครู 4.0 ต้องเข้าใจธรรมชาติของหลักสูตรในประเด็นความหมาย องค์ประกอบ ตลอดจน กระบวนการพัฒนาหลักสูตร (พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และเพียรวิทย์ ยินดีสุข, 2560)

หลักสูตรเปรียบเสมือนเข็มทิศที่ใช้ในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลตามจุดหมายของ แผนการศึกษาแห่งชาติที่ต้องการ ให้หลักสูตรช่วยพัฒนาบุคคลต่างๆ ให้เป็นคนที่มีความรู้ ความสามารถและพัฒนาการในทุกๆ ด้าน นอกจากนี้หลักสูตรยังช่วยทำให้บุคคลต่างๆ สามารถ กำหนดแนวทางในการประกอบอาชีพตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเอง เพื่อ บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ ตลอดจนช่วยพัฒนาประเทศชาติไปสู่ความ เจริญในทุกๆ ด้าน หลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาทุกระบบ เนื่องจากข้อกำหนดต่างๆ ของ หลักสูตรจะเป็นมาตรฐานในการจัดการศึกษาของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งทำให้เป็นแนวทางนำไปสู่

การกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย อีกทั้งยังเป็นแนวทางสำหรับผู้สอน ในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายทั้งในด้านความรู้ ในเนื้อหาสาระ ทักษะ กระบวนการเรียนรู้และการคิด ทักษะทางสังคมและที่สำคัญ คือ คุณภาพทางด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ นอกจากนี้ความสำคัญของหลักสูตรยังมีต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยที่จะต้องตอบคำถามได้ว่า การจัดการศึกษานั้นบรรลุความคาดหวังของหลักสูตรหรือไม่ (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2552)

หลักสูตรเป็นแนวทางจัดการศึกษาที่ประมวลเนื้อหาสาระและประสบการณ์ต่างๆ ให้แก่ ผู้เรียน สำหรับใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิด ความรู้ เจตคติ ทักษะ และสมรรถนะต่างๆ ประกอบด้วย สภาพปัญหาและความจำเป็น หลักการ วัตถุประสงค์ โครงสร้างเนื้อหาสาระและเวลา แนวทางสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและ แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่แสดงออกทั้งด้านความรู้ ความคิด เจตคติ และการปฏิบัติใน ทิศทางที่พึงประสงค์ (ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน, 2564) ซึ่งหลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาทุก ระบบ เป็นมาตรฐานในการจัดการศึกษาของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย อีกทั้งยังเป็นแนวทางสำหรับผู้สอน ในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายในด้านความรู้จากเนื้อหาสาระ ทักษะ กระบวนการคิดและการเรียนรู้ ทักษะทางสังคม และที่สำคัญที่สุด คือ คุณภาพทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ นอกจากนี้หลักสูตรยังมีความสำคัญต่อการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ด้วย เพราะจะเป็นตัวกำหนดว่า การจัดการศึกษานั้นบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรหรือไม่ ดังนั้น การจัดหลักสูตรจึงต้องคำนึงถึงเป้าหมายที่ต้องพัฒนา โดยผู้จัดหลักสูตรต้องคำนึงถึงสิ่งที่ ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน วัดผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์ และนำผลมาสะท้อนสู่การปรับปรุงแก้ไข (อาทิตย์ญา โพธิ์สวาย, 2562) หลักสูตรมีหลายรูปแบบ ได้แก่ หลักสูตรเนื้อหาวิชา หลักสูตรหมวดวิชา หลักสูตรแกนกลาง หลักสูตรประสบการณ์ หลักสูตรบูรณาการ หลักสูตรสมรรถนะ เป็นต้น

หลักสูตรสมรรถนะเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นสมรรถภาพเฉพาะด้านของผู้เรียน มีการกำหนด จุดประสงค์ของหลักสูตรที่ชัดเจน เน้นความสามารถที่ทำได้มากกว่าเน้นเนื้อหา และหลักสูตรบูรณา การเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนในทุกๆ ด้าน ได้แก่ สติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ โดยการบูรณาการมีหลาย รูปแบบ ได้แก่ บูรณาการแบบผู้สอนคนเดียว บูรณาการแบบคู่ขนาน บูรณาการแบบสหวิทยาการ

และบูรณาการแบบโครงการ (ชนสิทธิ์ สิทธิ์สูงเนิน, 2564) หลักสูตรแบบบูรณาการ (Integrated curriculum) เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงหัวข้อหรือเนื้อหาสาขาวิชาต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้แบบองค์รวมที่มุ่งเชื่อมโยงความรู้ ความคิด เจตคติ และการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แจ้ง รู้จริงในสิ่งที่ศึกษา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ (อรนุช ลิมตศิริ, 2564)

บริบทชุมชน คือ สภาพแวดล้อมของกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในอาณาเขตเดียวกัน ณ พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งที่มีความสัมพันธ์กันทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ฯลฯ ร่วมกัน มีวิถีชีวิตที่ใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกัน เช่น เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และอยู่ภายใต้การจัดระเบียบของสังคมเดียวกัน วัฒนธรรมท้องถิ่น คือ สิ่งที่เป็นความเจริญของที่ใดที่หนึ่ง ในปัจจุบัน ความสำคัญของชุมชนและการทำงานกับชุมชนเป็นเรื่องที่ให้ความสำคัญและพูดถึงกันมาก แต่ในความเป็นจริงแล้ว การทำงานขององค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ก็มักจะไม่ได้ใช้ "ชุมชน" เป็นตัวตั้ง แต่กลับใช้องค์กร แผนงาน หรือไม่กี่ใช้วิชาการเป็นตัวตั้งเป็นส่วนใหญ่ เพราะองค์กรเป็นหน่วยงานที่บังคับบัญชา หรือควบคุมการทำงานของเรา เพราะแผนงานเป็นตัวกำหนดแนวทางเป้าหมาย ตัวชี้วัด และการประเมินผลของเรา เพราะวิชาการที่เราเรียนมา เป็นกรอบความคิดที่เราคุ้นเคยและถือว่าเป็นความจริงที่ไม่ต้องคำถาม (โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์, 2562) ในวงการการศึกษา ถ้าครู/นักศึกษาครูใช้บริบทชุมชนเป็นตัวตั้ง ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ก็จะช่วยให้ครู/นักศึกษาครูได้ทราบบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ช่วยให้เด็กนักเรียนมีความเข้าใจในการเรียนรู้ได้ง่าย เพราะเป็นสิ่งที่อยู่ในชุมชนอยู่แล้ว และการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เป็นกลยุทธ์หรือรูปแบบการ และจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเนื้อหาตามหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับชุมชน โดยใช้องค์กรปฏิบัติงานเป็นฐาน ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติงานจากสถานการณ์จริงในชุมชน ภายใต้การมีส่วนร่วมระหว่างผู้เรียน ผู้สอน และกลุ่มคนในชุมชน (นิภาพรรณ เจนสันติกุล, 2564)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาเป็นสถาบันทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และเป็นมหาวิทยาลัยในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ ปรัชญาของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา คือ เป็นสถาบันการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่มีคุณภาพได้มาตรฐานสากล ปรัชญาการศึกษา มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ สามารถดำเนินการด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีการบูรณาการองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น การสร้างนวัตกรรมและการนำศักยภาพที่โดดเด่นของศาสตร์สาขาต่างๆ ร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล ให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสากล วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยามุ่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ

เป็นเลิศด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอน การบูรณาการองค์ความรู้ นวัตกรรม และศักยภาพที่โดดเด่นของมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน ปณิธาน มุ่งสร้างพลเมืองโลกที่มีคุณภาพด้วยนวัตกรรมสร้างสรรค์ควบคู่ภูมิปัญญา พันธกิจ คือ พัฒนาหลักสูตรเพื่อผลิตบัณฑิตที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ให้มีการบูรณาการความเชี่ยวชาญ ของสาขาวิชาต่าง ๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง พัฒนาองค์ความรู้บนพื้นฐานของการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมการทำงาน และการผลิตบัณฑิต เป็นศูนย์กลางการบริการวิชาการและองค์ความรู้เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น และชุมชน อนุรักษ์ ส่งเสริม และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสู่สากล

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เพื่อผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ปรัชญา สร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ เพื่อผลิตและพัฒนาครู และสร้างบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ วิสัยทัศน์มุ่งผลิตบัณฑิต พัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ สร้างสรรค์ฐานสมรรถนะภาษางานวิจัยนวัตกรรมแห่งความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพมีจิตวิญญาณความเป็นครูมุ่งพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน พันธกิจ คือ พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตวิชาชีพครูให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ สร้างสรรค์องค์ความรู้จากการวิจัยบนพื้นฐานบูรณาการศาสตร์วิชาชีพครูหลักสูตรสมรรถนะ ภาษาต่างประเทศงานวิจัยและนวัตกรรม สร้างเครือข่ายความร่วมมือ ให้เป็น ศูนย์ กลางการบริการวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น อนุรักษ์ ส่งเสริม และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นสู่สากล อนุรักษ์ส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญา เพื่อการประกอบวิชาชีพครู และให้บัณฑิตปรับตัว คณะครุศาสตร์ดำเนินการจัดการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (Thai Qualifications Framework for Higher Education : TQF) ให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปีและสี่ปี) และตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพครู (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 โดยการจัดการศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ประกอบด้วยสาขาวิชาการประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา สาขาวิชาจิตวิทยา สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการประถมศึกษา สาขาวิชาภาษาไทย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป สาขาวิชาคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา สาขาวิชาดนตรีศึกษา สาขาวิชาศิลปศึกษา สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา และสาขาวิชาพลศึกษา ซึ่งโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (มคอ.2) ของทุกหลักสูตรทั้งหมด ประกอบไปด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชา

เฉพาะด้าน แบ่งออกเป็น กลุ่มวิชาชีพครูและปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา และกลุ่มวิชาเอก แบ่งออกเป็น วิชาเอกบังคับและวิชาเอกเลือก และหมวดวิชาเลือกเสรี

บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นจะแตกต่างกันออกไปตามสภาพพื้นที่ เช่น นักศึกษาครูเมื่อออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ณ โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะได้ไปอยู่ในบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นหนึ่งที่แตกต่างจากสถานศึกษาที่ได้ร่ำเรียนมา เมื่อได้ไปสอบบรรจุครูได้คัดเลือกเข้าทำงานหรือรับราชการ หรือย้ายสถานที่ทำงาน เพื่อเป็นการสร้างความรู้และความเข้าใจในบริบทของชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมถึงการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาที่สามารถบูรณาการการจัดการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมกับบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน จึงควรมีการพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อให้นักศึกษามีความรู้และเข้าใจในภูมิสังคม สภาพของพื้นที่ บริบทของชุมชน รวมถึงวัฒนธรรมท้องถิ่น แล้วนำความรู้และสมรรถนะวิชาชีพครูเหล่านั้นไปบูรณาการการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์เพื่อเป็นกรอบสำหรับสร้างคนไทย 4.0 ที่แตกต่างตามบริบทของท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวในข้างต้น ความสำคัญของครู ความสำคัญของสาขาครูศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ ความสำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา สาขาครูศาสตร์และศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปีและหลักสูตรสี่ปี) ปัญหาการศึกษาไทย ปัญหาครู แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2561 ความสำคัญของหลักสูตร หลักสูตรอิงสมรรถนะ หลักสูตรบูรณาการ ความสำคัญของบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิด ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรเสริมสมรรถนะและองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรม สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีรายละเอียดดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาขั้นตอนและสังเคราะห์ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler (1949), Taba (1962), Saylor and Alexander (1981), Skilbeck (1984) และสุรางค์ ธรรมโวหาร (2564) ได้รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการ ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบหลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 การนำหลักสูตรไปใช้ และขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลหลักสูตร

2. หลักสูตรเสริมสมรรถนะ และองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรม

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาความหมายของหลักสูตรเสริมจากวรรณ กระจ่างทอง (2558) พันทิวา กุมภีโร (2560) พัชรพร ศุภกิจ (2562) เพ็ญสุดา ทุไพบเราะ (2564) สรุปได้ว่า หลักสูตรเสริมสมรรถนะเป็นหลักสูตรที่จุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้กับนักศึกษาครู ให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีความสามารถในการออกแบบและจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยโครงสร้างหลักสูตรมีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และสังเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตรจาก Taba (1962), อาทิตย์ญา โพธิ์สวาย (2562) ภรณ์ วิศาลสุวรรณ (2562) ชนสิทธิ์ สิทธิสุนเนิน (2564) วิลาพัฒน์ อรุณบุญวลาชาติ (2564) และสุรางค์ ธรรมโวหาร (2564) ได้องค์ประกอบของหลักสูตรเสริม 7 องค์ประกอบ คือ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาสาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

3. แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยทำการศึกษาความหมายและองค์ประกอบของสมรรถนะของ David C. McClelland (1970) Pary (2000) สำนักงานข้าราชการพลเรือน (2548) เพ็ญพนอ พ่วงแพ (2557) ทิพนงค์ กุลเกตุ (2558) พิชญ์สินี ชมภูคำ (2562) พัชรพร ศุภกิจ (2562) ทำให้ได้แนวคิดที่สมรรถนะของนักศึกษาครู ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญ ทักษะในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และความคิดเห็น โดยสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจในสาระการจัดการเรียนรู้ ทักษะ หมายถึง ความสามารถในการออกแบบและจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น และความคิดเห็น หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

4. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาความหมาย ประเภท ลักษณะ รูปแบบของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2559) พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2560) และสุดเฉลียว ไทยกรรม (2562) ได้ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมี 5 ขั้นตอน คือ เข้าสู่บทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำสู่เนื้อหา นำพาปฏิบัติ วัดและประเมิน

5. แนวคิดบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาความหมาย และองค์ประกอบของบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นของธีระภัทรา เอกผาชัยสวัสดิ์ (2554) นันธิดา จันทรางศุ (2560) สมเจตต์ ผิวทองงาม (2561) พัฒน์ภัสสร ทรัพย์ประเสริฐ และคณะ (2561) สุรพล ชาเสน (2565) ทำให้ได้แนวคิดที่บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น คือ ลักษณะทางสังคมหรือการดำเนินชีวิตของคนพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งที่มีวิถีชีวิตใกล้เคียงกันหรือคล้ายคลึงกัน แบ่งออกเป็นสังคมชนบทและสังคมเมือง ประกอบด้วย ที่ตั้ง ภูมิประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติ ประเพณีชุมชน แหล่งท่องเที่ยว ภาษาถิ่น อาหารพื้นเมือง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณี และของดีชุมชน

กรอบแนวคิดการวิจัย ดังแผนภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

คำถามการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัยมีประเด็นคำถามการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีองค์ประกอบอะไรบ้าง และมีคุณภาพอยู่ในระดับใด

2. หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีประสิทธิผลเป็นอย่างไร ในประเด็นดังต่อไปนี้

2.1 ความรู้ความเข้าใจหลังเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นผ่านเกณฑ์ในระดับใด

2.2 พัฒนาการความสามารถการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สูงขึ้นหรือไม่

2.3 พัฒนาการความสามารถการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สูงขึ้นหรือไม่

2.4 ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู เป็นอย่างไร

3. การรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ในประเด็นดังต่อไปนี้

2.1 เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจหลังเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

2.2 เพื่อศึกษาพัฒนาการความสามารถการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

2.3 เพื่อศึกษาพัฒนาการความสามารถการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและ
วัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

2.4 เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณา
การบริบทสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

3. เพื่อรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรม
ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

สมมุติฐานการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและ
วัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. คุณภาพของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและ
วัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู อยู่ในระดับเหมาะสมมาก

2. ประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน
และวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ในประเด็นดังต่อไปนี้

2.1 ความรู้ความเข้าใจหลังเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบ
บูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู อยู่ในระดับดีมาก

2.2 พัฒนาการความสามารถการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบท
ชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีพัฒนาการสูงขึ้น

2.3 พัฒนาการความสามารถการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและ
วัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีพัฒนาการสูงขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2564 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 98 คน มาจากสาขาต่างๆ ดังนี้คือ

1) สาขาวิชาภาษาไทย	จำนวน 24 คน
2) สาขาวิชาภาษาอังกฤษ	จำนวน 21 คน
3) สาขาวิชาคณิตศาสตร์	จำนวน 17 คน
4) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป	จำนวน 11 คน
5) สาขาวิชาการประถมศึกษา	จำนวน 8 คน
6) สาขาวิชาเคมี	จำนวน 4 คน
7) สาขาวิชาสังคมศึกษา	จำนวน 3 คน
8) สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย	จำนวน 2 คน
9) สาขาวิชาดนตรีตะวันตกศึกษา	จำนวน 2 คน
10) สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา	จำนวน 2 คน
11) สาขาวิชาฟิสิกส์	จำนวน 1 คน
12) สาขาวิชาดนตรีไทยศึกษา	จำนวน 1 คน
13) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา	จำนวน 1 คน
14) สาขาวิชาศิลปศึกษา	จำนวน 1 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาชั้นปีที่ 5 ปีการศึกษา 1/2565 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่ได้มาจากการเปิดรับอาสาสมัครนักศึกษาครู (Voluntary Sampling) ซึ่งได้มาจำนวน 9 คน จากสาขาวิชาการประถมศึกษา จำนวน 6 คน และสาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 3 คน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วย หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ได้แก่
ความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ และความคิดเห็น ดังนี้

2.2.1 ความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทสังคมและ
วัฒนธรรมท้องถิ่น ประกอบด้วย การเรียนรู้แบบบูรณาการ ภูมิสังคม บริบทชุมชน และวัฒนธรรม
ท้องถิ่น สสำรวจชุมชน การออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

2.2.1 ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทสังคมและ
วัฒนธรรมท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้
เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบบูรณาการ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

2.2.3 ความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทสังคมและวัฒนธรรม
ท้องถิ่น ประกอบด้วย การนำเข้าสู่บทเรียน การดำเนินการสอน การสรุป การวัดและประเมินผลการ
เรียนรู้ อื่นๆ ได้แก่ การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การควบคุมชั้นเรียน
และบุคลิกภาพที่ดี

2.2.4 ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทสังคมและวัฒนธรรม
ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาการเรียนรู้ออกเป็นภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ดังนี้คือ

1) ภาคทฤษฎี ประกอบด้วย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1	บูรณาการการเรียนรู้	ใช้เวลา 3 ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	นำสู่ชุมชน	
	แผน 1 ภูมิสังคม บริบทชุมชน	ใช้เวลา 3 ชั่วโมง
	แผน 2 สสำรวจชุมชน	ใช้เวลา 4 ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	ออกแบบบูรณาการ	ใช้เวลา 3 ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4	การจัดการเรียนรู้	ใช้เวลา 3 ชั่วโมง

2) ภาคปฏิบัติ ประกอบด้วย

- ปฏิบัติการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
การจัดการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ในห้องเรียน 1 สัปดาห์
- ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการ
สถานศึกษา 2 เดือน

บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัย แบ่งออกเป็นดังนี้คือ

- การจัดการฝึกอบรม จำนวน 3 วัน รวม 16 ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี อยู่ในช่วงเดือน

ตุลาคม 2565

- ภาคปฏิบัติ (ประเมินการ

นำแผนการเรียนรู้ไปใช้ใน

ห้องเรียน) อยู่ในช่วง

เดือนพฤศจิกายน - เดือน

ธันวาคม 2565

จำนวน 3 ครั้ง

ระยะเวลา 2 เดือน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น หมายถึง เอกสารที่จัดทำขึ้นมาใหม่ โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการ ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบหลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 การนำหลักสูตรไปใช้ และขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลหลักสูตร

2. หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น หมายถึง กระบวนการจัดทำเอกสารที่สร้างขึ้นใหม่เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นได้ โดยองค์ประกอบของหลักสูตรเสริมฯ ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาสาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

3. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายหรือสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และความคิดเห็น ดังนี้

1. ความรู้ หมายถึง ความเข้าใจหรือสารสนเทศที่ได้รับเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้แก่ การเรียนรู้แบบบูรณาการ ภูมิสังคม บริบทชุมชน และ

วัฒนธรรมท้องถิ่น สสำรวจชุมชน การออกแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ประเมินจากแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ข้อสอบมีลักษณะเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก คือ ก ข ค และ ง จำนวน 30 ข้อ แบ่งออกเป็น การเรียนรู้แบบบูรณาการ จำนวน 6 ข้อ ภูมิสังคม บริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น จำนวน 6 ข้อ สสำรวจชุมชน จำนวน 6 ข้อ การออกแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการ จำนวน 6 ข้อ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ จำนวน 6 ข้อ

2. ทักษะ หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำที่บ่งชี้ถึงความสามารถ ประกอบด้วย

2.1 ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู หมายถึง สามารถออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ ประกอบด้วย การกำหนดองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ การกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้จริง การวัดและประเมินผล โดยความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ประเมินจากแบบประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกรวบรวมรายการ (Check-list) จำนวน 6 ด้านๆ ละ 5 ข้อ รวมเป็นจำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วยด้านองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล

2.2 ความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู หมายถึง สามารถดำเนินการจัดการเรียนรู้ได้ ประกอบด้วย การนำเข้าสู่บทเรียน การดำเนินการจัดการเรียนรู้ ขั้นสรุป การวัดและประเมินผล และอื่นๆ ประกอบด้วย การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สามารถการควบคุมชั้นเรียนเป็นไปด้วยดี และบุคลิกภาพที่ดี แต่งกายสะอาด เรียบร้อย โดยประเมินจากแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีลักษณะเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 21 รายการ ได้แก่ การนำเข้าสู่บทเรียน จำนวน 4 รายการ การดำเนินการสอน จำนวน 8 รายการ การสรุป จำนวน 3 รายการ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จำนวน 3 รายการ และอื่นๆ ประกอบด้วย การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ความสามารถการควบคุมชั้นเรียนเป็นไปได้ด้วยดี และบุคลิกภาพที่ดี แต่งกายสะอาด เรียบร้อย จำนวน 3 รายการ

3. **ความคิดเห็น** หมายถึง สิ่งที่รู้สึกต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ประเมินจากแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

4. **การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ** หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยขั้นตอนการสอนแบบบูรณาการ แบบบูรณาการออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 เข้าสู่บทเรียน ขั้นตอนที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 3 นำสู่เนื้อหา ขั้นตอนที่ 4 นำพาปฏิบัติ และขั้นตอนที่ 5 วัดและประเมินใช้รูปแบบการบูรณาการแบบผู้สอนคนเดียว เป็นการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ใช้รูปแบบการบูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion) ทำการออกแบบการเรียนรู้และสอนโดยใช้ผู้สอนเพียงคนเดียว โดยกำหนดหัวเรื่องหลัก คือ บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นนำไปเชื่อมโยงกับเนื้อหาสาระ/ศาสตร์หลักของผู้สอน

5. **บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น** หมายถึง ลักษณะทางสังคมหรือการดำเนินชีวิตของคนพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งที่มีวิถีชีวิตใกล้เคียงกันหรือคล้ายคลึงกัน ประกอบด้วย ที่ตั้ง ภูมิประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติชุมชน แหล่งท่องเที่ยว ภาษาถิ่น อาหารพื้นเมือง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณี และของดีชุมชน

6. **นักศึกษาครู** หมายถึง นักศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 5 ปีการศึกษา 2565

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผู้วิจัยขอแบ่งประโยชน์ที่ได้รับหลังจากการทำวิจัยเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว 3 กลุ่มดังนี้คือ

1. ประโยชน์ต่อนักศึกษา

นักศึกษาครูสามารถนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมในภาคทฤษฎีและปฏิบัตินำไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

2. ประโยชน์ทางวิชาการ

2.1 ครู/อาจารย์ได้แนวคิดหรือวิธีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู และสามารถนำรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเสริมที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้สำหรับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่นได้

2.2 ครู/อาจารย์ได้แนวคิด แนวทาง หรือวิธีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่นำไปประยุกต์ใช้ได้

3. ประโยชน์เชิงนโยบาย

3.1 สถาบันการผลิตครูได้แนวทางสำหรับการพัฒนานักศึกษาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

3.2 กระทรวงศึกษาธิการ/มหาวิทยาลัย/สถานศึกษาสามารถนำรูปแบบพัฒนาหลักสูตรไปไปประยุกต์ใช้ได้กับทุกหลักสูตร

3.3 กระทรวงศึกษาธิการ/มหาวิทยาลัย/สถานศึกษาสามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นไปประยุกต์ใช้ได้กับทุกสถานศึกษาของประเทศให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทเชิงพื้นที่ของสถานศึกษา

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมจากหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. หลักสูตรเสริมสมรรถนะ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์
 - 4.1 มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี)
 - 4.2 มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี)
5. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การพัฒนาหลักสูตร

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาเนื้อหาสาระเกี่ยวกับหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลหลักสูตร โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 หลักสูตร

การศึกษาหลักสูตร ประกอบด้วย ความหมายของหลักสูตร ความสำคัญของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตร และรูปแบบของหลักสูตร โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1.1 ความหมายของหลักสูตร

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาความหมายของหลักสูตรจากนักวิชาการ ดังนี้

Taba (1962, p.10) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง เอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อระบุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมหรือประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผล การเรียนรู้

Saylor, Alexander and Lewis (1981, p.8) ได้ให้นิยามของหลักสูตร คือ การจัดเตรียมมวลประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผล ความมุ่งหมายทางการศึกษาอย่างกว้างๆ และจุดมุ่งหมายเฉพาะโรงเรียน

ชัยวัฒน์ สุทธิวัฒน์ (2561, น.3) หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ทั้งหลายซึ่งเป็นแนวทางสำหรับจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่โรงเรียนจัดให้ผู้เรียนเพื่อพัฒนาให้มีคุณลักษณะตามที่สังคมคาดหวังไว้

พัชรพร ศุภกิจ (2562, น.16) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง แผนหรือโครงการความรู้ และประสบการณ์ที่พัฒนาขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งระบุเป้าหมายหรือจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ โดยผู้เรียนเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอน มีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อจะได้ทราบถึงพัฒนาการของผู้เรียน ทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติ และคุณลักษณะที่ได้กำหนดไว้ตามเป้าหมายของการเรียนรู้ที่ได้ตั้งไว้

ชนสิทธิ์ สิทธิสุนทร (2564, น.31-32) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง แนวทางจัดการศึกษาที่ประมวลเนื้อหาสาระและประสบการณ์ต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน สำหรับใช้จัดกิจกรรมการเรียน การสอน ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ เจตคติ ทักษะ และสมรรถนะต่างๆ ประกอบด้วย สภาพปัญหาและความจำเป็น หลักการ วัตถุประสงค์ โครงสร้างเนื้อหาสาระและเวลา แนวทางสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่แสดงออกทั้งด้านความรู้ ความคิด เจตคติ และการปฏิบัติในทิศทางที่พึงประสงค์

สุรางค์ ธรรมโฆหาร (2564, น.6-7) กล่าวว่า หลักสูตรมีความหมาย 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรก เป็นแผนหรือโครงการ ทางการศึกษาที่จัดไว้อย่างมีระบบ ลักษณะที่ 2 เป็นลักษณะของการนำแผน หรือโครงการจากลักษณะแรกนำมาปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์รูปแบบต่างๆ ความหมายของหลักสูตรจึงมีขอบเขตครอบคลุมประสบการณ์ทั้งหมดที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียนตามแบบแผนที่กำหนดทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

จากการศึกษาความหมายของหลักสูตรจากนักวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่า หลักสูตร คือ กระบวนการจัดทำแผนงานขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยจัดทำเป็นเอกสารขึ้นมาใหม่เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ มีหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาสาระการเรียนรู้ กิจกรรมการ

เรียนรู้ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ รวมถึงการวัดและการประเมินผล เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติ

1.1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

นักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตร ดังนี้

ชวลิต ชูกำแหง (2551, น.29) กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตร คือ

1. หลักสูตรเปรียบเสมือนแม่พิมพ์ของประชาชนในประเทศ โดยหลักสูตรเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของคนที่จบการศึกษาในระดับนั้นๆ

2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการศึกษา ถ้าหลักสูตรใดมีประสิทธิภาพ ก็จะสะท้อนถึงการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพตามมา

3. หลักสูตรเป็นแนวทางในการให้การศึกษา ซึ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกคน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง สามารถใช้หลักสูตรเป็นเครื่องมือในการกำกับดูแล ติดตามผล

4. หลักสูตรเป็นแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนของครู เนื่องจากหลักสูตรเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนในระดับมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งครูสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ให้สะท้อนและบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรที่ตั้งไว้

5. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดแนวทางความรู้ ตลอดจนการจัดประสบการณ์ของครูผู้สอน ซึ่งการจัดการศึกษาในแต่ละระดับจะมีองค์ความรู้และประสบการณ์ที่แตกต่างกันออกไป

6. หลักสูตรเป็นเครื่องทำนายอนาคตการศึกษาของชาติ อนาคตการศึกษาของชาติย่อมมาจากหลักสูตรที่มีวิสัยทัศน์ที่มีการวางกรอบเนื้อหาที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2554, น.13) กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตร ดังนี้คือ

1. หลักสูตรเป็นเสมือนเบ้าหลอมพลเมืองให้มีคุณภาพ

2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการจัดการศึกษา

3. หลักสูตรเป็นโครงการและเป็นแนวทางในการให้การศึกษา

4. หลักสูตรเป็นแนวปฏิบัติให้กับครูในโรงเรียน

5. หลักสูตรเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

6. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ ว่าผู้เรียนและสังคมควรจะได้รับสิ่งใดบ้างที่จะเป็นประโยชน์กับผู้เรียนโดยตรง

7. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่า เนื้อหาวิชาอะไรบ้างที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างราบรื่น เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ และบำเพ็ญประโยชน์กับสังคม

8. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่า วิธีการดำเนินชีวิตของผู้เรียนให้เป็นไปได้ด้วยความราบรื่นและผาสุก ควรเป็นอย่างไร

9. หลักสูตรสามารถทำนายลักษณะของสังคมในอนาคตว่าจะเป็นเช่นไร

10. หลักสูตรสามารถกำหนดแนวทางความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ ทักษะ และเจตคติของผู้เรียนในอนาคตที่จะอยู่ร่วมกันในสังคมและบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและชาติบ้านเมือง

ณัฐพงศ์ชัย ไทรพงษ์พันธ์ (2557, น.120) กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตร คือ

1. หลักสูตรเปรียบเสมือนแผนที่หรือเข็มทิศ เพื่อให้ผู้เรียนและผู้สอนเดินไปให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา

2. หลักสูตรเป็นตัวชี้วัดสำคัญของมาตรฐานการศึกษาของแต่ละประเทศ ซึ่งการศึกษาของแต่ละประเทศจะดีหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

3. หลักสูตรเป็นเสมือนแม่แบบในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนต่างๆ ไม่หลงทางและยังบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

4. หลักสูตรที่ดีช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงทักษะอื่นๆ

อาทิศย์ญา โพธิ์สวย (2562, น.21-22) กล่าวว่า หลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาทุกระบบ เป็นมาตรฐานในการจัดการศึกษาของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย อีกทั้งยังเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายในด้านความรู้จากเนื้อหาสาระ ทักษะกระบวนการคิดและการเรียนรู้ ทักษะทางสังคม และที่สำคัญที่สุด คือ คุณภาพทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ นอกจากนี้หลักสูตรยังมีความสำคัญต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วย เพราะจะเป็นตัวกำหนดว่า การจัดการศึกษานั้นบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรหรือไม่ ดังนั้น การจัดทำหลักสูตรจึงต้องคำนึงถึงเป้าหมายที่ต้องการพัฒนา โดยผู้จัดทำหลักสูตรต้องคำนึงถึงสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน วัดผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์ และนำผลมาสะท้อนสู่การปรับปรุงแก้ไข

ชนสิทธิ์ สิทธิ์สูงเนิน (2564, น.36-37) กล่าวว่า หลักสูตรมีความสำคัญกับการจัดการศึกษา โดยการจัดการศึกษาจะขาดหลักสูตรไม่ได้ เพราะหลักสูตรเป็นตัวกำหนดแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน หรือกล่าวได้ว่า หลักสูตรเป็นเครื่องชี้แนวทางในการจัดความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้เรียน โดยแบ่งความสำคัญออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับประเทศ ระดับสถานศึกษา และระดับห้องเรียน ความสำคัญของหลักสูตรในระดับประเทศ เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาในภาพรวมและแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มของการจัดการศึกษาในสังคมไทย ความสำคัญของหลักสูตรในระดับสถานศึกษา เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาและเป็นจุดเด่นของการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้นๆ และความสำคัญของหลักสูตรในระดับห้องเรียน เป็นการจัดการศึกษาที่นำไปสู่การปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดกับผู้เรียนโดยตรง

จากการศึกษาความสำคัญของหลักสูตรจากนักวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญทั้งในระดับจุลภาคและระดับมหภาค ในระดับจุลภาค หลักสูตรเป็นตัวกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้สอนได้จัดการเรียนรู้ตามแนวทางของหลักสูตรที่ได้วางไว้ ส่วนในระดับมหภาค หลักสูตรเป็นตัวกำหนดระดับการศึกษาของประเทศ

1.1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาองค์ประกอบของหลักสูตรจากนักวิชาการ ดังนี้

Beauchamp (1968, pp.107-109) ให้ความเห็นว่า หลักสูตรประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ เนื้อหาสาระและวิธีจัด จุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะ การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผล

Taba (1971, pp.422-423) กล่าวว่า หลักสูตรมีประกอบ 4 ข้อ คือ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล

สุรางค์ ธรรมโวหาร (2564, น.6-7) สรุปว่า องค์ประกอบของหลักสูตรจะมีอยู่ 4 ด้าน ได้แก่ จุดมุ่งหมายหลักสูตร เนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ การนำหลักสูตรไปใช้หรือการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล

ชนสิทธิ์ สิทธิ์สูงเนิน (2564, น.47) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตร ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาและเวลา แนวทางการจัดกิจกรรม สื่อและแหล่งเรียนรู้ และแนวการวัดและประเมินผล

จากการศึกษาองค์ประกอบของหลักสูตรจากนักวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตร ประกอบด้วย 1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) เนื้อหาสาระ 3) การนำหลักสูตรไปใช้ และ 4) การประเมินผลหลักสูตร

1.1.4 รูปแบบของหลักสูตร

นักวิชาการกล่าวถึงรูปแบบของหลักสูตร ไว้ดังนี้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2552, น.469-474) กล่าวถึงรูปแบบของหลักสูตรแต่ละประเภท ดังนี้

1. หลักสูตรรายวิชา (Subject Curriculum) เป็นหลักสูตรที่เน้นเนื้อหาสาระที่มีการนำความคิดรวบยอด ทักษะ หลักเกณฑ์หรือกฎเกณฑ์ต่างๆ นำมาจัดเป็นหมวดหมู่ในรูปของรายวิชา เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานที่กำหนด จากการเรียนรู้รายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2. หลักสูตรสัมพันธ์ (Correlated Curriculum) เป็นหลักสูตรที่ออกแบบเนื้อหาสาระในแต่ละกลุ่มวิชาหรือหมวดวิชาให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงสัมพันธ์กันตลอดหลักสูตร

3. หลักสูตรบูรณาการ (Integration or Integrated Curriculum) เป็นหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ ความถนัดและความสนใจ โดยการจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล มีความมุ่งหมายเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความสอดคล้องกับวิถีการดำรงชีวิต ผู้เรียนมีบทบาทในการคัดสรรประสบการณ์ทางการเรียนที่ต้องการ ภายใต้กรอบความมุ่งหมายของหลักสูตร

4. หลักสูตรบูรณาการ (Integrated Curriculum) เป็นหลักสูตรที่ผสมผสานเนื้อหาสาระและประสบการณ์ต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกันอย่างสมดุล แล้วจัดเป็นหน่วยการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้แบบองค์รวม

5. หลักสูตรอิงมาตรฐาน (Standard-based Curriculum) เป็นหลักสูตรที่กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน ได้แก่ มาตรฐานเนื้อหาสาระที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ (Content Standard) และมาตรฐานของความสามารถในการปฏิบัติงานหรือสิ่งที่ผู้เรียนสามารถที่จะทำได้ (Performance Standard) ผู้เรียนจะจบหลักสูตรก็ต่อเมื่อมีคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตร

6. หลักสูตรเสริม (Enrichment Curriculum) เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นเพื่อจุดมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจง มีระยะเวลาในการใช้หลักสูตรไม่มากนัก เน้นการ

เสริมสร้างสมรรถนะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ หรือพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนเฉพาะด้าน

สิทธิพล อัจฉินทร์ (2561, น.41-58) กล่าวถึงรูปแบบของหลักสูตรแต่ละประเภท ดังนี้

1. หลักสูตรเนื้อหาวิชาหรือหลักสูตรรายวิชา (The Subject Matter Curriculum) เป็นหลักสูตรเก่าแก่ที่ให้ความสำคัญกับเนื้อหาวิชา โดยจัดแยกเป็นรายวิชา ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนเนื้อหาวิชาเหมือนกันทุกคน ใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย

2. หลักสูตรสัมพันธ์วิชา (Correlated Curriculum) เป็นหลักสูตรที่พัฒนามาจากหลักสูตรเนื้อหาวิชาหรือหลักสูตรรายวิชา เป็นการนำเนื้อหาวิชาต่างๆ ที่สอดคล้องหรือส่งเสริมซึ่งกันและกันมาเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน แล้วจัดสอนเป็นเนื้อหาวิชาเดียวกัน

3. หลักสูตรผสมผสาน หรือหลักสูตรหมวดวิชา (Fused or Fusion Curriculum) เป็นหลักสูตรที่พัฒนามาจากหลักสูตรเนื้อหาวิชาหรือหลักสูตรรายวิชา พัฒนาขึ้นโดยการรวมเอาวิชาย่อยๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันมาผสมผสานกันในด้านเนื้อหาให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกต่อการจัดการเรียนการสอน เช่น หมวดวิชาสังคมศึกษา หมวดวิชาศิลปศึกษา หมวดวิชาคณิตศาสตร์ เป็นต้น

4. หลักสูตรหมวดวิชาแบบกว้าง (Broad Fields Curriculum) เป็นหลักสูตรที่พัฒนามาจากหลักสูตรเนื้อหาวิชาหรือหลักสูตรรายวิชา หลักสูตรสัมพันธ์วิชา และหลักสูตรผสมผสาน หรือหลักสูตรหมวดวิชา หลักสูตรนี้จะมีลักษณะที่กว้างกว่าหลักสูตรผสมผสาน หรือหลักสูตรหมวดวิชา ยึดความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกันของเนื้อหาและจุดมุ่งหมายรวมเป็นหมวดวิชาใหญ่ เช่น หมวดวิชาภาษา จะรวมหมวดวิชาภาษาไทยและภาษาต่างประเทศเข้าด้วยกัน

5. หลักสูตรเพื่อชีวิตและสังคม (Social Process and Life Function Curriculum) เป็นหลักสูตรที่นำเอากระบวนการทางสังคม ปัญหาสังคม และกิจกรรมต่างๆ ของคนในสังคม หรือสิ่งที่มนุษย์ต้องเผชิญในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมและชีวิตจริงของเด็กเป็นหลักในการจัดทำหลักสูตร หลักสูตรนี้ได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดของ John Dewey กับปรัชญาการศึกษาสาขาพัฒนาการนิยมและปรัชญาการศึกษาสาขาปฏิรูปนิยม

6. หลักสูตรกิจกรรมหรือประสบการณ์ (Activity or Experience Curriculum) เป็นหลักสูตรที่จัดตามแนวปรัชญาการศึกษาแบบพัฒนาการนิยม ซึ่งเชื่อว่าการเรียนรู้ของมนุษย์เกิดจากประสบการณ์ และประสบการณ์เหล่านี้จะช่วยให้เด็กเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ การจัดหลักสูตร

มุ่งส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการกระทำ (Learning by Doing) ลงมือวางแผนเพื่อหาประสบการณ์อันเกิดจากการแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง

7. หลักสูตรแบบแกน (Core curriculum) เป็นการจัดหลักสูตรที่มีการผสมผสานความรู้หลายๆ สาขาวิชาเข้าด้วยกัน เพื่อสนองความสนใจและความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้แบบ Active Learning สิ่งที่เรียนจะมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์และชีวิตของผู้เรียน

8. หลักสูตรแบบบูรณาการ (Integrated curriculum) เป็นหลักสูตรที่พัฒนามาจากหลักสูตรหมวดวิชาแบบกว้าง โดยการนำเอาเนื้อหาของวิชาต่างๆ มาหลอมรวมกัน และจัดเข้าเป็นกลุ่มหรือหมวดหมู่ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่สัมพันธ์และต่อเนื่องกัน อันมีคุณค่าต่อการดำรงชีวิต

ชนสิทธิ์ สิทธิ์สูงเนิน (2564, น.63-64, 71) กล่าวว่า หลักสูตรสมรรถนะเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นสมรรถภาพเฉพาะด้านของผู้เรียน มีการกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรที่ชัดเจน เน้นความสามารถที่ทำได้มากกว่าเน้นเนื้อหา และหลักสูตรบูรณาการเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนในทุกๆ ด้าน ได้แก่ สติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ โดยการบูรณาการมีหลายรูปแบบ ได้แก่ บูรณาการแบบผู้สอนคนเดียว บูรณาการแบบคู่ขนาน บูรณาการแบบสหวิทยาการ และบูรณาการแบบโครงการ

จากการศึกษารูปแบบของหลักสูตรจากนักวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่า หลักสูตรมีหลายรูปแบบ เช่น หลักสูตรเนื้อหา หลักสูตรหมวดวิชา หลักสูตรสหสัมพันธ์ หลักสูตรแกนกลาง หลักสูตรแบบบูรณาการ เป็นต้น สำหรับหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีรูปแบบหลักสูตรเป็นหลักสูตรสมรรถนะที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการออกแบบและจัดการเรียนรู้ได้ และยังเป็นหลักสูตรบูรณาการ โดยนำบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาบูรณาการกับศาสตร์หลักเพื่อนำไปจัดการเรียนรู้

1.2 การพัฒนาหลักสูตร

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร รูปแบบและขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.2.1 ความหมายการพัฒนาหลักสูตร

ชัยวัฒน์ สุทธิวัฒน์ (2561, น.75) กล่าวถึง การพัฒนาหลักสูตร มีความหมาย 2 ลักษณะคือ ลักษณะแรก เป็นการพัฒนาหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น และลักษณะที่สอง เป็นการ

จัดทำหลักสูตรใหม่ ที่ไม่มีหลักสูตรเดิมก่อน ซึ่งการพัฒนาดังกล่าว จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้ดีขึ้น สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

ภรณ์ ศิริวิศาลสุวรรณ (2562, น.34) กล่าวถึง การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R & D) ร่วมกับรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้น โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) ประกอบด้วย 4 มีขั้นตอน คือ 1) ขั้นการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (R1) 2) ขั้นการออกแบบและพัฒนาหลักสูตร (D1) 3) ขั้นการทดลองใช้หลักสูตร (R2) และ 4) ขั้นการประเมินคุณภาพหลักสูตร (D2)

อาทิตย์ญา โพธิ์สวอย (2562, น.17) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการเพื่อจัดเตรียมเนื้อหาสาระหรือประสบการณ์ที่สะท้อนถึงสมรรถนะด้านศาสตร์และศิลป์ ของครูระดับมัธยมศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน หรือเรียกว่า 4C Model คือ 1. การกำหนดกรอบแนวคิดหลักสูตร (Concepting the Curriculum Framework) 2. การสร้างหลักสูตร (Constructing the Curriculum) 3. การสร้างสรรค์การจัดการเรียนรู้ (Creating the Learning Management) และ 4. การประเมินหลักสูตร (Checking the Curriculum)

ชนสิทธิ์ สิทธิสุนเนิน (2564, น.114) สรุป การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการสร้างหลักสูตรใน 2 ลักษณะ คือ พัฒนาหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น หรือสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยไม่มีพื้นฐานของหลักสูตรเดิมอยู่เลย ทั้งนี้ หลักสูตรจะต้องมีการกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน

สุรางค์ ธรรมโหวาร (2564, น.184-185) สรุป การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตร การปรับปรุง การเปลี่ยนแปลงแบบสูตรให้ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคลและสภาพสังคม โดยมีความหมายทรงลักษณะคือ การจัดทำหลักสูตรใหม่ที่ไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อน และการพัฒนากับสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น โดยการปรับปรุงหลักสูตรหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

จากการศึกษาความหมายของการพัฒนาหลักสูตรจากนักวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่าการพัฒนาหลักสูตร มี 2 ลักษณะ คือ การทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ หรือพัฒนาจากหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น สำหรับหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและ

วัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู เป็นการสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยไม่มีพื้นฐานของหลักสูตรเดิมอยู่แล้ว

1.2.2 รูปแบบและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร

มีนักวิชาการเสนอรูปแบบและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

Ralph Tyler (1949, p.10) เสนอรูปแบบของการพัฒนาหลักสูตร ในลักษณะของการตั้งเป็นคำถาม 4 ข้อ คือ 1) มีวัตถุประสงค์ทางการศึกษาอะไรบ้าง ที่โรงเรียนจะต้องให้เด็กได้รับ 2) มีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรบ้าง ที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์เหล่านั้น 3) จะจัดประสบการณ์ทางการศึกษาเหล่านี้ให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร และ 4) จะพิจารณาได้อย่างไรบ้าง วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้นั้นได้บรรลุแล้ว ด้วยคำถามทั้ง 4 ข้อ จึงเป็นที่มาของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร คือ ขั้นที่ 1 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ขั้นที่ 2 การเลือกประสบการณ์ ในการเรียนรู้ ขั้นที่ 3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และขั้นที่ 4 การประเมินผล

Hilda Taba (1962, p.10) เสนอขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้น คือ 1) สำรวจ ปัญหาความต้องการและความจำเป็นต่างๆ ของสังคม 2) กำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษา 3) คัดเลือกเนื้อหาวิชาที่จะนำมาสอน 4) จัดลำดับเนื้อหาสาระ 5) คัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ 6) จัดลำดับประสบการณ์การเรียนรู้ 7) กำหนดวิธีการประเมินผลและแนวทางปฏิบัติ

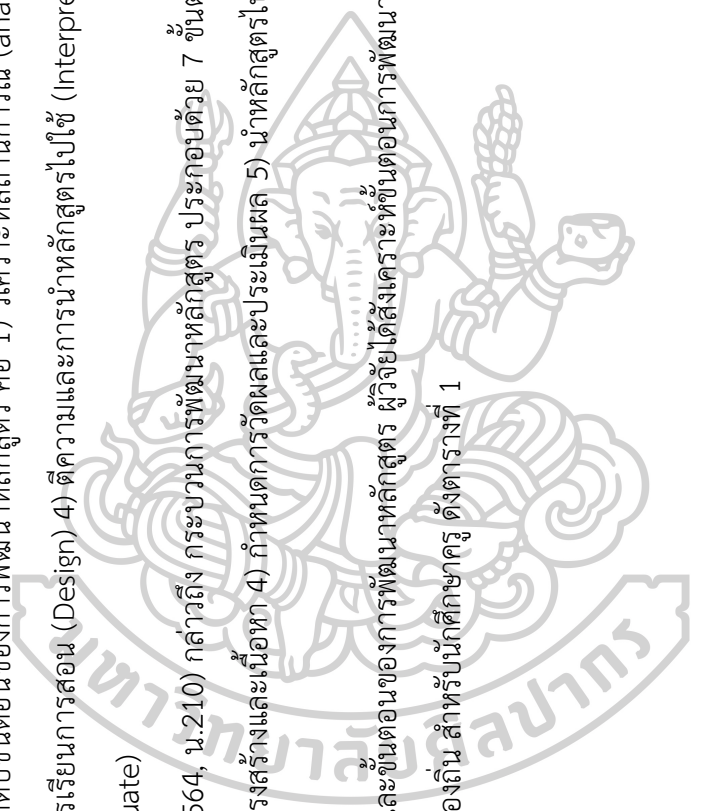

Saylor, Alexander and Lewis (1981, p.30-39) กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตรมี 4 ขั้นตอนที่สำคัญ คือ 1) เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และความครอบคลุม 2) การออกแบบหลักสูตร 3) การนำหลักสูตรไปใช้ 4) การประเมินผลหลักสูตร

Skilbeck (1984) จัดลำดับขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร คือ 1) วิเคราะห์สถานการณ์ (analyze situation) 2) นิยามจุดประสงค์ (Define Objective) 3) ออกแบบโปรแกรมการเรียนการสอน (Design) 4) ความสำเร็จการนำหลักสูตรไปใช้ (Interpret and Implementation) 5) ประเมินผลการเรียนรู้และการประเมินหลักสูตร (Evaluate)

สุรางค์ ธรรมโฆหาร (2564, น.210) กล่าวถึง กระบวนการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ 1) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) กำหนดหลักการและจุดมุ่งหมาย 3) กำหนดโครงสร้างและเนื้อหา 4) กำหนดการวัดผลและประเมินผล 5) นำหลักสูตรไปใช้ 6) ประเมินผลการใช้หลักสูตร 7) ปรับปรุงและแก้ไขหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษารูปแบบและขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางสังเคราะห์ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร

Ralph Tyler (1949)	Hilda Taba (1962)	Saylor and Alexander (1981)	Skilbeck (1984)	สุรงค์ ธรรมโวหาร (2564)	ผู้วิจัยสังเคราะห์
จุดมุ่งหมาย	สำรวจความต้องการ	เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และขอบเขต	วิเคราะห์สถานการณ์	วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน	การวิเคราะห์ความต้องการ
	จุดมุ่งหมาย		นิยมจุดประสงค์	กำหนดหลักการและจุดมุ่งหมาย	
	เลือกเนื้อหา		ออกแบบการเรียนรู้ การสอน	กำหนดโครงสร้างและเนื้อหา	
	จัดลำดับเนื้อหา				
เลือกประสบการณ์	เลือกประสบการณ์				
จัดลำดับประสบการณ์	จัดลำดับประสบการณ์				
ประเมินผล	ประเมินผล		ประเมินผลการเรียนรู้	กำหนดการวัดผลและประเมินผล	
		การออกแบบหลักสูตร			การออกแบบหลักสูตร
		การนำหลักสูตรไปใช้	นำหลักสูตรไปใช้	นำหลักสูตรไปใช้	การนำหลักสูตรไปใช้
		การประเมินผลหลักสูตร	ประเมินผลหลักสูตร	ประเมินผลการใช้หลักสูตร	การประเมินผลหลักสูตร
				ปรับปรุงและแก้ไขหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	

จากตารางที่ 1 ตารางสังเคราะห์ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร ผู้วิจัยได้ขั้นตอนการพัฒนาเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการ ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบหลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 การนำหลักสูตรไปใช้ และขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการ เป็นขั้นตอนของการศึกษาหาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็นเพื่อการพัฒนาหลักสูตร โดยการศึกษาหาข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร ด้านหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย โดยการสรุปและสังเคราะห์เนื้อหา ส่วนความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรหาข้อมูลจากคน ประกอบด้วยนักศึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลของการพัฒนาหลักสูตร เพื่อนำไปออกแบบหลักสูตรต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบหลักสูตร เป็นขั้นตอนที่นำข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการดำเนินการในขั้นตอนที่ 1 มาทำเป็นโครงร่างหลักสูตร ทำการตรวจสอบร่างหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ และประเมินคุณภาพหลักสูตรเพื่อความแน่ใจว่า หลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้

ขั้นตอนที่ 3 การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมาไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาครู

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลหลักสูตร เป็นขั้นตอนการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตร โดยทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น และสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

1.3 การนำหลักสูตรไปใช้

มีนักวิชาการกล่าวถึงการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนี้

สังต์ อุทรานันท์ (2532, น.260-262) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้นั้นถือได้ว่าเป็นขั้นตอนหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตร การจะนำหลักสูตรไปถึงผู้เรียนซึ่งเป็นนักเรียนนั้นจะต้องส่งผ่านผู้เกี่ยวข้องและผ่านระบับการปฏิบัติหลายระดับ ได้แก่ ระดับอุดมการณ์ ระดับเอกสาร ระดับการรับรู้ ระดับปฏิบัติการ และระดับประสบการณ์ ซึ่งผู้ถ่ายทอดในการนำเอาอุดมการณ์ของคณะพัฒนา

หลักสูตรไปถึงผู้เรียนนั้น ซึ่งก็หมายถึงครู จะต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารที่เกี่ยวข้องทุกระดับ นอกจากนี้ขั้นตอนการนำหลักสูตรไปใช้ยังเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญในการชีวิตถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของหลักสูตร เนื่องจากว่า ถึงแม้ว่าหลักสูตรจะสร้างไว้ดีเพียงใดก็ตาม ก็ไม่ได้หมายความว่าหลักสูตรจะประสบความสำเร็จ

พัชรพร ศุภกิจ (2562, น.29) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ โดยการเตรียมทรัพยากรที่จำเป็น ขั้นตอนที่ 2 การใช้หลักสูตรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และขั้นตอนที่ 3 การสะท้อนคิดและการโค้ช โดยการประเมินตนเองเพื่อชี้ให้เห็นถึงระดับของความสำเร็จและแนวทางการพัฒนา

ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน (2564, น.267) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นการทำงานและกิจกรรมต่างๆ ที่นำหลักสูตรที่สร้างขึ้นนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ได้แก่ การเตรียมบุคลากร อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สภาพแวดล้อม และการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน

จากการศึกษาการนำหลักสูตรไปใช้จากนักวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตร มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายระดับ ได้แก่ ระดับอุดมการณ์ ระดับเอกสาร ระดับการรับรู้ ระดับปฏิบัติการ และระดับประสบการณ์หลายฝ่าย เช่น ผู้บริหาร ครู นักเรียน นักศึกษา อาจารย์ และชุมชน เป็นต้น ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนอย่างดีเพื่อการนำหลักสูตรไปใช้ให้ได้ประสิทธิผลที่สุด

1.4 การประเมินผลหลักสูตร

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาการประเมินผลหลักสูตร ประกอบด้วย ความหมายของการประเมินผลหลักสูตร ความสำคัญของการประเมินผลหลักสูตร และรูปแบบของการประเมินผลหลักสูตร โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.4.1 ความหมายของการประเมินผลหลักสูตร

สุเทพ อ่วมเจริญ (มปป. , น.126) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลและการประมวลผลข้อมูล เพื่อนำมาตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพ ทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตร รวมถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรนั้นในอนาคต

วิโฆฎฐ์ วัฒนานิมิตกุล (2548, น.206) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรเป็นการพิจารณา เปรียบเทียบ และตัดสินใจเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ในระบบหลักสูตรว่า มีความสัมพันธ์กัน

อย่างไร มีความสอดคล้องกันระหว่างมาตรฐาน ความมุ่งหวัง และการปฏิบัติจริงเพียงใด หลักสูตรนั้น มีประสิทธิภาพเพียงใด มีผลกระทบอย่างไร เพื่อจะนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ปรับปรุงหลักสูตรนั้นให้ดีขึ้น

ภรณ์ ศิริวิศาลสุวรรณ (2562, น.50) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการหรือชุดของกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการตัดสินใจเกี่ยวกับประสิทธิผล หรือคุณค่าของผลผลิต/โครงการ และการปรับเปลี่ยนหลักสูตร หรือการยกเลิกหลักสูตร

ชนสิทธิ์ สิทธิ์สูงเนิน (2564, น.304) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรเป็น กระบวนการในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของหลักสูตรว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด เมื่อนำ หลักสูตรไปใช้แล้วบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ แล้วมีอะไรที่ต้องแก้ไขเพื่อนำผลที่ได้มาใช้ให้ เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจในทางเลือกที่ดีต่อไป

จากการศึกษาความหมายของการประเมินผลหลักสูตรจากนักวิชาการข้างต้น สรุปได้ ว่า การประเมินผลหลักสูตรเป็นขั้นตอนหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตร เป็นการรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพ ทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตร

1.4.2 ความสำคัญของการประเมินผลหลักสูตร

มีนักวิชาการที่ให้ความสำคัญของการประเมินผลหลักสูตร ดังนี้ ศิริชัย กาญจนวาสี (2553) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรเป็นการปรับปรุง หลักสูตรให้มีความทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งเป็นตัวชี้วัดและเป็นเกณฑ์คุณภาพ สำคัญตัวหนึ่งสำหรับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งการประเมินหลักสูตรเป็นร่องรอยของความ ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร ความพยายามในการปรับปรุงหลักสูตรให้มี ประสิทธิภาพ และผลของความสำเร็จของการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพตรงตามหลักสูตรและความ ต้องการของสังคม พร้อมทั้งเป็นการรองรับการตรวจประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

ชนสิทธิ์ สิทธิ์สูงเนิน (2564, น.307) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรมี ความสำคัญอย่างมากในกระบวนการจัดการศึกษา เพราะเป็นเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการควบคุม คุณภาพในหลายๆ ระดับ และหลักสูตรก็มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ไม่สามารถกำหนดไว้ ตายตัวได้ อีกทั้ง กระบวนการพัฒนาหลักสูตรยังเป็นกระบวนการที่ต้องมีการทำต่อเนื่องกันไปตั้งแต่ การสร้างหลักสูตรจนถึงการนำไปใช้ ดังนั้นการประเมินหลักสูตรก็จะช่วยให้ทราบว่าเอกสารหลักสูตร

มีความถูกต้องหรือไม่ การใช้หลักสูตรมีประสิทธิภาพเพียงใด สัมฤทธิ์ผลและประสิทธิผลของหลักสูตร เป็นอย่างไร

จากการศึกษาความสำคัญของการประเมินผลหลักสูตรจากนักวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตรเป็นตัวชี้วัดและเป็นเกณฑ์สำหรับการควบคุมคุณภาพ เป็นการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร รวมถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตร

1.4.3 รูปแบบการประเมินผลหลักสูตร

มีนักวิชาการเสนอรูปแบบและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

1. การประเมินหลักสูตรของ Tyler (1950)

Tyler (1950) ได้เสนอขั้นตอนการประเมินหลักสูตรไว้ 4 ขั้นตอน คือ ศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Goals) กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน (Behavioral Objectives) ทำการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (learning Experiences) และวัดผลลัพธ์ของหลักสูตร (Outcomes) ถ้าผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ถือว่าเกิดผลสัมฤทธิ์ แต่ถ้าไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์ จะต้องตัดสินใจปรับปรุงหลักสูตรใหม่

2. การประเมินหลักสูตรของ Stake (1967)

Stake (1967) ได้เสนอแนวทางการประเมินหลักสูตรไว้ 2 ส่วน คือ ส่วนแรก คือ การบรรยายหลักสูตร (Description Matrix) ประกอบด้วย การวิเคราะห์หลักสูตร และการบรรยายการใช้หลักสูตรด้านปัจจัย การปฏิบัติ และผลลัพธ์ และส่วนที่สอง คือการตัดสินคุณค่าของหลักสูตร (Judgment Matrix) ประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานของหลักสูตร และการตัดสินคุณค่าของหลักสูตรด้านปัจจัย การปฏิบัติ และผลลัพธ์ เช่นเดียวกัน

จากการศึกษาการประเมินหลักสูตรของ Tyler (1950) และ Stake (1967) สรุปได้ว่า การประเมินผลหลักสูตร เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้น ถ้าผลเกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์ ถือว่าสัมฤทธิ์ผล แต่ถ้าผลไม่เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์นั้น จะต้องตัดสินใจว่า จะปรับปรุงหลักสูตรหรือจะยกเลิกหลักสูตรนั้นไป

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร

ผู้วิจัยทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ดังนี้คือ

มงคล หมู่มาก, อังคณา อ่อนธานี, วาริรัตน์ แก้วอุไร, เอี่ยมพร หลินเจริญ (2559) ทำการศึกษาเรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนด้วย

เครือข่ายการจัดการความรู้สำหรับครู” การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนด้วยเครือข่ายการจัดการความรู้สำหรับครู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความสามารถทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนด้วยเครือข่ายการจัดการความรู้
- 2) เพื่อสร้าง และตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนด้วยเครือข่ายการจัดการความรู้ สำหรับครู และ
- 3) เพื่อทดลองใช้หลักสูตรเสริมสร้างความสามารถทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนด้วยเครือข่ายการจัดการความรู้ สำหรับครู

ผลการวิจัย พบว่า 1. ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ได้แก่ ความรู้วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ประกอบด้วย 1) ความสำคัญและความหมายการวิจัย 2) วัตถุประสงค์การวิจัย 3) ขั้นตอนการปฏิบัติการวิจัย 4) รูปแบบนวัตกรรม และ 5) การวัดและประเมินผล สำหรับความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การกำหนดปัญหา 2) การเลือกวิธีการหรือนวัตกรรม 3) การสร้างนวัตกรรม 4) การรายงานผลนวัตกรรม และเครือข่ายการจัดการความรู้ โดยแบ่งเป็น 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 สร้างเครือข่ายเพื่อกำหนดสิ่งที่ต้องรู้ ระยะที่ 2 แสวงหาความรู้ ระยะที่ 3 สร้างและเปลี่ยนความรู้ ระยะที่ 4 เก็บและเผยแพร่ความรู้ 2. หลักสูตรเสริมสร้างความสามารถทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีองค์ประกอบ ดังนี้คือ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) โครงสร้างของเนื้อหา 4) กิจกรรมการเรียนรู้ 5) การประเมินผล และคุณภาพของหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนด้วยเครือข่ายการจัดการความรู้สำหรับครู มีความเหมาะสมระดับมาก 3. ผลการทดลองใช้หลักสูตรเสริมสร้างความสามารถทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนด้วยเครือข่ายการจัดการความรู้ สำหรับครู พบว่า 1) ครูมีความรู้ความเข้าใจหลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ครูมีความสามารถทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนด้วยเครือข่ายการจัดการความรู้สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 3) ครูมีเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนด้วยเครือข่ายการจัดการความรู้ ในระดับมากที่สุด

เพชรปราณี อินทรพานิชย์ สำราญ กำจัดภัย และสมพร หลิมเจริญ (2560) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลสกลนคร โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 2) ศึกษาผลการทดลองใช้

หลักสูตรเสริม 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม ดำเนินการวิจัยโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลสกจนคร จำนวน 3 ห้องเรียนได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่มเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์ และแบบสอบถามความพึงพอใจสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรเสริมที่พัฒนาขึ้น มีองค์ประกอบ 7 ประการ คือ (1) หลักการหลักสูตรเสริมสร้างขึ้นด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมและการออกแบบย้อนกลับ ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ (2) จุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ 5 ประการคือ การสังเกตและการจำแนก การจัดกลุ่ม การวิเคราะห์เหตุผล การนำไปใช้ และการทำนาย (3) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มี 14 ประการ (4) โครงสร้างเนื้อหา มี 5 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ เปิดประตูสู่อเซียน เพียรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พร้อมพริกคุณธรรมจริยธรรมน้อมนำใส่ใจชีวิต มีวิถีอยู่อย่างสันติ จำนวน 28 ชั่วโมง (5) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการและเทคนิคที่หลากหลายเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์แก่ผู้เรียน (6) สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ เป็นสื่อประเภทวัสดุ เอกสารเครื่องมือและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และ (7) การวัดและประเมินผล มีการวัดก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ผลการตรวจสอบร่างหลักสูตรเสริมตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D.=0.56) 2) ผลการทดลองใช้หลักสูตรเสริมพบว่า 2.1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยหลักสูตรเสริมมีทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .012.2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยหลักสูตรเสริมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D.= 0.41)

วราภรณ์ ยศทวี, เสริมศรี ไชยสร, วิณา วโรตมะวิชญ, และพงษ์ศักดิ์ แป้นแก้ว (2560) ทำการศึกษาเรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อสร้างความตระหนักในคุณค่าของชีวิตสำหรับนักศึกษาพยาบาล" การวิจัยนี้มุ่งพัฒนาหลักสูตรและศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อสร้างความตระหนักในคุณค่าของชีวิตสำหรับนักศึกษาพยาบาล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรดิตถ์ จำนวน 36 คน ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรตามกระบวนการ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์สภาพความต้องการหลักสูตร ขั้นตอนที่ 2

การออกแบบและสร้างหลักสูตร ชั้นตอนที่ 3 การนำหลักสูตรไปใช้ ชั้นตอนที่ 4 การประเมินผลหลักสูตร เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) หลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อสร้างความตระหนักในคุณค่าของชีวิตสำหรับนักศึกษาพยาบาล 2) แบบวัดความตระหนักในคุณค่าของชีวิต 3) แบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมความตระหนักในคุณค่าของชีวิต 4) แบบบันทึกสะท้อนคิดการเรียนรู้ประจำวัน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t test และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1.หลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อสร้างความตระหนักในคุณค่าของชีวิตสำหรับนักศึกษาพยาบาล มีองค์ประกอบของหลักสูตร 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) แนวคิดและหลักการของหลักสูตร 2) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 3) โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และ 6) การประเมินผลหลักสูตร โดยออกแบบเป็น 5 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ 1) การรู้จักตนเอง 2) การศรัทธาในความดี 3) การเห็นคุณค่าตนเอง 4) การเข้าใจชีวิตและรู้จักคิดเข้าใจผู้อื่น และ 5) การรับรู้และเข้าใจความทุกข์ ซึ่งแต่ละหน่วยประกอบด้วยแผนการเรียนรู้ 3 แผน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครั้งละ 1 แผน ใช้เวลา 2 ชั่วโมง รวม 15 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 30 ชั่วโมง กิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องความหลากหลายและการแสดงออกของผู้เรียน โดยทุกหน่วยมีกิจกรรมหลัก 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมสวดมนต์และทำสมาธิ 2) การฟังอย่างลึกซึ้ง 3) การสะท้อนความคิด และ 4) การเขียนบันทึกการเรียนรู้ประจำวัน ซึ่งอาจารย์และนักศึกษาที่เข้าร่วมจัดการเรียนรู้มีความเห็นว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมที่จะใช้พัฒนาให้นักศึกษาให้มีความตระหนักในคุณค่าของชีวิต เข้าใจตนเองและผู้อื่นได้ 2.นักศึกษาพยาบาลทุกคนแสดงพฤติกรรมตระหนักในคุณค่าของชีวิตระหว่างการเรียนแต่ละหน่วย และมีพฤติกรรมที่บางคนแสดงมากกว่า 2 ครั้ง ได้แก่ การอธิบายเหตุผลของการเลือกสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์แทนตนเป็นความคิดและภาพวาด การยกตัวอย่างความเชื่อเกี่ยวกับพิธีกรรมต่างๆ การแสดงเหตุผลในความเชื่อเรื่องพลังเหนือธรรมชาติ การแสดงว่าตนเองมีความสุขเมื่อได้ช่วยเหลือผู้อื่น การเข้าใจพฤติกรรมของผู้เผชิญความทุกข์หนัก และสามารถช่วยเหลือผู้เผชิญความทุกข์ทางใจได้ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความตระหนักในคุณค่าของชีวิตของนักศึกษาพยาบาลโดยรวมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศุภเดช พัฒธยานนท์, พจมาน ชำนาญกิจ และ ประยูร บุญใช้ (2560) ทำการศึกษาเรื่อง " การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความตระหนักและพฤติกรรมตามหลักปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรเสริม เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 2) ศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริม และ 3) ศึกษาความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานได้แก่ t-test (dependent samples) ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนนาถอนวิทยานุกูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนมเขต 1 จำนวน 21 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีองค์ประกอบ 6 ด้าน คือ หลักการและเหตุผลของหลักสูตรเสริม จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเสริม โครงสร้างของหลักสูตรเสริม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล หลักสูตรเสริมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52, S.D. = 0.55$) และแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ สตอรี่ไลน์มีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 4.43, S.D. = 0.55$) 2) ผลการทดลองใช้หลักสูตรเสริมมีดังนี้ 2.1) ความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรเสริม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 84.43 2.2) ความตระหนักเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรเสริม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 86.20 2.3) พฤติกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ นักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรเสริมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.20, S.D. = 3.69$) 2.4) ความพึงพอใจของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อหลักสูตรเสริมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68, S.D. = 2.78$) จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรข้างต้น สรุปได้ว่า จากการพัฒนาหลักสูตร พบว่า องค์ประกอบของหลักสูตร ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหา กิจกรรมการ เรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

2. หลักสูตรเสริมสมรรถนะ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาหลักสูตรเสริมสมรรถนะ ประกอบด้วย ความหมายของหลักสูตรเสริมสมรรถนะ องค์ประกอบของหลักสูตรเสริม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ความหมายของหลักสูตรเสริม

วรพรรณ กระจ่างทอง (2558, น.10) กล่าวว่า หลักสูตรเสริม หมายถึง หลักสูตรที่ขยายเพิ่มเติมสาระและกระบวนการทั้งแนวกว้างและแนวลึกและเข้มข้นอย่างเหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของผู้เรียน เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะให้มากขึ้น โดยเฉพาะทักษะการคิดหรือมวลประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเพื่อขยายหลักสูตรสถานศึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะต่างๆ เช่น ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการคิดเชิงวิทยาศาสตร์ ขณะที่สาระจะเป็นเนื้อหาในรายวิชา โครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ใช้ในการพัฒนากระบวนการหรือทักษะต่างๆ นอกจากนี้หลักสูตรเสริมยังมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดแรงจูงใจและเจตคติทางบวกต่อการเรียนรู้ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีกระบวนการคิดที่กว้างและลึกมากขึ้น มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และเพิ่มเสริมการเรียนรู้อื่นๆ ทั้งสาระและกระบวนการที่ไม่ปรากฏในหลักสูตรเดิมโดยมุ่งหมายของหลักสูตรเสริมจะกำหนดขึ้นตามคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนสาระอาจจะเป็นเนื้อหาในรายวิชา โครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่นอกเหนือจากหลักสูตรสถานศึกษา

พันทิวา กุมภีโร (2560, น.13) กล่าวว่า หลักสูตรเสริม หมายถึง แนวทางการจัดประสบการณ์กับนักเรียนเพื่อให้มีทักษะ และกระบวนการทางคณิตศาสตร์ และเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบอิงบริบทโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้ ที่มาและความสำคัญ แนวคิดพื้นฐาน หลักการ จุดมุ่งหมาย, โครงสร้างเนื้อหา กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

พัชรพร ศุภกิจ (2562, น.12) หลักสูตรเสริม หมายถึง หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นเพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะเจาะจง เน้นการเสริมสมรรถนะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ หรือพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาเฉพาะด้านให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และความต้องการของทั้งนักศึกษาและชุมชน โดยจัดเนื้อหาเพิ่มเติมหรือคาบเกี่ยวกับหลักสูตรปกติที่มีอยู่ของสถานศึกษา มีการจัดกิจกรรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และระยะเวลาที่ใช้ไม่มากนัก

เพ็ญลดา ทัพไพเราะ (2564, น.9) ให้ความหมายของหลักสูตรเสริมสรณะผู้ประกอบการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่อยู่ภายในตัวบุคคลตามตำแหน่งงานนั้นๆ โดยสรณะของการเป็นผู้ประกอบการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมการแยกได้เป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความรู้ (Knowledge aspect) ประกอบด้วยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ 1) ความสำคัญของผู้ประกอบการ 2) หน้าที่ผู้ประกอบการ และ 3) การวิเคราะห์การเป็นผู้ประกอบการ โดยทำการจากแบบวัดสรณะด้านความรู้ เรื่องผู้ประกอบการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก
2. ด้านทักษะ (Skill aspect) คือ ความสามารถที่ต้องการให้ นักเรียนทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 1) ทักษะทางการคิด ได้แก่ การคิดแก้ปัญหาและการตัดสินใจ ประเมินจากแบบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและการตัดสินใจ และการคิดสร้างสรรค์ (Creative thinking) วัดได้จากแบบสังเกตและประเมินพฤติกรรมสรณะความเป็นผู้ประกอบการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 2) ทักษะทางการสื่อสาร คือ ความสามารถในการรับ และส่งสารทางธุรกิจ แบบสังเกตและประเมินพฤติกรรมสรณะความเป็นผู้ประกอบการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และ 3. ด้านลักษณะ (Relevant trait aspect) คือ เจตคติ ค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของนักเรียน หรือสิ่งที่นักเรียนเชื่อว่าตนเองเป็น ซึ่งวัดได้จากแบบสังเกตและประเมินพฤติกรรมสรณะความเป็นผู้ประกอบการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากการศึกษาความหมายของหลักสูตรเสริมจากนักวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่า หลักสูตรเสริมเป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นเพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะเจาะจงกับความต้องการและความสามารถของผู้เรียน เพื่อเพิ่มเติมสาระและกระบวนการทั้งแนวกว้างและแนวลึก เป็นหลักสูตรที่มีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สำหรับหลักสูตรเสริมสรณะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู เป็นหลักสูตรที่สร้างขึ้นใหม่ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้กับนักศึกษาครู เน้นสรณะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาครูได้มีความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ตระหนักถึงความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของหลักสูตรการเรียนรู้ โดย

โครงสร้างหลักสูตรแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ภาคทฤษฎี ประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ และ ภาคปฏิบัติ ประกอบด้วย 2 หน่วยการเรียนรู้

2.2 องค์ประกอบของหลักสูตรเสริม

นักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตร ดังนี้

Taba (1962) กำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ 4 ข้อ คือ 1) จุดประสงค์ 2)เนื้อหา 3) การจัดกระบวนการเรียนรู้ และ 4) การประเมินผล

พัชรพร ศุภกิจ (2562, น.155) สรุปลงค์ประกอบของการพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสองภาษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาการประถมศึกษาประกอบด้วย หลักการและเหตุผล (Rational Criterion) จุดมุ่งหมาย (Aim) วัตถุประสงค์ (Objective) เนื้อหา/โครงสร้างหลักสูตร (Content) กิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activity) ระยะเวลา (Duration) สื่อการเรียนรู้ (Learning Materials) และ การประเมินผล (Evaluation)

ภรณ์ ศิริวิศาลสุวรรณ (2562, น.49) ทำการสังเคราะห์และสรุปลงค์ประกอบของการพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะชีวิตในยุคดิจิทัลสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) โครงสร้างเนื้อหา 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล

ชนสิทธิ์ สิทธิ์สูงเนิน (2564, น.16) กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) โครงสร้างเนื้อหาและเวลา 4) แนวทางการจัดกิจกรรม 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 6) แนวการวัดและประเมินผล

วิลาพัฒน์ อรุณบุญลชาติ (2564, น.16) กำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย 1) ความเป็นมา 2) หลักการ 3) จุดมุ่งหมาย 4) ระยะเวลาการจัดการเรียนการสอน 5) โครงสร้างเนื้อหาและการฝึกปฏิบัติการผ่านโมดูลการเรียนรู้ 6) แนวทางการจัดการเรียนการสอน 7) สื่อการเรียนการสอน และ 8) แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สุรางค์ ธรรมโวหาร (2564, น.126) กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย 1) จุดมุ่งหมาย 2) เนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ 3) การนำหลักสูตรไปใช้หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ 4) การประเมินผล

จากการศึกษาองค์ประกอบของหลักสูตรจากนักวิชาการที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ผู้วิจัยนำองค์ประกอบของหลักสูตรมาสังเคราะห์ ได้องค์ประกอบของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ตารางสังเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตรเสริม

Taba (1962)	พัชรพร ศุกกิจ (2562)	ภรณ์ ศิริ วิศาลสุวรรณ (2562)	ชนสิทธิ์ สิทธิ์ สูงเนิน (2564)	วิลาพัฒน์ อูร บุญนวลชาติ (2564)	สุรงค์ ธรรม โวหาร (2564)	ผู้วิจัย สังเคราะห์
				ความเป็นมา		
	หลักการและ เหตุผล	หลักการ	หลักการ	หลักการ		หลักการ
	จุดมุ่งหมาย					
จุดประสงค์	วัตถุประสงค์	วัตถุประสงค์	วัตถุประสงค์	จุดมุ่งหมาย	จุดมุ่งหมาย	จุดมุ่งหมาย
				ระยะเวลา		
		โครงสร้าง เนื้อหา		โครงสร้าง เนื้อหา		โครงสร้าง หลักสูตร
เนื้อหา	เนื้อหา/โครงสร้าง หลักสูตร		โครงสร้าง เนื้อหาและ เวลา		เนื้อหาสาระ และ ประสบการณ์	เนื้อหาสาระ การเรียนรู้
การจัด กระบวนการ เรียนรู้	กิจกรรมการ เรียนรู้	การจัด กิจกรรมการ เรียนรู้	การจัด กิจกรรม	การจัดการ เรียนการ สอน	การจัด กิจกรรมการ เรียนการสอน	กิจกรรมการ เรียนรู้
	ระยะเวลา					
	สื่อการเรียนรู้	สื่อและแหล่ง เรียนรู้	สื่อและแหล่ง เรียนรู้	สื่อการเรียน การสอน		สื่อและแหล่ง เรียนรู้
การ ประเมินผล	การประเมินผล	การวัดและ ประเมินผล	การวัดและ ประเมินผล	การวัดและ ประเมินผล	การ ประเมินผล	การวัดและ ประเมินผล

จากตารางที่ 2 ตารางสังเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตร ผู้วิจัยได้องค์ประกอบของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ดังนี้

1) หลักการ เป็นหลักสูตรเสริมสมรรถนะที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีความสามารถในการออกแบบและ

จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น และยังเป็นหลักสูตรบูรณาการที่นำเอาบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาผสมผสานกับศาสตร์หลัก เพื่อออกแบบการจัดการเรียนรู้

2) จุดมุ่งหมาย เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการออกแบบและจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

3) โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ภาคทฤษฎี ประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ บูรณาการการเรียนรู้ นำสู่ชุมชน ออกแบบบูรณาการ และการจัดการเรียนรู้ และภาคปฏิบัติ ได้แก่ ปฏิบัติการออกแบบ และปฏิบัติการจัดการเรียนรู้

4) เนื้อหาสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย 2 ส่วนใหญ่ ประกอบด้วย ส่วนแรก สาระการเรียนรู้บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้แก่ ที่ตั้ง ภูมิประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติชุมชน แหล่งท่องเที่ยว ภาษาถิ่น อาหารพื้นเมือง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณี และของดีชุมชน และส่วนที่ 2 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้แก่ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

5) กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การบรรยาย การอภิปราย การนำเสนอ การเรียนรู้แบบร่วมมือ กรณีศึกษา การลงมือปฏิบัติ และการฝึกภาคสนาม

6) สื่อและแหล่งเรียนรู้ เป็นเครื่องมือ อุปกรณ์ และวิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ เอกสารประกอบการบรรยาย Power Point แผนที่ You Tube ใบงาน ผู้นำชุมชน เป็นต้น

7) การวัดและประเมินผล เป็นพิจารณาเพื่อตัดสินหรือวัดผลความก้าวหน้า โดยการทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น และประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเสริมสมรรถนะ

ผู้วิจัยทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเสริมสมรรถนะ ดังนี้คือ

อาทิตย์ญา โพธิ์สววย (2562) วิจัย การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างศาสตร์และศิลป์การจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูระดับมัธยมศึกษาเพื่อส่งเสริมความสามารถของนักเรียนในการสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคโนโลยี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริมสร้างศาสตร์และศิลป์การจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูระดับมัธยมศึกษาเพื่อส่งเสริมความสามารถนักเรียนในการสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคโนโลยี 2) ประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมสร้างศาสตร์และศิลป์การจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูระดับมัธยมศึกษาเพื่อส่งเสริมความสามารถนักเรียนในการสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคโนโลยี และ 3) ขยายผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างศาสตร์และศิลป์การจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็น ครูระดับมัธยมศึกษาจาก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 17 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/12 จำนวน 28 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนหอแวงพญาภิรมย์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย หลักสูตร และคู่มือการใช้ แบบประเมินสมรรถนะศาสตร์และศิลป์การจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูระดับมัธยมศึกษา และแบบประเมินความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคโนโลยี วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างศาสตร์และศิลป์การจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูระดับมัธยมศึกษาเพื่อส่งเสริมความสามารถของนักเรียนในการสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคโนโลยี เรียกว่า “4C Model” ประกอบด้วย 4 ชั้น คือ (1) การกำหนดกรอบแนวคิดหลักสูตร (2) การสร้างหลักสูตร (3) การสร้างสรรค์การจัดการเรียนรู้ (4) การประเมินหลักสูตร หลักสูตรมี 6 ประกอบ คือ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 3) โครงสร้างหลักสูตร 4) การจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะครูที่เน้นศาสตร์และศิลป์การจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 5) สื่อเทคโนโลยีการสอน และ 6) การวัดและประเมินผล การอบรมภาคทฤษฎีและปฏิบัติ จำนวน 30 ชั่วโมง ประกอบด้วย 3 หน่วย คือ (1) เรียนรู้ TPACK (2) Active Learning (3) Teaching Style มีประสิทธิภาพ 2. ประสิทธิภาพของหลักสูตร พบว่า 2.1) ครูระดับมัศึกษามีพัฒนาการด้านศาสตร์และศิลป์การจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลสูงขึ้น 2.2) นักเรียนระดับมัธยมศึกษามีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคโนโลยีอยู่ในระดับดีขึ้นไป 3. ผลการขยายผล พบว่า ครูที่เข้าร่วมหลักสูตร

เสริมสร้างศาสตร์และศิลป์การจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูระดับมัธยมศึกษาเพื่อส่งเสริมความสามารถของนักเรียนในการสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคโนโลยี มีสมรรถนะด้านศาสตร์และศิลป์การจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลอยู่ในระดับดีขึ้นไป และนักเรียนที่เรียนกับคุณครูที่เข้าร่วมหลักสูตรมีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคโนโลยีอยู่ในระดับดี

ภรณ์ ศิริวิศาลสุวรรณ (2562) วิจัย การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างทักษะชีวิตในยุคดิจิทัลสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพหลักสูตรเสริมสร้างทักษะชีวิตในยุคดิจิทัล 2) ศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมสร้างทักษะชีวิตในยุคดิจิทัล โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะคือ 2.1) ศึกษาพัฒนาการทักษะชีวิตในยุคดิจิทัลก่อน ระหว่าง และหลังการใช้หลักสูตร 2.2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้หลักสูตรเสริมสร้างทักษะชีวิตในยุคดิจิทัล และ 3) ขยายผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างทักษะชีวิตในยุคดิจิทัล ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R & D) โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธีที่มีลักษณะเป็นแบบแผนเชิงผสมผสานแบบรองรับภายในด้วยการศึกษาเชิงปริมาณเสริมด้วยวิธีการเชิงคุณภาพโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบอนุกรมเวลา โดยทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 31 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนวัดบางปะกอก สำนักงานเขตราชบุรี กรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย หลักสูตรเสริมสร้างทักษะชีวิตในยุคดิจิทัล คู่มือการใช้หลักสูตรเสริมสร้างทักษะชีวิตในยุคดิจิทัล หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินทักษะชีวิตในยุคดิจิทัล และแบบบันทึกของฉันทน์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างทักษะชีวิตในยุคดิจิทัลสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) โครงสร้างเนื้อหา 4) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 6) การวัดและประเมินผล และรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างทักษะชีวิตในยุคดิจิทัล (NICE Model) ซึ่งรูปแบบประกอบด้วย 4 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 วิเคราะห์ความต้องการ ชั้นที่ 2 บูรณาการเนื้อหาสาระ ชั้นที่ 3 สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ชั้น (MINE) คือ 1) ชั้นปรับเปลี่ยนวิธีคิด (Mindset) 2) ชั้นพิชิตแรงบันดาลใจ (Inspiration) 3) ชั้นใส่ใจการเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติ (Nature of Learning) และ 4) ชั้นนำไปสู่การเสริมสร้างพลังความสามารถ

(Empowerment) และขั้นที่ 4 ประเมินผล 2. ผลของประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมสร้างทักษะชีวิต ในยุคดิจิทัล พบว่า 2.1) นักเรียนมีพัฒนาการทักษะชีวิตในยุคดิจิทัลของอยู่ในระดับมากที่สุด และ 2.2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรเสริมสร้างทักษะชีวิตในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3. ผลการขยายผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างทักษะชีวิตในยุคดิจิทัล พบว่า 3.1) นักเรียนมีพัฒนาการทักษะชีวิตในยุคดิจิทัลของอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3.2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรเสริมสร้างทักษะชีวิตในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับมากที่สุด

พัชรพร ศุภกิจ (2562) ทำการศึกษาวิจัย การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อุตสาหกรรมแบบสองภาษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาการประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริมเพื่อสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อุตสาหกรรมแบบสองภาษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาการประถมศึกษา 2) เพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมเพื่อสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อุตสาหกรรมแบบสองภาษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาการประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 7 คน สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย หลักสูตรเสริมเพื่อสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อุตสาหกรรมแบบสองภาษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาการประถมศึกษา แบบประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้อุตสาหกรรมแบบสองภาษา แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้อุตสาหกรรมแบบสองภาษา และแบบประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) หลักสูตรเสริมเพื่อสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อุตสาหกรรมแบบสองภาษาพัฒนาขึ้นอย่างมีระบบมีประสิทธิภาพ โดยมีหลักการที่มุ่งเน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา วัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติการจัดการเรียนรู้อุตสาหกรรมแบบสองภาษา มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาอังกฤษในชั้นเรียนและการจัดการเรียนรู้อุตสาหกรรมแบบสองภาษา ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรตามรูปแบบ ADLER ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์หลักสูตร (A:Analysis) ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร (D:Development) องค์ประกอบของหลักสูตร 8 องค์ประกอบ คือ หลักการและเหตุผล (Rationale) เป้าหมาย (Goal) วัตถุประสงค์ (Objective) เนื้อหา/โครงสร้างหลักสูตร (Content) กิจกรรมการ

เรียนรู้ (Learning Activity) ระยะเวลา (Duration) สื่อการเรียนรู้ (Learning Materials) และการประเมินผล (Evaluation) ขั้นตอนที่ 3 การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ (L: Learning Activity Management) และขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลักสูตรเพื่อทบทวน ER: Evaluation for Revision)

2) ประเมินประสิทธิผลของหลักสูตร มีดังนี้ 2.1) ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์แบบสองภาษาอยู่ในระดับดีมาก นักศึกษาสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์แบบสองภาษาได้ ซึ่งองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกัน เป็นไปตามแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาและก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์

2.2) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสองภาษาอยู่ในระดับดีมาก นักศึกษาสามารถสื่อสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้ถูกต้องชัดเจนเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน บริหารและชั้นเรียนจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการแบบสองภาษา และจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา และ 2.3) ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบสองภาษาอยู่ในระดับมากที่สุด

เพ็ญสุดา ทุไพบเราะ (2564) ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรที่เสริมสร้างสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาและหาคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูโดยใช้โครงงานเป็นฐานร่วมกับการสอนแบบสร้างสรรค์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียน 2) เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ ดังนี้ 2.1) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมและความสามารถในการทำโครงงานหลังใช้รูปแบบกับเกณฑ์ที่กำหนดและศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู 2.2) เพื่อศึกษาความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนหลังใช้นวัตกรรมการสอนของนักศึกษาครู และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนของนักศึกษาครู และ 3) เพื่อรับรองคุณภาพรูปแบบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาครูสาขาเคมีชั้นปีที่ 4 จำนวน 14 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีและนักเรียนมัธยมศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 5 ห้องเรียน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรม แบบประเมินความสามารถในการทำโครงงาน แบบประเมินแผนและการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินความสามารถ

ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนและประเด็นการสังเกตการสอนของนักศึกษาครูวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1. รูปแบบมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ: การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู มุ่งเน้นให้นักศึกษาสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองโดยใช้การแสวงหาความรู้จากการลงมือปฏิบัติ มีการศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และทำโครงการร่วมกันโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์และกระบวนการกลุ่มที่เน้นการร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมการสอนที่ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมได้ 2) วัตถุประสงค์: เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูและพัฒนาความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียน 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้มี 6 ขั้นตอน ได้แก่ กระตุ้นความสนใจ วิเคราะห์ปัญหา คิดวิธีแก้ปัญหา วางแผนทำโครงการ รายงานผลและประเมินผล 4) การวัดผลและประเมินผล ได้แก่ ประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูจากทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมและความสามารถในการทำโครงการและความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียน และ 5) เงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบไปใช้: ผู้สอนต้องมีความสามารถและประสบการณ์ด้านการสอนและการโค้ชและอำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจกรรม 2. ประสิทธิภาพของรูปแบบ ดังนี้ 2.1) ผลที่เกิดกับนักศึกษาครู พบว่า หลังใช้รูปแบบนักศึกษาครูมีทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมอยู่ในระดับดี ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสามารถในการทำโครงการอยู่ในระดับดี สูงกว่าเกณฑ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อยู่ระดับดี 2.2) ผลที่เกิดกับนักเรียน หลังทดลองใช้นวัตกรรมการสอนของนักศึกษาครู พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมอยู่ในระดับดีและนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนของนักศึกษาครู 3. ผลการรับรองรูปแบบ พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมสอดคล้องของแนวคิดพื้นฐานและองค์ประกอบในระดับมากที่สุด

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเสริมสมรรถนะข้างต้น สรุปได้ว่า หลักสูตรเสริมสมรรถนะเป็นการส่งเสริมความสามารถของผู้เรียน เช่น เสริมสร้างศาสตร์และศิลป์การจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูระดับมัธยมศึกษา เสริมสร้างทักษะชีวิตในยุคดิจิทัลสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสองภาษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู เสริมสร้างสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการที่

มีความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นต้น มีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวิเคราะห์ความต้องการ การพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

สำหรับหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู เป็นการพัฒนาหลักสูตรขั้นเพื่อเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้กับนักศึกษาครู มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น พัฒนาความสามารถการออกแบบและการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยมีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการ ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบหลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 การนำหลักสูตรไปใช้ และ ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลหลักสูตร และหลักสูตรมีองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ คือ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาสาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

3. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ความหมายของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ สมรรถนะของนักศึกษาครู และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ความหมายของสมรรถนะ

นักวิชาการให้ความหมายของสมรรถนะ ดังนี้

David C. McClelland (1970) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในตัวบุคคล ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้จะเป็นตัวผลักดันให้บุคคลสามารถสร้างผลการปฏิบัติงาน ที่ตนรับผิดชอบให้สูงกว่า หรือเหนือกว่าเกณฑ์เป้าหมายที่กำหนดไว้

Pary (2000) กล่าวว่า สมรรถนะ คือ กลุ่มของความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งมีผลกระทบต่องานหลักของตำแหน่งงานหนึ่งๆ โดยกลุ่มความรู้ทักษะและคุณลักษณะดังกล่าวสัมพันธ์กับผลงานของตำแหน่งงานนั้นๆ และสามารถวัดผลเทียบกับมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับและเป็นสิ่งที่สามารถเสริมสร้างขึ้นได้โดยผ่านการฝึกอบรมและการพัฒนา

Oxford Dictionary (2005, p.307) ให้ความหมายของ สมรรถนะ (competence, competency) หมายถึง ความสามารถในการทำบางสิ่งบางอย่างได้ดี หรือทักษะที่จำเป็นต้องมีในการทำงาน

สำนักงานข้าราชการพลเรือน (2548) กล่าวว่า สมรรถนะ คือ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่นๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่นๆ ในองค์กร

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2556) ให้ความหมายของคำว่า สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถ

ทิพนงค์ กุลเกตุ (2558) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ และคุณลักษณะของบุคคลที่แสดงออกด้วยวิธีคิด และพฤติกรรมในการทำงานที่จะส่งผลต่อการปฏิบัติงาน และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อความสำเร็จตามมาตรฐานหรือสูงกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้

จากการศึกษาความหมายของสมรรถนะจากนักวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่า สมรรถนะ หมายถึง การที่บุคคลสามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายหรือสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ อันเป็นผลมาจากคุณลักษณะที่อยู่ในตัวของบุคคลแต่ละคน คือ ความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย แรงจูงใจ อุปนิสัย บุคลิกภาพ ลักษณะนิสัยส่วนบุคคล รูปแบบความคิดและวิธีการคิด ความรู้สึกและการกระทำ ซึ่งสมรรถนะสามารถเสริมสร้างขึ้นมาได้ด้วยการฝึกอบรมหรือการพัฒนา

3.2 องค์ประกอบของสมรรถนะ

David C. McClelland (1970) ได้แบ่งองค์ประกอบของสมรรถนะออกเป็น 5 ส่วน คือ 1) ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความรู้ในเรื่องเฉพาะที่ต้องรู้ เป็นความรู้ที่เป็นสาระสำคัญ 2) ทักษะ (Skill) เป็นสิ่งที่ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (self-concept) ได้แก่ เจตคติ ค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนหรือสิ่งที่บุคคลเชื่อถึงความเป็นตัวตน เช่น ความเชื่อมั่นในตัวเอง 4) บุคลิกประจำตัว (traits) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงความเป็นบุคคล นั้นๆ เช่น เป็นคนที่มีความน่าเชื่อถือ มีความไว้วางใจได้ หรือมีลักษณะของความเป็นผู้นำ 5) แรงจูงใจ หรือเจตคติ (motives/attitude) เป็นแรงจูงใจ หรือแรงขับเคลื่อนภายในที่ทำให้บุคคลแต่ละคนนั้นได้แสดงออกถึงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมายหรือความสำเร็จ

พิชญ์สินี ชมภูคำ (2562) ได้ทำการสังเคราะห์และตรวจสอบคุณภาพองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ สมรรถนะนักศึกษาครู ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของนักศึกษาครูในศตวรรษที่ 21 มีองค์ประกอบ 10 ด้าน 1) ความรู้ ความเข้าใจวิชาพื้นฐานวิชาชีพครู 2) ความรู้ ความเข้าใจที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ 3) ความรู้ความเข้าใจในบริบทของสังคม 4) ทักษะการจัดการเรียนรู้ 5) ทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยี 6) ทักษะการสื่อสาร 7) ทักษะการดำรงตนในสังคม 8) จิตสำนึก ความตระหนัก 9) การปฏิบัติตน และ 10) คุณธรรมจริยธรรม

จากการศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะจากนักวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบของสมรรถนะ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญ ทักษะในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และความคิดเห็น สำหรับองค์ประกอบของสมรรถนะในหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ความสามารถในการออกแบบและจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น และความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

3.3 สมรรถนะนักศึกษาครู

เพ็ญพนา พ่วงแพ (2557) กล่าวว่า สมรรถนะการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) ความรู้เรื่อง การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษา 2) ความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษา และ 3) คุณลักษณะของครูสังคมศึกษาในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษา

พัชรพร ศุภกิจ (2562) กล่าวว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสองภาษาของนักศึกษาวิชาชีพครู หมายถึง ระดับความสามารถในด้านการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสองภาษาของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาการประถมศึกษา ประกอบด้วย ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสองภาษา และความสามารถในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสองภาษา ซึ่งประเมินจากการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสองภาษาโดยใช้แบบประเมินการออกแบบการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสองภาษา และการสังเกตการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสองภาษาโดยใช้แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสองภาษา

จากการศึกษาความหมายและองค์ประกอบของสมรรถนะ สรุปได้ว่า สมรรถนะของนักศึกษาครู ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และเจตคติ ทำให้นักศึกษาครูสามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายหรือสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งสมรรถนะสามารถเสริมสร้างขึ้นได้ด้วยการฝึกอบรมหรือพัฒนา ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และเจตคติ

ความรู้ หมายถึง นักศึกษาครูจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

ทักษะ หมายถึง ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น และความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

เจตคติ หมายถึง นักศึกษาครูจะต้องตระหนักถึงคุณค่า และความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะนักศึกษาครู

เพ็ญพนา พ่วงแพ (2557) วิจัย การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษา สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษา 2) ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 1 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2556 จำนวน 39 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย รูปแบบการเรียนการสอน คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ แบบประเมินความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษา แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ แบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินคุณลักษณะของครูสังคมศึกษา และแบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาวิชาชีพครูที่มีต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาวิชาชีพรูมีคะแนนผลการเรียนรู้ เรื่อง การออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้สังคมศึกษาสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาวิชาชีพรู มีพัฒนาการด้านความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับสูง มีคุณลักษณะของครูสังคมศึกษาในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด

พัชรพร ศุภกิจ (2562) วิจัย การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์แบบสองภาษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพรูสาขาวิชาการประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริมเพื่อสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์แบบสองภาษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพรูสาขาวิชาการประถมศึกษา 2) เพื่อประเมิน ประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริมเพื่อสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสองภาษา สำหรับนักศึกษาวิชาชีพรูสาขาวิชาการประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 ปี การศึกษา 2562 จำนวน 7 คน สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย หลักสูตรเสริมเพื่อสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์แบบสองภาษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพรูสาขาวิชาการประถมศึกษา แบบประเมิน ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสองภาษา แบบประเมิน ความสามารถในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสองภาษา และแบบประเมินความคิดเห็นของ นักศึกษาที่มีต่อหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสอง ภาษาอยู่ในระดับดีมาก นักศึกษาสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสองภาษาได้ ซึ่งองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกัน เป็นไปตามแนวทางการเรียนรู้แบบ บูรณาการเนื้อหาและภาษาและก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์ ความสามารถในการจัดการ เรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสองภาษาอยู่ในระดับดีมาก นักศึกษาสามารถสื่อสารภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษได้ถูกต้องชัดเจนเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน บริหารและชั้นเรียนจัดบรรยากาศที่เอื้อ ต่อการแบบสองภาษา และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา และ ความ

คิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบสองภาษาอยู่ในระดับมากที่สุด

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะนักศึกษาคูช่างต้น สรุปได้ว่า นักศึกษาคูมีความรู้ สามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ รวมถึงคุณลักษณะหรือความคิดเห็น สำหรับหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคูนั้น นักศึกษาคูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น และมีความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู

4. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ หลักสูตรห้าปี และหลักสูตรสี่ปี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี)

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 กำหนดให้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนเพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตในสาขาหรือสาขาวิชาของแต่ละระดับคุณวุฒิมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน กรณีจึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์(หลักสูตรห้าปี) ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาดังกล่าว

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) เป็นดังนี้

4.1.1 ลักษณะของสาขา

สาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ เป็นศาสตร์เกี่ยวกับศิลปะและจิตวิทยาการสอนหรือการจัดการเรียนรู้ การผลิตครูใหม่หรือการเตรียมครู และบุคลากรทางการศึกษา ก่อน

ประจำการ รวมทั้งการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาประจำการ สำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตาม อัจฉริยะหรือการเรียนรู้ที่ไม่เป็นทางการ การจัดการศึกษาใน สาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ประกอบด้วยวิชาครู และวิชาเอกที่จะสอน ทั้งในด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ สาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ จึงมีลักษณะเป็นสหวิทยาการซึ่ง เชื่อมโยงและบูรณาการกับสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เพื่อ พัฒนาคนทั้งในวัยเรียน และนอกรั้วเรียนให้มีคุณภาพ สามารถพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมให้มีการ พัฒนาที่ยั่งยืน

4.1.2 คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

- 1) มีคุณธรรม มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีจรรยาบรรณวิชาชีพครู และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อวิชาการ วิชาชีพ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
- 2) มีความอดทน ใจกว้างและมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการทำงานร่วมกันกับผู้เรียนและผู้ร่วมงานทุกกลุ่ม
- 3) มีความรอบรู้และมีความสามารถประยุกต์ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎี และระเบียบวิธีการ ศึกษาวิจัย เพื่อสร้างความรู้ใหม่
- 4) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหา และข้อโต้แย้งโดยการแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ที่เหมาะสมและปฏิบัติได้
- 5) มีความสามารถในการพิจารณาแสวงหา และเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาทางวิชาการ วิชาชีพ และสังคมอย่างมีเหตุผลที่สมเหตุสมผล โดยการบูรณาการศาสตร์แบบสหวิทยาการและพหุวิทยาการเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 6) มีความสามารถในการติดตามพัฒนาการของศาสตร์ทั้งหลาย และมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาสมรรถนะ ของตนเองอยู่เสมอ

4.1.3 มาตรฐานผลการเรียนรู้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 1) แสดงออกซึ่งพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีคุณธรรมที่เสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความเข้าใจผู้อื่น เข้าใจโลก มีจิตสาธารณะ เสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดี

2) สามารถจัดการและคิดแก้ปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครูเชิงสัมพัทธ์ โดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น และประโยชน์ของสังคมส่วนรวม

2. ด้านความรู้

1) มีความรอบรู้ในด้านความรู้ทั่วไป วิชาชีพครู และวิชาที่จะสอน อย่างกว้างขวางลึกซึ้ง และเป็นระบบ

2) มีความตระหนักถึงหลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการ ทั้งการบูรณาการข้ามศาสตร์ และการบูรณาการกับโลกแห่งความเป็นจริง

3) มีความเข้าใจความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชาที่จะสอนอย่างลึกซึ้ง ตระหนักถึงความสำคัญของงานวิจัยและการวิจัยในการต่อยอดความรู้

4) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าองค์ความรู้ และสามารถ นำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านทักษะทางปัญญา

1) สามารถคิดค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลสารสนเทศและแนวคิด จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานการวินิจฉัยแก้ปัญหา และทำการวิจัยเพื่อพัฒนางาน และพัฒนาองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

2) สามารถคิดแก้ปัญหาที่มีความสลับซับซ้อน เสนอทางออก และนำไปสู่การแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์ภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการตัดสินใจ

3) มีความเป็นผู้นำทางปัญญาในการคิดพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ และการ พัฒนาศาสตร์ทางครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ รวมทั้งการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีนวัตกรรม

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1) มีความไวในการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น มีมุมมองเชิงบวก มีวุฒิภาวะทาง อารมณ์ และทางสังคม

2) มีความเอาใจใส่ช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มและระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์

3) มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1) มีความไวในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารทั้งที่เป็นตัวเลขเชิงสถิติ หรือคณิตศาสตร์ ภาษาพูด และภาษาเขียน อันมีผลให้สามารถเข้าใจองค์ความรู้ หรือประเด็นปัญหาได้อย่างรวดเร็ว

2) มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย และเลือกใช้ ข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

3) มีความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การเขียน และนำเสนอด้วย รูปแบบที่เหมาะสมสำหรับบุคคลและกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน

6. ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

1) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลาย ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการ (Formal) รูปแบบกึ่งทางการ (Non-formal) และรูปแบบไม่เป็นทางการ (Informal) อย่างสร้างสรรค์

2) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย ทั้งผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ผู้เรียนที่มีความสามารถปานกลาง และผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ อย่างมีนวัตกรรม

3) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกที่จะสอนอย่างบูรณาการ

4.1.4 ผลการเรียนรู้สำคัญ

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม

1) คุณธรรมค้ำจุนโลก: พรหมวิหาร ๔ (ธรรมประจำใจอันประเสริฐ) สังคหวัตถุ ๔ (ธรรมยึดเหนี่ยวใจบุคคลและประสานหมู่ชน)

2) ธรรมค้ำครองโลก: หิริ โอตตัปปะ

3) คุณธรรมจริยธรรมเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน เช่น จริยธรรมของเวลา สิทธิ และ ความรับผิดชอบของมนุษย์ ความเป็นธรรมระหว่างคนรุ่นปัจจุบันกับคนรุ่นหลัง ความใจกว้าง และความอดทน

4) คุณธรรมจริยธรรมของพลเมืองที่มีหัวใจประชาธิปไตย และมีจิตสำนึกต่อสังคม

2. ด้านความรู้

การบูรณาการความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ และประเด็นปัญหาระดับโลกด้วย วิธีการเชิงระบบที่ครอบคลุมไม่น้อยกว่าหัวข้อต่อไปนี้

1) ด้านสิ่งแวดล้อม แนวคิด ระบบ และประเด็นปัญหาทางนิเวศวิทยา กลยุทธ์การเป็นพลเมืองที่มี รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

2) ด้านสังคม แนวคิด ระบบ และประเด็นปัญหาทางสังคม กลยุทธ์การเป็นพลเมืองที่มีความ รับผิดชอบต่อพฤติกรรมสังคม

3) ด้านเศรษฐกิจ แนวคิด ระบบ และประเด็นปัญหาทางเศรษฐกิจ กลยุทธ์การเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อเศรษฐกิจ

การพึ่งพาซึ่งกันและกันของมนุษย์เศรษฐกิจที่ดีสังคมที่ดีสิ่งแวดล้อมที่ดี วิธีการ เชิงระบบ และเชิงองค์รวมในการประเมินประเด็นปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นกับตนเองและชุมชน และผลของวิถีชีวิตส่วนบุคคลที่มีต่อประเด็นปัญหา

3. ด้านทักษะทางปัญญา

การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงในการประมวลสารสนเทศ การแสวงหาความรู้ การสรุป การตีความ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า โดยเน้นการบูรณาการและเชื่อมโยงสู่สังคม

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

การพัฒนาทักษะการรับรู้ความรู้สึกรู้ใจของผู้อื่น มุมมองเชิงบวก วุฒิภาวะทางอารมณ์ และสังคม การเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี การแก้ปัญหาภายในกลุ่ม และระหว่างกลุ่มอย่างสร้างสรรค์ และมีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร ทั้งที่เป็นตัวเลขเชิงสถิติหรือคณิตศาสตร์ ภาษาพูด ภาษาเขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ รวมทั้งการประมวลผล การแปลความหมาย และดุลยพินิจ ในการเลือกใช้อย่าง มีประสิทธิภาพ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารอย่างเหมาะสม

หมวดวิชาเฉพาะด้าน (วิชาชีพครู)

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม

- 1) คุณธรรมจริยธรรมสำหรับครู เช่น กัลยาณมิตรธรรม 7
- 2) จรรยาบรรณวิชาชีพครู ที่กำหนดโดยองค์กรวิชาชีพ คือ ครูสภา

2. ด้านความรู้

บูรณาการของความรู้เกี่ยวกับการศึกษาและวิชาชีพครูที่ครอบคลุมไม่น้อยกว่า

หัวข้อ ต่อไปนี้

1) ความรู้วิชาชีพครู (Pedagogical Knowledge)

- 1.1) หลักการศึกษาปรัชญาการศึกษาวิชาชีพครูและความเป็นครู
- 1.2) จิตวิทยาพัฒนาการและจิตวิทยาการศึกษา
- 1.3) การออกแบบและพัฒนาหลักสูตร
- 1.4) การออกแบบและจัดการเรียนรู้
- 1.5) การจัดการชั้นเรียนและสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้
- 1.6) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับครู
- 1.7) การสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา
- 1.8) การวัดและประเมินผลการศึกษา
- 1.9) การศึกษาพิเศษ
- 1.10) การวิจัยทางการศึกษา
- 1.11) การบริหารการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2) ความรู้เชิงบูรณาการระหว่างวิชาชีพครูกับวิชาเฉพาะ (Pedagogical-Content Knowledge)

- 2.1) จิตวิทยาครูสำหรับการจัดการเรียนรู้แต่ละระดับการศึกษาและ

วิชาเอก

2.2) การพัฒนาหลักสูตรวิชาเฉพาะสำหรับการจัดการเรียนรู้แต่ละระดับ
การศึกษาและวิชาเอก

2.3) การจัดการเรียนรู้วิชาเฉพาะสำหรับการจัดการศึกษาแต่ละระดับ
การศึกษา และวิชาเอก

2.4) การจัดการชั้นเรียนแต่ละระดับการศึกษาและวิชาเอก

2.5) นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษาสำหรับ
การจัดการเรียนรู้แต่ละระดับการศึกษาและวิชาเอก

2.6) การวัดและประเมินผลการศึกษาวิชาเฉพาะสำหรับการจัดการเรียนรู้
แต่ละระดับการศึกษาและวิชาเอก

3. ด้านทักษะทางปัญญา

1) สามารถคิดค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและประเมินข้อมูลสารสนเทศ
และ แนวคิดจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายเพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานสอนและงานครู รวมทั้งการ
วินิจฉัยผู้เรียน และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2) สามารถคิดแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ที่มีความสลับซับซ้อน เสนอทางออก
และ นำไปสู่การแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์

3) ความเป็นผู้นำทางปัญญาในการคิดพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์
และมี วิสัยทัศน์

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1) มีความไวในการรับความรู้สึกของผู้เรียนด้วยความเข้าใจ และความรู้สึก เชิง
บวก มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม

2) มีความเอาใจใส่ มีส่วนช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาความสัมพันธ์ในกลุ่ม
และระหว่างกลุ่มผู้เรียนอย่างสร้างสรรค์

3) มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน เป็นผู้นำและผู้ตามที่มีความรับผิดชอบต่อ
ส่วนรวมทั้ง ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ

1) มีความไวในการวิเคราะห์และเข้าใจข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับจากผู้เรียนอย่าง
รวดเร็ว ทั้งที่เป็นตัวเลขเชิงสถิติหรือคณิตศาสตร์ ภาษาพูดหรือภาษาเขียน

2) มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย และเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาที่สอน และงานครูที่รับผิดชอบโดยใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศได้ดี

3) มีความสามารถในการสื่อสารกับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการพูด การเขียน และ การนำเสนอด้วยรูปแบบที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน

6. ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

1) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลาย ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการ (Formal) รูปแบบกึ่งทางการ (Non-formal) และรูปแบบไม่เป็นทางการ (Informal) อย่างสร้างสรรค์

2) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย ทั้งผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ผู้เรียนที่มีความสามารถปานกลาง และผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างมีนวัตกรรม

3) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกที่จะสอนอย่างบูรณาการ

4.1.5 ผลการเรียนรู้วิชาเอกสังคมศึกษา

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม

คุณธรรมจริยธรรมสำหรับครูสอนสังคมศึกษา

2. ด้านความรู้

บูรณาการของความรู้สังคมศึกษาที่ครอบคลุมไม่น้อยกว่าหัวข้อต่อไปนี้

1) ประวัติศาสตร์

(1) ประวัติศาสตร์ไทย

(2) ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้/เอเชียตะวันออก/เอเชียใต้

(3) ประวัติศาสตร์ยุโรป

(4) ประวัติศาสตร์อเมริกา

2) ภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และประชากร

(1) ภูมิศาสตร์ประเทศไทย

(2) ภูมิศาสตร์กายภาพ

(3) ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์/แผนที่

(4) สิ่งแวดล้อมและประชากร

3) รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ สังคมวิทยา และ เศรษฐศาสตร์

- (1) ความรู้พื้นฐานทางรัฐศาสตร์
- (2) ความรู้พื้นฐานทางกฎหมายทั่วไป
- (3) ความรู้พื้นฐานทางสังคมวิทยา
- (4) ความรู้พื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์
- (5) การเมืองการปกครองไทย
- (6) ประเทศไทยกับ เศรษฐกิจโลก
- (7) การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม
- (8) ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจสังคมและการเมือง
- (9) พัฒนาการของสังคมสมัยใหม่

4) ศาสนาและปรัชญา

- (1) หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
- (2) พุทธประวัติ คำสอนของพระพุทธเจ้า การเผยแผ่อิทธิพลของพระพุทธศาสนาในวัฒนธรรมของประเทศต่างๆ
- (3) จริยศาสตร์
- (4) จริยธรรมสิ่งแวดล้อม
- (5) ศาสนาเปรียบเทียบหรือศาสนาสากล

3. ด้านทักษะทางปัญญา

การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า และนำความรู้เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและ หลักการที่เกี่ยวข้องในศาสตร์สาขาสังคมศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ แก้ปัญหา การพัฒนาผู้เรียน และการวิจัยต่อยอดองค์ความรู้ มีความเป็นผู้นำในการ ปฏิบัติงานอย่างมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาการสอนสังคมศึกษา

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

มีความไวในการรับรู้ความรู้สึกของผู้เรียนสังคมศึกษาระดับประถมศึกษา และ มัธยมศึกษา เอาใจใส่ในการรับฟัง และพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างมีความรับผิดชอบ

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

มีความไวในการวิเคราะห์สรุปความคิดรวบยอดข้อมูลข่าวสารด้านสังคมศึกษาจาก ผู้เรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สามารถสื่อสาร มีดุลยพินิจในการเลือกใช้ และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้เรียนสังคมศึกษาระดับประถมศึกษาและ มัธยมศึกษาได้อย่างเหมาะสม

6. ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

1) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาที่มีรูปแบบหลากหลาย ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการ (Formal) รูปแบบกึ่งทางการ (Non-formal) และรูปแบบไม่เป็นทางการ (Informal) อย่างสร้างสรรค์

2) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาสำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย ทั้งที่มีความสามารถพิเศษ ทที่มีความสามารถปานกลาง และที่มีความต้องการ พิเศษ อย่างมีนวัตกรรม

3) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกสังคมศึกษาอย่างบูรณาการ

จากการศึกษามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) สรุปได้ว่า สาขาครุศาสตร์ เป็นศาสตร์เกี่ยวกับศิลปะและจิตวิทยาการสอนหรือการจัดการเรียนรู้ การผลิตครูใหม่ โดยการจัดการศึกษาในสาขาครุศาสตร์ ประกอบด้วย วิชาครู และวิชาเอกที่จะสอน จึงมีลักษณะเป็นสหวิทยาการซึ่งเชื่อมโยงและบูรณาการกับทุกศาสตร์ เพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยมีความรอบรู้ในด้านความรู้ทั่วไป ประกอบด้วย วิชาชีพครู และวิชาที่จะสอน อย่างกว้างขวางลึกซึ้ง และเป็นระบบ มีความตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการ ทั้งการบูรณาการข้ามศาสตร์ และการบูรณาการกับโลกแห่งความเป็นจริง

สำหรับหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูเป็นการจัดการศึกษาในสาขาครุศาสตร์ ที่เตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สามารถนำความรู้ไปประกอบวิชาชีพ โดยหลักสูตรมีลักษณะเป็นการบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น นำหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูและวิชาที่จะสอนมาบูรณาการข้ามศาสตร์ได้

4.2 มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี)

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 กำหนดให้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนเพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตในสาขาหรือสาขาวิชาของแต่ละระดับคุณวุฒิมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาดังกล่าว

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) เป็นดังนี้

4.2.1 ลักษณะของสาขา

สาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยการเตรียมความพร้อมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนประจำการและส่งเสริมการพัฒนาครูประจำการและนอกประจำการให้มีความรู้และมีสมรรถนะทางวิชาชีพ เป็นผู้ยึดมั่นในค่านิยม อุดมการณ์ มีจิตวิญญาณความเป็นครู และสมรรถนะทางวิชาชีพครู มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการผลิตบัณฑิตครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงมีบทบาทในการสร้างครูที่มีคุณภาพที่นำไปสู่การสร้างกำลังคนที่มีคุณภาพและตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ

ด้วยการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัต และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลซึ่งกระทบต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของมนุษย์ ตลอดจนพัฒนาการของวิทยาการใหม่ที่เป็นศาสตร์บูรณาการ และข้ามวัฒนธรรม เป้าหมายของการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ครั้งนี้ จึงมุ่งเน้นที่การสร้างหลักสูตรให้มีความทันสมัย ตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ และการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ลักษณะของหลักสูตรครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ (มคอ. 1) ฉบับนี้ จึงจัดทำขึ้นโดยอิงงานวิจัยในอดีตที่พบว่ามีความซ้ำซ้อนของโครงสร้างรายวิชา รวมทั้งอิงงานวิจัยจากบทเรียนการผลิตครูของประเทศต่างๆ ในสากลที่มีความก้าวหน้าในการผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู ตลอดจนการระดมความคิดและประสบการณ์ของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ การจัดทำหลักสูตรวิชาชีพครู (มคอ.1) นี้ อยู่ภายใต้หลักการสำคัญหลายประการ ได้แก่ 1) แนวคิดของการจัดทำหลักสูตรวิชาชีพครูเป็นหลักสูตรบูรณาการ และเป็นหลักสูตรอิงสมรรถนะมากกว่าหลักสูตรอิงเนื้อหา เน้นสมรรถนะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการวิจัยเพื่อพัฒนา

นวัตกรรมการพัฒนาผู้เรียน 2) การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรมีความยืดหยุ่น และตอบสนองความต้องการของการใช้ครูในโลกปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งความต้องการของผู้เรียน 3) การกำหนดโครงสร้างหลักสูตร ได้ให้สถาบันผลิตครูมีอิสระในการสร้างหลักสูตรผลิตครูที่เหมาะสมกับอัตลักษณ์และสภาพบริบทเชิงพื้นที่ของสถานศึกษา โดยยึดผลลัพธ์การเรียนรู้ซึ่งกำหนดขึ้นสำหรับแต่ละกลุ่มสาขาเป็นเป้าหมายร่วม ตลอดจนกำหนดโครงสร้างหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นและสะท้อนอัตลักษณ์ของผู้เรียน 4) การส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรรายวิชาที่ทันสมัยตามสากล มีการจัดการเรียนการสอนที่ใช้สื่อเทคโนโลยีซึ่งสอดคล้องกับการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล 5) การส่งเสริมการบริหารจัดการหลักสูตร การเรียนการสอน การปฏิบัติการสอนที่ทำให้ผู้เรียนมีสมรรถนะทางวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณและอุดมการณ์ความเป็นครู และคุณสมบัติที่สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครู และ 6) การส่งเสริมการวางระบบการประกันคุณภาพหลักสูตรที่เข้มข้นเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามเป้าหมายของหลักสูตร

4.2.2 คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

1. **มีค่านิยมร่วม** ตระหนักและยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการทำงานของครู การพัฒนาความรู้สึกรับถึงตัวตนความเป็นครูและมีเจตคติต่อวิชาชีพครูที่เข้มแข็ง มีจิตบริการต่อวิชาชีพครูและชุมชน

2. **เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในวิชาชีพครู** มีจิตวิญญาณครู และยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ปฏิบัติหน้าที่ตามอุดมการณ์ความเป็นครูด้วยความรักศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริตรับผิดชอบต่อวิชาชีพ อุทิศตนและทุ่มเทในการเอาใจใส่ สร้างแรงบันดาลใจ พัฒนาการเรียนรู้และผลประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน มีความพอเพียงและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ

3. **เป็นผู้เรียนรู้และฉลาดรู้ และมีปัญญา** เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดขั้นสูง มีความรอบรู้ด้านการเงิน สุขภาพ สนทริยภาพ วัฒนธรรม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก การสร้างสัมมาชีพและความมั่นคงในคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม มีความเพียร มุ่งมั่น มานะ บากบั่น ใฝ่เรียนรู้ มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่เรียนรู้และรอบรู้ ทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

4. **เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม** เป็นผู้ที่มีทักษะศตวรรษที่ 21 มีความสามารถคิดวิเคราะห์การคิดขั้นสูง มีความฉลาดดิจิทัล ทักษะการทำงานเป็นทีม มีทักษะข้ามวัฒนธรรม รู้เท่าทันสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ การเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก มีส่วน

ร่วมในการพัฒนาความก้าวหน้าให้กับวิชาชีพครูสามารถแสวงหาความรู้ พัฒนาความรู้ งานวิจัย และสร้างนวัตกรรม เพื่อพัฒนา ตนเองผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

5. **เป็นผู้มีความสามารถสูงในการจัดการเรียนรู้** เป็นผู้มีความสามารถในการจัดเนื้อหาสาระ ออกแบบกิจกรรม วางแผนและจัดการเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้ สร้างแรงบันดาลใจ และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความสุขในการเรียน โดยใช้ศาสตร์การสอน รวมถึงวิธีการใช้เทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สื่อ แหล่งเรียนรู้ ชุมชน ภูมิปัญญาในชุมชนที่เหมาะสมกับสาระวิชาและผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน สามารถบูรณาการความรู้ข้ามศาสตร์ข้ามวัฒนธรรม และการวิจัย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการศาสตร์การสอน ความรู้ เนื้อหาสาระ และเทคโนโลยี (TPCK) เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ตลอดจนนำไปใช้ในการ แก้ไขปัญหา พัฒนาตนเอง ผู้เรียนและสังคม

6. **เป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง และใส่ใจสังคม** มีความรักชาติ รักท้องถิ่น มีจิตสำนึกไทยและจิตสำนึกสากล รู้คุณค่าและมีส่วนร่วมในการพัฒนา อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทยและท้องถิ่น มีจิตอาสา และดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย มีความยุติธรรมและมีความกล้าหาญทางจริยธรรม ยึดมั่นในความถูกต้อง รู้ถูก รู้ผิด รู้ชอบ ชั่ว ดี กล้าปฏิเสธและต่อต้านการกระทำที่ไม่ถูกต้อง เคารพสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีจิตสำนึกเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก

4.1.3 มาตรฐานผลการเรียนรู้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1) รัก ศรัทธาและภูมิใจในวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณและอุดมการณ์ความเป็นครู และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2) มีจิตอาสา จิตสาธารณะ อดทนอดกลั้น มีความเสียสละ รับผิดชอบ และซื่อสัตย์ต่องานที่ได้รับมอบหมายทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ และสามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ และเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน

3) มีค่านิยมและคุณลักษณะเป็นประชาธิปไตย คือ การเคารพสิทธิ และให้เกียรติคนอื่น มีความสามัคคีและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ใช้เหตุผลและปัญญาในการดำเนินชีวิตและการตัดสินใจ

4) มีความกล้าหาญและแสดงออกทางคุณธรรมจริยธรรม สามารถ วินิจฉัย จัดการและคิดแก้ปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรมด้วยความถูกต้องเหมาะสมกับสังคม การทำงานและสภาพแวดล้อม โดยอาศัยหลักการ เหตุผลและใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม บรรทัดฐานทาง สังคม ความรู้สึกของผู้อื่นและประโยชน์ของสังคมส่วนรวม มีจิตสำนึกในการธรงความโปร่งใสของ สังคมและประเทศชาติ ต่อด้านการทุจริตคอร์รัปชัน และความไม่ถูกต้อง ไม่ใช่ข้อมูลบิดเบือน หรือการ ลอกเลียนผลงาน

2. ด้านความรู้

1) มีความรอบรู้ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาสาระด้านวิชาชีพของ ครู อาทิ ค่านิยมของครู คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ จิตวิญญาณครู ปรัชญาความเป็นครู จิตวิทยาสำหรับครู จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนรู้และช่วยเหลือ แก้ไข ปัญหา ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน หลักสูตรและวิทยาการจัดการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี สารสนเทศ และการสื่อสารการศึกษาและการเรียนรู้ การวัดประเมินการศึกษาและการเรียนรู้ การ วิจัยและการพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน และภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครู ทักษะการนิเทศ และการสอนงาน ทักษะเทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะการทำงานวิจัยและวัดประเมิน ทักษะการร่วมมือ สร้างสรรค์ และทักษะศตวรรษที่ 21 มีความรู้ ความเข้าใจในการบูรณาการความรู้กับการปฏิบัติจริง และการบูรณาการข้ามศาสตร์ อาทิ การบูรณาการการสอน (Technological Pedagogical Content Knowledge: TPCK) การสอนแบบบูรณาการความรู้ทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี กระบวนการทางวิศวกรรมและคณิตศาสตร์ (Science Technology Engineering and Mathematics Education: STEM Education) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) และมีความรู้ในการประยุกต์ใช้

2) มีความรอบรู้ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาวิชาที่สอน สามารถ วิเคราะห์ความรู้ และเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้ง สามารถติดตามความก้าวหน้าด้านวิทยาการและนำไปประยุกต์ใช้ในการ พัฒนาผู้เรียน โดยมีผลลัพธ์การเรียนรู้และเนื้อหาสาระด้านมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้ของ แต่ละสาขาวิชาจะแตกต่างกันไป

3) มีความรู้ เข้าใจชีวิต เข้าใจชุมชน เข้าใจโลกและการอยู่ร่วมกันบน พื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม สามารถเผชิญและเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และ

สามารถนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและพัฒนาตน พัฒนางานและพัฒนาผู้เรียน

4) มีความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามมาตรฐาน

5) ตระหนักรู้ เห็นคุณค่าและความสำคัญของศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตน พัฒนาผู้เรียน พัฒนางานและพัฒนาชุมชน

3. ด้านทักษะทางปัญญา

1) คิด ค้นหา วิเคราะห์ข้อเท็จจริง และประเมินข้อมูล สื่อ สารสนเทศ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายอย่างรู้เท่าทัน เป็นพลเมืองต้นรู้ มีสำนึกสากล สามารถเผชิญและก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคดิจิทัล เทคโนโลยีข้ามแพลตฟอร์ม (Platform) และโลกอนาคต นำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และวินิจฉัยแก้ปัญหาและพัฒนางานได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงความรู้ หลักการทางทฤษฎี ประสบการณ์ ภาคปฏิบัติ ค่านิยม แนวคิด นโยบายและยุทธศาสตร์ชาติ บรรทัดฐานทางสังคมและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

2) สามารถคิดริเริ่มและพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์

3) สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัยและสร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม รวมทั้งการถ่ายทอดความรู้แก่ชุมชนและสังคม

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1) เข้าใจและใส่ใจอารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่น มีความคิดเชิงบวก มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และทางสังคม

2) ทำงานร่วมกับผู้อื่น ทำงานเป็นทีม เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้ปกครองและคนในชุมชน มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม

3) มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ต่อตนเอง ต่อผู้เรียน ต่อผู้ร่วมงาน และต่อส่วนรวม สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหาตนเอง กลุ่มและระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์

4) มีภาวะผู้นำทางวิชาการและวิชาชีพ มีความเข้มแข็งและกล้าหาญทางจริยธรรม สามารถชี้แนะและถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์

5. ด้านด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

1) มีทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ การสังเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อเข้าใจองค์ความรู้ หรือประเด็นปัญหาทางการศึกษาได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

2) สื่อสารกับผู้เรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชนและสังคม และผู้เกี่ยวข้องกลุ่มต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยสามารถเลือกใช้การสื่อสารทางวาจา การเขียน หรือการนำเสนอด้วยรูปแบบต่างๆ โดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารหรือนวัตกรรมต่างๆ ที่เหมาะสม

3) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลหรือความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การทำงาน การประชุม การจัดการและสืบค้นข้อมูลและสารสนเทศ รับและส่งข้อมูล และสารสนเทศโดยใช้ดุลยพินิจที่ดี ในการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลและสารสนเทศ อีกทั้งตระหนักถึงการละเมิดลิขสิทธิ์และการลอกเลียนผลงาน

6. ด้านวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้

1) สามารถเลือกใช้ปรัชญาตามความเชื่อในการสร้างหลักสูตรรายวิชาการออกแบบเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและเทคโนโลยีการสื่อสาร การวัดและประเมินผู้เรียน การบริหาร จัดการชั้นเรียน การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนและนอกโรงเรียน แหล่งการเรียนรู้แบบเปิดได้อย่างเหมาะสมกับสภาพบริบทที่ต่างกันของผู้เรียนและพื้นที่

2) สามารถในการนำความรู้ทางจิตวิทยาไปใช้ในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ออกแบบกิจกรรม การจัดเนื้อหาสาระ การบริหารจัดการ และกลไกการช่วยเหลือ แก้ไข และส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนที่ตอบสนองความต้องการ ความสนใจ ความถนัด และศักยภาพของผู้เรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งผู้เรียนปกติและผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ หรือผู้เรียนที่มีข้อจำกัดทางกาย

3) จัดกิจกรรมและออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติและการทำงานในสถานการณ์จริง ส่งเสริมการพัฒนาการคิด การทำงาน การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น โดยบูรณาการการทำงานกับการเรียนรู้และคุณธรรมจริยธรรม สามารถประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน แก้ไข

ปัญหา และพัฒนา ด้วยความความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัยและรับผิดชอบต่อผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนสำคัญที่สุด

4) สร้างบรรยากาศ และจัดสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน แหล่งวิทยาการ เทคโนโลยี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้ มีความสามารถในการประสานงานและสร้างความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่ออำนวยความสะดวกและร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้ มีปัญญารู้คิดและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ให้เต็มตามศักยภาพ

5) สามารถจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีทักษะศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการรู้เรื่อง ทักษะการคิด ทักษะชีวิต ทักษะการทำงานแบบร่วมมือ ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ทักษะเทคโนโลยี และการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำทักษะเหล่านี้มาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน และการพัฒนาตนเอง

4.2.4 ผลลัพธ์การเรียนรู้ กลุ่มสาขาวิชาสังคมศึกษา

ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาสาระสังคมศึกษา ความรู้ความเข้าใจในการดำรงชีวิต ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม เข้าใจถึงการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง รู้จักการสร้างสมานฉันท์ มีจิตสำนึกร่วมที่ดีและมีทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับชาติบ้านเมือง มีคุณธรรม จริยธรรม การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา สามารถบูรณาการการจัดการเรียนรู้ การผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อแก้ปัญหา พัฒนาผู้เรียนและการประเมินผลการเรียนรู้ สามารถทำวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเป็นผู้ร่วมสร้างนวัตกรรมทางสังคมศึกษา สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพและร่วมสร้างสังคมที่มั่งคั่งและยั่งยืนอย่างสร้างสรรค์ ตลอดจนเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก

ข้อเสนอสาระความรู้

1. ปรัชญา ความเชื่อ และศาสนา

- 1.1 ประวัติของพระพุทธเจ้าและศาสดาแห่งศาสนาอื่นๆ
- 1.2 หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่นๆ
- 1.3 การเผยแผ่พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่นๆ
- 1.4 พุทธจริยศาสตร์และจริยศาสตร์แห่งศาสนาอื่นๆ
- 1.5 ศาสนาเปรียบเทียบหรือศาสนาสากล
2. ประวัติศาสตร์
 - 2.1 ประวัติศาสตร์ไทย
 - 2.2 ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
 - 2.3 ประวัติศาสตร์สากล
 - 2.4 วิธีการทางประวัติศาสตร์
3. ภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และประชากร
 - 3.1 ภูมิศาสตร์ประเทศไทย
 - 3.2 ภูมิศาสตร์กายภาพ
 - 3.3 ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์/แผนที่
 - 3.4 สิ่งแวดล้อมและประชากร
4. รัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
 - 4.1 ความรู้พื้นฐานทางรัฐศาสตร์
 - 4.2 ความรู้พื้นฐานทางกฎหมายทั่วไป
 - 4.3 การเมืองการปกครองไทยเอกสารแนบท้าย มคอ.1
5. สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
 - 5.1 ความรู้พื้นฐานทางสังคมวิทยา
 - 5.2 การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในยุคดิจิทัล
 - 5.3 พัฒนาการของสังคมสมัยใหม่/ยุคดิจิทัล
6. เศรษฐศาสตร์
 - 6.1 ความรู้พื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์
 - 6.2 เศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก

จากการศึกษามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) สรุปได้ว่า สาขาครุศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยการเตรียมความพร้อมและพัฒนาครูให้มีความรู้และสมรรถนะทางวิชาชีพครู เนื่องด้วยการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัต และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลซึ่งกระทบต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของมนุษย์ ตลอดจนพัฒนาการของวิทยาการใหม่ที่เป็นศาสตร์บูรณาการ และข้ามวัฒนธรรม เป้าหมายของการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรครุศาสตร์ครั้งนี้ จึงมุ่งเน้นที่การสร้างหลักสูตรให้มีความทันสมัย ตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ และการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล การจัดทำหลักสูตรวิชาชีพครู (มคอ.1) นี้ อยู่ภายใต้หลักการสำคัญหลายประการ ได้แก่ แนวคิดของการจัดทำหลักสูตรวิชาชีพครูเป็นหลักสูตรบูรณาการ และเป็นหลักสูตรอิงสมรรถนะมากกว่าหลักสูตรอิงเนื้อหา เน้นสมรรถนะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมการพัฒนาผู้เรียน การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรมีความยืดหยุ่น และตอบสนองความต้องการของการใช้ครูในโลกปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งความต้องการของผู้เรียน การกำหนดโครงสร้างหลักสูตร ได้ให้สถาบันผลิตครูมีอิสระในการสร้างหลักสูตรผลิตครูที่เหมาะสมกับอัตลักษณ์และสภาพบริบทเชิงพื้นที่ของสถานศึกษา โดยยึดผลลัพธ์การเรียนรู้ซึ่งกำหนดขึ้นสำหรับแต่ละกลุ่มสาขาเป็นเป้าหมายร่วม ตลอดจนกำหนดโครงสร้างหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่น และสะท้อนอัตลักษณ์ของผู้เรียน

สำหรับหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูเป็นการจัดการศึกษาในสาขาครุศาสตร์ ที่เตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาครูได้มีสมรรถนะทางวิชาชีพครู โดยหลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรบูรณาการ และเป็นหลักสูตรอิงสมรรถนะมากกว่าหลักสูตรอิงเนื้อหา เน้นสมรรถนะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ให้มีความรู้เกี่ยวกับบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สามารถนำความรู้ที่เกี่ยวข้องกับบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้ในศาสตร์ของตนได้

5. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ประกอบด้วย ความหมายบูรณาการ ประเภทของการบูรณาการ ลักษณะของการบูรณาการ รูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 ความหมาย

พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2557, เข้าถึงออนไลน์) ได้อธิบายความหมายของหลักสูตรบูรณาการ (integrated curriculum) หมายถึง หลักสูตรที่นำสาระจากศาสตร์สาขาวิชาต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน หรือไม่เกี่ยวข้องกันก็ได้ มาผสมผสานหลอมรวมกันเพื่อให้เกิดเป็นองค์รวมหรือเรื่องที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง สาระที่นำมาบูรณาการมีหลายประเภท เช่น เนื้อหา มโนทัศน์ คุณธรรม กระบวนการ กิจกรรมการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งต้องจัดกระบวนการเรียนการสอนแบบบูรณาการด้วย

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา (2562, น.3) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการ หมายถึง การผสมผสานองค์ความรู้ตั้งแต่ 2 องค์ความรู้ขึ้นไปเข้าด้วยกันอย่างลงตัวและเป็นระบบ ช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ Concept ในลักษณะที่เชื่อมโยงกันอย่างบูรณาการ ตอบสนองธรรมชาติ ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

มนัสวี ตาซุชาติ (2563, น.244) ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integrated Learning Management) หมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามความสนใจ ความสามารถโดยเชื่อมโยงเนื้อหาสาระของศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม สามารถนำความรู้ ทักษะและเจตคติไปสร้างงาน แก้ปัญหา และใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการช่วยให้สามารถนำความรู้ ทักษะ จากหลาย ๆ ศาสตร์มาแก้ปัญหาสิ่งต่าง ๆ ทำให้เกิดความสัมพันธ์เชื่อมโยงความคิดรวบยอด ของศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกันจนเกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมองเห็นประโยชน์ของสิ่งที่เรียน และนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้อง และเป็นการลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหารายวิชาต่าง ๆ จนตอบสนองต่อความสามารถในหลาย ๆ ด้านของผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ

สุรางค์ ธรรมโวหาร (2564, น.168) กล่าวว่า หลักสูตรบูรณาการเป็นหลักสูตรที่รวมประสบการณ์ในการเรียนรู้โดยเน้นที่ผู้เรียน และประเด็นปัญหาสังคมเป็นสำคัญ ยึดปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ผู้พัฒนาหลักสูตรจะคัดเลือกเนื้อหาและทักษะจากหลายวิชาเข้ามาเป็น

กลุ่มหรือหมวดหมู่ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงอย่างต่อเนื่องตามพัฒนาการของผู้เรียน และมีคุณค่าต่อการดำเนินชีวิต หลักสูตรจึงพัฒนาขึ้นเพื่อแก้ปัญหา ที่ผู้เรียนมักจะได้รับความรู้และประสบการณ์จากแต่ละวิชาเป็นส่วนหรือเป็นตอนๆ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน

จากการศึกษาความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ หมายถึง กระบวนการจัดมวลงประสบการณ์ที่มีการผสมผสานองค์ความรู้ตั้งแต่ 2 องค์ความรู้ขึ้นไป มีการเชื่อมโยงเนื้อหาสาระในแต่ละศาสตร์ให้เข้าเป็นเนื้อเดียวกันอย่างลงตัว เพื่อตอบสนองความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

5.2 ประเภทของการบูรณาการ

พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2557, เข้าถึงออนไลน์) ได้แบ่งประเภทของหลักสูตรบูรณาการมี 4 ลักษณะ คือ 1) บูรณาการภายในสาขาวิชา (intradisciplinary integration) เป็นการผสมผสานเนื้อหาสาระต่างๆ ที่อยู่ในสาขาวิชาเดียวกัน เช่น บูรณาการทักษะการพูด ฟัง อ่าน และเขียน ในวิชาภาษาไทย 2) บูรณาการระหว่างสาขาวิชา (interdisciplinary integration) เป็นการผสมผสานเนื้อหาสาระระหว่าง 2 สาขาวิชา โดยยึดสาขาใดสาขาหนึ่งเป็นแกนหลัก เช่น บูรณาการระหว่างสาระทางวิทยาศาสตร์กับสาระทางสังคมศาสตร์ 3) บูรณาการแบบพหุสาขาวิชา (multidisciplinary integration) เป็นการผสมผสานเนื้อหาสาระตั้งแต่ 2 สาขาวิชาขึ้นไป โดยยึดสาขาใดสาขาหนึ่งเป็นแกนหลัก และ 4) บูรณาการแบบข้ามสาขาวิชา (transdisciplinary integration) เป็นการผสมผสานเนื้อหาหลายสาขาวิชาเข้าด้วยกัน และหลอมรวมกันเป็นหนึ่งเดียว โดยไม่ยึดสาขาวิชาใดเป็นแกน

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2554, น.152) จำแนกออกเป็น 3 แบบใหญ่ๆ คือ

1. ภายในขอบข่ายของวิชา เป็นการจัดการเนื้อหาและหลักสูตรในวิชาใดวิชาหนึ่ง โดยไม่เปลี่ยนแปลงที่การเรียนรู้ของวิชานั้นๆ เป้าหมายของการบูรณาการ คือ การปรับเนื้อหาและทักษะให้ต่อเนื่อง ดังนั้น การบูรณาการในลักษณะนี้จึงเป็นการบูรณาการในแนวดิ่ง ที่อาจจะบูรณาการข้ามระดับชั้นด้วย

2. ระหว่างขอบข่ายของวิชา มี 2 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

- 2.1 multidisciplinary วิธีนี้ครูหลายคนจะร่วมกันวางแผนการสอนแต่ละหัวข้อแต่จะยังไม่สังเคราะห์หรือพยายามใช้มุมมองร่วมกัน

2.2 interdisciplinary บางครั้งเรียกการบูรณาการในแนวนอน เป็นการนำเอาความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกันจากหลายๆวิชามาตรวจสอบเนื้อหา ประเด็น ปัญหา หัวข้อ หรือ ประสบการณ์ที่เป็นศูนย์กลาง การบูรณาการแบบนี้เน้นความเชื่อมโยงระหว่างความรู้ต่างๆ

3. พันจากขอบข่ายวิชาเป็นการที่ผู้เรียนใช้คุณลักษณะ ความต้องการ ความสนใจ และ กระบวนการเรียนรู้ของตนในการเรียนรู้สิ่งใหม่ เพื่อพัฒนาความคิดริเริ่มทักษะการวิจัยทักษะการคิด วิเคราะห์สังเคราะห์ โดยการทำโครงการซึ่งต้องอาศัยความรู้จากรายวิชาเป็นฐาน

จากการศึกษาประเภทของการบูรณาการข้างต้น สรุปได้ว่า การบูรณาการ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ บูรณาการภายในสาขาวิชา เป็นการบูรณาการในแนวดิ่ง อาจจะมีการข้ามระดับชั้นได้ และการบูรณาการระหว่างสาขาวิชา เป็นการบูรณาการในแนวนอน อาจจะมีการสอนแบบผู้สอนคนเดียว หรือผู้สอนมากกว่า 1 คน มาวางแผนร่วมกันจัดการเรียนการสอน

สำหรับหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรม ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูเป็นการบูรณาการระหว่างสาขา โดยมีหัวเรื่อง คือ บริบทชุมชนและ วัฒนธรรมท้องถิ่น ที่นักศึกษาครูแต่ละสาขาต้องนำไปบูรณาการจัดการเรียนรู้ในศาสตร์ของตนเอง

5.3 ลักษณะของการบูรณาการ

โชตรศม์ จันทน์สุคนธ์ (2551) ได้สรุปว่า การสอนด้วยการใช้วิธีการแบบบูรณาการ เป็นการผสมผสานเชื่อมโยงความรู้ในกลุ่มสาขาเดียวกันหรือต่างสาขากัน ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เนื้อหาต่างๆ ใน ลักษณะองค์รวม ผู้เรียนจะได้คิด แก้ปัญหาการทำงานร่วมกัน สามารถนำไปใช้กับชีวิตประจำวันซึ่ง สอดคล้องกับชีวิตจริงของผู้เรียน

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2554, น.152) กล่าวว่า การบูรณาการ มีลักษณะต่อไปนี้

1. บูรณาการระหว่างความรู้และกระบวนการเรียนรู้
2. บูรณาการระหว่างพัฒนาการทางความรู้และพัฒนาการทางจิตใจ
3. บูรณาการระหว่างความรู้และการกระทำ
4. บูรณาการระหว่างสิ่งที่เรียนในโรงเรียนกับสิ่งที่ป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน
5. บูรณาการระหว่างวิชาต่างๆ โดยการนำเนื้อหาวิชาหนึ่งเสริมกับอีกวิชาหนึ่ง เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และเกิดเจตคติตามที่ต้องการ หรือโดยกำหนดปัญหาหรือความต้องการของผู้เรียนเป็นหัวข้อ แล้วกำหนดหลักสูตรหรือโปรแกรมการเรียนการสอนขึ้นโดยอาศัยเนื้อหาของรายวิชา มาช่วยแก้ปัญหาที่นั้น

เสาวธาร สมานิตย์ วาจีส กันทะวัง และลิทธา พงษ์ศักดิ์ (2560) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีการเชื่อมโยงองค์ความรู้ แนวคิด เนื้อหาสาระของรายวิชา ตลอดจนทักษะเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในทุกๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัยเพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากการเชื่อมโยงสิ่งต่างๆ เข้าด้วยกัน โดยการกำหนดหัวเรื่อง และใช้หลักบูรณาการความคิดรวบยอดจากปัญหาหรือประสบการณ์ตรง เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักใช้ทักษะต่างๆ อย่างเหมาะสม

จากการศึกษาลักษณะของการบูรณาการข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะการบูรณาการเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดแบบองค์รวม มีการผสมผสานเชื่อมโยงองค์ความรู้เนื้อหาสาระในสาขาวิชาเดียวกันหรือต่างสาขาวิชาที่สอดคล้องกับชีวิตจริงของผู้เรียน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

5.4 รูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข (2560, น.167-169) กล่าวถึง รูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ดังนี้

- 1) แบบสอดแทรก (Infusion) เป็นการสอนโดยใช้ครู 1 คน สอนโดยสอดแทรกเนื้อหาสาระการเรียนรู้อื่นๆ เข้าด้วยกัน
- 2) แบบคู่ขนาน (Parallel) เป็นการสอนโดยใช้ครู 2 คนขึ้นไป และ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ขึ้นไป มาวางแผนร่วมกันตามหัวเรื่อง (Theme) / มโนทัศน์ (Concept) / ปัญหา (Problem) แล้วต่างคนต่างสอนในเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของตนเอง
- 3) แบบพหุวิทยาการ (Multidisciplinary) เป็นวิธีการสอนที่คล้ายแบบคู่ขนาน และมีการมอบหมายให้ทำโครงการ (Project) ที่เชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ต่างๆ ตามหัวเรื่อง (Theme)
- 4) แบบเป็นคณะร่วมกัน เป็นการสอนร่วมกันเป็นทีม มีการวางแผน ปรึกษาหารือ สร้างหน่วยการเรียนรู้บูรณาการร่วมกัน และมอบหมายให้ทำโครงการ
- 5) บูรณาการทักษะปฏิบัติกับสาระ มีการทำงานเป็นกลุ่ม และมอบหมายให้ทำชิ้นงาน
- 6) บูรณาการความรู้ ความคิด การปฏิบัติ และคุณธรรม จริยธรรม นำความรู้ ความคิด การปฏิบัติ และคุณธรรม จริยธรรมมาจัดการเรียนรู้ผสมผสานกัน
- 7) บูรณาการด้านปัญญา อารมณ์ สังคม และร่างกาย นำปัญญา อารมณ์ สังคม และร่างกายมาจัดการเรียนรู้ผสมผสานกัน

กุลิศรา จิตรชญาวนิช (2562, น.86) ได้สรุปรูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามเกณฑ์การจำแนกได้ 3 รูปแบบ คือ 1) เกณฑ์จำแนกตามผู้สอน แบ่งออกเป็น การบูรณาการแบบผู้สอนคนเดียว การบูรณาการแบบคู่ขนาน และการบูรณาการแบบโครงการ 2) เกณฑ์จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น การบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ และ 3) เกณฑ์จำแนกตามประเภทของการบูรณาการ แบ่งออกเป็น การบูรณาการแบบสหวิทยาการ และการบูรณาการแบบพหุวิทยาการ

การบูรณาการตามเกณฑ์จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น

1. การบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Intradisciplinary Integration) เป็นการนำเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในวิชาเดียวกันหรือกลุ่มสาระเดียวกัน มาเชื่อมโยงหรือสัมพันธ์กันภายใต้หัวข้อเรื่อง (Theme) เดียวกัน ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและใกล้เคียงกับชีวิตจริง

2. การบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Interdisciplinary Integration) เป็นการนำเนื้อหาสาระการเรียนรู้ตั้งแต่ 2 กลุ่มสาระ/ศาสตร์ขึ้นไป มาเชื่อมโยงหรือสัมพันธ์กันภายใต้หัวข้อเรื่อง (Theme) เดียวกัน ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและใกล้เคียงกับชีวิตจริง โดยการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น การบูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion) การบูรณาการแบบคู่ขนาน (Parallel) การบูรณาการแบบสหวิทยาการ (Multidiscipline) การบูรณาการแบบข้ามวิชา (Transdisciplinary)

การบูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion) เป็นการสอนที่มีผู้สอนเพียงคนเดียวนำเนื้อหาของวิชาต่างๆ มาสอดแทรกในรายวิชาของตนเอง โดยเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาต่างๆ ให้สอดคล้องกับหัวเรื่องที่กำหนด

การบูรณาการแบบคู่ขนาน (Parallel) เป็นการสอนที่มีผู้สอนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปมาวางแผนหัวเรื่อง (Theme) ความคิดรวบยอด (Concept) และปัญหา (Problem) ร่วมกัน แล้วนำหัวเรื่อง ความคิดรวบยอด และปัญหาที่คิดร่วมกันนั้น ไปสอนในรายวิชาของตนเอง

การบูรณาการแบบสหวิทยาการ (Multidiscipline) เป็นการสอนที่มีผู้สอนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปมาวางแผนหัวเรื่อง (Theme) ความคิดรวบยอด (Concept) และปัญหา (Problem) ร่วมกัน แล้วนำหัวเรื่อง ความคิดรวบยอด และปัญหาที่คิดร่วมกันนั้น ไปสอนในรายวิชาของตนเอง แต่จะมีการกำหนดโครงการให้ผู้เรียนปฏิบัติร่วมกันเพียงโครงการเดียว ประเมินความสำเร็จจากโครงการ

การบูรณาการแบบข้ามวิชา (Transdisciplinary) หรือการสอนเป็นทีม โดยคณะผู้สอนทำการสอนร่วมกัน มีการวางแผน กำหนดหัวเรื่อง ความคิดรวบยอด มีการจัดทำแผนการสอนร่วมกัน มีการมอบหมายงานหรือโครงการให้ผู้เรียนร่วมกัน รวมทั้งการประเมินผลงานของผู้เรียนร่วมกัน

ชนสิทธิ์ สิทธิ์สูงเนิน (2564, น.71-72) กล่าวถึง รูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ดังนี้

1) แบบผู้สอนคนเดียว เป็นการบูรณาการการเรียนรู้โดยครูผู้สอนเพียงคนเดียว ออกแบบการสอนโดยเชื่อมโยงเนื้อหาสาระต่างๆ ให้เข้ากับหัวข้อเรื่องที่สอดคล้องกับชีวิตจริงหรือสาระที่กำหนดขึ้นมา

2) แบบคู่ขนาน เป็นการบูรณาการการเรียนรู้โดยครูผู้สอน 2 คนขึ้นไปร่วมกันจัดการเรียนรู้ โดยยึดหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งเป็นหลัก แล้วจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเชื่อมโยงแบบคู่ขนานกันไป

3) แบบสหวิทยาการ เป็นการบูรณาการจากเนื้อหาในหลายกลุ่มสาระมาเชื่อมโยงเพื่อจัดการเรียนรู้

4) แบบโครงการ เป็นการบูรณาการการเรียนรู้โดยครูผู้สอน 2 คนขึ้นไปร่วมกันจัดการเรียนรู้ โดยใช้โครงการเป็นฐาน มีการจัดทำโครงการร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

จากการศึกษารูปแบบของการบูรณาการข้างต้น สรุปได้ว่า รูปแบบของการบูรณาการมีหลายประเภท ได้แก่ 1) การบูรณาการตามผู้สอน ได้แก่ การบูรณาการแบบผู้สอนคนเดียว การบูรณาการแบบคู่ขนาน และการบูรณาการแบบโครงการ 2) การบูรณาการตามสาระการเรียนรู้ ได้แก่ การบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้

สำหรับหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูใช้รูปแบบการบูรณาการแบบผู้สอนคนเดียว เป็นการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ใช้รูปแบบการบูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion) ทำการออกแบบการเรียนรู้และสอนโดยใช้ผู้สอนเพียงคนเดียว โดยกำหนดหัวข้อหลัก คือ บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นนำไปเชื่อมโยงกับเนื้อหาสาระ/ศาสตร์หลักของผู้สอน

5.5 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2559, น.7-19) กล่าวถึง ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ มี 8 ขั้นตอน คือ

- ขั้นที่ 1 วิเคราะห์หลักสูตร
- ขั้นที่ 2 กำหนดสาระการเรียนรู้
- ขั้นที่ 3 กำหนดเวลาเรียน
- ขั้นที่ 4 จัดทำโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ
- ขั้นที่ 5 การจัดการเรียนรู้
- ขั้นที่ 6 เตรียมสื่อ/แหล่งเรียนรู้
- ขั้นที่ 7 วัดและประเมินผล
- ขั้นที่ 8 นิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน

พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และเพียร ยินดีสุข (2560, น.169-170) กล่าวถึง ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ มีขั้นตอนดังนี้คือ

- ขั้นที่ 1 เลือกหัวเรื่อง (theme)
- ขั้นที่ 2 พัฒนาหัวเรื่อง โดย
 - 1) เขียนวัตถุประสงค์ให้มีการเชื่อมโยงระหว่างสาระการเรียนรู้
 - 2) กำหนดเวลาในการสอน
 - 3) เตรียมสื่อและอุปกรณ์

ขั้นที่ 3 ระบุทรัพยากรที่ต้องการ ติดต่อแหล่งทรัพยากร

ขั้นที่ 4 พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เน้นการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning) ดังนี้

- 1) เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้สร้างความรู้
- 2) ผสมผสานเพื่อพัฒนาหุปัญญา
- 3) ผสมผสานความรู้ การปฏิบัติ คุณธรรม จริยธรรม

ขั้นที่ 5 การดำเนินตามกิจกรรม

ขั้นที่ 6 การประเมินการเรียนรู้

- 1) ระหว่างการเรียนการสอน

2) หลังกิจกรรมการเรียนการสอน

สุดเฉลี่ยว ไทยกรรม (2562, น.38) กล่าวถึง ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ มี 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 กำหนดเรื่อง

ขั้นที่ 2 กำหนดจุดประสงค์

ขั้นที่ 3 กำหนดเนื้อหาย่อย

ขั้นที่ 4 วางแผนการสอน

จากขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการของนักวิชาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการได้ 5 ขั้นตอน คือ กำหนดจุดประสงค์ (เข้าสู่บทเรียน) กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ (แลกเปลี่ยนเรียนรู้) วางแผนการสอน (นำสู่เนื้อหา) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ (นำพาปฏิบัติ) วัดและประเมินผล (วัดและประเมิน) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ตารางสังเคราะห์ขั้นตอนการสอนแบบบูรณาการ

สำนักวิชาการและ มาตรฐานการศึกษา (2559)	พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข (2560)	สุดเจลิยว ไทยกรรม (2562)	ผู้วิจัยสังเคราะห์
วิเคราะห์หลักสูตร	เลือกหัวเรื่อง	กำหนดเรื่อง	
		กำหนดจุดประสงค์	กำหนดจุดประสงค์ (เข้าสู่บทเรียน)
กำหนดสาระการ เรียนรู้	พัฒนาหัวเรื่อง	กำหนดเนื้อหาย่อย	กำหนดเนื้อหาสาระ การเรียนรู้ (แลกเปลี่ยนเรียนรู้)
กำหนดเวลาเรียน	พัฒนาการสอน		
จัดทำโครงสร้างหน่วย การเรียนรู้บูรณาการ		วางแผนการสอน	วางแผนการสอน (นำสู่เนื้อหา)
การจัดการเรียนรู้	ดำเนินตามกิจกรรม		จัดกิจกรรมการเรียนรู้ (นำพาปฏิบัติ)
เตรียมสื่อ/แหล่ง เรียนรู้	ระบุทรัพยากร		
วัดและประเมินผล	ประเมินผล		วัดและประเมินผล (วัดและประเมิน)
นิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน			

จากตารางที่ 3 ตารางสังเคราะห์ขั้นตอนการสอนแบบบูรณาการ ผู้วิจัยได้ขั้นตอนการสอนแบบบูรณาการออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 เข้าสู่บทเรียน ขั้นตอนที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 3 นำสู่เนื้อหา ขั้นตอนที่ 4 นำพาปฏิบัติ และขั้นตอนที่ 5 วัดและประเมิน

ขั้นตอนที่ 1 เข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นตอนของการเริ่มต้นก่อนเรียน โดยผู้สอนชี้แจงวัตถุประสงค์ บอกรูปแบบ/วิธีการเรียนรู้ เช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือ ให้ศึกษาเอกสารประกอบการบรรยาย มีการทบทวนความรู้เดิม หรือการสร้างความสนใจในการเรียนรู้ใหม่ เช่น การเปิดคลิปวิดีโอ เป็นต้น เพื่อเชื่อมโยงไปสู่ขั้นตอนที่ 2

ขั้นตอนที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นขั้นตอนการวิพากษ์ อภิปราย ค้นคว้า ศึกษา หรือสรุปประเด็นของเนื้อหาสาระการเรียนรู้ เชื่อมโยงไปสู่ขั้นตอนที่ 3

ขั้นตอนที่ 3 นำสู่เนื้อหา เป็นขั้นตอนของการเรียนรู้เนื้อหาสาระตามหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ เป็นการเรียนรู้ทฤษฎีเพื่อเชื่อมโยงไปสู่ขั้นตอนที่ 4

ขั้นตอนที่ 4 นำพาปฏิบัติ เป็นขั้นตอนของการทำจริง โดยนำความรู้ที่ได้จากขั้นตอนที่ 3 นำมาฝึกปฏิบัติจริง

ขั้นตอนที่ 5 วัดและประเมิน เป็นขั้นตอนของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

5.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

บุญรอด ชาตียนนท์ (2561) การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการโดยเน้นโครงงานเป็นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การปลูกพืชไร้ดิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรบูรณาการโดยเน้นโครงงานเป็นฐานรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การปลูกพืชไร้ดิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยมีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการโดยเน้นโครงงานเป็นฐาน 4 ขั้นตอน (1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน (2) การสร้างหลักสูตร (3) การทดลองใช้หลักสูตร และ (4) การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ภาควิชาปีที่ 2 ปี การศึกษา 2560 โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย หลักสูตรบูรณาการโดยเน้นโครงงานเป็นฐาน แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานใช้ t-test for Dependent

ผลวิจัย พบว่า หลักสูตรบูรณาการโดยเน้นโครงงานเป็นฐานรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การปลูกพืชไร้ดินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย แนวคิด หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างหลักสูตรรายวิชา เวลาเรียน สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

($\bar{X}=4.23$, $SD = 0.478$) 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยหลักสูตรบูรณาการโดยเน้นโครงงานเป็นฐานรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การปลูกพืชไร้ดิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัชรินทร์ กองสุข (2563) การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างหลักสูตรบูรณาการเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
- 2) สร้างและทดลองใช้หลักสูตรบูรณาการเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
- 3) ประเมินหลักสูตรบูรณาการเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร การวิจัยมี 3 ขั้นตอนดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลในการสร้างหลักสูตรบูรณาการ 2) สร้างและทดลองใช้หลักสูตรบูรณาการ และ 3) ประเมินหลักสูตรบูรณาการ เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ 1) แบบประเมินโครงร่างหลักสูตรบูรณาการ 2) แบบตรวจสอบรายการพฤติกรรมของนักเรียนท้ายหน่วยการเรียนรู้ 3) แบบวัดความเป็นพลเมืองไทย 4) แบบสัมภาษณ์การใช้หลักสูตรบูรณาการ

ผลการวิจัย พบว่า หลักสูตรบูรณาการเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไทย มีลักษณะการบูรณาการ แบบพหุสาขาวิชา (multidisciplinary integration) ในรูปแบบ Webbed โดยใช้ความเป็นพลเมืองไทย มาเป็นแกนในการบูรณาการเชื่อมโยงกับตัวชีวิตในกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ 7 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และ 1 รายวิชาเพิ่มเติม ได้แก่ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง และใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน (Project-based Learning : PBL)

เวิน ริทัศน์โส (2565) วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการตามแนวคิดสะเต็มศึกษาและทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วัตถุประสงค์ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชีวิตของทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมของนักเรียน 2) พัฒนาหลักสูตรบูรณาการตามแนวคิดสะเต็มศึกษาและทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมของนักเรียน สำหรับนักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 6 และ 3) ศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตรบูรณาการ ใน 3 ประเด็น ได้แก่ (1) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ (3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรบูรณาการ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านนาอ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 13 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) หลักสูตรบูรณาการ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ 3) แบบทดสอบวัดทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม 4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 5) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรบูรณาการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีชนิดกลุ่มเดียวเทียบกับเกณฑ์ การทดสอบค่าทีชนิดกลุ่มไม่อิสระกัน

การดำเนินการวิจัย ดำเนินการโดยกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการตามกรอบทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมของนักเรียน ศึกษามาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิเคราะห์มาตรฐานตัวชี้วัด และโครงสร้างรายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และโครงสร้างรายวิชาคณิตศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตลอดปีการศึกษา เพื่อนำมาจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ รวมทั้งหมด 14 หน่วย คือ หน่วยที่ 1 หนูน้อยนักโภชนา หน่วยที่ 2 พาโรคห่างไกล หน่วยที่ 3 ทิวีสว่างไสว หน่วยที่ 4 โคมไฟมหัศจรรย์ หน่วยที่ 5 เลิศล้ำสิ่งประดิษฐ์ หน่วยที่ 6 แยกกันหรรษา หน่วยที่ 7 ดวงดาราน่ารู้ หน่วยที่ 8 บวกลบคูณหารคาดการณ์ว่าตภัย หน่วยที่ 9 บวกลบคูณหารคาดการณ์อุทกภัย หน่วยที่ 10 บวกลบคูณหารคาดการณ์ธรณีพิบัติภัย หน่วยที่ 11 แบบรูปกับการเขียนโปรแกรม หน่วยที่ 12 หินนี้มีที่มา หน่วยที่ 13 ปรากฏการณ์ผ่านรูปทรง หน่วยที่ 14 เทคโนโลยีเพื่อชีวิต

ผลการวิจัย พบว่า หลักสูตรบูรณาการที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ที่มาและความสำคัญ 2) แนวคิดทฤษฎีพื้นฐาน 3) หลักการของหลักสูตร 4) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 5) กรอบทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม 6) กรอบมาตรฐานและตัวชี้วัด 7) โครงสร้างหลักสูตร 8) กระบวนการและกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ 9) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 10) การวัดและการประเมินผล มีคะแนนคุณภาพเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 อยู่ในระดับมากที่สุด กระบวนการและแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมของนักเรียนโดยใช้หลักสูตร

บูรณาการตามแนวคิดสะเต็มศึกษาและทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดำเนินการจัดกิจกรรม 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ประเมินทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมและความรู้ของนักเรียนก่อนเรียน ผู้สอนดำเนินการวัดและประเมินทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม และความรู้ของนักเรียนก่อนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น พร้อมกับแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนทราบ เพื่อนำไปพัฒนาตัวนักเรียนต่อไป ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งได้จากการสังเคราะห์ขั้นในการจัดการเรียนรู้จากแนวคิดสะเต็มศึกษาและทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา โดยมีรายละเอียดของขั้นการจัดการเรียนการสอน ที่พัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม 5 ขั้น ดังนี้ ขั้นที่ 1 ระดมความคิดสู่การสร้างแรงบันดาลใจ (การสื่อสารและการทำงานร่วมกัน) ขั้นที่ 2 ค้นคว้าความรู้มุ่งสู่เป้าหมาย (การสื่อสารและการทำงานร่วมกัน, การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา) ขั้นที่ 3 วางแผนและพัฒนา (การคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม, การสื่อสารและการทำงานร่วมกัน, การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา) ขั้นที่ 4 ประเมินคุณค่าและแก้ไข (การสื่อสารและการทำงานร่วมกัน, การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา) ขั้นที่ 5 นำเสนอผลงานผานสิ่งใหม่ (การคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม การสื่อสารและการทำงานร่วมกัน การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา) ขั้นตอนที่ 3 ประเมินทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมและความรู้ของนักเรียนหลังเรียน ผู้สอนดำเนินการวัดและประเมินทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม และความรู้ของนักเรียนหลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีหลายรูปแบบ ตัวอย่างเช่น การเรียนรู้บูรณาการแบบพหุวิทยาการ มีการมอบหมายโดยเน้นโครงงานเป็นฐาน หรือการเรียนรู้บูรณาการแบบพหุสาขาวิชา ในรูปแบบ Webbed โดยใช้หัวเรื่องมาเป็นแกนในการบูรณาการเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สำหรับหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูเป็นการจัดการเรียนรู้บูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยมีบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นหัวเรื่อง เป็นแกนที่นำมาบูรณาการเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

6. บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 บริบทชุมชน

6.1.1 ความหมาย “บริบทชุมชน”

มีนักวิชาการให้ความหมายของบริบทชุมชน ดังนี้

Oxford Advanced Learner's Dictionary (2005, p.305) ให้ความหมายของชุมชน (community) ไว้ 3 ความหมาย ดังนี้ 1) ชุมชน คือ กลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งหรือประเทศใดประเทศหนึ่ง 2) ชุมชน คือ กลุ่มคนที่มีเชื้อชาติ ศาสนา อาชีพ ฯลฯ ที่คล้ายคลึงกัน และ 3) ชุมชน คือ ความรู้สึกของการเป็นเจ้าของร่วมกันและแบ่งปันสิ่งของร่วมกันของคนในพื้นที่

ธีระภักตรา เอกผาชัยสวัสดิ์ (2554, น.3) กล่าวถึง ความหมายของชุมชน หมายถึง กลุ่มคนที่มาอยู่รวมกันในเขตหรือบริเวณเดียวกันที่แน่นอน วิธีการดำเนินชีวิตคล้ายกัน มีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันภายใต้กฎระเบียบเดียวกัน

ดำรงศักดิ์ แก้วเพ็ง (2556, น.7) แบ่งความหมายของชุมชน ออกเป็น 3 แนวทาง คือ

1) ชุมชน หมายถึง การรวมตัวของกลุ่มคนที่มีความสัมพันธ์กันตามบรรทัดฐานทางสังคม มีความผูกพัน มีความเป็นปึกแผ่น และอาจหมายถึงกลุ่มบุคคลที่มีสายสัมพันธ์ใกล้ชิดกันทั้งในมิติความสัมพันธ์แบบเครือข่าย และมิติความสัมพันธ์ทางสังคมและวัฒนธรรม

2) ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แห่งใดแห่งหนึ่ง เช่น ละแวกบ้าน หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด เป็นต้น ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับความผูกพันทั้งในด้านพื้นที่และความเอื้ออาทรที่มีต่อกัน

3) ชุมชน หมายถึง องค์กรและขบวนการทางสังคมที่มีวัตถุประสงค์แน่ชัด และรวมกันในระยะเวลานานพอสมควร จนเกิดระบบความสัมพันธ์และความผูกพันกันขึ้น เช่น องค์กรชุมชน องค์กรในท้องถิ่น กลุ่มอาชีพ กลุ่มผลประโยชน์ เป็นต้น ถ้าพิจารณาความหมายของ “ชุมชน” อย่างแท้จริง จะเห็นว่ามุ่งเน้นถึงความสัมพันธ์ที่มีต่อกันในลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกที่อยู่ร่วมกัน โดยอิงอาศัยบริบทของพื้นที่ ความเข้าใจร่วม การมีปฏิสัมพันธ์ในมิติต่างๆ และการสื่อสารระหว่างกันเป็นประการสำคัญ

ราชบัณฑิตยสถาน (2556) กล่าวถึง ความหมายของชุมชน หมายถึง หมู่ชน กลุ่มคนที่อยู่รวมกันเป็นสังคมขนาดเล็ก อาศัยอยู่ในอาณาบริเวณเดียวกันและมีผลประโยชน์ร่วมกัน

ยศ บริสุทธิ์ (2558, น.3) กล่าวถึง ความหมายของชุมชน หมายถึง การอยู่ร่วมกันในหน่วยพื้นที่เดียวกันของประชากรที่เป็นสมาชิก โดยมีความสัมพันธ์กันหรือมีผลประโยชน์บางอย่างร่วมกัน มีกรอบบรรทัดฐานหรือระเบียบกฎเกณฑ์ของการอยู่ร่วมกันของประชากรที่เป็นสมาชิก นอกจากนี้ ยศ บริสุทธิ์ (2558 , น.4) ให้ความหมายของชุมชนในมุมมองที่เป็น “ชุมชนหมู่บ้านหรือชุมชนท้องถิ่น” ในความหมายหรือมุมมองทั่วไปที่เข้าใจง่าย คือ หมู่บ้าน หรือท้องถิ่น

จากการศึกษาความหมายของบริบทชุมชนจากนักวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่า บริบทชุมชน คือ สภาพแวดล้อมของกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในอาณาเขตเดียวกัน ณ พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งที่มีความสัมพันธ์กันทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ฯลฯ ร่วมกัน วิถีชีวิตที่ใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกัน เช่น เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และอยู่ภายใต้การจัตระเบียบของสังคมเดียวกัน หรือให้เข้าใจแบบง่าย บริบทชุมชนก็คือ “สิ่งแวดล้อมหรือสภาพของหมู่บ้าน” นั่นเอง

6.1.2 องค์ประกอบที่สำคัญของชุมชน

ธีระภัทรา เอกผาชัยสวัสดิ์ (2554, น.60) กล่าวว่า ชุมชนมีองค์ประกอบ คือ คนในชุมชน (People) มีความสนใจร่วมกัน (Common Interest) มีอาณาบริเวณของชุมชน (Area) มีการพบปะสังสรรค์ต่อกัน (Interaction) มีความสัมพันธ์ของสมาชิกในชุมชน (Relationship) มีวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณีเป็นของตนเอง (Cultural Traditions)

สมเจตต์ ผิวทองงาม (2561) ได้ศึกษาพุมเรียง , บริบทชุมชน ฐานเศรษฐกิจและทุนทางวัฒนธรรม โดยมีองค์ประกอบของชุมชน คือ ที่ตั้ง ประชากร ประวัติศาสตร์ สังคมวัฒนธรรม อาชีพ รูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น วิธีการดำรงชีวิตและการพึ่งพาตนเอง ระบบสาธารณสุขปโภค การตั้งถิ่นฐาน ปัญหาชุมชน ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรบุคคล ภูมิปัญญาและศาสตร์ชาวบ้าน เทคโนโลยีในอุตสาหกรรมของชุมชน สุขภาวะของคนในชุมชน ปัจจัยและข้อจำกัดในการขยายตัวของเศรษฐกิจ ทุนทางวัฒนธรรม และจิตสำนึก จิตสาธารณะ และจิตลักษณะของคนในชุมชน

สุรพล ชาเสน (2565) ทำการวิจัยเรื่อง “บริบทสภาพทางภูมิศาสตร์และวิถีของชุมชนบ้านหัวเรือ จังหวัดอุบลราชธานี” สามารถสรุปผลการวิจัยได้องค์ประกอบของบริบท ได้แก่ ประวัติศาสตร์วัฒนธรรม ประเพณี เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติ และความเชื่อ

จากการศึกษาองค์ประกอบของชุมชนจากนักวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่า บริบทชุมชนประกอบด้วยประวัติศาสตร์หมู่บ้าน ที่ตั้ง และทรัพยากรธรรมชาติ

6.1.3 ประเภทของชุมชน

ยศ บริสุทธิ์ (2558, น.10) จำแนกประเภทของชุมชน ดังนี้

1) จำแนกตามความเจริญเชิงพื้นที่และเศรษฐกิจสังคม แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สังคมชนบท (rural community) และสังคมเมือง (urban community)

2) จำแนกตามกลุ่มคนและสังคม สามารถแบ่งได้ 3 ประเภท คือ ชุมชนเฉพาะที่และชุมชนนักปฏิบัติ ชุมชนประชาคม และ ชุมชนเสมือนจริง

สรุปได้ว่า ชุมชนแบ่งออกเป็นสังคมชนบทและสังคมเมือง ซึ่งสังคมชนบทและสังคมเมืองจะมีบริบทชุมชนที่แตกต่างกันตามสภาพแวดล้อม เช่น ลักษณะพื้นที่ จำนวนประชากร สาธารณูปโภค เป็นต้น

6.1.4 วิธีการที่ใช้ในการศึกษาชุมชน

ธีระภัทรา เอกผาชัยสวัสดิ์ (2554, น.263-327) ได้แบ่งวิธีการศึกษาชุมชนออกเป็น 2 แบบใหญ่ๆ คือ 1) วิธีการศึกษาชุมชนแบบทั่วไป และ 2) วิธีการศึกษาชุมชนแบบมานุษยวิทยา วิธีการศึกษาชุมชนแบบทั่วไป มีวิธีสำคัญๆ คือ การใช้แบบสอบถาม การสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การใช้ข้อมูลเอกสารเดิม การปฏิบัติการภาคสนาม การสำรวจข้อมูลพื้นฐานในครัวเรือน หรือการสำรวจทางสังคม และการทำแผนที่ แผนที่มโนคติ และการศึกษาแบบผสมผสาน วิธีการศึกษาชุมชนแบบแบบมานุษยวิทยา มีวิธีสำคัญๆ คือ แผนที่เดินดิน ผังเครือญาติ การจัดทำผังโครงสร้างองค์กรชุมชน ปฏิทินชุมชน ประวัติศาสตร์ชุมชน และประวัติชีวิตบุคคลในชุมชน

ดำรงศักดิ์ แก้วเพ็ง (2556, น.138-154) กล่าวถึงวิธีการที่ใช้ในการศึกษาชุมชน มีดังนี้

- 1) การใช้ข้อมูลเอกสาร (Documentary study)
- 2) การสำรวจชุมชน (Community Survey)
- 3) การสังเกต (Observation)
- 4) การสัมภาษณ์ (Interview)
- 5) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

สรุปได้ว่า วิธีการที่ใช้ในการศึกษาชุมชนสำหรับหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูมีการใช้หลากหลายวิธี ได้แก่ การสังเกตการณ์ การสำรวจชุมชน การสัมภาษณ์ เป็นต้น

การสังเกตการณ์ เป็นการสังเกตสภาพแวดล้อมของชุมชน เช่น ลักษณะบ้านเรือนเป็นอย่างไร ทำมาจากอะไร ถนนเป็นอย่างไร เป็นแบบใด มีความกว้างเท่าใด ลักษณะคนในชุมชนเป็นอย่างไร มี อัยาศัย มีน้ำใจเป็นอย่างไร

การสำรวจชุมชน เป็นการเดินรอบๆ ชุมชน โดยใช้แผนที่ที่ได้จัดเตรียมไว้เพื่อเป็นแนวทางในการสำรวจสิ่งแวดล้อมของชุมชน ขอบเขตของชุมชน จำนวนบ้านเรือน สำรวจอาชีพ เป็นต้น

การสัมภาษณ์ เป็นการพูดคุยกับคนให้ข้อมูลในเรื่องที่ต้องการจะคุย เช่น การทำขลุ่ยบ้านลาว ก็จะเข้าไปขอพูดคุยที่บ้านของคนทำขลุ่ย ทำการพูดคุยในประเด็นที่สนใจ เช่น ความเป็นมาเริ่มต้นอย่างไร มีวิธีการทำอย่างไร การตลาดเป็นอย่างไร เป็นต้น

6.2 วัฒนธรรมท้องถิ่น

6.2.1 ความหมาย “วัฒนธรรมท้องถิ่น”

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546, ออนไลน์) ให้ความหมายของวัฒนธรรม คือ สิ่งที่ทำให้ความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมไทยวัฒนธรรมในการแต่งกาย วิถีชีวิตของหมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมพื้นบ้าน วัฒนธรรมชาวเขา ท้องถิ่น หมายถึง ท้องที่ใดท้องที่หนึ่งโดยเฉพาะ ดังนั้น วัฒนธรรมท้องถิ่น จึงหมายถึง สิ่งที่เป็นความเจริญงอกงามของหมู่คณะที่ใดที่หนึ่ง

เสถียรโกเศศ (2520, น.103-104) ได้ให้บทนิยาม คำว่า "วัฒนธรรม" ไว้ดังนี้

1. วัฒนธรรม คือ สิ่งที่มนุษย์เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือผลิตสร้างขึ้น เพื่อความเจริญงอกงามในวิถีแห่งชีวิตของส่วนรวม ถ้ายทอดกันไว้ เอาอย่างกันได้

2. วัฒนธรรม คือ สิ่งอันเป็นผลิตผลของส่วนรวมที่มนุษย์ได้เรียนรู้มาจากคนแต่ก่อน สืบต่อเป็นประเพณีกันมา

3. วัฒนธรรม คือ ความคิดเห็น ความรู้สึก ความประพฤติและกิริยาอาการ หรือการกระทำใดๆ ของมนุษย์ในส่วนรวม ลงรูปเป็นพิมพ์เดียวกัน และสำแดงออกมาให้ปรากฏเป็นภาษา ศิลปะ ความเชื่อถือ ระเบียบประเพณี เป็นต้น

4. วัฒนธรรม คือ มรดกแห่งสังคม ซึ่งสังคมรับและรักษาไว้ให้เจริญงอกงาม

พจนานุกรมอ็อกซ์ฟอร์ด (Oxford Advanced Learner's Dictionary, p.373) ให้ความหมายของวัฒนธรรม (Culture) ดังนี้ คือ

1. วัฒนธรรม คือ ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ ศิลปะ วิถีชีวิตและการจัดระเบียบทางสังคมของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือประเทศใดประเทศหนึ่ง
2. วัฒนธรรม คือ กลุ่มทางสังคม หรือประเทศที่มีความเชื่อเป็นของตัวเอง เป็นต้น
3. วัฒนธรรม คือ ศิลปะ ดนตรี วรรณคดี ฯลฯ
4. วัฒนธรรม คือ ความเชื่อและทัศนคติบางอย่างที่คนในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือองค์กรใดองค์กรหนึ่งร่วมแบ่งปันกัน

คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (2554, น.3) กล่าวว่า คำว่า “วัฒนธรรม” มีรากศัพท์มาจากภาษาบาลีสันสกฤต โดย “วิทฺน” มาจากภาษาบาลี แปลว่า เจริญ งอกงาม ส่วนคำว่า “ธรม” มาจากภาษาสันสกฤต แปลว่า ความดี ถ้าแปลความหมายตามตัวอักษร แปลได้ว่า การทำความดีที่เป็นความเจริญงอกงาม ซึ่งคำว่า “วัฒนธรรม” ตรงกับคำว่า “Culture” ในภาษาอังกฤษ โดยมีรากศัพท์มาจากคำว่า “Cultura” ในภาษาละติน มีความหมายว่า การเพาะปลูกหรือการปลูกฝัง หมายความว่า มนุษย์เป็นผู้ปลูกฝังอบรมบ่มนิสัยให้เกิดความเจริญ งอกงาม ในด้านสังคมศาสตร์ วัฒนธรรมจะมีความหมายกว้างมาก กล่าวคือ วัฒนธรรม หมายถึง วิถีชีวิต (way of life) ของมนุษย์ในสังคม และแบบแผนการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกอย่าง รวมทั้งบรรดาผลงานทั้งหมดที่มนุษย์ได้สร้างสรรค์ขึ้น ตลอดจนความคิด ความเชื่อ ค่านิยม และความรู้ต่างๆ เป็นต้น โดยรวมวัฒนธรรมมีความหมายครอบคลุมถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคมของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือสังคมใดสังคมหนึ่ง ซึ่งมนุษย์ได้คิดสร้างระเบียบ กฎเกณฑ์วิถีในการปฏิบัติ รวมทั้งการจัดระเบียบตลอดจนระบบความคิด ความเชื่อ ค่านิยม ความรู้และเทคโนโลยีต่างๆ และมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น โดยมีวิวัฒนาการสืบทอดกันมาอย่างมีแบบแผน

จากการศึกษาความหมายของวัฒนธรรมท้องถิ่นข้างต้น สรุปได้ว่า วัฒนธรรม คือ วิธีการดำเนินชีวิตของคนในสังคมที่ทำความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ มีทั้งรูปธรรม ได้แก่ บ้าน วัด วรรณกรรม เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ เป็นต้น และนามธรรม ได้แก่ ทัศนคติ ความเชื่อ ศิลปะ ประเพณี ฯลฯ โดยที่มาของวัฒนธรรมนั้นอาจจะสร้างขึ้นใหม่ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือได้รับการปลูกฝังถ่ายทอดสืบต่อกันมา เป็นไปตามพลวัตทางสังคม โดยวัฒนธรรมจะมีลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งคนในแต่ละชุมชน ท้องถิ่น และสังคมต่างก็มีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไป วัฒนธรรมสื่อถึงความเป็นเอกลักษณ์ที่ดึงดูดใจของแต่ละสังคม

6.2.2 องค์ประกอบวัฒนธรรม

โดยทั่วไปวัฒนธรรมมีองค์ประกอบ 4 ประการ (คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2554, น.11-16) คือ

1. องค์วัตถุ (Instrumental and Symbolic Objects) หมายถึง วัฒนธรรมทางวัตถุที่สามารถสัมผัสจับต้องได้ เช่น บ้านเรือน อาคาร สถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ อาวุธ ฯลฯ ตลอดจนผลผลิตทางศิลปกรรมของมนุษย์และสิ่งที่ไม่มรูปร่างเช่น ภาษา สัญลักษณ์ หลักคิติวิชา คำนวณ มาตรการวัด

2. องค์การ (Association and Organization) หมายถึง กลุ่มคนทางสังคมที่มีการจัดระเบียบหรือมีโครงสร้างอย่างเป็นทางการมีกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ วัตถุประสงค์และวิธิตำเนินงานไว้เป็นที่แน่นอน เช่น ครอบครัว ชุมชน วัด โรงเรียน สมาคม ชมรม ประเทศ ฯลฯ

3. องค์พิธีการ (Usage) หมายถึง ขนบธรรมเนียมประเพณีซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปและแสดงออกมาในรูปพิธีกรรมต่างๆ เช่น พิธีหมั้น พิธีแต่งงาน พิธีศพ มักจะได้รับอิทธิพลจากศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

4. องค์คติ (Concept) หมายถึง ความเชื่อ ความคิด ความเข้าใจและอุดมการณ์ต่างๆ ตลอดจนทัศนคติ การยอมรับว่าสิ่งใดถูกหรือผิด สมควรหรือไม่ ซึ่งแล้วแต่ว่ากลุ่มใดจะใช้อะไรเป็นมาตรฐานในการตัดสินใจหรือเป็นเครื่องวัด เช่น ความเชื่อเรื่องผีปอบ เป็นต้น

นันทิดา จันทรางศุ (2560) ดำเนินการสืบค้นและรวบรวมข้อมูลวัฒนธรรมของอำเภอพุทธมณฑล ประกอบด้วย ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาชุมชน ประวัติศาสตร์ชุมชน อาชีพ กลุ่มคนและวิถีชีวิต ศาสนาและความเชื่อ และอาหาร

พัฒนภัตสร ทรัพย์ประเสริฐ และคณะ (2561) ทำวิจัยเรื่อง” การศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ” โดยมีข้อมูลวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่ประกอบไปด้วย

1) วัฒนธรรมท้องถิ่น วิถีความเป็นอยู่ ได้แก่ งานแห่ ภาษา การแต่งกาย อาหาร ประเพณี การละเล่น งานบวช พิธีรำผี และงานนมัสการ

2) ศาสนสถาน เป็นวัดที่มีคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์ และวัดที่มีความสำคัญต่อชุมชน

จากการศึกษาองค์ประกอบของวัฒนธรรมท้องถิ่นจากนักวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่าวัฒนธรรมท้องถิ่น ประกอบด้วยประวัติศาสตร์ชุมชน อาหาร และประเพณี

จากการศึกษาความต้องการจำเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู โดยการทำแบบสำรวจ ผลการสำรวจ พบว่า มีนักศึกษาสนใจประเด็นดังนี้คือ ภูมิประเทศ แหล่งท่องเที่ยว ภาษาถิ่น อาหารพื้นเมือง ภูมิปัญญาท้องถิ่น และของดีชุมชน

จากข้อมูลที่ได้จากการสรุปองค์ประกอบของบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น และการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาที่นักศึกษาต้องการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้สำหรับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น จึงได้จัดองค์ประกอบของบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ตารางสังเคราะห์องค์ประกอบบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

การสังเคราะห์ บริบทชุมชน ที่ตั้ง	การสังเคราะห์ วัฒนธรรมท้องถิ่น	แบบสำรวจความคิดเห็น ของนักศึกษา	ผู้วิจัยสังเคราะห์ ที่ตั้ง
ประวัติศาสตร์หมู่บ้าน	ประวัติศาสตร์ชุมชน		ประวัติชุมชน
ทรัพยากรธรรมชาติ			ทรัพยากรธรรมชาติ
	ประเพณี		ประเพณี
		ภูมิประเทศ	ภูมิประเทศ
		แหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยว
		ภาษาถิ่น	ภาษาถิ่น
	อาหาร	อาหารพื้นเมือง	อาหารพื้นเมือง
		ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ภูมิปัญญาท้องถิ่น
		ของดีชุมชน	ของดีชุมชน

จากตารางที่ 2.4 การสังเคราะห์องค์ประกอบบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ประกอบด้วยที่ตั้ง ภูมิประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติชุมชน แหล่งท่องเที่ยว ภาษาถิ่น อาหารพื้นเมือง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณี และของดีชุมชน

ที่ตั้ง หมายถึง ตำแหน่งของชุมชนที่ตั้งอยู่บนแผ่นดิน สามารถบอกถิ่นที่อยู่ได้ทั้งทางรัฐศาสตร์ และภูมิศาสตร์

ภูมิประเทศ หมายถึง ลักษณะของพื้นที่ สภาพแวดล้อมที่ชุมชนตั้งอยู่ เช่น ภูเขา ที่ราบ ที่ราบสูง แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ทะเล เป็นต้น

ทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติที่อยู่บริเวณชุมชน ได้แก่ ป่าไม้ ทะเล ภูเขา แหล่งน้ำ เป็นต้น ในบางครั้ง ทรัพยากรธรรมชาติจะเป็นตัวบ่งบอกถึงลักษณะ หรือที่ตั้งของพื้นที่ เช่น ต้นสะตอ แสดงว่า พื้นที่นั้นตั้งอยู่ภาคใต้ มีต้นสะตอเป็นจำนวนมาก เป็นต้น

ประวัติชุมชน หมายถึง สิ่งื่อบอกเล่าถึงประวัติความเป็นมาของชุมชนก่อนปัจจุบัน

แหล่งท่องเที่ยว หมายถึง สถานที่ที่ใช้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของคนในชุมชน บางครั้งก็นำมาซึ่งคนนอกชุมชน เป็นแหล่งสร้างรายได้ให้กับชุมชนได้

ภาษาถิ่น หมายถึง การสื่อสารของคนในถิ่นนั้นๆ

อาหารพื้นเมือง หมายถึง ของกินเฉพาะถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ความสามารถอันชาญฉลาดของคนในท้องถิ่นในการดำรงชีวิต เช่น การใช้ปัญญาในการหาปลาเพื่อมาเป็นอาหาร เป็นต้น

ประเพณี หมายถึง สิ่งที่ทำสืบต่อๆ กันมาจากรุ่นสู่รุ่น เป็นการส่งทอดความดีงามให้กับชนรุ่นหลัง เช่น ประเพณีแห่เทียนพรรษา เป็นต้น

ของดีชุมชน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นตัวแทนหรือสัญลักษณ์ของชุมชน เช่น ขนม อาหาร วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา การละเล่น เป็นต้น

6.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

นันทิศา จันทรางศุ (2560) ทำการศึกษาเรื่อง “การบูรณาการข้อมูลวัฒนธรรมสู่การจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีทักษะการอยู่ร่วมในสังคมพหุวัฒนธรรม” โดยมีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อบูรณาการข้อมูลทางวัฒนธรรมชุมชนในอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม สู่การจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กและเยาวชนมีทักษะการอยู่ร่วมในสังคมพหุวัฒนธรรม (2) เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการหนุนเสริมการทำงานพัฒนาเด็กและเยาวชน และเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ เรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรมกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ 60 คน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำงานในชุมชน 15 คน การศึกษาสังคมพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วย อาหาร ประเพณี ประวัติศาสตร์ชุมชน อาชีพ ภูมิปัญญาชุมชน กลุ่มคนและวิถีชีวิต ศาสนาและความเชื่อ ศิลปวัฒนธรรม

พัฒนภัตสร ทรัพย์ประเสริฐ, ญัฐกาญ ชีรบรรกุล และปรียามาลย์ สุขมาก (2561) ทำการวิจัยเรื่อง” การศึกษาวัฒน ธรรม ท้องถิ่น จังหวัด สมุทรปราการ ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) เพื่อศึกษาข้อมูลวัฒนธรรมท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ
- 2) เพื่อศึกษาระดับการเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น และระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการ
- 3) เพื่อวิเคราะห์แนวทางสำหรับการ อนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ในจังหวัดสมุทรปราการ โดยขอบเขตด้านพื้นที่การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาคุณค่าวัฒนธรรม ท้องถิ่นที่ปรากฏในจังหวัดสมุทรปราการ ในพื้นที่ 5 อำเภอ จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อเก็บรวบรวมตามวัตถุประสงค์ ซึ่งสรุปผลในการศึกษาในประเด็นคุณค่าวัฒนธรรม 4 มิติ ของวิลเลียม ดี ไลบ์ เพื่อหาคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ ในประเด็นคุณค่าที่แสดงนัยของอดีต (Associative value) คุณค่าทางวิชาการ (Informational value) คุณค่าความงามหรือสุนทรีย์ (Aesthetic value) คุณค่าทางเศรษฐศาสตร์ (Economic value)

ข้อมูลวัฒนธรรมท้องถิ่น ประกอบไปด้วย 1) วัฒนธรรมท้องถิ่น วิถีความเป็นอยู่ ได้แก่ งานแห่ ภาษา การแต่งกาย อาหาร ประเพณี การละเล่น งานบวช พิธีรำผี และงานนมัสการ

- 2) ศาสนสถาน เป็นวัดที่มีคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์ และวัดที่มีความสำคัญต่อชุมชน

สมเจตต์ ผิวทองงาม (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พุ่มเรียง , บริบทชุมชน ฐานเศรษฐกิจ และทุนทางวัฒนธรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงสาระบริบทชุมชนพุ่มเรียง
- 2) ศึกษาฐานเศรษฐกิจและทุนทางวัฒนธรรม และ
- 3) ศึกษาผลกระทบของบริบทชุมชน ฐานเศรษฐกิจและทุนทางวัฒนธรรม ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพที่เน้นการวิจัยแบบมีส่วนร่วม เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสำรวจพื้นที่ การสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนา การสนทนากลุ่ม และการจัดเวทีชุมชน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แนวคิดการวิเคราะห์ชุมชน และทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่

ผู้วิจัยได้ผลการวิจัยในสาระบริบทชุมชนพุ่มเรียง คือ 1) ที่ตั้ง 2) ประชากร 3) ประวัติศาสตร์ 4) สังคมวัฒนธรรม 5) อาชีพ 6) รูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น 7) วิธีการดำรงชีวิตและการพึ่งพาตนเอง 8) ระบบสาธารณูปโภค 9) การตั้งถิ่นฐาน 10) ปัญหาชุมชน 11) ทรัพยากรธรรมชาติ 12) ทรัพยากรบุคคล 13) ภูมิปัญญาและศาสตร์ชาวบ้าน 14) เทคโนโลยีในอุตสาหกรรมของชุมชน 15) สุขภาวะของคนในชุมชน 16) ปัจจัยและข้อจำกัดในการขยายตัวของเศรษฐกิจ 17) ทุนทางวัฒนธรรม และ 18) จิตสำนึก จิตสาธารณะ และจิตลักษณะของคนในชุมชน

สุรพล ชาเสน (2565) วิจัยเรื่อง บริบทสภาพทางภูมิศาสตร์และวิถีชีวิตชุมชนบ้านหัวเรือ จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาบริบทและวิถีชีวิตชุมชนบ้านหัวเรือ จังหวัดอุบลราชธานี ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ และทำการสนทนากลุ่มผู้รู้ในชุมชน เกษตรกร และปราชญ์ชาวบ้าน ผู้วิจัยได้ผลการศึกษาระบบชุมชน ได้แก่ ประวัติศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม เศรษฐกิจ ความเชื่อ ประเพณี

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูสรุปได้ว่า บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้แก่ ประวัติศาสตร์หมู่บ้าน ที่ตั้ง ทรัพยากรธรรมชาติ อาชีพ วิถีชีวิต และประเพณี

สรุป

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูสามารถกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูเป็นการจัดทำเอกสารขึ้นมาใหม่ เพื่อเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ให้กับนักศึกษาครูให้มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยกระบวนการพัฒนาหลักสูตรมี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการ ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบหลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 การนำหลักสูตรไปใช้ และขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลหลักสูตร

หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูเป็นหลักสูตรที่สร้างขึ้นใหม่ โดยไม่มีพื้นฐานหลักสูตรเดิมอยู่แล้ว พัฒนาขึ้นเพื่อเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้และเน้นสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ ทักษะ และเจตคติตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยองค์ประกอบของหลักสูตรมี 7 องค์ประกอบ คือ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหา สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และความคิดเห็น โดยมีความรู้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบบูรณาการ ภูมิสังคม บริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น สสำรวจชุมชน การออกแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ทักษะ ได้แก่ 1. ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ประกอบด้วย การกำหนดองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ การกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด การกำหนดเนื้อหาสาระ การเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้จริง การวัดและประเมินผล และ 2. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ประกอบด้วย การนำเข้าสู่บทเรียน การดำเนินการจัดการเรียนรู้ ขั้นสรุป การวัดและประเมินผล และอื่นๆ (การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สามารถการควบคุมชั้นเรียนเป็นไปด้วยดี และบุคลิกภาพที่ดี แต่งกายสะอาด เรียบร้อย) และความคิดเห็น คือ ความรู้สึกของนักศึกษาครูที่มีต่อ หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับ นักศึกษาครู

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) กำหนดมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ให้นักศึกษามีความรู้ในด้านความรู้ทั่วไป วิชาชีพครู และ วิชาที่จะสอนอย่างกว้างขวางลึกซึ้ง และเป็นระบบ มีความตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการ ทั้งการบูรณาการข้ามศาสตร์ และการบูรณาการกับโลกแห่งความเป็นจริง มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลาย ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการ (Formal) รูปแบบกึ่งทางการ (Non-formal) และรูปแบบไม่เป็นทางการ (Informal) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกที่จะสอนอย่างบูรณาการ และมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) กำหนดมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ให้นักศึกษามี ความรอบรู้ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาสาระด้านวิชาชีพของครู เช่น หลักสูตรและวิทยาการ การจัดการเรียนรู้ มีความรู้ ความเข้าใจในการบูรณาการความรู้กับการปฏิบัติจริง และการบูรณาการ การสอนข้ามศาสตร์ มีความรู้ เข้าใจชีวิต เข้าใจชุมชน เข้าใจโลกและการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความ แตกต่างทางวัฒนธรรม สามารถเผชิญและเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม การจัดการเรียนโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนและนอกโรงเรียน แหล่งการเรียนรู้แบบเปิดได้อย่างเหมาะสมกับสภาพ

บริบทที่ต่างกันของผู้เรียนและพื้นที่ มีการจัดกิจกรรมและออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติและการทำงานในสถานการณ์จริง

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นการนำเนื้อหาสาระของบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นนำไปเชื่อมโยงกับเนื้อหาสาระ/ศาสตร์หลักของผู้สอน มีชั้นการสอนแบบบูรณาการออกเป็น 5 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 เข้าสู่บทเรียน ชั้นที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ชั้นที่ 3 นำสู่เนื้อหา ชั้นที่ 4 นำพาปฏิบัติ และชั้นที่ 5 วัดและประเมิน ใช้รูปแบบการบูรณาการแบบผู้สอนคนเดียว สอดแทรกเนื้อหาบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นเข้ากับศาสตร์หลัก

บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น คือ พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งที่มีวิถีชีวิตใกล้เคียงกันหรือคล้ายคลึงกัน ประกอบด้วย ที่ตั้ง ภูมิประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติชุมชน แหล่งท่องเที่ยว ภาษาถิ่น อาหาร-พื้นเมือง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณี และของดีชุมชน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู 2) ศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู โดย 2.1) ประเมินความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู 2.2) ศึกษาพัฒนาการความสามารถการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู 2.3) ศึกษาพัฒนาการความสามารถการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู และ 2.4) ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู และ 3) รับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

วิธีการดำเนินการวิจัย ใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน มีรายละเอียดการดำเนินการ ดังต่อไปนี้ คือ

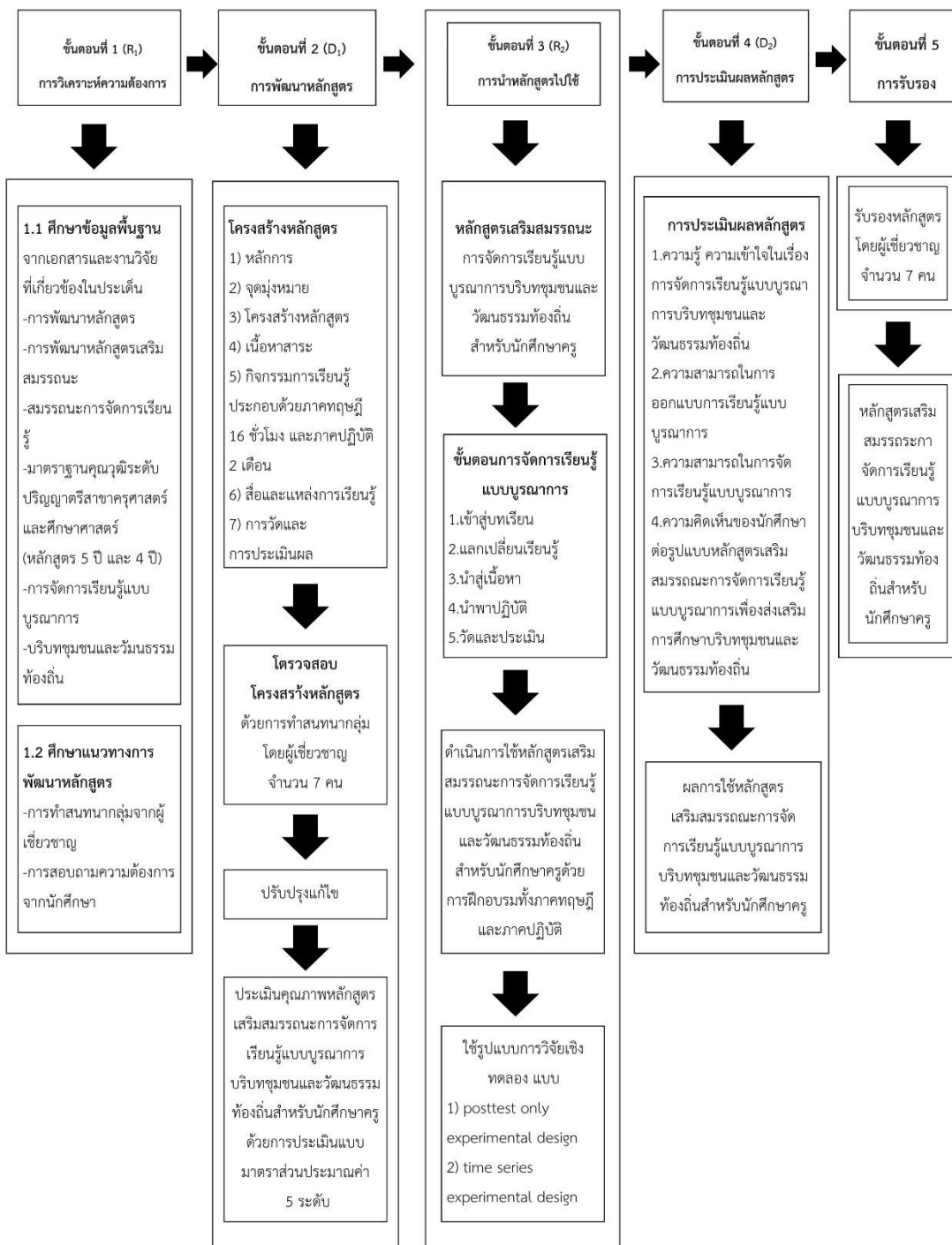
ขั้นตอนที่ 1 วิจัย (Research : R₁) การวิเคราะห์ความต้องการ

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนา (Development : D₁) การออกแบบหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 3 วิจัย (Research : R₂) การนำหลักสูตรไปใช้

ขั้นตอนที่ 4 พัฒนา (Development : D₂) การประเมินผลหลักสูตร

วิธีดำเนินการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามกรอบดำเนินการวิจัย ดังแผนภาพที่ 2

ภาพที่ 2 กรอบการดำเนินงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 วิจัย (Research : R₁) การวิเคราะห์ความต้องการ

เป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ความต้องการเพื่อการพัฒนาหลักสูตร โดยการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้คือ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร โดยมีเครื่องมือที่ใช้ แหล่งข้อมูล การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ หนังสือ ตำรา บทความ และงานวิจัย ประกอบด้วย

- 1) การพัฒนาหลักสูตร
- 2) หลักสูตรเสริมสมรรถนะ
- 3) สมรรถนะการจัดการเรียนรู้
- 4) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
- 5) บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู เป็นแบบวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยมีวิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้คือ

- 1) ทบทวนวรรณกรรม จากหนังสือ งานวิจัย บทความ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- 2) พัฒนาแบบสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ประเภทของเอกสาร ชื่อเอกสาร ชื่อผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ หัวข้อ และสาระสำคัญ
- 3) นำแบบสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาดำเนินการแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
- 4) นำแบบสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้ดำเนินการแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ จำนวน 5 คน เพื่อหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence: IOC) (Rovinelli and Hambleton, 1977)

คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ จำนวน 5 คน มีคุณสมบัติดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน	จำนวน	2 คน
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านสังคมศึกษา	จำนวน	2 คน
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล	จำนวน	1 คน

เกณฑ์การประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เป็นดังนี้

สอดคล้อง	ให้คะแนน	+1
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	0
ไม่สอดคล้อง	ให้คะแนน	-1

เกณฑ์การเลือกค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คือ ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสังเคราะห์เอกสาร ปรากฏว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 0.80 - 1.00 แสดงว่า ประเด็นคำถามนั้นสามารถนำไปใช้ได้ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ ควรเพิ่มประเด็นคำถาม “พิมพ์ครั้งที่ ..” และ

“หน้าที่ ..” เพราะมีความจำเป็นต้องใช้ในการเขียนเอกสารอ้างอิง ซึ่งอาจจะแทรกเป็นหัวข้อที่ 5 และหัวข้อที่ 6 ก็ได้ ส่วนผลการวิเคราะห์เอกสารครบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยขั้นตอนที่ 1 ควรระบุประเด็นที่จะวิเคราะห์เอกสาร ในหัวข้อสาระสำคัญไว้ให้ชัดเจน 3 ประเด็น ได้แก่ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และการจัดการเรียนรู้บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

5) ผู้วิจัยดำเนินการแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ได้แบบแบบสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป (ภาคผนวก ค)

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำไปทำศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในแต่ละประเด็น ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรเสริมสมรรถนะ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อนำไปใช้ในขั้นตอนต่อไป

2. ศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตร

การศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาหาข้อมูลจากตัวบุคคล (Human Instrument) ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน และนักศึกษาครู ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2564 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 98 คน ดังนี้

2.1 การสนทนากลุ่มจากผู้เชี่ยวชาญ

1. ดำเนินการทำสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ คือ ประเด็นสนทนากลุ่มสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล เป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน

วิธีดำเนินการ

1. กำหนดคุณสมบัติและคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ และบุคลากรที่ทำการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย

1.1 ผู้บริหารคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน

1 คน

คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน เป็นดังนี้คือ

- 1) เป็นผู้บริหาร คณะครุศาสตร์ ตำแหน่งคณบดีหรือรองคณบดี
- 2) มีหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- 3) มีประสบการณ์ด้านการบริหาร 5 ปีขึ้นไป
- 4) มีประสบการณ์ด้านการสอนในระดับอุดมศึกษา 5 ปีขึ้นไป

1.2 อาจารย์สอนวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 2 คน

1) วุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก ด้านหลักสูตรและการสอน การบริหาร การศึกษา หรือการวิจัย

2) ประสบการณ์ด้านการสอนในระดับอุดมศึกษา 5 ปีขึ้นไป

3) มีหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการสอนวิชาพื้นฐานทางการศึกษา

1.3 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนสังคมศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำนวน 2 คน

1) วุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก ทางสาขาวิชาสังคมศึกษาหรือวิชาที่เกี่ยวข้อง

2) ประสบการณ์ด้านการสอนในระดับอุดมศึกษา 5 ปีขึ้นไป ในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน การพัฒนาสังคม วัฒนธรรมท้องถิ่นตำแหน่งทางวิชาการระดับอาจารย์ขึ้นไป

1.4 ครูสังคมศึกษา จำนวน 2 คน

1) วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป ทางสาขาวิชาการสอนสังคมศึกษาหรือวิชาที่เกี่ยวข้อง

2) คุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ทางสาขาวิชาสังคมศึกษา

3) ประสิทธิภาพด้านการสอนในระดับโรงเรียน 5 ปีขึ้นไป ในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ การพัฒนาชุมชน การพัฒนาสังคม วัฒนธรรมท้องถิ่น

4) ตำแหน่งทางวิชาการระดับครูวิทยฐานะครูชำนาญการ (คศ.2) ขึ้นไป

2. ดำเนินการออกจดหมายเรียนเชิญและนัดหมายผู้เชี่ยวชาญ มีรายละเอียดของการทำสนทนากลุ่ม ได้แก่ วัน เวลา สถานที่ หัวข้อการทำสนทนากลุ่ม และช่องทางการสนทนากลุ่ม

3. ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้สำหรับการสนทนากลุ่ม คือ ประเด็นสนทนากลุ่มแบบมีโครงสร้าง

4. ดำเนินการสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทำการสนทนากลุ่มด้วยตนเอง มีการกำหนดวัน เวลา และนัดหมายผู้เชี่ยวชาญที่จะทำการสนทนากลุ่ม

5. ดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

6. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยแบบวิเคราะห์เอกสาร

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการทำสนทนากลุ่ม คือ ประเด็นสนทนากลุ่มแบบมีโครงสร้าง โดยมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้คือ

1. ทบทวนวรรณกรรม ศึกษางานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรเสริมสมรรถนะ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ บริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น

2. สร้างประเด็นสนทนากลุ่มสำหรับสอบถามความต้องการเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล ตำแหน่งทางวิชาการ วิชาที่สอน ประสบการณ์การบริหาร/การสอน สถานที่ทำงาน เบอร์โทรศัพท์ และด้านของผู้เชี่ยวชาญ ส่วนที่ 2 ได้แก่ ผลลัพธ์ที่ได้หลังจากการเรียนจบหลักสูตรเสริม เนื้อหาสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เนื้อหาสาระภายในวิชาและระหว่างวิชา การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ (ด้านบุคคลและด้านสถานที่) และการวัดและประเมินผล

3. นำประเด็นสนทนากลุ่มสำหรับผู้เชี่ยวชาญเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4. นำประเด็นสนทนากลุ่มสำหรับผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ 5 คน เพื่อทำการตรวจสอบการวิเคราะห์ข้อมูล ความเหมาะสมสอดคล้องด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (รายละเอียดคุณสมบัติผู้เชี่ยวชาญ และเกณฑ์การประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) หน้า 103)

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของประเด็นสนทนากลุ่ม ผลปรากฏว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 0.60 - 1.00 แสดงว่า ประเด็นคำถามนั้น สามารถนำไปใช้ได้ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ พิจารณาปรับแก้เอกสารตามคำแนะนำ (รายละเอียดดังภาคผนวก ข)

5. ผู้วิจัยดำเนินการปรับแก้ประเด็นสนทนากลุ่มตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ได้ประเด็นสนทนากลุ่มสำหรับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป (ภาคผนวก ค)

การรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูล ดังนี้คือ

1. ผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่ม เริ่มต้นด้วย การแนะนำตนเอง แนะนำอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยนักวิจัย และแนะนำผู้เชี่ยวชาญทีละคน พร้อมบอกจุดประสงค์การทำสนทนากลุ่มในครั้งนี้ และขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญที่ได้เสียสละเวลามาทำการสนทนากลุ่มในครั้งนี้

2. ผู้วิจัยดำเนินการเปิดประเด็นสนทนาตามประเด็นสนทนากลุ่ม ทำการสนทนากันทีละประเด็นในลักษณะกัลยาณมิตร เปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างทั่วถึง และสรุปประเด็นสนทนาในแต่ละประเด็นให้เรียบร้อย ก่อนที่จะเริ่มประเด็นสนทนาต่อไป

3. ดำเนินการสนทนากลุ่มจนครบทุกประเด็น และสรุปประเด็นการสนทนาในภาพรวมอีกครั้ง

4. ผู้วิจัยดำเนินการขอบคุณผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งหนึ่งที่ได้สละเวลาในการมาแลกเปลี่ยนประเด็น และขอจบการสนทนากลุ่มในครั้งนี้ และปิดการสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลแบบการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการจัดบันทึกประเด็นสนทนา

กลุ่ม พร้อมถอดเทปที่ได้บันทึกไว้ เพื่อสรุปและสังเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู โดยการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ดำเนินการไปที่ละข้อทีละประเด็นจนได้ข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ขั้นตอนต่อไป

2. การทำแบบสอบถามความต้องการเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นความต้องการเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

แหล่งข้อมูล

เป็นนักศึกษาครู ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2564 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 98 คน

วิธีดำเนินการ

1. สร้างแบบสอบถามความต้องการเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู
2. นำแบบสอบถามที่ถูกต้องที่ผ่านการแก้ไขและปรับปรุงจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปดำเนินการสอบถามนักศึกษาครู จำนวน 98 คน โดยผู้วิจัยดำเนินการด้วยตนเองในรูปแบบของ Google Form

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความต้องการเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการสร้างเครื่องมือและการคุณภาพของเครื่องมือ ดังรายละเอียดต่อไปนี้คือ

1. ทบทวนวรรณกรรม ศึกษางานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรหลักสูตรเสริมสมรรถนะ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

2. สร้างแบบสอบถามความต้องการเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ รหัสนักศึกษา สาขาวิชา ชั้นปีการศึกษา และระดับผลการศึกษา

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือการเรียนรู้ ชุมชน กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมหรือข้อเสนอแนะ

3. นำแบบประเมินความต้องการเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4. นำแบบประเมินความต้องการเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อทำการตรวจสอบการวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมสอดคล้องด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (รายละเอียดผู้เชี่ยวชาญ และเกณฑ์การประเมินและเกณฑ์การเลือกค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) หน้าที่ 103)

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความต้องการเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู ผลปรากฏว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 0.80 - 1.00 สามารถนำไปใช้ได้ ยกเว้นหัวข้อที่ 1 นักศึกษาคิดว่าหลักสูตร ควรมียุทธศาสตร์ประกอบอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) และหัวข้อที่ 7 นักศึกษาคิดว่าระยะเวลาการอบรมการใช้หลักสูตร ควรเป็นเท่าไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่เท่ากับ 0.40 ดังนั้น จึงตัดออก โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ ให้พิจารณาปรับแก้ภาษาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ (ภาคผนวก ข)

5. ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามฯ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ได้แบบสอบถามความต้องการเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู เพื่อนำไปใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป (ภาคผนวก ค)

การรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลความต้องการเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้คือ

1. นำ QR-Code แบบสอบถามความต้องการเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูที่สร้างขึ้น โดยการใช้ Google Form ส่งให้นักศึกษาช่วยตอบแบบสอบถาม ผ่านทางช่องทาง Microsoft Team

gg.gg/p28mj

2. ติดตามผลการตอบกลับของนักศึกษา
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามความต้องการเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้

ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ผลที่ได้รับ

ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการออกแบบหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู เพื่อนำไปพัฒนาหลักสูตรฯ ต่อไป จาก การวิจัยใน ชั้น ตอน ที่ 1 วิจัย (Research : R_1) การวิเคราะห์ ความ ต้องการ ในการพัฒนาหลักสูตร ผู้วิจัยสรุปการดำเนินการตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 สรุปการดำเนินงานวิจัยในชั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการ

วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินการ	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นสำหรับนักศึกษาครู	ศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ 1) สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ 2) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 3) การจัดการเรียนรู้บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น	เอกสารประกอบด้วยหนังสือ ตำรา งานวิจัย และบทความ	แบบวิเคราะห์เอกสาร	การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการออกแบบหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นสำหรับนักศึกษาครู	1) การทำสนทนากลุ่ม 2) การทำแบบสอบถามความต้องการเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นสำหรับนักศึกษาครู	บุคคลประกอบด้วย 1) ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน ประกอบด้วยผู้บริหารคณะครู ศาสตราจารย์ สอนวิชาชีพครู และผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านชุมชนท้องถิ่น หรือสังคม ครูสังคมศึกษา 2) นักศึกษาครูชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 98 คน	1. ประเด็นสนทนากลุ่ม 2. แบบสอบถามความต้องการเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นสำหรับนักศึกษาครู	- การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) - ร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	สำรับนักศึกษาครู

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนา (Develop : D₁) การออกแบบหลักสูตร

เป็นขั้นตอนของการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้คือ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อยกร่างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู
2. เพื่อตรวจสอบร่างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู
3. เพื่อประเมินคุณภาพร่างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู
4. เพื่อพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

1. เพื่อยกร่างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ดำเนินการยกร่างหลักสูตรเสริมฯ โดยการสังเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตร ขั้นตอนการสอนแบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ หนังสือ ตำรา บทความ และงานวิจัย ประกอบด้วย

- 1) การพัฒนาหลักสูตร
- 2) หลักสูตรเสริมสมรรถนะ
- 3) สมรรถนะการจัดการเรียนรู้

- 4) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
- 5) บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

วิธีดำเนินการ

นำข้อมูลพื้นฐานที่ได้มาจากการวิจัยขั้นตอนที่ 1 มาดำเนินการยกร่างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ด้วยแบบวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตร และขั้นตอนการสอนแบบบูรณาการ

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการยกร่างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู คือ แบบวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ เป็นไปตามรายละเอียดหน้า 103

การรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลสำหรับการยกร่างรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัย ดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร และองค์ประกอบของ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจากหนังสือ ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวบรวมข้อมูลในแบบสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลแบบการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อยกร่างรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู โดยการสังเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตร และขั้นตอนการสอนแบบบูรณาการ ได้โครงร่างรูปแบบหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ประกอบด้วยสาระสำคัญ 7 องค์ประกอบ คือ

- 1) หลักการ
- 2) จุดมุ่งหมาย
- 3) โครงสร้างหลักสูตร
- 4) เนื้อหาสาระ
- 5) กิจกรรมการเรียนรู้
- 6) สื่อและแหล่งเรียนรู้
- 7) การวัดและประเมินผล

การสังเคราะห์ขั้นตอนการสอนแบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้ 5 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 เข้าสู่บทเรียน ชั้นที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ชั้นที่ 3 นำสู่เนื้อหา ชั้นที่ 4 นำพาปฏิบัติ ชั้นที่ 5 วัดและประเมิน

2. เพื่อตรวจสอบร่างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ดำเนินการด้วยวิธีการทำสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group Discussion)

เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ คือ ประเด็นสนทนา เพื่อหาแนวทางการพัฒนาหลักสูตร

แหล่งข้อมูล

ใช้แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ หนังสือ ตำรา บทความ และงานวิจัย ประกอบด้วย

- 1) การพัฒนาหลักสูตร
- 2) หลักสูตรเสริมสมรรถนะ
- 3) สมรรถนะการจัดการเรียนรู้
- 4) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
- 5) บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

วิธีดำเนินการ

1. กำหนดคุณสมบัติและคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ และบุคลากรที่ทำการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย

1.1 ผู้บริหารคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 1 คน

คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน เป็นดังนี้คือ

- 1) เป็นผู้บริหาร คณะครุศาสตร์ ตำแหน่งคณบดีหรือรองคณบดี
- 2) มีหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- 3) มีประสบการณ์ด้านการบริหาร 5 ปีขึ้นไป
- 4) มีประสบการณ์ด้านด้านการสอนในระดับอุดมศึกษา 5 ปีขึ้นไป

1.2 อาจารย์สอนวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
จำนวน 2 คน

1) วุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก ด้านหลักสูตรและการสอน การบริหารการศึกษา
หรือการวิจัย

2) ประสบการณ์ด้านการสอนในระดับอุดมศึกษา 5 ปีขึ้นไป

3) มีหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการสอนวิชาพื้นฐานทางการศึกษา

1.3 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนสังคมศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำนวน 2 คน

1) วุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก ทางสาขาวิชาสังคมศึกษาหรือวิชาที่เกี่ยวข้อง

2) ประสบการณ์ด้านการสอนในระดับอุดมศึกษา 5 ปีขึ้นไป ในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับ
การพัฒนาชุมชน การพัฒนาสังคม วัฒนธรรมท้องถิ่นตำแหน่งทางวิชาการระดับอาจารย์ขึ้นไป

1.4 ครูสังคมศึกษา จำนวน 2 คน

1) วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป ทางสาขาวิชาการสอนสังคมศึกษาหรือวิชาที่
เกี่ยวข้อง

2) คุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ทางสาขาวิชาสังคมศึกษา

3) ประสบการณ์ด้านการสอนในระดับโรงเรียน 5 ปีขึ้นไป ในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับ
สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ การพัฒนาชุมชน การพัฒนาสังคม วัฒนธรรมท้องถิ่น

4) ตำแหน่งทางวิชาการระดับครูวิทยฐานะครูชำนาญการ (คศ.2) ขึ้นไป

2. ดำเนินการออกจดหมายเรียนเชิญและนัดหมายผู้เชี่ยวชาญ มีรายละเอียดของการทำ
สนทนากลุ่ม ได้แก่ วัน เวลา สถานที่ หัวข้อการทำสนทนากลุ่ม และช่องทางการสนทนากลุ่ม

3. ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้สำหรับการสนทนากลุ่ม คือ ประเด็นสนทนากลุ่ม
แบบมีโครงสร้าง

4. ดำเนินการสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทำการสนทนากลุ่มด้วยตนเอง มีการ
กำหนดวัน เวลา และนัดหมายผู้เชี่ยวชาญที่จะทำการสนทนากลุ่ม

5. ดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับนำไปใช้ใน
การพัฒนาหลักสูตรต่อไป

6. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยแบบเอกสาร

การสร้างเครื่องมือ และการหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ คือ ประเด็นสนทนากลุ่ม แบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยมีการดำเนินการดังนี้

1. ทบทวนวรรณกรรม ศึกษางานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรเสริมสมรรถนะ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ บริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น

2. ดำเนินการสร้างประเด็นสนทนากลุ่มแบบมีโครงสร้าง ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล ตำแหน่งทางวิชาการ วิชาที่สอน ประสบการณ์การทำงาน/การบริหาร สถานที่ทำงาน ความชำนาญ สถานที่ทำงาน เบอร์โทรศัพท์ ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นเนื้อหาในการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย องค์กรประกอบและความเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักสูตร และโครงสร้างหลักสูตร และส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. นำประเด็นสนทนากลุ่มสำหรับผู้เชี่ยวชาญเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4. นำประเด็นสนทนากลุ่มสำหรับผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อทำการตรวจสอบการวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมสอดคล้องด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (รายละเอียดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ และเกณฑ์การเลือกค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) หน้า 103)

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของประเด็นสนทนากลุ่ม ปรากฏว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 0.60 - 1.00 แสดงว่า ประเด็นคำถามนั้นสามารถนำไปใช้ได้ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ ให้พิจารณาปรับแก้เอกสารตามคำแนะนำ (ภาคผนวก ข)

5. ผู้วิจัยได้ประเด็นสนทนากลุ่มที่ผ่านการแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำไปใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป (ภาคผนวก ค)

การรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เพื่อตรวจสอบรูปแบบหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัยมีการรวบรวมข้อมูล ดังนี้คือ

1. ผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่ม เริ่มต้นด้วย การแนะนำตนเอง แนะนำอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยนักวิจัย และแนะนำผู้เชี่ยวชาญทีละคน พร้อมบอกจุดประสงค์การทำสนทนากลุ่ม ในครั้งนี้ และขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญที่ได้เสียสละเวลามาทำการสนทนากลุ่มในครั้งนี้

2. ผู้วิจัยดำเนินการเปิดประเด็นสนทนาตามประเด็นสนทนากลุ่ม ทำการสนทนากันทีละ ประเด็นในลักษณะกัลยาณมิตร เปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างทั่วถึง และสรุปประเด็นสนทนาในแต่ละประเด็นให้เรียบร้อย ก่อนที่จะเริ่มประเด็นสนทนาต่อไป

3. ดำเนินการสนทนากลุ่มจนครบทุกประเด็น เริ่มจากหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง หลักสูตร เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ การวัดและประเมินผลและหน่วย การเรียนรู้ และสรุปประเด็นการสนทนาในภาพรวมอีกครั้ง

4. ผู้วิจัยดำเนินการขอบคุณผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งหนึ่งที่ได้สละเวลาในการมาแลกเปลี่ยน ประเด็น และขอจบการสนทนากลุ่มในครั้งนี้ และปิดการสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลแบบการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสรุปร่างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรม ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

3. เพื่อประเมินคุณภาพร่างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินความเหมาะสมร่างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการ เรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

แหล่งข้อมูล

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน

วิธีดำเนินการ

1. กำหนดคุณสมบัติและคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพหลักสูตร ประกอบด้วย

1.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 คน

1) วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอก ด้านหลักสูตรและการสอน การบริหาร การศึกษา หรือการวิจัย

2) มีประสบการณ์ด้านด้านการสอน 5 ปีขึ้นไป

1.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนสังคมศึกษา จำนวน 2 คน

1) วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอก ทางสาขาวิชาสังคมศึกษาหรือวิชาที่เกี่ยวข้อง

2) ประสบการณ์ด้านการสอนในระดับอุดมศึกษา 5 ปีขึ้นไป ตำแหน่งทางวิชาการระดับอาจารย์ขึ้นไป

3) มีหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับสังคมศึกษา การพัฒนาชุมชน การพัฒนาสังคม วัฒนธรรมท้องถิ่น

1.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 2 คน

1) วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอก ทางสาขาการวัดและประเมินผล

2) ประสบการณ์ด้านการสอนในระดับอุดมศึกษา 5 ปีขึ้นไป ในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล

3) ตำแหน่งทางวิชาการระดับอาจารย์ขึ้นไป

2. ดำเนินการออกจดหมายขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินหลักสูตร

3. ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้สำหรับการประเมินหลักสูตร คือ แบบประเมินความเหมาะสมร่างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

4. ดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

5. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การสร้างเครื่องมือ และการหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินความเหมาะสมหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัยมีการดำเนินการดังนี้ คือ

1. นำผลการสนทนากลุ่มที่ได้จากการตรวจสอบร่างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มาสร้างประเด็นความเหมาะสม

ของหลักสูตรเสรีฯ โดยแบบประเมินมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) กำหนดเกณฑ์การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555, น.179) ดังนี้คือ

ระดับ 5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
ระดับ 3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์การประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert, 1967) เป็นดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	เหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

โดยแบบประเมิน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์การทำงาน สถานที่ทำงาน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นในการประเมินหลักสูตรเสรีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ประกอบด้วย องค์ประกอบ 7 ข้อ คือ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) โครงสร้างหลักสูตร 4) เนื้อหา 5) กิจกรรมการเรียนรู้ 6) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 7) การวัดและการประเมินผล ความเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักสูตร และหน่วยการเรียนรู้

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2. นำแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบประเมินที่ผ่านจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เพื่อทำการตรวจสอบการวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมสอดคล้องของแบบประเมินด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ จำนวน 5 คน มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน	จำนวน	3 คน
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านสังคมศึกษา	จำนวน	2 คน
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล	จำนวน	2 คน

เกณฑ์การประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เป็นดังนี้

สอดคล้อง	ให้คะแนน	+1
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	0
ไม่สอดคล้อง	ให้คะแนน	-1

เกณฑ์การเลือกค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คือ ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสมหลักสูตร เสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษา ครู ปรากฏว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่า 1.00 แสดงว่า ประเด็นคำถามนั้น สามารถนำไปใช้ได้ (ภาคผนวก ข)

5) ผู้วิจัยดำเนินการแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ได้แบบประเมินความเหมาะสม หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับ นักศึกษาครู เพื่อนำไปใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป (ภาคผนวก ค)

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดย

- ดำเนินการรวบรวมแบบประเมินความเหมาะสมหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูจากผู้เชี่ยวชาญ โดยไปรับคืนด้วยตัวเอง
- ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความเหมาะสมร่างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลที่ได้รับ

หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูที่ผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว พร้อมทั้งนำหลักสูตรไปใช้ฝึกอบรมในชั้นตอนต่อไป

4. เพื่อพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

เครื่องมือที่ใช้เพื่อศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู
2. แบบประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู
3. แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู
4. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

1. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยมีวิธีการสร้างเครื่องมือและการคุณภาพเครื่องมือ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของหลักสูตร เพื่อกำหนดลักษณะของแบบทดสอบให้ครอบคลุมงานวิจัย

2 สร้างแบบทดสอบโดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการออกข้อสอบเอง (teacher-made test) ลักษณะของข้อสอบเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ได้แก่ ก ข ค และ ง จำนวน 50 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558, น.166-167) มีดังนี้

1) การกำหนดจุดมุ่งหมายของแบบทดสอบ ซึ่งในแบบทดสอบนี้เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ เป็นการวัดความรู้ (Knowledge)

2) การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ต้องผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80

เกณฑ์วัดความรู้ เป็นดังนี้คือ

ร้อยละ 80 ขึ้นไป	หมายถึง	ดีมาก
ร้อยละ 70 - 79	หมายถึง	ดี
ร้อยละ 60 - 69	หมายถึง	พอใช้
ร้อยละ 50 - 59	หมายถึง	ต้องปรับปรุง
ร้อยละ 0 - 49	หมายถึง	ไม่ผ่านเกณฑ์

3) การกำหนดเนื้อหา กำหนดข้อสอบของเนื้อหาตามแผนการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ละ 10 ข้อ รวมข้อสอบทั้งหมด จำนวน 50 ข้อ

หน่วยการเรียนรู้	แผนการเรียนรู้	จำนวนข้อสอบ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บูรณาการการเรียนรู้	แผนการเรียนรู้ที่ 1 การเรียนรู้แบบบูรณาการ	10 ข้อ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 นำสู่ชุมชน	แผนการเรียนรู้ที่ 1 ภูมิสังคม บริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น	10 ข้อ
	แผนการเรียนรู้ที่ 2 สสำรวจชุมชน	10 ข้อ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ออกแบบบูรณาการ	แผนการเรียนรู้ที่ 1 การออกแบบการเรียนรู้บูรณาการ	10 ข้อ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การจัดการเรียนรู้	แผนการเรียนรู้ที่ 1 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	10 ข้อ
รวม		50 ข้อ

4) การกำหนดรูปแบบข้อคำถาม แบบทดสอบนี้ใช้รูปแบบข้อคำถามเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก (Multiple Choice) ได้แก่ ก ข ค และ ง

5) ดำเนินการออกข้อสอบตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้

3 นำข้อคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในแบบทดสอบความรู้ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4 นำแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือจำนวน 7 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมสอดคล้องของประเด็น ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ จำนวน 7 คน ประกอบด้วย

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน	จำนวน	3 คน
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้	จำนวน	2 คน
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล	จำนวน	2 คน

เกณฑ์การประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เป็นดังนี้

สอดคล้อง	ให้คะแนน	+1
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	0
ไม่สอดคล้อง	ให้คะแนน	-1

เกณฑ์การเลือกค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คือ ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูปรากฏว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 0.71 - 1.00 แสดงว่า ประเด็นคำถามนั้น สามารถนำไปใช้ได้ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ ให้ทำตัวหนา ชิดเส้นใต้คำเน้น เช่น “ไม่ใช่” “ยกเว้น” ให้มีการปรับภาษาให้ถูกต้อง และให้พิจารณา ทบทวน และให้แก้ไขตามข้อเสนอแนะ (ภาคผนวก ข)

5 ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบในประเด็นความยากง่ายของข้อสอบ และค่าอำนาจจำแนก โดยการนำไปใช้ทดสอบกับนักศึกษาครู สาขาวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 10 คน

1) ความยากง่ายของข้อสอบ

นำข้อสอบที่ผ่านการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จำนวน 50 ข้อ ไปคำนวณหาค่าว่าความยากง่ายของข้อสอบ (คำนวณหาค่าความยาก(p) = (กลุ่มเก่ง+กลุ่มอ่อน)/

จำนวนคนที่สอบทั้งสองกลุ่ม) กับนักศึกษาคณะ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 10 คน โดยผลการวิเคราะห์คำนวณหาค่าว่าความยากง่ายของข้อสอบ มีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 0.30 – 0.80 ทุกข้อ แสดงว่า **ข้อสอบสามารถนำไปใช้ได้** จึงนำข้อสอบไปหาค่าอำนาจจำแนกต่อไป

2) ค่าอำนาจจำแนก

จากการคำนวณหาอำนาจจำแนก (ค่าอำนาจจำแนก(r) = (กลุ่มเก่งถูก-กลุ่มอ่อนถูก)/จำนวนคนสอบทั้งสองกลุ่ม/2) พบว่า ค่าอำนาจจำแนก มีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง -0.80 – 0.60 ดังนั้น จึงทำการคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ในช่วงระหว่าง 0.20 – 1.0 พบว่า ผ่านเกณฑ์ค่าอำนาจจำแนก จำนวน 40 ข้อ จึงคัดเลือกข้อสอบที่สามารถนำไปใช้ได้ จำนวน 30 ข้อ

สรุป ข้อสอบ 50 ข้อผ่านเกณฑ์ความยากง่ายของข้อสอบทุกข้อ แต่ไม่ผ่านอำนาจจำแนก 10 ข้อสามารถนำไปใช้ได้ 40 ข้อจึงทำการคัดเลือกข้อสอบเพื่อนำไปใช้จำนวน 30 ข้อ

1.5 ผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามข้อสอบ จำนวน 30 ข้อ โดยทำการจัดเรียงลำดับข้อคำถามตามหน่วยการเรียนรู้ (ภาคผนวก ค)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการหาค่าร้อยละ (%)

2. แบบประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคณะ

ผู้วิจัยมีการดำเนินการ ดังนี้ คือ

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินการออกแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อกำหนดโครงสร้างและประเด็นคำถามในแบบประเมิน

2.2 ดำเนินการสร้างแบบประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ แบ่งการประเมินออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน ได้แก่ ชื่อ-นามสกุลผู้สอน แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง หน่วยการเรียนรู้ เวลาที่สอน ชั้น ห้อง ลักษณะคำถามเป็นแบบเติมคำตอบ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับแบบประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกตรวจสอบรายการ (Check-list) คือ มีหรือไม่มี ถ้ามี ได้ 1 คะแนน ถ้าไม่มี ได้ 0 คะแนน โดยประเด็นคำถาม มี 6 ด้านๆ ละ 5 ข้อ รวม 30 ข้อ 30 คะแนน ประกอบด้วย องค์ประกอบของ

แผนการจัดการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

เกณฑ์การประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นดังนี้คือ

25 คะแนนขึ้นไป	หมายถึง	ดีมาก
21 – 24 คะแนน	หมายถึง	ดี
18 – 20 คะแนน	หมายถึง	พอใช้
15 – 17 คะแนน	หมายถึง	ต้องปรับปรุง
ต่ำกว่า 15 คะแนน	หมายถึง	ไม่ผ่านเกณฑ์

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

2.3 นำแบบประเมินการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่อ
อ จ ร ย
ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและนำไปปรับปรุงแก้ไข

2.4 นำแบบประเมินการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว
เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยค่าดัชนีความ
สอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) (รายละเอียดผู้เชี่ยวชาญ และเกณฑ์การประเมินและเกณฑ์การเลือก
ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) หน้าที่ 93)

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความสามารถในการ
ออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู
ปรากฏว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 0.86 - 1.00 แสดงว่า ประเด็น
คำถามนั้น สามารถนำไปใช้ได้ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ ให้
พิจารณาปรับแก้ตัวอักษร (ตัวเข้ม ชิดเส้นใต้ ตัวเอียง) ตามคำแนะนำ (รายละเอียดดังภาคผนวก ข)

2.5 นำแบบประเมินการออกแบบการจัดการเรียนรู้และเกณฑ์การประเมินไป
ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.6 ผู้วิจัยได้แบบประเมินการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการแก้ไขจาก
ผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำไปใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป (ภาคผนวก ค)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการหาผลรวมคะแนน

3. แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ผู้วิจัยมีการดำเนินการ ดังนี้ คือ

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อกำหนดโครงสร้างและประเด็นข้อคำถามในแบบประเมิน

3.2 ดำเนินการสร้างแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ แบ่งแบบประเมินออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สอน ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สอนเวลา ชั้น ห้อง ผู้สังเกตการสอน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นแบบมาตรวัด ประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ประกอบด้วย เกณฑ์การตีความรายการ 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. การนำเข้าสู่บทเรียน	จำนวน	4 ข้อ
2. การดำเนินการสอน	จำนวน	8 ข้อ
3. การสรุป	จำนวน	3 ข้อ
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	จำนวน	3 ข้อ
5. อื่นๆ ได้แก่ การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การควบคุมชั้นเรียน และการมีบุคลิกภาพที่ดี	จำนวน	3 ข้อ
รวมรายการประเมิน		จำนวน 21 ข้อ

กำหนดเกณฑ์การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555, น.179) ดังนี้คือ

ระดับ 5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
ระดับ 3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์การประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert, 1967) เป็นดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายความว่า	ดีเยี่ยม
ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายความว่า	ดีมาก
ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายความว่า	ปานกลาง
ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายความว่า	พอใช้
ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายความว่า	ควรปรับปรุง

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

3.3 นำแบบประเมินสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและนำไปปรับปรุงแก้ไข

3.4 นำแบบประเมินสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) (รายละเอียดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ และเกณฑ์การประเมินและเกณฑ์การเลือกค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) หน้าที่ 103)

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ปรากฏว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 0.86 - 1.00 แสดงว่า ประเด็นคำถามนั้นสามารถนำไปใช้ได้ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ ให้พิจารณาปรับแก้ภาษาตามคำแนะนำ (ภาคผนวก ข)

3.5 นำแบบประเมินการออกแบบการจัดการเรียนรู้และเกณฑ์การประเมินไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.6 ผู้วิจัยได้แบบประเมินการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำไปใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป (ภาคผนวก ค)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ผู้วิจัยมีการดำเนินการ ดังนี้ คือ

4.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และตัวอย่างเกี่ยวกับการสำรวจความคิดเห็น ความพึงพอใจ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินความคิดเห็นของนักศึกษา

4.2 ดำเนินการสร้างแบบประเมินความคิดเห็นของผู้เรียนต่อรูปแบบหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู แบ่งแบบประเมินออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล สาขาวิชา

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด ประกอบด้วย ความรู้ที่ได้รับ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

4.3 นำแบบประเมินความคิดเห็นของผู้เรียนต่อรูปแบบหลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4.4 นำแบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) (รายละเอียดผู้เชี่ยวชาญ และเกณฑ์การประเมินและเกณฑ์การเลือกค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) หน้าที่ 93)

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ปรากฏว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 0.71 - 1.00 แสดงว่า ประเด็นคำถามนั้น สามารถนำไปใช้ได้ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ ให้พิจารณาปรับแก้ภาษาตามคำแนะนำ (ภาคผนวก ข)

4.5 นำแบบประเมินความคิดเห็นและเกณฑ์การประเมินไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4.6 ผู้วิจัยได้แบบประเมินความคิดเห็นที่ผ่านการแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำไปใช้
สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป (ภาคผนวก ค)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลที่ได้รับ

1. หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรม
ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู
 2. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและ
วัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู
 3. แบบประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน
และวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู
 4. แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรม
ท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู
 5. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู
- จากขั้นตอนที่ 2 พัฒนา (Develop : D₁) การพัฒนาหลักสูตร ผู้วิจัยสรุปการดำเนินการตามตารางที่
6

ตารางที่ 6 สรุปการดำเนินงานวิจัยในชั้นตอนที่ 2 การออกแบบหลักสูตร

วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินการ	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
1.เพื่อยกร่างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นสำหรับนักศึกษาครู	ศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ บริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่นจากหนังสือ ตำรา บทความ และงานวิจัย วิเคราะห์สังเคราะห์องค์ประกอบและขั้นตอนของหลักสูตร	เอกสาร ประกอบด้วยหนังสือ ตำรา บทความ และงานวิจัย	แบบวิเคราะห์เอกสาร	การวิเคราะห์เนื้อหา	1. หลักสูตรเสริมฯ 2. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ 3. แบบประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการจัดการเรียนรู้ฯ 4. แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ฯ 5. แบบสัมภาษณ์
2.เพื่อตรวจสอบร่างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นสำหรับนักศึกษาครู	- ดำเนินการสนทนากลุ่ม	บุคคล ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนสังคมศึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัด และประเมินผล	ประเด็นสนทนากลุ่ม	การวิเคราะห์เนื้อหา	ความคิดเห็นของนักศึกษาฯ
3.เพื่อประเมินคุณภาพหลักสูตร	- ส่งแบบประเมินฯ ให้ผู้เชี่ยวชาญ	ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ผู้เชี่ยวชาญ	แบบประเมินคุณภาพของ	ค่าเฉลี่ยและส่วน	

วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินการ	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
เสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นสำหรับนักศึกษาครู	ประเมินคุณภาพหลักสูตร	ด้านหลักสูตรและ ก า ร ส อ น ผู้เชี่ยวชาญด้าน การสอนสังคม ศึ ก ษ า แ ล ะ ผู้เชี่ยวชาญด้าน ก า ร วิ ด แ ล ะ ประเมินผล	รู ป แ บ บ หลักสูตรแบบ มาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ	เป็ ย ง เ บ น มาตรฐาน	
4. เพื่อพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นสำหรับนักศึกษาครู	ศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎี เกี่ ย ว กั บ สมรรถนะการ จัดการเรียนรู้ การ จัดการเรียนรู้แบบ บูรณาการ บริบท ชุมชน และ วัฒนธรรมท้องถิ่น	1. เอกสาร ได้แก่ หนังสือ ตำรา บทความงานวิจัย 2 คน ประกอบด้วย - ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน - นักศึกษาครู จำนวน 9 คน - นักศึกษาครู คณิตศาสตร์ จำนวน 10 คน	1. แบบทดสอบ ความรู้ความ เข้าใจ 2. แ บ บ ป ร ะ เ มี น ค วาม ส า ม า ร ถ ใน ก า ร ออกแบบการ จัดการเรียนรู้ 3. แ บ บ ป ร ะ เ มี น ค วาม ส า ม า ร ถ ในการจัดการ เรียนรู้ 4. แ บ บ สั ม ก า ษ ณ์ ความคิดเห็นฯ	แ บ บ วิเคราะห เอกสาร	

ขั้นตอนที่ 3 วิจัย (Research : R₂) การนำหลักสูตรไปใช้

เป็นขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปใช้ โดยนำรูปแบบหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ไปทำการฝึกอบรมกับนักศึกษาครู จำนวน 9 คน ประกอบด้วย นักศึกษาครูสาขาวิชาการประถมศึกษา จำนวน 6 คน และนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 3 คน

วัตถุประสงค์

เพื่อทดลองใช้หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ

วิธีการดำเนินการ

1. กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง คือ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาที่ออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพในปีการศึกษา 2565 ณ โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาชั้นปีที่ 5 จำนวน 9 คน จากสาขาวิชาการประถมศึกษา จำนวน 6 คน และสาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 3 คน ได้มาจากการอาสาสมัคร (Voluntary Sampling)
2. ดำเนินการประชาสัมพันธ์ ติดต่อ และประสานงานกับประธานสาขาวิชาต่างๆ เพื่อรับอาสาสมัครเข้ารับการอบรมหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู
3. หลังการดำเนินการรวบรวมอาสาสมัครแล้ว ดำเนินการประชาสัมพันธ์และนัดหมาย เพื่อเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู
4. ดำเนินการฝึกอบรม ภาคทฤษฎี ผู้วิจัยดำเนินการเปิดการอบรมอย่างเป็นทางการ ชี้แจงรายละเอียดของการฝึกอบรม วัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่จะได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู เริ่มต้นการทดลองการใช้หลักสูตร ตามโครงสร้างหลักสูตรของภาคทฤษฎี มี 4 หน่วยการเรียนรู้ และ 5 แผนการเรียนรู้ ใช้เวลารวม 16 ชั่วโมง

3) ภาคทฤษฎี ใช้เวลารวม 16 ชั่วโมง ประกอบด้วย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1	บูรณาการการเรียนรู้	ใช้เวลา 3 ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	นำเสนอชุมชน	ใช้เวลา 7 ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	ออกแบบบูรณาการ	ใช้เวลา 3 ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4	การจัดการเรียนรู้	ใช้เวลา 3 ชั่วโมง
	รวม	16 ชั่วโมง

5. ดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ในภาคปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

4) ภาคปฏิบัติ ใช้เวลารวม 2 เดือน ประกอบด้วย

- ปฏิบัติการออกแบบ	1 สัปดาห์
- ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้	7 สัปดาห์
รวม	2 เดือน

6. ดำเนินการประชุมอาจารย์นิเทศก์ เพื่อชี้แจงรายละเอียดของการประเมินการจัดการเรียนรู้

7. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

วัน เวลา และสถานที่ฝึกอบรมหลักสูตร

ผู้วิจัยวางแผนการดำเนินการฝึกอบรมวันเสาร์-อาทิตย์ที่ 29-30 ตุลาคม พ.ศ.2565 เวลา 08:00 – 16:00 น. ที่ห้องประชุมชั้น 4 ห้อง 1 อาคาร 30 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ขั้นตอนการทดลองการใช้หลักสูตร

1. การลงทะเบียนของนักศึกษาครู
2. อาจารย์จිරภรณ์ กิจเจริญ (นักวิจัย) ดำเนินการเปิดการฝึกอบรม โดยแจ้งวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมหลักสูตรเสริม แนะนำวิทยากรบรรยาย ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนิศา ทดลา อาจารย์ประจำกลุ่มวิชาชีพรู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

3. เริ่มดำเนินการฝึกอบรมตามหลักสูตร

วันเสาร์ที่ 29	08:00 – 12:00 น.	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1	บูรณาการ	ผศ.สุนิศา ทดลา
ตุลาคม 2565		การเรียนรู้		
	13:00 – 16:00 น.	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	นำเสนอชุมชน	อ.จิรภรณ์ กิจเจริญ
วันอาทิตย์ที่ 30	08:00 – 12:00 น.	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	ออกแบบ	ผศ.สุนิศา ทดลา
ตุลาคม 2565		บูรณาการ		
	13:00 – 16:00 น.	หน่วยการเรียนรู้ที่ 4	การจัดการ	ผศ.สุนิศา ทดลา
		เรียนรู้		

4. หลังจากเสร็จสิ้นฝึกอบรมตามหลักสูตรแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการประเมินความรู้ความเข้าใจในการเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู ด้วยแบบทดสอบที่สร้าง QR-Code ผ่านช่องทาง Ms.Team ให้นักศึกษาคูเข้าไปสอบ

แบบแผนการทดลอง

การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ที่เป็นลักษณะแบบแผนก่อนแบบทดสอบ (Pre-Experimental Design) ใน 2 ลักษณะ คือ 1. แบบแผนการวิจัย ภาคทฤษฎี ใช้แบบการวิจัยก่อนทดลองแบบ One-Shot Case Study และ 2. แบบแผนการวิจัย ภาคปฏิบัติ ใช้แบบแผนการวิจัยกึ่งทดลองแบบอนุกรมเวลา (One Group Time Series Design) แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ พัฒนาการความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู และพัฒนาการความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู

1. แบบแผนการวิจัย ภาคทฤษฎี ใช้แบบการวิจัยก่อนทดลองแบบ One-Shot Case Study

ผู้วิจัยใช้แบบแผนรูปแบบ Posttest only เป็นการเก็บข้อมูลหลังจากเรียนรู้จากหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาคู โดยมีเกณฑ์ (Criteria) เป็นตัวกำหนดระดับความรู้ความเข้าใจ กำหนดที่ร้อยละ 80

ทดลองใช้หลักสูตร	ทดสอบ
X	T ₂

ที่มา: มาเรียม นิลพันธุ์, 2558

X	แทน	การฝึกอบรมด้วยหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ สำหรับ นักศึกษาครู
T ₂	แทน	การทดสอบหลังฝึกอบรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยค่าร้อยละ (%)

2. แบบแผนการวิจัยกึ่งทดลองแบบอนุกรมเวลา (One Group Time Series Design)

ผู้วิจัยใช้แบบแผนรูปแบบ Time Series Design เป็นการวิจัยกึ่งทดลองโดยเก็บข้อมูลหลายครั้งในช่วงเวลาที่ต่างกันหลังการฝึกอบรม เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู จำนวน 3 ครั้ง และการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู จำนวน 3 ครั้ง ทำให้ทราบพัฒนาการความสามารถในช่วงเวลาที่ต่างกัน

2.1 การประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

X	T ₁	T ₂	T ₃
---	----------------	----------------	----------------

ที่มา: Tuckman, 1999

X	แทน	การฝึกอบรมหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู
T ₁	แทน	พัฒนาการความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ในช่วงเวลาที่ 1 หลังจากฝึกอบรม
T ₂	แทน	พัฒนาการความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ในช่วงเวลาที่ 2 หลังจากฝึกอบรม
T ₃	แทน	พัฒนาการความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ในช่วงเวลาที่ 3 หลังจากฝึกอบรม

การประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู ดำเนินการโดยการให้นักศึกษาคูส่งแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ในระบบ Microsoft Team และผู้วิจัยเป็นผู้ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคูด้วยตนเอง ตามเกณฑ์การประเมิน

2.2 การประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู

X	T ₁	T ₂	T ₃
---	----------------	----------------	----------------

ที่มา: Tuckman, 1999

X	แทน	การฝึกอบรมหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู
T ₁	แทน	พัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ในช่วงเวลาที่ 1 หลังจากฝึกอบรม
T ₂	แทน	พัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ในช่วงเวลาที่ 2 หลังจากฝึกอบรม
T ₃	แทน	พัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ในช่วงเวลาที่ 3 หลังจากฝึกอบรม

การประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู ดำเนินการโดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาคูด้วยตนเอง จำนวน 8 คน (คนที่ 9 ได้รับความอนุเคราะห์จากอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ ดร.กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์) ดังนี้

วัน เวลา และสถานที่ฝึกปฏิบัติ

นักศึกษาคคนที่	โรงเรียนฝึกประสบการณ์	วัน/เวลา
1	โรงเรียนปทุมคงคา	วันที่ 21 พ.ย. 65 เวลา 13:00 – 13:50 น.
2	โรงเรียนวัดกก	วันที่ 25 พ.ย. 65 เวลา 10:30 – 11:20 น.
3	โรงเรียนวัดกก	วันที่ 25 พ.ย. 65 เวลา 12:30 – 13:20 น.
4	โรงเรียนวัดอุดมรังษี	วันที่ 29 พ.ย. 65 เวลา 08:30 – 09:20 น.
5	โรงเรียนวัดอุดมรังษี	วันที่ 29 พ.ย. 65 เวลา 09:30 – 10:20 น.
6	โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง	วันที่ 29 พ.ย. 65 เวลา 12:30 – 13:20 น.
7	โรงเรียนวัดท่าพระ	วันที่ 22 ธ.ค. 65 เวลา 08:30 – 09:20 น.
8	โรงเรียนวัดท่าพระ	วันที่ 22 ธ.ค. 65 เวลา 09:30 – 10:20 น.
9	โรงเรียนวัดประยูรวงศาวาส	วันที่ 22 ธ.ค. 65 เวลา 13:00 – 13:50 น.

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยคะแนนรวม ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการประเมินการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นด้วยแบบประเมินการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู

จากขั้นตอนที่ 3 วิจัย (Research : R₂) การทดลองใช้หลักสูตร ผู้วิจัยสรุปการดำเนินการตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7 สรุปการดำเนินงานวิจัยในชั้นตอนที่ 3 การนำหลักสูตรไปใช้

วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินการ	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
1. เพื่อทดลองใช้หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นสำหรับนักศึกษาครู	ดำเนินการนำหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นสำหรับนักศึกษาครูไปใช้ฝึกอบรมกับนักศึกษาครู ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	นักศึกษาครู จำนวน 9 คน	- หลักสูตรเสริมฯ - แบบประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นสำหรับนักศึกษาครู - แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นสำหรับนักศึกษาครู - แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นฯ	ร้อยละ คะแนนรวม ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	-

ขั้นตอนที่ 4 พัฒนา (Develop : D₂) การประเมินผลหลักสูตร

เป็นขั้นตอนของการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้คือ

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู โดย

1. ทดสอบความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู
2. ศึกษาพัฒนาการความสามารถการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู
3. ศึกษาพัฒนาการความสามารถการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู
4. ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก (Multiple Choice) คือ ก ข ค และ ง โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงตัวเลือกเดียว จำนวน 30 ข้อ ใช้รูปแบบการทดสอบด้วยแบบออนไลน์ด้วย Application Microsoft Team
2. แบบประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีรายการประเมินแบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านจุดประสงค์ ด้านเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ในแต่ละด้าน มี 5 ข้อย่อย รวมรายการประเมิน 30 ข้อ รวม 30 คะแนน

3. แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู มีรายการประเมินแบ่งออกเป็น 7 ข้อ ได้แก่ การนำเข้าสู่บทเรียน การดำเนินการจัดการเรียนรู้ ขั้นสรุป การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศและอื่นๆ (สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การควบคุมชั้นเรียน และมีบุคลิกภาพที่ดี) เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 21 รายการ รวม 105 คะแนน

4. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู เป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 8 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู ใช้การวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ (%)
2. แบบประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู ใช้การวิเคราะห์ด้วยผลคะแนนรวม
3. แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู ใช้การวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลที่ได้รับ

1. ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู
2. ผลการประเมินพัฒนาการในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู
3. ผลการประเมินพัฒนาการในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู
4. ผลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู

จากขั้นตอนที่ 4 พัฒนา (Develop : D₂) การประเมินผลหลักสูตร ผู้วิจัยสรุปนำเสนอการ
ดำเนินการตามตารางที่ 8

ตารางที่ 8 สรุปการดำเนินงานวิจัยในชั้นตอนที่ 4 การประเมินผลหลักสูตร

วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินการ	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
เพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นสำหรับนักศึกษาครู	ประเมินประสิทธิผลของหลักสูตร 1. ประเมินความรู้ความเข้าใจ 2. ประเมินพัฒนาการในการออกแบบการจัดการเรียนรู้อ 3. ประเมินพัฒนาการในการจัดการเรียนรู้อ 4. สัมภาษณ์ความคิดเห็น	นักศึกษาครูจำนวน 9 คน	- แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ - แบบประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้อ - แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้อ - แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็น	- ร้อยละ - คะแนนรวม - ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ - การวิเคราะห์เนื้อหา	- ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจ - ผลพัฒนาการความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้อ - ผลพัฒนาการความสามารถในการจัดการเรียนรู้อ - ผลความคิดเห็น

ขั้นตอนที่ 5 รับรองหลักสูตร (Confirmation: C) การรับรองหลักสูตร

เป็นขั้นตอนของการรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู โดยมีวัตถุประสงค์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แหล่งข้อมูล การสร้างเครื่องมือ และผลที่ได้รับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู
2. แบบรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลเป็นผู้บริหารงานในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ จำนวน 1 คน อาจารย์สอนระดับอุดมศึกษา จำนวน 3 คน และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 3 คน รวมทั้งหมด 7 คน

1. ผู้บริหารงานในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ จำนวน 1 คน
 - 1) เป็นผู้บริหารโรงเรียนของรัฐบาล หรือเอกชนที่ได้รับการรับรองจากกระทรวงศึกษาธิการ

2) มีประสบการณ์ด้านการบริหาร 5 ปีขึ้นไป

3) มีประสบการณ์ด้านการสอน 5 ปีขึ้นไป

2. อาจารย์สอนระดับอุดมศึกษา จำนวน 3 คน

1) ตำแหน่งทางวิชาการ ระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป

2) คณาจารย์ระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก

3) มีประสบการณ์ด้านการสอนมากกว่า 5 ปีขึ้นไป

3. ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 3 คน
 - 1) เป็นผู้บริหารในโรงเรียนของรัฐบาลหรือเอกชน
 - 2) คุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก
 - 3) มีประสบการณ์ด้านการบริหารมากกว่า 5 ปีขึ้นไป

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาผลลัพธ์ที่ได้จากงานวิจัย เพื่อกำหนดแบบรับรองหลักสูตร
2. ดำเนินการสร้างแบบรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู แบ่งแบบประเมินออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล ตำแหน่งทางวิชาการ สถานที่ทำงาน เป็นต้น

ส่วนที่ 2 การรับรองหลักสูตร เป็นการประเมินการรับรองแบบตรวจสอบรายการ (check list) เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย จำนวน 13 รายการ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาหลักสูตร กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และหน่วยการเรียนรู้ที่ 1-6 เป็นต้น

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. นำแบบรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
4. ดำเนินการแก้ไขแบบรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
5. นำแบบรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูที่ผ่านการแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (รายละเอียดคุณสมบัติผู้เชี่ยวชาญ และเกณฑ์การประเมินและเกณฑ์การเลือกค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) หน้าท124)

6. นำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง เลือกลือกรายการประเมินที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินการรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ปรากฏว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่า 1.00 แสดงว่า ประเด็นคำถามนั้น สามารถนำไปใช้ได้ทุกข้อ (ภาคผนวก ข)

7. นำแบบประเมินความคิดเห็นและเกณฑ์การประเมินไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

8. ผู้วิจัยได้แบบประเมินการรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูที่ผ่านการแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำไปใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป (ภาคผนวก ค)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูให้กับผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง บางส่วนส่งทางไปรษณีย์ หลังจากนั้น เก็บรวบรวมแบบรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการตรวจสอบรายการ (Check-list) จากขั้นตอนที่ 5 รับรองหลักสูตร (Confirmation: C) การรับรองหลักสูตรหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัยสรุปการดำเนินการตามตารางที่ 9

ตารางที่ 9 สรุปการดำเนินงานวิจัยในขั้นตอนการรับรองหลักสูตร

วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินการ	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
เพื่อรับรองหลักสูตร เสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบ บูรณาการบริบท ชุมชน และ วัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู	- นำแบบรับรอง หลักสูตร ฯ ไป ให้ผู้เชี่ยวชาญ รับรองหลักสูตร	ผู้ เชี่ยว ชาญ จำนวน 7 คน	- หลักสูตรเสริม สมรรถนะการ จัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการ บริบทชุมชน และวัฒนธรรม ท้องถิ่น สำหรับ นักศึกษาครู - แบบรับรอง หลักสูตร เสริม สมรรถนะการ จัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการ บริบทชุมชน และวัฒนธรรม ท้องถิ่น สำหรับ นักศึกษาครู	การตรวจสอบ รายการ จำนวน 13 รายการ	- ผล การ รั บ ร อ ง หลักสูตร เส ริ ม สมรรถนะ การจัดการ เรียนรู้แบบ บูรณาการ บริบทชุมชน แ ล ะ วัฒนธรรม ท้อง ถิ่น ส ำ ห ร ื บ นักศึกษาครู

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู 2) ศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู โดย 2.1) ประเมินความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู 2.2) ศึกษาพัฒนาการความสามารถการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู 2.3) ศึกษาพัฒนาการความสามารถการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู 2.4) ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู และ 3) รับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ผลการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ตอนที่ 2 ผลการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ตอนที่ 3 ผลการรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

รายละเอียดของผลการศึกษา ในแต่ละตอน เป็นดังต่อไปนี้คือ

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู เป็นกระบวนการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการ และขั้นตอนที่ 2 การออกแบบหลักสูตร ตามขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการ เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐานและหาแนวทางการพัฒนาสำหรับการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบหลักสูตร เป็นการยกโครงสร้างหลักสูตร ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

รายละเอียดของผลการศึกษา เป็นดังนี้คือ

1. ผลการวิเคราะห์ความต้องการ

ผลการวิเคราะห์ความต้องการ เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐานและประเมินความต้องการจำเป็นสำหรับการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

1.1 ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

จากการดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.2561 ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 การจัดการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (Thai Qualifications Framework for Higher Education : TQF) ว่าด้วยมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) พ.ศ.2562 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การวิจัยและพัฒนา การพัฒนาหลักสูตร สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และแนวคิดบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีประเด็นของผลการศึกษา 4 ประเด็น ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร พบว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตร แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการ ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบหลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 การนำหลักสูตรไปใช้ และขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบของหลักสูตร ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาสาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

2) ผลการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ พบว่า องค์ประกอบของสมรรถนะของครูจะต้องประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ทำให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้รับให้ประสบความสำเร็จได้ตามเป้าหมายหรือสูงกว่า โดย 1) ความรู้เป็นเรื่องของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น 2) ทักษะเป็นเรื่องความสามารถในการออกแบบการจัดการการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น และความสามารถในการจัดการการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น และ 3) ระดับความคิดเห็นต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

3) ผลการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการแบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน คือ เข้าสู่บทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำสู่เนื้อหา นำพาปฏิบัติ วัดและประเมิน โดยใช้รูปแบบการบูรณาการ แบบผู้สอนคนเดียว เป็นการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ใช้รูปแบบการสอดแทรก มีหัวเรื่องบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นบูรณาการกับศาสตร์หลักของผู้สอน

4) ผลการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น พบว่า ชุมชน คือ กลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และมีความสัมพันธ์กันทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ฯลฯ ร่วมกัน มีวิถีชีวิตที่คล้ายกัน อยู่ภายใต้การจัดระเบียบของสังคมเดียวกัน บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ประกอบด้วย ที่ตั้ง ภูมิประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติชุมชน แหล่งท่องเที่ยว ภาษาถิ่น อาหารพื้นเมือง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณี และของดีชุมชน

1.2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การทำแบบสอบถามความต้องการเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู จากนักศึกษาครู ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2564 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 98 คน และส่วนที่ 2 การทำการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ได้ผลการศึกษา ดังนี้คือ

1.2.1 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ดำเนินการโดยใช้แบบสอบถามความต้องการเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ประกอบด้วย เพศ สาขาวิชา ระดับผลการศึกษา ส่วนที่ 2 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ประกอบด้วย เนื้อหาที่ต้องการเรียนรู้ ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือการเรียนรู้ชุมชน กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล สำหรับนักศึกษาครู และส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมหรือข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1.1) ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา เป็นดังนี้คือ

1.1.1) เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 81.6 และเพศชาย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 18.4 รวมผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงสถานะทางด้านเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
หญิง	40	81.6
ชาย	9	18.4
รวม	49	100

1.1.2) สาขาวิชา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 26.53 รองลงมาเป็นสาขาวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 24.49 สาขาวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 16.34 สาขาวิชาการประถมศึกษา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 12.24 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.12 สาขาวิชาเคมี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.08 และสาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา นานุรักษ์ศิลป์ศึกษา ดนตรีไทย และดนตรีสากล สาขาละจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.04 ตามลำดับ รวมผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 แสดงสถานะสาขาวิชาที่ศึกษา

สาขาวิชา	จำนวน	ร้อยละ
ภาษาไทย	13	26.53
ภาษาอังกฤษ	12	24.49
คณิตศาสตร์	8	16.34
การประถมศึกษา	6	12.24
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	3	6.12
เคมี	2	4.08
การศึกษาระดับมัธยมศึกษา	1	2.04
สังคมศึกษา	1	2.04
นานุรักษ์ศิลป์ศึกษา	1	2.04
ดนตรีไทย	1	2.04
ดนตรีสากล	1	2.04
รวม	49	100

1.1.3) ระดับผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับผลการศึกษายู่ในระดับ 3.50 – 4.00 จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 79.60 และระดับผลการศึกษายู่ในระดับ 3.00 – 3.49 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 20.40 รวมผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แสดงระดับผลการศึกษา

ระดับผลการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
3.00 – 3.49	10	20.40
3.50 – 4.00	39	79.60
รวม	49	100

1.2) ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ประกอบด้วย เนื้อหาที่ต้องการเรียนรู้ ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือการเรียนรู้ชุมชน กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล มีรายละเอียดดังนี้คือ

1.2.1) เนื้อหา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการศึกษาเรียนรู้เนื้อหา คือ (1) ภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 77.6 (2) ประเพณี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 73.5 (3) เศรษฐกิจ/อาชีพ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 69.4 (4) แหล่งท่องเที่ยว จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 67.3 (5) ของดีชุมชน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 63.3 (6) วิถีชีวิต จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 61.2 (7) ปัญหาชุมชน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 59.2 (8) ศาสนา/ความเชื่อ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 57.1 (9) กิจกรรมชุมชน จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 55.1 (10) อาหาร จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 53.1 (11) ทรัพยากรธรรมชาติ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 49 (12) ประวัติศาสตร์ชุมชน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 46.9 (13) กีฬา/สันทนาการชุมชน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 (14) ลักษณะพื้นที่/ภูมิประเทศ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 (15) ที่ตั้งชุมชน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 (16) การปกครอง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 22.4 และ (17) ภูมิอากาศ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 18.4 ดังตารางที่ 4.4

1.2.2) ลักษณะแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้มากที่สุด จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 93.75 รองลงมาคือ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับชีวิตจริง จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 75 มีหัวข้อเรื่อง (theme) ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของวิชาเอกและมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตในชุมชน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 60.42 และน้อยที่สุด คือ มีการนำเนื้อหาบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นกับเนื้อหาของวิชาเอกเข้ามาหลอมรวมเป็นเรื่องเดียวกัน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 47.92 ดังตารางที่ 4.4

1.2.3) เครื่องมือการเรียนรู้ชุมชน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการใช้โครงสร้างองค์กรชุมชนมากที่สุด จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 67.3 รองลงมาคือ ประวัติศาสตร์ชุมชน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 59.2 ระบบสุขภาพชุมชน จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 44.9 ประวัติชีวิต จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 32.7 แผนที่เดินดิน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 ปฏิทินชุมชน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 และน้อยที่สุด คือ ผังเครือญาติ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 18.4 ดังตารางที่ 4.4

1.2.4) กิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองมากที่สุด จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 26.97 รองลงมาคือ กิจกรรมกลุ่ม จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 24.34 การค้นหา/การสำรวจ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 21.05 การฝึกภาคสนาม จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 15.13 และน้อยที่สุด คือ การอภิปราย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ดังตารางที่ 4.4

1.2.5) สื่อการเรียนรู้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการปราชญ์ชาวบ้านมากที่สุด จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 28.48 รองลงมาคือ หัวหน้าชุมชน จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 27.81 ครู/อาจารย์ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 26.49 และน้อยที่สุด คือ ผู้นำศาสนา (พระสงฆ์/บาทหลวง/โต๊ะอิหม่าม) จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 17.22 ดังตารางที่ 4.4

1.2.6) แหล่งการเรียนรู้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการโรงเรียนมากที่สุด จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 24.58 รองลงมาคือ ศูนย์การเรียนรู้ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 24.02 พิพิธภัณฑ์ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 20.11 บ้าน จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 13.97 และน้อยที่สุด คือ ศาสนสถาน จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 13.97 ดังตารางที่ 4.4

1.2.7) การวัดและประเมินผล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการการสัมภาษณ์ มากที่สุด จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 17.33 รองลงมาคือ การประเมินสภาพจริง จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 การสังเกต จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 20.11 บ้าน จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 13.97 และน้อยที่สุด คือ ศาสนสถาน จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 13.97 ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 แสดงผลการศึกษาคำความคิดเห็นของนักศึกษา

ประเด็น	หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ
เนื้อหา	ภูมิปัญญาท้องถิ่น	38	8.9	77.6
	ประเพณี	36	8.4	73.5
	เศรษฐกิจ/อาชีพ	34	7.9	69.4
	แหล่งท่องเที่ยว	33	7.7	67.3
	ของดีชุมชน	31	7.2	63.3
	วิถีชีวิต	30	7.0	61.2
	ปัญหาชุมชน	29	6.8	59.2
	ศาสนา/ความเชื่อ	28	6.5	57.1
	กิจกรรมชุมชน	27	6.3	55.1
	อาหาร	26	6.1	53.1
	ทรัพยากรธรรมชาติ	24	5.6	49.0
	ประวัติศาสตร์ชุมชน	23	5.4	46.9
	กีฬา/สันทนาการ	18	4.2	36.7
	ลักษณะพื้นที่/ภูมิประเทศ	17	4.0	34.7
	ที่ตั้งชุมชน	14	3.3	28.6
	การปกครอง	11	2.6	22.4
ภูมิอากาศ	9	2.1	18.4	
	รวม	428	100	
ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้	นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	45	27.78	93.75
	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับชีวิตจริง	36	22.22	75.00
	มีหัวข้อเรื่อง (theme) ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของวิชาเอก	29	17.90	60.42
	มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตในชุมชน	29	17.90	60.42
	มีการนำเนื้อหาบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นกับเนื้อหาของวิชาเอกเข้ามาหลอมรวมเป็นเรื่องเดียวกัน	23	14.20	47.92

ประเด็น	หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ
	รวม	136	100	
เครื่องมือการเรียนรู้ ชุมชน	โครงสร้างองค์กรชุมชน	33	24.3	67.3
	ประวัติศาสตร์ชุมชน	29	21.3	59.2
	ระบบสุขภาพชุมชน	22	16.2	44.9
	ประวัติชีวิต	16	11.8	32.7
	แผนที่เดินดิน	14	10.3	28.6
	ปฏิทินชุมชน	13	9.6	26.5
	ผังเครือญาติ	9	6.6	18.4
	รวม	136	100	
กิจกรรมการเรียนรู้	การลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง	41	26.97	83.67
	กิจกรรมกลุ่ม	37	24.34	75.51
	การค้นหา/การสำรวจ	32	21.05	65.31
	การฝึกภาคสนาม	23	15.13	46.94
	การอภิปราย	19	12.50	38.78
	รวม	152	100	
สื่อการเรียนรู้	ปราชญ์ชาวบ้าน	43	28.48	87.76
	หัวหน้าชุมชน	42	27.81	85.71
	ครู/อาจารย์	40	26.49	81.63
	ผู้นำศาสนา (พระสงฆ์/บาทหลวง/ โต๊ะอิหม่าม)	26	17.22	53.06
	รวม	152	100	
แหล่งการเรียนรู้	โรงเรียน	44	24.58	89.80
	ศูนย์การเรียนรู้	43	24.02	87.76
	พิพิธภัณฑ์	36	20.11	73.47
	บ้าน	31	17.32	63.27
	ศาสนสถาน	25	13.97	51.02
	รวม	152	100	
การวัดและประเมินผล	การสัมภาษณ์	39	17.33	79.59
	การประเมินสภาพจริง	36	16.00	73.47

ประเด็น	หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ
	การสังเกต	35	15.56	71.43
	การสอบถาม	32	14.22	65.31
	การประเมินผลการปฏิบัติ	26	11.56	53.06
	การตรวจชิ้นงาน/โครงการงาน	20	8.89	40.82
	การสร้างแฟ้มสะสมงาน	19	8.44	38.78
	การทดสอบ	18	8.00	36.73
	รวม	152	100	

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูจากนักศึกษาครู สรุปได้ว่า นักศึกษาครูมีความต้องการเรียนเนื้อหาสาระเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณี เศรษฐกิจ/อาชีพ มากที่สุด โดยลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับชีวิตจริง และมีหัวข้อเรื่อง (theme) ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของวิชาเอก มีการใช้เครื่องมือการเรียนรู้ชุมชนเป็นโครงสร้างองค์กรชุมชน ประวัติศาสตร์ชุมชน และระบบสุขภาพชุมชน มีกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง กิจกรรมกลุ่ม และการค้นหา/การสำรวจ สื่อการเรียนรู้ ได้แก่ ปรากฏชาวบ้าน หัวหน้าชุมชน และครู/อาจารย์ มีแหล่งการเรียนรู้เป็นโรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ และพิพิธภัณฑ์ และการวัดและประเมินผลเป็นการสัมภาษณ์ การประเมินสภาพจริง และการสังเกต

1.2.2 ผลการทำสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาแนวทางสำหรับการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ผลการทำสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาแนวทางสำหรับการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ซึ่งการดำเนินการในส่วนนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทำสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ประกอบด้วย รองคณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนสังคมศึกษาในมหาวิทยาลัย จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน และครูสังคมศึกษา จำนวน 2 คน ทำการสนทนากลุ่มในวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ.2563 เวลา 15:10 – 16:25 น. ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อาคาร 30 ห้อง 300412 โดยมีประเด็นการ

สนทนากลุ่มเกี่ยวกับ ผลลัพธ์ที่ได้หลังจากเรียนจบหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบ บูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู เนื้อหาในหลักสูตร แนวทางในการ จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น แนวทางในการจัดการเรียนรู้แบบ บูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลสำหรับ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น และแนวทางการจัดการอบรม หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นทั้ง ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

ผลการศึกษาคำสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาแนวทางสำหรับการพัฒนาหลักสูตร เสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษา ครู ได้ผลการศึกษาตามประเด็นการสนทนากลุ่ม ดังนี้คือ

2.1) ผลลัพธ์ที่ได้ (Learning Outcome) หลังจากเรียนจบหลักสูตรเสริมสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า หลังจากเรียนจบหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบ บูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูแล้ว นักศึกษาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง สมรรถนะ การบูรณาการการจัดการเรียนรู้ บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น นักศึกษาจะต้องออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ สามารถจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับ บริบทชุมชน มีการนำกระบวนการที่ได้จากการศึกษาไปบูรณาการกับบริบทชุมชนของนักศึกษา และ นักศึกษาจะต้องมีสมรรถนะที่ตรงกับท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า

“นักศึกษาจะต้องมีความสามารถในการจัดการศึกษา โดยเน้นกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ โดยนักศึกษาจะต้องสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายตามบริบทชุมชน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6

“เมื่อนักศึกษากลับไปยังท้องถิ่นของตัวเองแล้ว จะต้องนำกระบวนการที่ได้จากการเรียนรู้ นำไปบูรณาการตามบริบทต่างๆ ดังนั้น นักศึกษาจะต้องไปคิดวิธีการ เพื่อให้เกิดผลจากการจัดการเรียนการสอน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7

“นักศึกษาจะต้องออกแบบการสอน และจัดกิจกรรมการสอนให้ได้”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3

“นักศึกษาจะต้องมีสมรรถนะในท้องถิ่น”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4

2.2) เนื้อหาในหลักสูตร

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า เนื้อหาที่ควรจะต้องเรียนรู้ ประกอบด้วย ความหมาย แนวทางการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ รูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น Active Learning, การลงพื้นที่ เป็นต้น บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น จะต้องเรียนรู้เรื่องนิยาม องค์ประกอบ และลักษณะ รวมถึงเนื้อหาในเรื่องของ ประวัติศาสตร์ชุมชน/ท้องถิ่น วัฒนธรรมท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชาติพันธุ์ ของดี/ของเด่นชุมชน นวัตกรรมการเรียนรู้ นวัตกรรมเพื่อการประกอบอาชีพ และเทคนิคการจัดการเรียนรู้ ทฤษฎี การพัฒนาท้องถิ่น แนวคิดการพัฒนาท้องถิ่น การศึกษาชุมชน เครื่องมือการศึกษาชุมชน 7 อย่าง ปราชญ์ชาวบ้าน การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมกับชุมชน เป็นต้น ซึ่งนอกจากเนื้อหาที่กล่าวไว้แล้ว นักศึกษายังจะต้องไปศึกษาและประยุกต์เนื้อหาในชุมชนท้องถิ่นเอง สอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า

“เราควรทำได้แค่กระบวนการ ส่วนเนื้อหาในแต่ละชุมชน/ท้องถิ่น

นักศึกษาจะต้องไปประยุกต์ใช้เอง”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1

“เนื้อหาอันดับแรก ก็คือรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับ

ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น/ชุมชน ภูมิศาสตร์ ชาติพันธุ์ และวัฒนธรรมท้องถิ่น”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6

“เนื้อหาหลักสูตรก็ต้องไปดูบริบทท้องถิ่น มีจุดเด่นอะไร แต่ละที่มีจุดเด่นที่ไม่เหมือนกัน

และก็ต้องเป็นเรื่องของหลักสูตรแกนกลาง”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7

“แนวคิด ทฤษฎีการพัฒนาท้องถิ่น การศึกษาชุมชน เครื่องมือ 7 อย่าง
วัฒนธรรมท้องถิ่นประวัติศาสตร์ท้องถิ่น”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4

2.3) แนวทางในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ภายในวิชา

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรม
ท้องถิ่น ภายในวิชาควรมีการลงพื้นที่เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสภาพจริง มีการจัดกิจกรรมแบบ
Learning by Doing และ Active Learning ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า

“สำหรับการเรียนในรายวิชา สิ่งที่เราจะต้องบูรณาการ คือการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
อย่างเช่น การลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6

“เน้นเรื่องของการสร้างวิธีการที่ให้ได้รู้วิธีคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ให้เขาได้ลงไปในพื้นที่ครับ
Learning by Doing แล้วก็เอามาแลกเปลี่ยนนำเสนอกัน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7

2.4) แนวทางในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ระหว่างวิชา

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า การบูรณาการระหว่างวิชาจะมีข้อจำกัด คือ บริบทชุมชนและ
วัฒนธรรมท้องถิ่นสามารถบูรณาการกับวิชาอื่นได้หรือไม่ ดังนั้นในลำดับแรกจะต้องดูก่อนว่า บริบท
ชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นสามารถบูรณาการกับวิชาใดได้บ้าง หลังจากนั้นดูมาตรฐานตัวชี้วัดและ
นำมาออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า

“ดูเนื้อหาเป็นหลัก”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7

“จะต้องดูเนื้อหาในแต่ละวิชา มาดูว่า match กันหรือเปล่า”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6

“ใช้วิธีการสอนแบบพหุปัญญา”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4

2.5) การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ด้านบุคคล

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ด้านบุคคลควรเป็นปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ผู้นำทางความเชื่อ/จิตวิญญาณ ผู้มีความรู้ ภูมิปัญญาไทย ผู้เป็นเจ้าของ และผู้สืบทอดมรดกทางภูมิปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า

“หนึ่งดูบริบท บุคคลต้องดูคนที่มีความเชี่ยวชาญ ดูเนื้อหาที่จะสอนให้สอดคล้อง และสร้างเครือข่าย”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7

“ชุมชนแต่ละชุมชน แน่แน่นอนว่าต้องมีผู้ทรงภูมิปัญญาหรือปราชญ์ชาวบ้านอยู่ในชุมชนนั้นอยู่แล้ว”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6

“ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4

2.6) การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ด้านสถานที่

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ด้านสถานที่ควรเป็นชุมชน/ท้องถิ่น สถานที่/แหล่งเรียนรู้จริง และพิพิธภัณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า

“สถานที่จริง และสถานการณ์จริง”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1

“บางเนื้อหาอาจจะเรียนในห้องเรียนได้ แต่ถ้าเป็นข้อมูลจริงๆ ต้องลงพื้นที่ในการรวบรวมข้อมูล

ได้เห็นสถานที่จริง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จริงมากยิ่งขึ้น”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6

2.7) การวัดและประเมินผลสำหรับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า การวัดและการประเมินผลสำหรับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้นจะต้องมีการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นชุมชนเป็นสำคัญ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและสอดคล้องกับบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ด้วยการประเมินผลตามสภาพจริง และการประเมินผลเฉพาะให้ครอบคลุมทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า

“วัดสมรรถนะครูให้ครอบคลุมทุกด้าน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3

“อันดับแรก เด็กจะต้องเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นชุมชนเป็นสำคัญได้ อันดับที่สอง เด็กจะต้องสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายให้สอดคล้องกับบริบทแต่ละสังคมได้”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6

“เราวัดโดยการประเมินตามสภาพความเป็นจริงและให้มีความครอบคลุม”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7

2.8) แนวทางการจัดการอบรมการใช้หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลา 2-3 ชั่วโมง การออกแบบการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น การเขียนแผนโดยทั่วไป และการเขียนแผนเฉพาะที่มีการบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ใช้เวลา 2-3 ชั่วโมง และการจัดทำแผนการเรียนรู้ นอกจากนั้นแล้วระยะเวลาในการอบรม อาจจะสามารถยืดระยะเวลาได้ด้วยการทำสื่อเป็นคลิปวิดีโอ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า

“ต้องเรียนรู้ทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตร จะต้องมีการทฤษฎีและภาคปฏิบัติ”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6

“ถ้าหลักสูตรทั้งหมด อาจจะใช้ระยะเวลา 2 วันก็ได้ การเขียนแผนการสอน ใช้เวลา 1 วัน”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3

“ระยะเวลาในการอบรมหลักสูตร อาจจะย่นระยะเวลาได้ ซึ่งเราอาจจะทำเป็นคลิปเป็นสื่อให้เด็กไป
ทำความเข้าใจก่อนหรือเอาไปศึกษาเองก็ได้”

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1

จากผลการศึกษาการทำสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาแนวทางการพัฒนาหลักสูตร
พอจะสรุปได้ว่า นักศึกษาครูต้องมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบท
ชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น นักศึกษาครูจะต้องออกแบบและเขียนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
ให้ได้ และนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทชุมชน เนื้อหาในหลักสูตร ประกอบด้วย แนว
ทางการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ บริบทชุมชนต้องรู้นิยาม
องค์ประกอบ และลักษณะ รวมถึงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ชาติพันธุ์ ของดีชุมชน ซึ่งการจัดการ
เรียนรู้ควรมีการจัดกิจกรรมแบบ Active Learning ควรใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่เป็นแหล่งเรียนรู้จริง
ชุมชนจริงๆ การวัดและประเมินผลควรมีความหลากหลายและสอดคล้องกับบริบทชุมชนและ
วัฒนธรรมท้องถิ่น

จากผลการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบท
ชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู จากการสังเคราะห์เอกสาร นักศึกษาครู และ
ผู้เชี่ยวชาญ พอจะสรุปได้ว่า นักศึกษาครูต้องมีต้องมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบ
บูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเนื้อหาสาระเป็นเรื่องของวัฒนธรรม ภูมิปัญญา
ท้องถิ่น และของดีชุมชน นักศึกษาครูจะต้องออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบท
ชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นและเขียนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรม
ท้องถิ่นได้ โดยนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทชุมชนหรือท้องถิ่น มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการ
ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีกิจกรรมแบบ Learning by Doing และ Active Learning ควรใช้สื่อ/
แหล่งเรียนรู้ที่เป็นแหล่งเรียนรู้จริง เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน ศูนย์การเรียนรู้ และชุมชน เป็นต้น โดยการ
วัดและประเมินผลเป็นการประเมินตามสภาพจริง มีความหลากหลายและสอดคล้องกับบริบทชุมชน
และวัฒนธรรมท้องถิ่น

ผลการศึกษาที่ได้จากการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 ดังที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้วนั้น ผู้วิจัย
ได้นำผลการศึกษานั้นไปดำเนินการวิจัยต่อในขั้นตอนที่ 2 การออกแบบหลักสูตรเสริมสมรรถนะการ
จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูต่อไป

2. ผลการออกแบบหลักสูตร เป็นการยกโครงสร้างหลักสูตร ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

2.1 ผลการยกร่างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ผู้วิจัยดำเนินการออกแบบและพัฒนารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู โดยดำเนินการสร้างหลักสูตรที่เป็นฉบับร่าง ดังนี้คือ

หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู (ฉบับร่าง) มีรายละเอียดดังนี้

1. หลักการ

หลักการในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูมุ่งเน้นการเรียนรู้บูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ให้นักศึกษาครูได้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นได้

2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1) เพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

2) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

3) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

3. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ
ภาคทฤษฎี ประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ ระยะเวลา 16 ชั่วโมง

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	ผลการเรียนรู้	สาระสำคัญ	เวลา
1	บูรณาการ การเรียนรู้	1) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเรียนรู้แบบบูรณาการ 2) ผู้เรียนสามารถสังเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะที่สำคัญเพื่อกำหนด จุดประสงค์การเรียนรู้ได้ 3) ผู้เรียนมีพฤติกรรมสนใจใฝ่ เรียนรู้	1) การจัดการเรียนรู้แบบ บูรณาการ ความหมาย ความสำคัญ จุดมุ่งหมาย ประโยชน์ ข้อจำกัด รูปแบบของการ จัดการเรียนรู้แบบบูรณา การ 2) สาระ การเรี ย น รู้ มาตรฐาน และตัวชี้วัดการ เรียนรู้	3 ชม.
2	นำสู่ชุมชน	1) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจใน องค์ประกอบ และบริบทชุมชน 2) สามารถวิเคราะห์เนื้อหาบริบท ชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นได้ 3) สามารถสำรวจ/สืบค้นข้อมูล บริบทชุมชนและวัฒนธรรม ท้องถิ่นได้ 4) สามารถสร้างเนื้อหาสาระการ เรียนรู้จากบริบทชุมชนและ วัฒนธรรมท้องถิ่นโดยบูรณาการ กับวิชาอื่นได้	1) ที่ตั้ง 2) ลักษณะภูมิประเทศ 3) ภูมิอากาศ 4) ทรัพยากร ธรรมชาติ 5) ประวัติชุมชน 6) แหล่งท่องเที่ยว 7) ภาษาถิ่น 8) อาหารพื้นเมือง 9) ภูมิปัญญาท้องถิ่น 10) ของดีชุมชน	3 ชม. / 4 ชม.
3	ออกแบบบูรณา การ	1) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการออกแบบแผนการ จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ บริบทชุมชนและวัฒนธรรม ท้องถิ่น 2) ผู้เรียนสามารถออกแบบ แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณา การบริบทชุมชน และวัฒนธรรม	1) การออกแบบการ จัดการเรียนรู้ 2) องค์ประกอบของ แผนการจัดการเรียนรู้ - การตั้งชื่อแผนการ จัดการเรียนรู้ - การเขียนจุดประสงค์ - การสร้างเนื้อหาสาระ	1.5 ชม. / 1.5 ชม.

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	ผลการเรียนรู้	สาระสำคัญ	เวลา
		ท้องถิ่นได้	- ชิงงาน/ภาระงาน - การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ - การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ - การวัดและประเมินผล	
4	การจัดการเรียนรู้บูรณาการ	1) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น 2) ผู้เรียนสามารถจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่นได้	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น	1.5 ชม. / 1.5 ชม.

ภาคปฏิบัติ ประกอบด้วย 2 กิจกรรม ระยะเวลา 2 เดือน

5	ปฏิบัติการออกแบบ	5.1 การปฏิบัติการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น	1) สามารถออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกับวิชาอื่นได้อย่างน้อย 3 วิชา	ส่งแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 3 แผนการเรียนรู้	1 สัปดาห์
6	ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้	6.1 การปฏิบัติการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น	1) สามารถจัดการเรียนรู้ตามแผนที่ออกแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ	จัดการเรียนรู้ สัปดาห์ละครั้งให้ครบ 3 ครั้ง ๆ ละ 1 แผนการเรียนรู้	8 สัปดาห์

4. เนื้อหาสาระ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บุรณาการการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ ประกอบด้วย ความหมาย ลักษณะ ประเภท ขั้นตอนการสอน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 นำสู่ชุมชน เนื้อหาสาระ ประกอบด้วย ความหมายของบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น ลักษณะ องค์ประกอบ ประเภท โครงสร้างองค์กรชุมชน และการศึกษาชุมชน ได้แก่ 1) ที่ตั้ง 2) ลักษณะภูมิประเทศ 3) ภูมิอากาศ 4) ทรัพยากรธรรมชาติ 5) ประวัติชุมชน 6) แหล่งท่องเที่ยว 7) ภาษาถิ่น 8) อาหารพื้นเมือง 9) ภูมิปัญญาท้องถิ่น 10) ของดีชุมชน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ออกแบบบูรณาการ เนื้อหาสาระ ประกอบด้วย 1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2) องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ 3) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 4) แหล่งเรียนรู้ 5) การวัดและประเมินผล

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การจัดการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ ประกอบด้วย 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

5. กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ ได้แก่ การบรรยาย การอภิปราย การนำเสนอ การลงมือปฏิบัติจริง และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 เข้าสู่บทเรียน ขั้นที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขั้นที่ 3 นำสู่เนื้อหา ขั้นที่ 4 นำพาปฏิบัติ และขั้นที่ 5 วัดและประเมิน

6. สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ ประกอบด้วย เอกสารประกอบการบรรยาย สื่อการนำเสนอการบรรยายด้วย Power Point ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ และใบงาน แหล่งเรียนรู้ เป็นแหล่งเรียนรู้จริงในชุมชน

7. การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

ภาคทฤษฎี ประกอบด้วย แบบทดสอบความรู้หลังเรียน แบบประเมินการนำเสนอ ผลงาน แบบประเมินใบงาน แบบสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม

ภาคปฏิบัติ ประกอบด้วย แบบประเมินการออกแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น และแบบประเมินการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

2.2 ผลการวิพากษ์โครงสร้างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

หลังจากได้โครงสร้างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูแล้ว ผู้วิจัยนำโครงสร้างหลักสูตรที่ได้นำมาตรวจสอบคุณภาพด้วยการทำสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion: FGD) ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนสังคมศึกษา จำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน ดำเนินการทำสนทนากลุ่มวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ.2564 เวลา 16:00 น. ใช้รูปแบบออนไลน์ด้วย Application Zoom

ผลการดำเนินการทำสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบคุณภาพของโครงสร้างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า หลักการของหลักสูตรต้องชัดเจน กลุ่มตัวอย่างต้องชัดเจนว่า เมื่อใช้หลักสูตรนี้แล้ว ผลที่เกิดขึ้นจะเป็นอย่างไร จุดมุ่งหมายของหลักสูตรต้องชัดเจนว่า สมรรถนะของนักศึกษาคืออะไร เนื้อหาสาระไม่ต้องมาก แต่ต้องชัดเจน ได้ใจความ สามารถนำไปออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้ กิจกรรมการเรียนรู้ เน้นการบูรณาการให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม มีการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้จริง และควรวัดและประเมินผลไปยังผู้เรียนด้วย รายละเอียดดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ผลการวิพากษ์โครงสร้างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ประเด็นสนทนา	ผลการสนทนากลุ่ม
1. หลักการ	ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะว่า หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ดังนั้น ต้องชัดเจนว่า กลุ่มเป้าหมาย/กลุ่มตัวอย่าง เมื่อใช้หลักสูตรแล้ว จะเกิดผลอย่างไร นักศึกษาได้ทำอะไร
2. จุดมุ่งหมาย	ต้องมีความชัดเจนว่า กลุ่มเป้าหมาย/กลุ่มตัวอย่าง เมื่อใช้หลักสูตร

ประเด็นสนทนา	ผลการสนทนากลุ่ม
	แล้ว สมรรถนะที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา จะได้อะไรบ้าง
3. โครงสร้างหลักสูตร	มีความเหมาะสมดี
4. เนื้อหา	เนื้อหาควรเป็นเนื้อหาที่มีความชัดเจน เนื้อหาไม่ต้องมากและละเอียด แต่ต้องได้ใจความ สามารถนำไปออกแบบและจัดการเรียนรู้ได้
5. กิจกรรมการเรียนรู้	วิธีสอนไม่ต้องมาก แต่ต้องสอนให้ได้ ควรเน้นการบูรณาการให้ชัดเจนและเกิดผลให้เป็นรูปธรรม
6. สื่อและแหล่งเรียนรู้	ควรเป็นสื่อและแหล่งเรียนรู้จริง
7. การวัดและประเมินผล	ควรวัดและประเมินผลไปยังผู้เรียนด้วย

2.3 ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

หลังจากดำเนินการทำสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบคุณภาพของโครงสร้างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูแล้ว ผู้วิจัยนำคำแนะนำที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ ไปปรับปรุงแก้ไขโครงสร้างหลักสูตรฯ จึงได้หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

เมื่อได้หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการประเมินคุณภาพหลักสูตร โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูด้วยการประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ผลการประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู เป็นดังนี้คือ

ในภาพรวมหลักสูตรมีคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($M = 4.45, SD = 0.60$) แสดงว่าหลักสูตรมีคุณภาพสามารถนำไปใช้เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูได้ เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการประเมินพบว่า จำนวนรายการประเมินมีความเหมาะสมมากที่สุด จำนวน 1 รายการ คือ จุดมุ่งหมาย ($M = 4.57, SD = 0.51$) และจำนวนรายการประเมินมีความเหมาะสมมาก จำนวน 6 รายการ เรียงลำดับ

ดังนี้ คือ สื่อและแหล่งเรียนรู้ ($M = 4.48, SD = 0.68$) กิจกรรมการเรียนรู้ ($M = 4.43, SD = 0.56$) เนื้อหา ($M = 4.43, SD = 0.57$) โครงสร้างหลักสูตร ($M = 4.43, SD = 0.68$) การวัดและประเมินผล ($M = 4.33, SD = 0.58$) และหลักการ ($M = 4.36, SD = 0.63$)

สรุปได้ว่า คุณภาพหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากสามารถนำไปใช้เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูได้ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1 ที่ได้ตั้งไว้ว่า คุณภาพของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู อยู่ในระดับเหมาะสมมาก รายละเอียด ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

การประเมินความเหมาะสมของร่างหลักสูตร	<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับคุณภาพ	ลำดับ
1. หลักการของหลักสูตร	4.29	0.61	มาก	7
1.1 หลักการมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน	4.29	0.49	มาก	
1.2 หลักการมีความเหมาะสมกับการจัดการศึกษาให้กับนักศึกษาครู	4.29	0.76	มาก	
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.57	0.51	มากที่สุด	1
2.1 มีความชัดเจน	4.57	0.53	มากที่สุด	
2.2 มีความเป็นไปได้	4.57	0.53	มากที่สุด	
3. โครงสร้างของหลักสูตร	4.43	0.68	มาก	5
3.1 มีความชัดเจนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	4.43	0.53	มาก	
3.2 มีความเหมาะสมกับการนำหลักสูตรไปใช้	4.43	0.79	มาก	
3.3 มีความเป็นไปได้กับการนำหลักสูตรไปใช้	4.43	0.79	มาก	
4. เนื้อหาของหลักสูตร	4.43	0.57	มาก	4
4.1 ครอบคลุมวัตถุประสงค์	4.43	0.53	มาก	
4.2 มีการจัดลำดับเนื้อหาก่อน-หลัง	4.57	0.53	มากที่สุด	
4.3 มีความชัดเจน	4.29	0.76	มาก	
4.4 สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.43	0.53	มาก	
5. กิจกรรมการเรียนรู้	4.43	0.56	มาก	3
5.1 มีความสอดคล้องและเป็นไปได้ที่จะบรรลุ	4.43	0.53	มาก	

การประเมินความเหมาะสมของร่างหลักสูตร	<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับคุณภาพ	ลำดับ
วัตถุประสงค์				
5.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4.43	0.53	มาก	
5.3 มีการบูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.57	0.53	มากที่สุด	
5.4 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ	4.14	0.69	มาก	
5.5 สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.57	0.53	มากที่สุด	
6. สื่อ/แหล่งเรียนรู้	4.48	0.68	มาก	2
6.1 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความหลากหลาย และเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์	4.43	0.79	มาก	
6.2 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.43	0.79	มาก	
6.3 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.57	0.53	มากที่สุด	
7. การวัดและประเมินผล	4.33	0.58	มาก	6
7.1 การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.29	0.49	มาก	
7.2 การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	4.29	0.76	มาก	
7.3 การวัดและประเมินผลมีความเป็นไปได้	4.43	0.53	มาก	
ภาพรวม	4.42	0.59	มาก	

สรุปผลการออกแบบหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีองค์ประกอบของหลักสูตรมี 7 องค์ประกอบ คือ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาสาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล หลักสูตรเสริมมีหลักการที่มุ่งเน้นให้มีการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น จุดประสงค์เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นได้โครงสร้างหลักสูตรแบ่งเป็น 2 ส่วน คือภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เนื้อหาสาระบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้แก่ ที่ตั้ง ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติชุมชน แหล่งท่องเที่ยว ภาษาถิ่น อาหารพื้นเมือง ภูมิปัญญาท้องถิ่น และของดีชุมชน มีกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 5 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 เข้าสู่บทเรียน ขั้นที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขั้นที่ 3 นำสู่เนื้อหา ขั้นที่ 4 นำพา

ปฏิบัติ และชั้นที่ 5 วัดและประเมิน ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ ใบงาน แหล่งเรียนรู้จริง เป็นต้น มีการวัดและประเมินผลทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

ตอนที่ 2 ผลการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ผลการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูนั้น ผู้วิจัยดำเนินการตามกระบวนการวิจัยและพัฒนาในขั้นตอนที่ 3 การนำหลักสูตรไปใช้ โดยมีรายละเอียดของผลการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ผลการนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการทดลองใช้รูปแบบหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

หลังจากได้หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูที่มีคุณภาพแล้ว ผู้วิจัยจึงนำหลักสูตรที่มีคุณภาพไปทดลองใช้ด้วยการฝึกอบรม โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาครู จำนวน 9 คน ประกอบด้วย นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 3 คน และนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา จำนวน 6 คน โดยทำการฝึกอบรมในวันเสาร์และอาทิตย์ที่ 29-30 ตุลาคม 2565 มีวิทยากร 2 คน คือ อาจารย์จิรภรณ์ กิจเจริญ (ผู้วิจัย) และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนิสา ทดลา อาจารย์ประจำกลุ่มวิชาชีพรู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

การทดลองใช้หลักสูตร ประกอบด้วย ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ

ภาคทฤษฎี มีหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้ระยะเวลาในการอบรม จำนวน 16 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ มีหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ ใช้ระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติ จำนวน 4 สัปดาห์

ผลการทดลองใช้หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีรายละเอียด ดังนี้

ภาคทฤษฎี

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บูรณาการการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้แบบบูรณาการ

วิทยากรแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 หลังจากนั้นดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ การอภิปราย และการนำเสนองาน มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บูรณาการการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้แบบบูรณาการ ดังภาพประกอบที่ 2

ภาพที่ 3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยที่ 1 บูรณาการการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 นำสู่ชุมชน ประกอบด้วยแผนการเรียนรู้ จำนวน 2 แผนการเรียนรู้ คือ แผนการเรียนรู้ที่ 2.1 ภูมิสังคม บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นแบบบูรณาการ และแผนการเรียนรู้ที่ 2.2 สำรวจชุมชน

วิทยากรแจ้งจุดประสงค์และเนื้อหาการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ กรณีศึกษา การอภิปราย การนำเสนองาน และการฝึกภาคสนามโดยการลงพื้นที่ชุมชนบางไผ่ไก่ ถ.อิสราภาพ ซ.15 แขวงทิวญูจี เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

แผนการเรียนรู้ที่ 2.1 ภูมิสังคม บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น วิทยากรใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย กรณีศึกษา มีการใช้เทคโนโลยี Google Map/Google Earth เพื่อศึกษาชุมชน

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 นำสู่ชุมชน แผนการเรียนรู้ที่ 2.1 ภูมิสังคม บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ดังภาพประกอบที่ 3

ภาพที่ 4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยที่ 2 นำสู่ชุมชน แผนการเรียนรู้ 2.1 ภูมิสังคม
 แผนการเรียนรู้ที่ 2.2 สำรวจชุมชน วิทยากรใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบฝึกภาคสนาม มี
 การศึกษาชุมชนโดยการลงพื้นที่จริง ได้แก่ วัดบางไส้ไก่ ชุมชนบางไส้ไก่ ชลู่บ้านลาว มีการเดิน
 สำรวจชุมชน ทำให้นักศึกษาได้รับความรู้ในเชิงลึก โดยการสอบถาม สัมภาษณ์ การสังเกต
 ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 นำสู่ชุมชน แผนการเรียนรู้ที่ 2.2
 สำรวจชุมชน ดังภาพประกอบที่ 4

ภาพที่ 5 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยที่ 2 นำสู่ชุมชน แผนการเรียนรู้ 2.1 สำรวจชุมชน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ออกแบบบูรณาการ แผนการเรียนรู้การออกแบบการเรียนรู้แบบ
 บูรณาการ
 วิทยากรแจ้งจุดประสงค์และเนื้อหาการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ดำเนินการจัด
 กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ การอภิปราย และการ
 นำเสนองาน
 ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ออกแบบบูรณาการ แผนการเรียนรู้การ
 ออกแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการ ดังภาพประกอบที่ 5

ภาพที่ 6 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยที่ 3 ออกแบบบูรณาการ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การจัดการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
วิทยาการแจ้งจุดประสงค์และเนื้อหาการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ดำเนินการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ กรณีศึกษา การอภิปราย
และการนำเสนองาน

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ออกแบบบูรณาการ แผนการเรียนรู้การ
ออกแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการ ดังภาพประกอบที่ 6

ภาพที่ 7 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยที่ 4 การจัดการเรียนรู้

ภาคปฏิบัติ

ภาคปฏิบัติ ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ปฏิบัติการออกแบบ และหน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ปฏิบัติการออกแบบ เป็นการติดตามผลการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักศึกษาครู หลังจากได้รับการฝึกอบรมมาแล้ว 1 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยเป็นคนประเมินผลการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูด้วยตนเองในครั้งแรก

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ เป็นการติดตามผลการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู จำนวน 3 ครั้ง โดยครั้งที่ 1 ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการนิเทศนักศึกษาครูด้วยตนเอง และครั้งที่ 2-3 ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากอาจารย์นิเทศก์เป็นผู้นิเทศและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูให้ ประกอบด้วย โรงเรียนปทุมคงคา โรงเรียนวัดกก โรงเรียนวัดอุดมรังสี โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง โรงเรียนวัดท่าพระ และโรงเรียนวัดประยูรวงศาวาส

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 5-6 ปฏิบัติการออกแบบและการจัดการเรียนรู้ เป็นดังภาพประกอบที่ 7

ภาพที่ 8 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยที่ 5-6 ปฏิบัติการออกแบบและการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

2. ผลการศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

2.1 ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบท ชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน
และวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู พบว่า ความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรเสริมสมรรถนะการ
จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีคะแนนสอบ
เฉลี่ย เท่ากับ 25.78 คิดเป็นร้อยละ 85.92 ผ่านเกณฑ์ทุกคน และมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก **เป็นไป
ตามสมมุติฐานข้อที่ 2.1 ที่ตั้งไว้** รายละเอียดดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณา
การบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

นักศึกษา คนที่	คะแนนสอบหลังเรียน (30 คะแนน)	ร้อยละ	เกณฑ์
1	24	80	ดีมาก
2	25	83.33	ดีมาก
3	26	86.67	ดีมาก
4	25	83.33	ดีมาก
5	25	83.33	ดีมาก
6	29	96.67	ดีมาก
7	25	83.33	ดีมาก
8	28	93.33	ดีมาก
9	25	83.33	ดีมาก
ค่าเฉลี่ย	25.78	85.92	ดีมาก

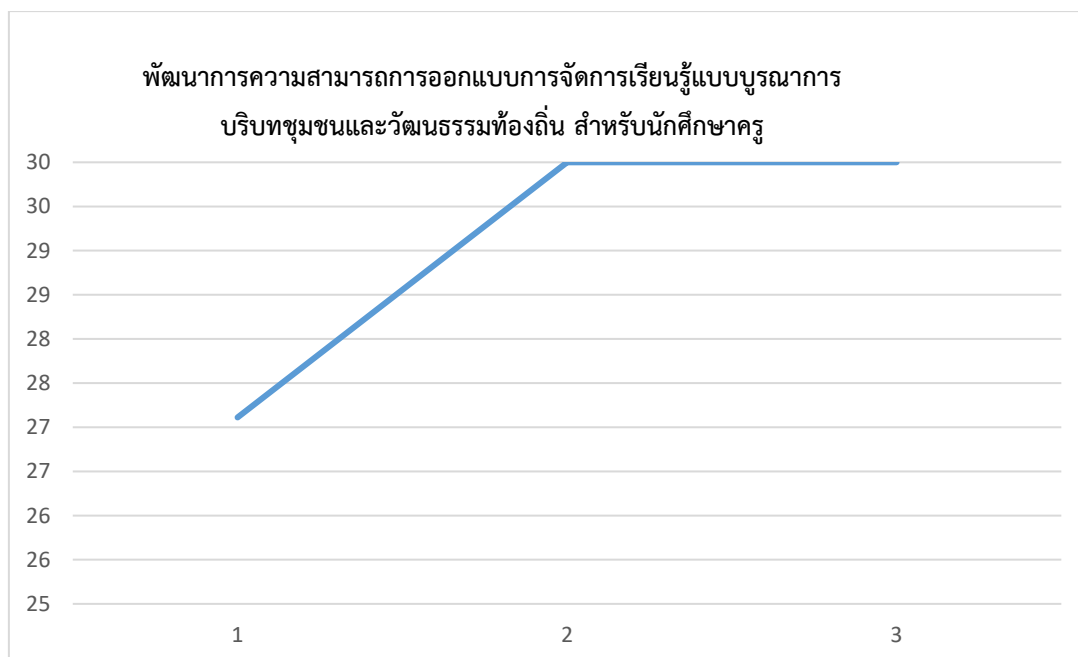
2.2 ผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู พบว่า ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 27, 30 และ 30 คะแนนตามลำดับ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับคุณภาพที่ดีมาก แสดงว่านักศึกษาครูมีพัฒนาการในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นสูงขึ้น เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2.2 ที่ตั้งไว้ รายละเอียดดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

นักศึกษา คนที่	ครั้งที่ 1 (30 คะแนน)	ระดับการ ประเมิน	ครั้งที่ 2 (30 คะแนน)	ระดับการ ประเมิน	ครั้งที่ 3 (30 คะแนน)	ระดับการ ประเมิน
1	30	ดีมาก	30	ดีมาก	30	ดีมาก
2	30	ดีมาก	30	ดีมาก	30	ดีมาก
3	30	ดีมาก	30	ดีมาก	30	ดีมาก
4	24	ดี	30	ดีมาก	30	ดีมาก
5	24	ดี	30	ดีมาก	30	ดีมาก
6	25	ดีมาก	30	ดีมาก	30	ดีมาก
7	24	ดี	30	ดีมาก	30	ดีมาก
8	27	ดีมาก	30	ดีมาก	30	ดีมาก
9	30	ดีมาก	30	ดีมาก	30	ดีมาก
ค่าเฉลี่ย	27	ดีมาก	30	ดีมาก	30	ดีมาก

จากผลการประเมินความสามารถการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สามารถนำมาวาดเป็นรูปกราฟได้ดังภาพที่ 9

ภาพที่ 9 ผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

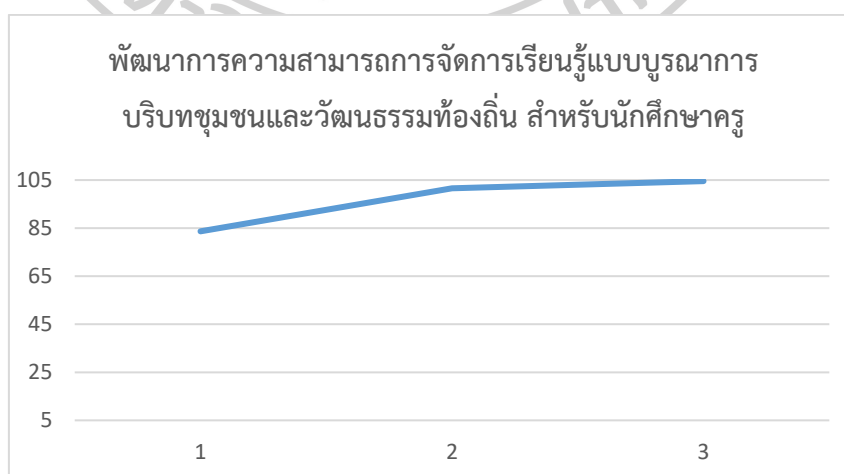
2.3 ผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู พบว่า ความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็น 84, 102 และ 105 คะแนนตามลำดับ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับคุณภาพที่ดีมาก แสดงว่านักศึกษาครูมีพัฒนาการในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นสูงขึ้น เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2.3 ที่ตั้งไว้ รายละเอียดดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ในภาพรวมทั้ง 3 ครั้ง

นักศึกษา คนที่	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3	
	คะแนนเต็ม (105 คะแนน)	ระดับการ ประเมิน	คะแนนดิบ (105 คะแนน)	ระดับการ ประเมิน	คะแนนดิบ (105 คะแนน)	ระดับการ ประเมิน
1	77	ดี	100	ดีมาก	102	ดีมาก
2	83	ดี	105	ดีมาก	105	ดีมาก
3	83	ดี	105	ดีมาก	105	ดีมาก
4	93	ดีมาก	104	ดีมาก	105	ดีมาก
5	80	ดีมาก	101	ดีมาก	105	ดีมาก
6	83	ดี	101	ดีมาก	105	ดีมาก
7	78	ดี	100	ดีมาก	105	ดีมาก
8	78	ดี	97	ดีมาก	105	ดีมาก
9	98	ดีมาก	101	ดีมาก	104	ดีมาก
ภาพรวม	84	ดีมาก	102	ดีมาก	105	ดีมาก

จากผลการประเมินความสามารถการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สามารถนำมาวาดเป็นรูปกราฟได้ดังภาพที่ 10

ภาพที่ 10 ผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู แยกรายละเอียดในแต่ละด้าน ประกอบด้วย 1. การนำเข้าสู่บทเรียน 2. การดำเนินการจัดการเรียนรู้ 3. ขั้นสรุป 4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และ 5. อื่นๆ (การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การควบคุมชั้นเรียนเป็นไปได้อย่างดี มีบุคลิกภาพที่ดี แต่งกายสะอาด เรียบร้อย) พบว่า

ความสามารถในด้านการนำเข้าสู่บทเรียน จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 15.22, 18.78 และ 19.89 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน จะเห็นว่า มีคะแนนสูงขึ้นเป็นลำดับ แสดงว่า นักศึกษาครูมีพัฒนาการในด้านการนำเข้าสู่บทเรียนสูงขึ้น

ความสามารถในด้านการดำเนินการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 32.44, 39.11 และ 39.89 คะแนน จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน จะเห็นว่า มีคะแนนสูงขึ้นเป็นลำดับ แสดงว่า นักศึกษาครูมีพัฒนาการในด้านการนำเข้าสู่บทเรียนสูงขึ้น

ความสามารถในด้านขั้นสรุป จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 11.78, 15 และ 14.89 คะแนน จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน จะเห็นว่า มีคะแนนสูงขึ้นในครั้งที่ 2 แต่ในครั้งที่ 3 มีคะแนนลดลง 0.11 คะแนน เมื่อพิจารณาจากข้อมูลที่รวบรวม พบว่า นักศึกษาครูคนที่ 1 ได้คะแนนสรุปในครั้งที่ 2 เท่ากับ 15 แต่ในครั้งที่ 3 ได้คะแนน 14 เนื่องจากไม่ได้มีการมอบหมายงานสำหรับการเรียนในครั้งต่อไป จึงส่งผลให้มีคะแนนลดลงในครั้งที่ 3

ความสามารถในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 9.67, 13.67 และ 14.89 คะแนน จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน จะเห็นว่า มีคะแนนสูงขึ้นเป็นลำดับ แสดงว่า นักศึกษาครูมีพัฒนาการในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สูงขึ้น

ความสามารถในด้านอื่นๆ ประกอบด้วย การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การควบคุมชั้นเรียนเป็นไปได้อย่างดี มีบุคลิกภาพที่ดี แต่งกายสะอาด เรียบร้อย จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 14.56, 15.00 และ 15.00 คะแนน จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน จะเห็นว่า มีคะแนนสูงขึ้นเป็นลำดับ

ผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู แยกรายละเอียดในแต่ละด้าน ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ในแต่ละด้านทั้ง 3 ครั้ง

นักศึกษา คนที่	1. การนำเข้าสู่บทเรียน			2. การดำเนินการจัดการเรียนรู้			3. ชื่นสรุป			4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้			5. อื่นๆ		
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3
1	13	19	19	31	37	39	12	15	14	8	14	15	13	15	15
2	14	20	20	36	40	40	11	15	15	7	15	15	15	15	15
3	17	20	20	33	40	40	11	15	15	7	15	15	15	15	15
4	18	20	20	36	40	40	12	15	15	12	14	15	15	15	15
5	16	19	20	29	40	40	11	15	15	10	12	15	14	15	15
6	14	16	20	32	40	40	12	15	15	10	15	15	15	15	15
7	14	18	20	29	40	40	11	15	15	10	12	15	14	15	15
8	15	19	20	27	36	40	12	15	15	9	12	15	15	15	15
9	16	18	20	39	39	40	14	15	15	14	14	14	15	15	15
รวม	137	169	179	292	352	359	106	135	134	87	123	134	131	135	135
เฉลี่ย	15.22	18.78	19.89	32.44	39.11	39.89	11.78	15	14.89	9.67	13.67	14.89	14.56	15	15

2.4 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาครูที่มีต่อหลักสูตรเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาครูที่ได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ (Depth Interview) เกี่ยวกับความรู้สึกที่มีต่อหลักสูตร ความรู้ที่ได้รับ การประยุกต์ใช้หลักสูตร กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ โดยผลการสัมภาษณ์นักศึกษา เป็นดังนี้คือ

1. ความรู้สึกที่มีต่อหลักสูตร

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกันว่า ได้รับความรู้ใหม่ ได้รับความรู้เพิ่มเติมสามารถนำไปใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอนได้ นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติม เช่น เป็นหลักสูตรที่มีประโยชน์ ได้มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนต่างสาขา หรือชุมชน นอกจากนั้นบรรยากาศการฝึกอบรมก็สนุกสนาน เป็นกันเอง มีความประทับใจต่อการเข้ารับการอบรมครั้งนี้ ดังคำกล่าวของนักศึกษาคนที่ 1 ที่ว่า

“รู้สึกประทับใจ เพราะเป็นหลักสูตรที่สามารถนำไปใช้และต่อยอดได้จริง และมีประโยชน์อย่างมากในการนำมาบูรณาการต่อการจัดการเรียนการสอนในวิชาชีพ”

นักศึกษาคนที่ 1

“มีความรู้สึกดีใจที่ได้เข้ามาอบรมในหลักสูตรนี้ได้ทำกิจกรรมหลายๆ อย่าง ตัวอย่างเช่น การลงพื้นที่ชุมชน การจัดทำแผนการเรียนรู้บูรณาการบริบทชุมชน ซึ่งเป็นความรู้ใหม่ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้”

นักศึกษาคนที่ 7

“รู้สึกเป็นกันเอง สนุก ได้ความรู้ ได้เรียนรู้อะไรใหม่ๆ ได้แลกเปลี่ยนความรู้กับชุมชน เป็นการอบรมที่ช่วยพัฒนาทักษะความเป็นครูได้จริงๆ สามารถนำไปใช้ในการสอนในชีวิตประจำวันได้”

นักศึกษาคนที่ 9

2. ความรู้ที่ได้รับจากหลักสูตร

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ความรู้ที่ได้รับมีเรื่องบริบทชุมชน การวิเคราะห์ชุมชน การค้นหาข้อมูลชุมชน โดยข้อมูลชุมชนที่ได้จากการลงพื้นที่ ได้แก่ ประวัติความเป็นมาของชุมชนบางไส้ไก่อ และชลู่บ้านลาว นอกจากนี้นักศึกษายังได้รับความรู้เรื่องการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ได้ทักษะการบูรณาการความรู้แบบสอดแทรก และผสมผสาน ดังคำกล่าวของนักศึกษาคนที่ 8 นักศึกษาคนที่ 2 และนักศึกษาคนที่ 9 ที่ว่า

“ได้ความรู้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การนำเข้าสู่บทเรียน การดำเนินการจัดการเรียนรู้ ได้เทคนิคและวิธีสอนเพิ่มเติม”

นักศึกษาคนที่ 8

“ได้ทราบกระบวนการและขั้นตอนการนำความรู้จากบริบทชุมชนมาบูรณาการร่วมกับศาสตร์การสอนของตน”

นักศึกษาคนที่ 2

“ได้รู้จักความหมายของภูมินาม ได้รู้จักลักษณะของที่ราบแต่ละประเภท ได้รู้จักประวัติความเป็นมาของชลู่บ้านลาวและชุมชนบางไส้ไก่อ ได้ทักษะในการบูรณาการความรู้ทั้งแบบสอดแทรกและผสมผสาน และได้ฝึกฝนการเขียนแผนแบบบูรณาการ”

นักศึกษาคนที่ 9

3. การนำหลักสูตรไปประยุกต์ใช้

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ความรู้ที่นักศึกษาได้รับนั้นสามารถนำไปจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การมีบุคลิกภาพครูที่ดี การลงพื้นที่เพื่อค้นหาข้อมูลบริบทชุมชน รวมถึงการบูรณาการกับปราชญ์ชาวบ้านเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้นักเรียน ดังคำกล่าวของนักศึกษาคนที่ 5 นักศึกษาคนที่ 6 และนักศึกษาคนที่ 9 ที่ว่า

“การสอนโดยโยงให้เข้ากับเนื้อหาและแหล่งการเรียนรู้ของชุมชน”

นักศึกษาคนที่ 5

“การนำเอาเนื้อหาในหลักสูตรแกนกลางมาบูรณาการให้เข้ากับบริบทชุมชน
เพื่อให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในชุมชนของตนเอง”

นักศึกษาคนที่ 6

“การจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้”

นักศึกษาคนที่ 9

4. กิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตร

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า กิจกรรมการเรียนรู้จากหลักสูตรมีความหลากหลาย น่าสนใจ สนุกสนาน ได้รับความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ได้เรียนรู้การทำงานแบบกลุ่ม ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนต่างสาขา มีการลงพื้นที่จริง ได้ปฏิบัติจริง และสามารถนำไปใช้ในการสอนได้จริง ดังคำกล่าวของนักศึกษาคนที่ 6 ที่ว่า

“ดี มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในประเทศไทย

เพราะประเทศไทยในแต่ละพื้นที่มีบริบทที่แตกต่างกัน

หลักสูตรแกนกลางไม่สามารถใช้ได้ทุกพื้นที่ของประเทศไทย

หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

จึงเหมาะสมที่ครูในแต่ละพื้นที่นำไปประยุกต์ใช้กับบริบทของตน”

นักศึกษาคนที่ 6

“กิจกรรมการเรียนรู้มีการตั้งจุดประสงค์ การวัดและประเมินผลอย่างชัดเจน มีการใช้คำถามเพื่อ
สอบถามความรู้เบื้องต้นนักศึกษา มีการบูรณาการวิชาต่างๆ และยกตัวอย่างได้อย่างชัดเจน”

นักศึกษาคนที่ 4

“หลักสูตรนี้มีกิจกรรมที่ให้ความรู้ทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งทำให้ได้มีการลงมือทำ
ลงมือปฏิบัติ ทำให้ได้รับประสบการณ์ และมีความรู้ เพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียน
การสอนในห้องเรียน”

นักศึกษาคนที่ 7

5. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความหลากหลาย น่าสนใจ เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน มีสื่อเทคโนโลยี มีใบงานที่ชัดเจน และได้ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้จริง ดังคำกล่าวของนักศึกษาคนที่ 5 นักศึกษาคนที่ 9 นักศึกษาคนที่ 7 ที่ว่า

“สื่อมีความน่าสนใจจากการลงพื้นที่จริง ให้เห็นมุมมองบริบทที่ชัดเจน”

นักศึกษาคนที่ 5

“สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความน่าสนใจ เนื่องจากได้ไปสำรวจชุมชน สำรวจความเป็นอยู่ และได้เจอสภาพชุมชนจริงๆ ได้ความรู้จากปราชญ์ชุมชนผู้รู้จริง”

นักศึกษาคนที่ 9

“สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความทันสมัย มีการนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วม

ทำให้ได้ทราบถึงแหล่งข้อมูลมีความสะดวกและรวดเร็ว

อีกทั้งแหล่งเรียนรู้อย่างเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ได้ลงพื้นที่จริง

บุคคลที่ให้ความรู้เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์จริง”

นักศึกษาคนที่ 7

6. การวัดและประเมินของหลักสูตร

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า มีการวัดและประเมินแบบหลากหลายวิธี มีรูปแบบการวัดและประเมินผลอย่างชัดเจน สามารถการวัดและประเมินผลได้จริง สามารถการวัดและประเมินผลได้ตามวัตถุประสงค์ มีการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอนและมีประสิทธิภาพ ดังคำกล่าวของนักศึกษาคนที่ 1 นักศึกษาคนที่ 2 และนักศึกษาคนที่ 7 ที่ว่า

“มีการวัดและประเมินที่หลากหลาย สามารถวัดและประเมินได้จริง”

นักศึกษาคนที่ 1

“มีการวัดและประเมินผลได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ และวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายของผู้เข้าร่วมหลักสูตร”

นักศึกษาคนที่ 2

“มีการวัดและประเมินผลได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

รูปแบบของการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน”

นักศึกษาคนที่ 7

7. สิ่งที่สำคัญควรพัฒนา

นักศึกษา มีความคิดเห็นว่าการอบรมบางช่วงมีความรวดเร็วเกินไป ผู้เข้าร่วมอบรมน้อยเกินไป ทำให้การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ไม่หลากหลาย บางวิชาอาจนำมาบูรณาการได้ยาก สำหรับการลงพื้นที่มีปัญหาเรื่องผู้รู้จริงติดธุระ ไม่ว่าง ไม่ได้จัดเตรียมคำถามให้ชัดเจน แผนที่ไมชัดเจน ดังคำกล่าวของนักศึกษาคนที่ 2 ที่ว่า

“การจัดสรรเวลาในบางช่วงของการอบรมมีความรวดเร็วเกินไป และมีผู้เข้าร่วมอบรมน้อยเกินไป

อาจทำให้การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่างๆ ไม่หลากหลาย”

นักศึกษาคนที่ 2

“การลงพื้นที่จริงในชุมชนนั้น อาจจะไม่ได้พบกับผู้รู้จริงในด้านที่เรากำลังศึกษาอยู่

ซึ่งผู้รู้ อาจจะมีธุระ ไม่ว่าง ทำให้ไม่สามารถสืบค้นได้อย่างเต็มที่”

นักศึกษาคนที่ 6

“การลงพื้นที่จริงในชุมชนไม่พบผู้รู้จริงทำให้ต้องเดินสำรวจถามผู้คนในชุมชน

อีกทั้งยังมีปัญหาด้านการแผนที่ค่า ทำให้มองเห็นภาพไม่ชัดเจน”

นักศึกษาคนที่ 7

8. ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม หรือข้อเสนอแนะ

นักศึกษา มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ควรเพิ่มระยะเวลาการอบรมเพื่อให้กิจกรรมบางช่วงมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรมีการสำรวจบริบทชุมชนอื่นเพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของชุมชน มีการเตรียมความพร้อมเป็นอย่างดี มีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี และหลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพครูได้จริง

นักศึกษา มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการทำหนังสือขอเข้าพื้นที่ มีการจัดเตรียมข้อคำถาม มีการประสานงานวิทยากรชุมชนให้ความรู้ ดังคำกล่าวของนักศึกษาคนที่ 9 ที่ว่า

“อาจมีการลงพื้นที่เพื่อสำรวจบริบทชุมชนอื่น

เพื่อวิเคราะห์ถึงความแตกต่างของสภาพแวดล้อมของแต่ละชุมชน”

นักศึกษาคนที่ 1

“ก่อนลงพื้นที่จริง ควรทำหนังสือแจ้งให้ชุมชนได้รับทราบ หรือมีการนัดแนะก่อนที่จะไปสัมภาษณ์”

นักศึกษาคนที่ 7

“มีการเตรียมความพร้อมเป็นอย่างดี มีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี
มีการวัดและประเมินผลได้ตรงตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ

ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้จัดการเรียนการสอนได้จริง

เกิดการเรียนรู้ เพื่อต่อยอดได้อย่างเหมาะสม”

นักศึกษาคนที่ 9

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาการรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ผลการศึกษาการรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน พบว่า ในภาพรวมผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเห็นด้วยในทุกประเด็น ร้อยละ 100 และรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูสามารถนำไปใช้ฝึกอบรมกับนักศึกษาครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ ควรทบทวนว่า การวัดและประเมินผลของหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยนั้นสามารถวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่

ผลการรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ผลการรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคครู

ข้อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของ ผู้ทรงคุณวุฒิ	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1	หลักการของหลักสูตรมีความเหมาะสม เป็นไปได้กับสถานการณ์ปัจจุบัน และมีประโยชน์กับการพัฒนาครู	✓	
2	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรชัดเจน มีความเป็นไปได้ที่จะพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาคครูได้	✓	
3	โครงสร้างของหลักสูตรชัดเจน เหมาะสม และเป็นไปได้ที่จะช่วยพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาคครูได้	✓	
4	เนื้อหาของหลักสูตรชัดเจน และสามารถนำไปใช้ได้จริง	✓	
5	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาคครูได้	✓	
6	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ช่วยพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาคครูได้	✓	
7	การวัดและประเมินผลช่วยพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาคครูได้	✓	
8	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บูรณาการการเรียนรู้ช่วยพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาคครูได้	✓	
9	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 นำสู่ชุมชนช่วยพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาคครูได้	✓	
10	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ออกแบบบูรณาการช่วยพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาคครูได้	✓	
11	หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การจัดการเรียนรู้ช่วยพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาคครูได้	✓	
12	หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ปฏิบัติการออกแบบช่วยพัฒนาสมรรถนะ	✓	

ข้อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของ ผู้ทรงคุณวุฒิ	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	การจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูได้		
13	หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ช่วยพัฒนา สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูได้	✓	

จากผลการรับรองหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน สรุปได้ว่า หลักสูตรมีหลักการ
เหมาะสม จุดมุ่งหมายของหลักสูตรชัดเจน โครงสร้างหลักสูตรเหมาะสม เนื้อหาชัดเจน กิจกรรมการ
เรียนรู้ช่วยพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนได้ และหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยช่วยการจัดการเรียนรู้ให้เกิด
สมรรถนะได้

หลังจากผ่านกระบวนการรับรองหลักสูตรเสริมเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณา
การบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู โดยผู้เชี่ยวชาญแล้ว จึงได้หลักสูตรฉบับ
สมบูรณ์ รายละเอียดดังภาคผนวก ค

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู 2) ศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู โดย 2.1) ประเมินความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู 2.2) ศึกษาพัฒนาการความสามารถการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู 2.3) ศึกษาพัฒนาการความสามารถการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู 2.4) ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู และ 3) รับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

การศึกษางานวิจัยใช้วิธีการดำเนินการวิจัยในรูปแบบการวิจัยและพัฒนา โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาครู ชั้นปีที่ 4, 5 ปีการศึกษา 2565 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 9 คน ได้มาจากการคัดเลือกโดยสมัครใจ (Voluntary Selection) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู 2) แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู 3) แบบประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู 4) แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู และ 5) แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักศึกษาครูที่มีต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการใน 2 ลักษณะ คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้การวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีผลสรุปการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู พบว่า หลักสูตรเสริมฯ มีองค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาสาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล โดยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 เข้าสู่บทเรียน ขั้นที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขั้นที่ 3 นำสู่เนื้อหา ขั้นที่ 4 นำพาปฏิบัติ และขั้นที่ 5 วัดและประเมิน และคุณภาพของหลักสูตรในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($M = 4.45, SD = 0.60$)

2. ผลการศึกษาประสิทธิผลหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ประสิทธิผลหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีผลสรุปดังนี้

2.1 ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู จำนวน 9 คน พบว่า ความรู้ความเข้าใจ

ในหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีคะแนนสอบเฉลี่ย 25.78 คิดเป็นร้อยละ 85.92 ผ่านเกณฑ์ทุกคน และอยู่ในระดับดีมาก

2.2 ผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น พบว่า ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็น 27, 30 และ 30 คะแนนตามลำดับ

สรุปได้ว่า นักศึกษาครูมีพัฒนาการความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นสูงขึ้น

2.3 ผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู พบว่า ความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็น 84, 102 และ 105 คะแนนตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน 5 ด้าน ประกอบด้วย การนำเข้าสู่บทเรียน การดำเนินการจัดการเรียนรู้ ขั้นสรุป การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ อื่นๆ (มีการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การควบคุมชั้นเรียนเป็นไปด้วยดี มีบุคลิกภาพที่ดีแต่งกายสะอาดเรียบร้อย) พบว่า ความสามารถในการนำเข้าสู่บทเรียน จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 15.22, 18.78 และ 19.89 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน แสดงว่า นักศึกษาครูมีพัฒนาการในด้านการนำเข้าสู่บทเรียนสูงขึ้น ความสามารถในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 32.44, 39.11 และ 39.89 คะแนน จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน แสดงว่า นักศึกษาครูมีพัฒนาการในด้านการนำเข้าสู่บทเรียนสูงขึ้น ความสามารถในการด้านขั้นสรุป จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 11.78, 15 และ 14.89 คะแนน จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน จะเห็นว่า มีคะแนนสูงขึ้นในครั้งที่ 2 แต่ในครั้งที่ 3 มีคะแนนลดลง 0.11 คะแนน เมื่อพิจารณาจากข้อมูลที่รวบรวม พบว่า

นักศึกษาครุคนที่ 1 ได้คะแนนขั้นสรุปในครั้งที่ 2 เท่ากับ 15 แต่ในครั้งที่ 3 ได้คะแนน 14 เนื่องจากไม่ได้มีการมอบหมายงานสำหรับการเรียนในครั้งต่อไป จึงส่งผลให้มีคะแนนลดลงในครั้งที่ 3 ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 9.67, 13.67 และ 14.89 คะแนน จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน จะเห็นว่า มีคะแนนสูงขึ้นเป็นลำดับ แสดงว่า นักศึกษามีพัฒนาการในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สูงขึ้น และความสามารถในด้านอื่นๆ ประกอบด้วย การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การควบคุมชั้นเรียนเป็นไป ได้ด้วยดี มีบุคลิกภาพที่ดี แต่งกายสะอาด เรียบร้อย จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 14.56, 15.00 และ 15.00 คะแนน จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน จะเห็นว่า มีคะแนนสูงขึ้นเป็นลำดับ

สรุปได้ว่า นักศึกษามีพัฒนาการความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นสูงขึ้น

2.4 ผลการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

นักศึกษาครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกันว่า ชอบ และสนุกกับการได้เรียนในหลักสูตรเสริมนี้ ได้พบเพื่อนใหม่ ทำให้มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนต่างสาขา อีกทั้งได้ได้รับความรู้เพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สามารถนำไปใช้สำหรับการออกแบบและการจัดการเรียนรู้ได้ และที่สำคัญได้มีโอกาสลงชุมชนจริง ทำให้ได้ทราบข้อมูลของชุมชนในเชิงลึก

สิ่งที่อยากเพิ่มเติมในหลักสูตร คือ ต้องการเพื่อนหลากหลายสาขาเข้าร่วมโครงการอบรมมากกว่านี้ จะได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และการประสานงานวิทยากรชุมชนจะได้ข้อมูลจริง

3. ผลการรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ผลการรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู พบว่า ในภาพรวมผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเห็นด้วยในทุกประเด็น และรับรองว่าหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูสามารถนำไปใช้ฝึกอบรมกับนักศึกษาครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นได้

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมี 7 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) โครงสร้างหลักสูตร 4) เนื้อหา 5) กิจกรรมการเรียนรู้ 6) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 7) การวัดและประเมินผล มีหน่วยการเรียนรู้ทั้งหมด 6 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วยภาคทฤษฎีจำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ และภาคปฏิบัติ จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บูรณาการการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 นำสู่ชุมชน มี 2 แผนการเรียนรู้ คือ แผนการเรียนรู้ที่ 1 ภูมิสังคม บริบทชุมชน และแผนการเรียนรู้ที่ 2 สสำรวจชุมชน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ออกแบบบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ปฏิบัติการออกแบบ หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ โดยหลักสูตรมีคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมดี ($M = 4.45$, $SD = 0.60$) แสดงให้เห็นว่า หลักสูตรที่ถูกพัฒนาขึ้นมานั้นสามารถนำไปใช้ฝึกอบรมได้ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 1 คุณภาพของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู และมีคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมาก

การที่หลักสูตรมีคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเหตุผล 2 ประการ คือ ประการที่ 1 เป็นผลมาจากข้อมูลนำเข้า (input) ได้แก่ ข้อมูลจากเอกสาร ประกอบด้วย หนังสือบทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่น่าเชื่อถือได้ และข้อมูลจากคนประกอบด้วย ข้อมูลจากนักศึกษาครูกลุ่มประชากร เป็นข้อมูลจริงที่เป็นความต้องการเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู และนักศึกษาครูกลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณวุฒิ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน ประการที่ 2 เป็นผลมาจากกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูเป็นไปตามรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร โดยการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับ

นักศึกษามี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการ ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบหลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 การนำหลักสูตรไปใช้ และขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลหลักสูตร สอดคล้องกับการพัฒนาหลักสูตรของ ภาณี วิศาลสุวรรณ (2562) ที่ได้รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างทักษะชีวิตในยุคดิจิทัล สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ความต้องการ ขั้นตอนที่ 2 บูรณาการเนื้อหาสาระ ขั้นตอนที่ 3 สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ และขั้นตอนที่ 4 ประเมินผล และยังสอดคล้องกับสุรางค์ ธรรมโวหาร (2564) มีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร 7 ขั้นตอน คือ 1) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) กำหนดหลักการและจุดมุ่งหมาย 3) กำหนดโครงสร้างและเนื้อหา 4) กำหนดการวัดผลและประเมินผล 5) นำหลักสูตรไปใช้ 6) ประเมินผลการใช้หลักสูตร 7) ปรับปรุงและแก้ไขหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การพัฒนาหลักสูตรของสุรางค์ ธรรมโวหาร (2564) ในขั้นตอนที่ 2) กำหนดหลักการและจุดมุ่งหมาย 3) กำหนดโครงสร้างและเนื้อหา และ 4) กำหนดการวัดผลและประเมินผล คือ ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู

และจากกระบวนการหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู พบว่า มุ่งองค์ประกอบของหลักสูตร 7 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) โครงสร้างหลักสูตร 4) เนื้อหา 5) กิจกรรมการเรียนรู้ 6) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 7) การวัดและประเมินผล สอดคล้องกับชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน (2564) ที่ได้เสนอรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรไว้ 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัดดูประสงค์ 3) โครงสร้างเนื้อหาและเวลา 4) แนวทางการจัดกิจกรรม 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 6) แนวการวัดและประเมินผล ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า องค์ประกอบของหลักสูตรเหมือนกัน เพราะว่า ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน (2564) มีการรวมเอาโครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหารวมเข้าด้วยกัน แต่ผู้วิจัยแยกองค์ประกอบออกมา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของภาณี วิศาลสุวรรณ (2562) ที่ได้รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างทักษะชีวิตในยุคดิจิทัล สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยหลักสูตรมี 6 องค์ประกอบ คือ หลักการ วัดดูประสงค์ โครงสร้างเนื้อหา กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรพร ศุภกิจ (2562) ได้รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสองภาษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพรุสาขาวิชาการประถมศึกษา โดยหลักสูตร

มี 8 องค์ประกอบ คือ หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ โครงสร้างสาระสำคัญ กิจกรรม การเรียนรู้ ระยะเวลา สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า) พัชรพร ศุภกิจ (2562) มีการรวมเอาโครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาพร้อมเข้าด้วยกัน และมีการแตกจุดมุ่งหมาย และระยะเวลาออกมาต่างหาก

นอกจากนี้ หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูยังได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และหลักสูตรได้ผ่านการยืนยันและรับรองหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน

2. ผลการศึกษาประสิทธิผลหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

2.1 ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจหลังเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู พบว่า ความรู้ความเข้าใจหลังเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ผ่านเกณฑ์ทุกคน อยู่ในระดับดีมาก โดยคะแนนสอบเฉลี่ย มีค่าเท่ากับ 25.78 คิดเป็นร้อยละ 85.92 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2.1 ความรู้ความเข้าใจหลังเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู อยู่ในระดับดีมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2.1 ที่ตั้งไว้

จากผลการประเมินความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักศึกษาครู ผ่านเกณฑ์ทุกคน อยู่ในระดับดีมากนั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า 1. ผลของการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูได้ผ่านกระบวนการพัฒนาหลักสูตรมาเป็นอย่างดี มีการออกแบบและพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน เป็นระบบ ทำให้หลักสูตรมีคุณภาพ และ 2. ผลการนำหลักสูตรไปใช้ฝึกอบรมกับนักศึกษาครู โดยการใช้หลักสูตรเป็นไปตามแนวทางหลักสูตร เช่น วัตถุประสงค์ที่ชัดเจน โครงสร้างหลักสูตร มีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีเนื้อหาสาระที่เป็นบริบทจริง สื่อการเรียนรู้เป็นของจริงที่เข้าใจได้ง่าย ทำให้นักศึกษาครูมีความรู้ความเข้าใจ ซึ่งเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักศึกษาครูได้รับความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากการฝึกอบรม สอดคล้องกับ

งานวิจัยของพระปลัดนพนธัญญ์ ศฤงคาร (2564) ที่หลักสูตรเสริมการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนธรรมศึกษาตามแนวคิดเชิงรุก (Active Learning) สำหรับพระสอนศีลธรรม ระดับประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนธรรมศึกษาตามแนวคิดเชิงรุก (Active Learning) ของพระสอนศีลธรรม ก่อนและหลังการฝึกอบรม ผลการวิจัย พบว่า หลังจากมีการนำหลักสูตรไปใช้ฝึกอบรม ส่งผลให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนธรรมศึกษาตามแนวคิดเชิงรุก (Active Learning) ของพระสอนศีลธรรมทั้งสูงขึ้น อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรินทร์ กองสุข (2563) เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มที่เรียนด้วยหลักสูตรบูรณาการมีคะแนนสูงกว่า รวมถึง จีรนนท์ แจ็งถิ่นป่า (2564) ที่ได้ทำการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

2.2 ผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ผลการศึกษาความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู พบว่า ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็น 27, 30 และ 30 คะแนน ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า พัฒนาการความสามารถการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีพัฒนาการสูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 2.2 ที่ตั้งไว้

จากผลการศึกษาความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู พบว่า นักศึกษามีพัฒนาการในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นสูงขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า 1. ผลของการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูได้ผ่านกระบวนการพัฒนาหลักสูตรมาเป็นอย่างดี มีการออกแบบและพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน เป็นระบบ ทำให้หลักสูตรมีคุณภาพ และ 2. ผลการนำหลักสูตรไปใช้ฝึกอบรมกับนักศึกษาครู ซึ่งในขั้นตอนการฝึกอบรมมีหน่วยการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและ

ภาคปฏิบัติ ภาคทฤษฎีช่วยให้มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ภาคปฏิบัติช่วยให้มีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีการเรียนรู้แบบการอภิปราย การนำเสนอ งาน การเรียนรู้แบบร่วมมือ และกรณีศึกษา ช่วยให้นักศึกษาครูได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดกับ เพื่อนและผู้สอน มีการนำเสนองานช่วยให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน เมื่อนำไปปฏิบัติจึงเกิดความสามารถ และพัฒนาเป็นทักษะได้ หลังจากนั้นนักศึกษาครูก็นำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปปฏิบัติการ ออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น จำนวน 3 ครั้ง จึงเกิด ทักษะ และส่งผลให้มีพัฒนาการที่สูงขึ้น ซึ่งทักษะที่เกิดขึ้นนั้นมาจากการฝึกฝนการออกแบบการ จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สอดคล้องกับผลการศึกษางานวิจัย ของพัชรพร ศุภกิจ (2562) ที่นักศึกษาครูมีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์แบบสองภาษาอยู่ในระดับดีมาก นักศึกษาสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์แบบสองภาษาได้ ซึ่งองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกัน เป็นไป ตามแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาและก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์ อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการศึกษางานวิจัยของอาทิตย์ญา โพธิ์สวย (2562) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การ พัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างศาสตร์และศิลป์การจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูระดับมัธยมศึกษาเพื่อ ส่งเสริมความสามารถของนักเรียนในการสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคโนโลยี ผลการศึกษาประสิทธิผล ของหลักสูตร พบว่า ครูระดับมัศึกษามีพัฒนาการด้านศาสตร์และศิลป์การจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล สูงขึ้น และนักเรียนระดับมัศึกษามีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคโนโลยีอยู่ใน ระดับดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของพระปลัดนนทณัฐ ศฤงคาร (2564) การพัฒนาหลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนธรรมชาติศึกษาตามแนวคิดเชิงรุก (Active Learning) สำหรับพระสอนศีลธรรม ระดับประถมศึกษา พบว่า พระสอนศีลธรรมมีพัฒนาการ ความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนสูงขึ้นทุกด้าน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพัลลภ สุวรรณฤกษ์ (2563) ที่ทำการศึกษาวิจัยการพัฒนาการฝึกอบรมออนไลน์แบบสอนงานเพื่อส่งเสริม ความสามารถในการออกแบบการสอนออนไลน์กรณีศึกษานักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย ศิลปากร พบว่า ผลการออกแบบการสอนออนไลน์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 89.17

2.3 ผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ผลการศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู พบว่า ความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็น 84, 102 และ 105 คะแนนตามลำดับ แสดงว่านักศึกษาครูมีพัฒนาการในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นสูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 2.3 พัฒนาการความสามารถการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีพัฒนาการสูงขึ้น

จากผลการศึกษาความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู พบว่า นักศึกษาครูมีพัฒนาการในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นสูงขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า 1. ผลของการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูได้ผ่านกระบวนการพัฒนาหลักสูตรมาเป็นอย่างดี มีการออกแบบและพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน เป็นระบบ ทำให้หลักสูตรมีคุณภาพ และ 2. ผลการนำหลักสูตรไปใช้ฝึกอบรมกับนักศึกษาครู ซึ่งในขั้นตอนการฝึกอบรมมีหน่วยการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ภาคทฤษฎีช่วยให้มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ภาคปฏิบัติช่วยให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีการเรียนรู้แบบการอภิปราย การนำเสนองาน การเรียนรู้แบบร่วมมือ และกรณีศึกษา ช่วยให้นักศึกษาครูได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนและผู้สอน มีการนำเสนองาน ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน เมื่อนำไปปฏิบัติจึงเกิดความสามารถและพัฒนาเป็นทักษะได้ หลังจากนั้นนักศึกษาครูก็นำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปปฏิบัติการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น จำนวน 3 ครั้ง จึงเกิดทักษะ และส่งผลให้มีพัฒนาการที่สูงขึ้น ซึ่งทักษะที่เกิดขึ้นนั้นมาจากการฝึกฝนการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สอดคล้องกับผลการศึกษางานวิจัยของงานวิจัยของพัชรพร ศุภกิจ (2562) ที่นักศึกษาครูมีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสองภาษาอยู่ในระดับดี มาก นักศึกษาสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสองภาษาได้ ซึ่งองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกัน เป็นไปตามแนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและ

ภาษาและก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระปลัดนนทณัฏฐ์ ศฤงคาร (2564) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนธรรมศึกษาตามแนวคิดเชิงรุก (Active Learning) สำหรับพระสอนศีลธรรม ระดับประถมศึกษา พบว่าพัฒนาการความสามารถในการจัดการเรียนการสอนฯ ของพระสอนศีลธรรมสูงขึ้นทุกด้าน

3. ผลการรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูได้รับการรับรองหลักสูตรจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ในทุกประเด็นและรับรองว่าหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูสามารถนำไปใช้ได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ หลักสูตรได้ผ่านกระบวนการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นขั้นเป็นตอน เป็นหลักสูตรที่มีความน่าสนใจ สามารถนำไปใช้ได้ทุกโรงเรียน ทั้งโรงเรียนในเมืองและในชนบท โดยการบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เข้ากัน อีกทั้งหลักสูตรยังให้ความสำคัญขั้นตอนการสอนแบบบูรณาการ โดยผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า หลักสูตรนี้มีประโยชน์ในการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาครูได้ สอดคล้องกับวารุณี มั่นสุขผล (2557, น.162-163) ได้ทำการรับรองการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมออนไลน์โดยการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาสมรรถนะการออกแบบการเรียนการสอนอีเลิร์นนิ่งของอาจารย์ระดับอุดมศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์กับการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้น ควรจัดเตรียมตรวจสอบบริบทของชุมชน แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมท้องถิ่น และวางแผนการจัดกิจกรรมจากบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นก่อนจัดการเรียนรู้เพื่อประสิทธิผลของหลักสูตร โดยเฉพาะการนำนักเรียนร่วมกิจกรรม

1.2 การนำหลักสูตรไปใช้ ควรเตรียมความพร้อมของนักศึกษาครูให้เข้าใจ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร การนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติให้เข้าใจอย่างชัดเจน โดยศึกษาองค์ประกอบ

ของหลักสูตรอย่างครบถ้วน ได้แก่ หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาสาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล พร้อมทั้งรายละเอียดของกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 เข้าสู่บทเรียน ชั้นที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ชั้นที่ 3 นำสู่เนื้อหา ชั้นที่ 4 นำพาปฏิบัติ และชั้นที่ 5 วัดและประเมิน

1.3 การนำหลักสูตรไปใช้ ควรกำหนดการจัดการเรียนรู้และประเมินผลกิจกรรมเป็นรายชั่วโมง เพื่อสามารถนำผลประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษาครุมาปรับปรุงได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง และเหมาะสม

1.4 กิจกรรมการเรียนรู้ ควรประยุกต์ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อให้การเรียนรู้มีความหมายต่อผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาหรือการประเมินผลนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านความรู้เกี่ยวกับชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น การเห็นคุณค่าในชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น และการอนุรักษ์ชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น

2.2 ควรมีการวิจัยหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกับการใช้เทคโนโลยี เพื่อการสำรวจท้องถิ่น หรือการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอน

รายการอ้างอิง

ภาษาต่างประเทศ

- A S Hornby. (2005). *Oxford Advanced Learners Dictionary* (7th edition). Oxford University Press.
- Beauchamp, G.A. (1968). *The Curriculum of the Elementary School*. Allyn and Bacon, Inc.
- Likert, R. (1967). *The Method of Constructing and Attitude Scale, in Attitude Theory and Measurement*. Wiley & Son.
- McClelland, David. (1970). Test for Competency. *rather than intelligence American Psychologists*, 17(7), 57-83.
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1997). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Dutch Journal of Educational Research*, 2, 49-60.
- Saylor, Galen J., William M. Alexander, & Arthur J. Lewis. (1981). *Curriculum Planning for Better Teacher and Learning* (4th ed). Holt Rinehart and Winston.
- Skilbeck, Malcolm. (1984). *School based Curriculum Development*. Harper & Row Publishers.
- Stake, Robert E. (1967). The Contenance of Education Evaluation. *Teachers College Record*, 68, 523-540.
- Taba, Hilda. (1962). *Curriculum Development: Theory and Practice*. Harcourt, Brace & World
- _____. (1971). *Teacher's handbook for elementary social studies*. Addison-Wesley.
- Tuckman, B. W. (1999). *Conducting Educational Research* (5 ed.). HarcourtBrace College Publishers.
- Tyler, Ralph W. (1949). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. University of Chicago Press.
- _____. (1950). *Basic Principles of Curriculum Development and Instruction*. University of Chicago Press.

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กุลิสรา จิตรชญาวนิช. (2562). *การจัดการเรียนรู้*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์. (2552). *เครื่องมือการศึกษาวิถีชุมชน*. กระทรวงสาธารณสุข.
- คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย. (2554). *วัฒนธรรมไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 3). มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน. (2564). *การพัฒนาหลักสูตร*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชนิตา รักษ์พลเมือง, และ คณะ. (2560). การศึกษาสภาพและปัญหาการผลิต การใช้ และการพัฒนาครู การศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สอดคล้องกับความต้องการในอนาคต. *วารสารครุศาสตร์*, 45(3), 17-33.
- ชวลิต ชูกำแหง. (2551). *การพัฒนาหลักสูตร*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2561). *การพัฒนาหลักสูตรทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชาติชาย คเสนชล. (2558, มีนาคม 2563). *ครูเปรียบเสมือน "ปากกา" และ "ยางลบ"* [ข่าวประชาสัมพันธ์]. <https://chantrawong.blogspot.com/2015/01/blog-post.html>.
- โชติรัศมี จันทน์สุคนธ์. (2551). การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 6(3), 825-840.
- ณัฐพงศ์ชัย ไทรพงษ์พันธ์. (2557). *การพัฒนาหลักสูตร เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการพัฒนาหลักสูตร รหัสวิชา PC54510*. มหาวิทยาลัยราชภัฏจอมบึง.
- ดรุณี จำปาทอง. (2560). สภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในระดับการศึกษาภาคบังคับ. *สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*, 10(2), 121-135.
- ดำรงศักดิ์ แก้วเพ็ง. (2556). *ชุมชน*. นำศิลป์โฆษณา.
- ทิพนงค์ กุลเกตุ. (2558). *การพัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพด้านธุรกิจค้าปลีก* [วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร].
- ธีระภัทรา เอกผาชัยสวัสดิ์. (2554). *ชุมชนศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทิตา จันทรางศุ. (2560). การบูรณาการข้อมูลวัฒนธรรมสู่การจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม. *วารสารภาษาและวัฒนธรรม*, 36(2), 69-93.

- นิภาพรรณ เจนสันติกุล. (2564). กระบวนการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน: บทสะท้อนจากประสบการณ์และการเรียนรู้. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มจร วิทยาเขตอีสาน*, 2(3), 78-85.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2554). *การพัฒนาหลักสูตร* (พิมพ์ครั้งที่ 3). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญรอด ชาตียนนท์. (2561). *การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการโดยเน้นโครงงานเป็นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การปลูกพืชไร่น้ำ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น* [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี].
- พัชรพร ศุภกิจ. (2562). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสองภาษาสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาการประถมศึกษา* [วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร].
- เพ็ญพณ พ่วงแพ. (2557). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษา สำหรับนักเรียนนักศึกษาวิชาชีพครู* [วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร].
- เพ็ญสุดา ทุ่ไพเราะ. (2564). *การพัฒนาหลักสูตรที่เสริมสร้างสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย* [วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].
- พัฒนภัตสร ทรัพย์ประเสริฐ, ญัฐกาญจนา อธิบรรณกุล, และ ปรียามาลัย สุขมาก. (2561). การศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ. *วารสารฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 11(3), 988-1001.
- พันทิวา กุมภีโร. (2560). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบอิงบริบทโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6* [วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].
- พิชญ์สินี ชมภูคำ. (2562). รูปแบบการประเมินสมรรถนะนักศึกษาครูในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 14(1), 105-121.
- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์, และ พเยาว์ ยินดีสุข. (2560). *ทักษะ 7C ของครู 4.0* (พิมพ์ครั้งที่ 3). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2561). *หลักคิด การจัดการหลักสูตรและการสอน*. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภรณ์ ศิริวิศาลสุวรรณ. (2562). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างทักษะชีวิตในยุคดิจิทัล สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร* [วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎี, มหาวิทยาลัยศิลปากร].

- ยศ บริสุทธี. (2558). *การศึกษาชุมชน: แนวคิดฐานการวิจัย และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. ราชบัณฑิตยสถาน.
- _____. (2557, มีนาคม 20). *พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์: หลักสูตรบูรณาการ* [ข่าวประชาสัมพันธ์]. <http://www.royin.go.th/?knowledges=หลักสูตรบูรณาการ-๑๑-กัน>
- รุ่งทิพา แยมรุ่ง, และ คณะ. (2560). การวิเคราะห์สภาพปัญหา ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการผลิตครูของประเทศไทย. *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 11(2), 255-270.
- วรพรรณ กระจ่างทอง. (2558). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมสำหรับการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมของนักศึกษา* [วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร].
- วรภรณ์ ยศทวี, เสริมศรี ไชยศรี, วิณา วโรตมะวิชญ และ พงษ์ศักดิ์ แป้นแก้ว. (2560). การพัฒนาหลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อสร้างความตระหนัก ในคุณค่าของชีวิตสำหรับนักศึกษาพยาบาล. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 18 (ฉบับพิเศษ), 365-372.
- วัชร เล่าเรียนดี. (2556). *ศาสตร์การนิเทศการสอนและการโค้ช การพัฒนาวิชาชีพ: ทฤษฎีกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ*. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัชรินทร์ กองสุข. (2563). *การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร* [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ].
- วิโฆษฐ์ วัฒนานิมิตกุล. (2548). *การพัฒนารูปแบบการสอน : องค์ความรู้เพื่อการพัฒนาผู้เชี่ยวชาญการสอน*. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2552). "หลักสูตร" สารานุกรมวิชาชีพระเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา. สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- วิชัย วงษ์ใหญ่, และ มารุต พัฒนาผล. (2562). *การบูรณาการเชิงสร้างสรรค์*. ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.
- วิลาลัย อรุณกุลนวลชาติ. (2561). *การพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาครูประถมศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของนักเรียนระดับประถมศึกษา* [วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร].

- ศุภเดช พัฒธานันท์, พจมาน ชำนาญกิจ, และ ประยูร บุญใช้. (2560). การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความตระหนักและพฤติกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต1. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 7(1), 109-118.
- สงัด อุทรานันท์. (2532). *พื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร* (พิมพ์ครั้งที่ 3). มิตรสยาม.
- สมเจตต์ ผิวทองงาม. (2561). พุมเรียง : บริบทชุมชน ฐานเศรษฐกิจและทุนทางวัฒนธรรม. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 10(2), 353-375.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2548). *การปรับใช้สมรรถนะในการบริหารทรัพยากรมนุษย์*. สำนักนโยบายและแผนพลังงาน.
- สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2562, มีนาคม 20). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา [ข่าวประชาสัมพันธ์]*. https://www.eqd.cmu.ac.th/Curr/doc/tqf%201/Bachelor%20of%20Education-4Y-2562_r.PDF
- สิทธิพล อัจฉินทร์. (2561). การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 42(2), 109-124.
- สุเทพ อ่วมเจริญ. (ม.ป.ป.). *การพัฒนาหลักสูตร : ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุรพล ชาเสน. (2565). บริบททางภูมิศาสตร์และวิถีชีวิตของชุมชนบ้านหัวเรือ จังหวัดอุบลราชธานี. *มนุษยสังคมสาร (มสส.) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 20(3), 207-229.
- สุรางค์ ธรรมโวหาร. (2564). *การพัฒนาหลักสูตร*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุวันทนา สวงวันรัตน์, และ ชวน ภารังกุล. (2564). หลักสูตรและการเรียนการสอนฐานสมรรถนะในสถานศึกษา. *วารสารสิทธิประโยชน์*, 22(2), 351-364.
- อรนุช ลิมตศิริ. (2564). *การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อาทิตย์ญา โพธิ์สวย. (2562). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างศาสตร์และศิลป์การจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของครูระดับมัธยมศึกษาเพื่อส่งเสริมความสามารถของนักเรียนในการสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคโนโลยี [วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร]*.

ภาคผนวก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

.....

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพชรราวี จงประดับเกียรติ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและการประเมินผล
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจิราพร รามศิริ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตกำแพงแสน
ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน
3. อาจารย์ ดร.มนัสนันท์ น้าสมบูรณ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้เชี่ยวชาญด้านสังคมศึกษา
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพนา พวงแพ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้เชี่ยวชาญด้านสังคมศึกษา
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนภัทร จันท์เจริญ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครเดช เกตุฉ่ำ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและการประเมินผล
7. อาจารย์ ดร.จิตณรงค์ เอี่ยมสำอางค์ โรงเรียนพณิชยการราชดำเนิน
ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

รายนามผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพหลักสูตร

-
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนภัทร จันทร์เจริญ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน
 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตต์วิสุทธิ์ วิมุตติปัญญา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน
 3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร ทวีถาวรสวัสดิ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนสังคมศึกษา
 4. อาจารย์ ดร.มนัสนันท์ น้าสมบูรณ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนสังคมศึกษา
 5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริกร โตสติ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและการประเมินผล
 6. ดร.ศิตยา สิทธิโสภาสกุล มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและการประเมินผล
 7. ดร.อาทิษญา โพธิ์สวຍ โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์
ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

รายนามอาจารย์นิเทศก์

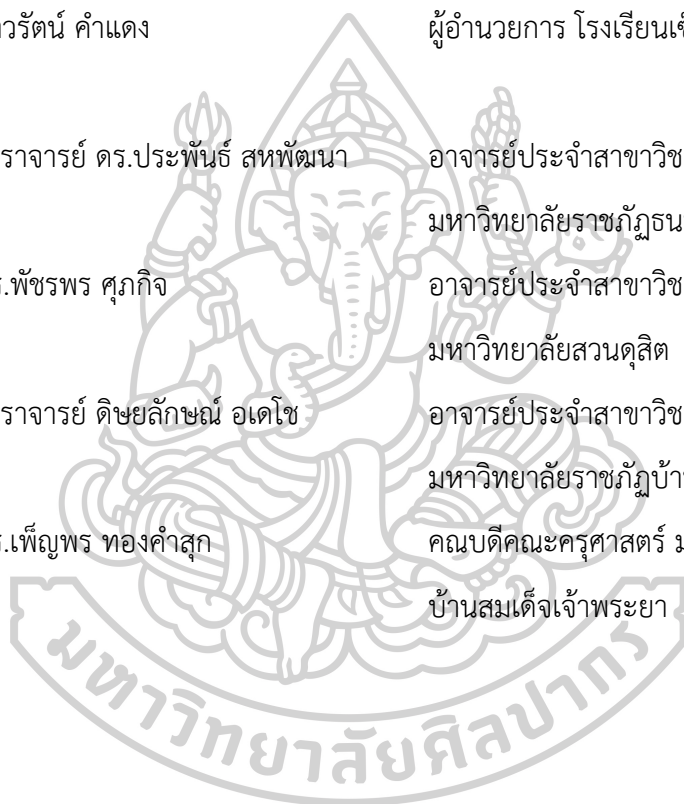
.....

1. อาจารย์ ดร.สาวิตรี จิตบรรจง	โรงเรียนปทุมคงคา
2. อาจารย์ ดร.จริญญาพร สวายนกานุสรณ์	โรงเรียนวัดกก
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ ศรีอยุธยา	โรงเรียนวัดอุดมรังษี
	โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง
	โรงเรียนวัดท่าพระ
4. อาจารย์ ดร.กฤตกาญจน์ สุวรรณรักษ์	โรงเรียนวัดประยูรวงศาวาส

รายนามผู้เชี่ยวชาญรับรองหลักสูตร

-
1. นางนิศารัตน์ คงสวัสดิ์	หัวหน้างานวิจัย และดูแลวิชาสังคมศึกษา
โรงเรียนอัสสัมชัญ แผนกประถมศึกษา
2. นางระรินทิพย์ สุทธินรเศรษฐ์	ผู้อำนวยการ โรงเรียนแสงอรุณ
3. ชิสเตอร์เนาวรัตน์ คำแดง	ผู้อำนวยการ โรงเรียนเซ็นหลุยส์ศึกษา
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ สหพัฒนา	อาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
5. อาจารย์ ดร.พัชรพร ศุภกิจ	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการประถมศึกษา
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดิษยลักษณ์ อเดโซ	อาจารย์ประจำสาขาวิชาคณิตศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
7. อาจารย์ ดร.เพ็ญพร ทองคำสุก	คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่ ตว 8606 (๖๖๙) / ๕๘๙๙

โทร. 034-218790

วันที่ 8 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร. มนัสนันท์ นัสสมบูรณ์

ด้วย นางสาวสิระภรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาใหม่ " ในขณะนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ขอรบกวนท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ รับชอบพระคุณยิ่ง

(อาจารย์ ดร. อนิชมาศ มากสู้อย)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
วิทยาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร โทร.034-218790
 ที่ อว 8606.1๖6 / 59๐0 วันที่ 8 ตุลาคม 2563
 เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวัด

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพจนอ พ่วงแพ

ด้วย นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาโทผู้บัณฑิตร
 สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ดำรงตำแหน่งนิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนา
 หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์จะขอเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้
 ผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวัดให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ ชักขอบพระคุณยิ่ง

(อาจารย์ ดร.อสิตมาศ นากสู้อ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
 วิทยาการสารสนเทศ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ที่ อว 8606 (ว.ร.) / 5901
๘๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

8 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพชรวดี จงประดับเกียรติ

ด้วย นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาโทผู้บัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนา
หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษามหาครู "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้
ผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อริกมาส มากคู่)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ที่ อว 8606 เขต 1 / 5903
 ๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
 พระราชวังสนามจันทร์
 อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

8 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจิราพร รามศิริ

ด้วย นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต
 สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนา
 หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่าน ในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้
 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อริกมาส มากสู้อ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
 รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
 นครปฐม โทร.034-218790

ที่ ๒๖.๘๖๐๕ (นศ.) / 5903
out

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีสะเกษ
พระราชวังสนามจันทร์
ถ.เมือง จ.นครปฐม 73000

8 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ชนภัทร จันทร์เจริญ

ด้วย นางสาวจิราภรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีสะเกษ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการวินัยชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษา " ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีสะเกษ มีความประสงค์ขอเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษา ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดโปรดทราบขอขอบคุณ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ชจิกภัส มาทซื่อ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
วิทยาการเกษตร สถาบันบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ที่ อว 8606 (๒๓) / ๕๙๐๘
๐๙

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
พระราชวังสนามจันทร์
ถ.เมือง นครปฐม 73000

8 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

เรียน อาจารย์วิจิตร พูลิตา

ด้วย นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนา
หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ออนไลน์บนบูรณาการระบบชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาฯ "
มีความประสงค์ขอเชิญท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดให้ความอนุเคราะห์
แก่นักศึกษาคนที่เป็นสนมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา รายละเอียดเพิ่มเติมต่างๆ บัณฑิตวิทยาลัย ขออัญญา
ให้ นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ หมายเลขโทรศัพท์ ๐64-525-8514 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.วิจิตร พูลิตา)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
วิทยาการเกษตร คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ที่ อว 8606 (๒๓) / 5909

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

8 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

เรียน อาจารย์ ดร.ธนภัทร จันทร์เจริญ

ด้วย นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนา
หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู "
มีความประสงค์ขอเชิญท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดให้ความอนุเคราะห์
แก่นักศึกษาดานที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา รายละเอียดเพิ่มเติมต่างๆ บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาต
ให้ นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ หมายเลขโทรศัพท์ 064-525-8514 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อธิกมาส มากสู้อย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ที่ อว 8606 เวทฯ / 5906
out

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

8 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตต์วิสุทธิ์ วิมุติปัญญา

ด้วย นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู " มีความประสงค์ขอเชิญท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดมที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา รายละเอียดเพิ่มเติมต่างๆ บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ หมายเลขโทรศัพท์ 064-525-8514 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากสู้อย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ที่ อว 8606 (๒ ก) / 5907
๐๙

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

8 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร ทวีถาวรสวัสดิ์

ด้วย นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู " มีความประสงค์ขอเชิญท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาคามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา รายละเอียดเพิ่มเติมต่างๆ บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ หมายเลขโทรศัพท์ 064-525-8514 เป็นผู้ประสานงาน โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อจิมาส มากชัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

โทร.034-218790

ที่ อว 8606/ชว / 5928

วันที่ 8 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรวิศ น้ำสมบูรณ์

ด้วย นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู " มีความประสงค์ขอเชิญท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา รายละเอียดเพิ่มเติมต่างๆ บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ หมายเลขโทรศัพท์ 064-525-8514 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(อาจารย์ ดร.อรินมาส มากซ้อย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

วิทยาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วิทยาลัย

ที่ อว 8606 เลขที่ ๕๙๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

8 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

เรียน นายคมสันต์ จันทร์คร

ด้วย นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนา หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู " มีความประสงค์ขอเชิญท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดให้ความอนุเคราะห์ แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา รายละเอียดเพิ่มเติมต่างๆ บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาต ให้ นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ หมายเลขโทรศัพท์ 064-525-8514 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิมาส มากซึ้ง)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร. 034-218790

ที่ อว 8606 (๒๖) / ๕๙๐๙
๐๙

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

8 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

เรียน นายสวัสดิ์ สุวิรัตน์

ด้วย นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู " มีความประสงค์ขอเชิญท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา รายละเอียดเพิ่มเติมต่างๆ บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตให้ นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ หมายเลขโทรศัพท์ 064-525-8514 เป็นผู้ประสานงาน โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ ชักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อรกมล มากซ้อย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

โทร.034-218790

ที่ อว 8606 (นส) ๕๖๓๓

วันที่ 9 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

เรียน อาจารย์ ดร.มนัสนันท์ น้ำสมบูรณ์

ด้วย นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู " มีความประสงค์ขอเชิญท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับการตรวจสอบรูปแบบหลักสูตร เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาสำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ ในการเข้าร่วมสนทนากลุ่ม รายละเอียดเพิ่มเติมต่างๆ บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้ นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ หมายเลข โทรศัพท์ 091-718-1941 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(อาจารย์ ดร.อธิกมาส มากซู้)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว 8606(นส) 5634
→

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

9 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนภัทร จันทร์เจริญ

ด้วย นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนา
หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู "
มีความประสงค์ขอเชิญท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับการตรวจสอบรูปแบบหลักสูตร เพื่อประกอบการดำเนินการ
วิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาสำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ ในการเข้าร่วมสนทนากลุ่ม
รายละเอียดเพิ่มเติมต่างๆ บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้ นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ หมายเลขโทรศัพท์ 091-718-1941
เป็นผู้ประสานงาน โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อริกมาส มากสู้อ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ที่ อว 8606 (นส) / 5635

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

9 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตต์วิสุทธิ์ วัฒนคติปัญญา

ด้วย นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู " มีความประสงค์ขอเชิญท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับการตรวจสอบรูปแบบหลักสูตร เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาคามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาสำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ ในการเข้าร่วมสนทนากลุ่ม รายละเอียดเพิ่มเติมต่างๆ บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้ นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ หมายเลขโทรศัพท์ 091-718-1941 เป็นผู้ประสานงาน โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อธิกมาส มากชัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ที่ อว 8606 (นค) 5636

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

9 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร ทวีถาวรสวัสดิ์

ด้วย นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู " มีความประสงค์ขอเชิญท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับการตรวจสอบรูปแบบหลักสูตร เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาสำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ ในการเข้าร่วมสนทนากลุ่ม รายละเอียดเพิ่มเติมต่างๆ บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้ นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ หมายเลขโทรศัพท์ 091-718-1941 เป็นผู้ประสานงาน โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อธิมาส มากจู้)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ที่ อว 8606(กก)/5 637

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

9 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

เรียน นายสวัสดิ์ สุริยันต์

ด้วย นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู " มีความประสงค์ขอเชิญท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับการตรวจสอบรูปแบบหลักสูตร เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาสำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ ในการเข้าร่วมสนทนากลุ่ม รายละเอียดเพิ่มเติมต่างๆ บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้ นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ หมายเลขโทรศัพท์ 091-718-1941 เป็นผู้ประสานงาน โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อชิกมาส มากู้ย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ที่ อว 8606 (ทอ)/5638

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

9 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

เรียน นายชรินทร์วัชร วัฒนจิราภัทร

ด้วย นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู " มีความประสงค์ขอเชิญท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับการตรวจสอบรูปแบบหลักสูตร เพื่อประกอบการดำเนินการวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดูตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาสำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ ในการเข้าร่วมสนทนากลุ่ม รายละเอียดเพิ่มเติมต่างๆ บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้ นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ หมายเลขโทรศัพท์ 091-718-1941 เป็นผู้ประสานงาน โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อริกมาส มากชัย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ที่ อว 8606(ชว) 5640

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

9 ธันวาคม 2564

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

เรียน อาจารย์วิเชียร ทวีลา

ด้วย นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนา
หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู "
มีความประสงค์ขอเชิญท่าน เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับการตรวจสอบรูปแบบหลักสูตร เพื่อประกอบการดำเนินการ
วิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาสำหรับกำหนดวัน เวลา สถานที่ ในการเข้าร่วมสนทนากลุ่ม
รายละเอียดเพิ่มเติมต่างๆ บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้ นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ หมายเลขโทรศัพท์ 091-718-1941
เป็นผู้ประสานงาน โดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจู้)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ที่ อว 8606 (อ.ค.) / 4133

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

29 กันยายน 2565

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินหลักสูตร

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนภัทร จันทร์เจริญ

ด้วย นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาหลักสูตร
เสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจ
ประเมินหลักสูตรให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากजू)

ผู้อำนวยการแทนรองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.088-2292013

ที่ อว 8606 *4139*

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

29 กันยายน 2565

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินหลักสูตร

เรียน อาจารย์ ดร.จิตยา สิทธิโสภาสกุล

ด้วย นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินหลักสูตร ให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อรินมาศ มากชู)

ผู้อำนวยการแทนรองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.088-2292013

ที่ อว 8606 (๕๔๖) / 4139

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

29 กันยายน 2565

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินหลักสูตร

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติวิสุทธิ์ วิมุตติปัญญา

ด้วย นางสาวจิรกรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาตรี บัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาหลักสูตร
เสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ขอเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจ
ประเมินหลักสูตร ให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากซู้)

ผู้รักษาการแทนรองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.088-2292013

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

โทร.088-2292013

ที่ อว 8606 (68) 4134

วันที่ 29 กันยายน 2565

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินหลักสูตร

เรียน อาจารย์ ดร.มนัสนันท์ น้าสมบูรณ์

ด้วย นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาหลักสูตร เสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู "

ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจ ประเมินหลักสูตร ให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(อาจารย์ ดร.อริกมาส มากจู้ย)

ผู้อำนวยการแทนรองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว 8606(นฐ)/A140

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

29 กันยายน 2565

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินหลักสูตร

เรียน อาจารย์ ดร.ศิริกร ไตสดี

ด้วย นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาคู *

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินหลักสูตรให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ ชักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อริกมาศ มากซ้อย)

ผู้รักษาการแทนรองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.088-2292013

ที่ ฮว 8606 (๘) / 436

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

29 กันยายน 2565

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินหลักสูตร

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร ทวีถาวรสวัสดิ์

ด้วย นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาหลักสูตร
เสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ขอเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจ
ประเมินหลักสูตร ให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อริกมาส มากชัย)

ผู้อำนวยการแทนรองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.088-2292013

ที่ อว 8606 (นศ) 4135

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

29 กันยายน 2565

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินหลักสูตร

เรียน อาจารย์ ดร.อาทิตย์ญา โพธิ์สวย

ด้วย นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ รหัสประจำตัว 60253904 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาหลักสูตร
เสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจ
ประเมินหลักสูตร ให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ ชักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อริกมาศ มากจู้ย)

ผู้อำนวยการแทนรองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.088-2292013

ตารางที่ ข.1 ผลการตรวจสอบคุณภาพความสอดคล้องของแบบวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5			
1	ประเภทเอกสาร	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
2	ชื่อเอกสาร	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
3	ชื่อผู้แต่ง	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
4	ปีที่พิมพ์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
5	สถานที่พิมพ์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
6	สำนักพิมพ์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
7	หัวข้อ	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
8	สาระสำคัญ	1	1	1	1	0	4	0.80	✓

ตารางที่ ข.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพความสอดคล้องของประเด็นสนทนากลุ่ม เพื่อหาแนวทางการพัฒนาหลักสูตร

ข้อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5			
1	หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูควรมีลักษณะอย่างไร และมีองค์ประกอบอะไรบ้าง	1	1	-1	1	1	3	0.60	✓
2	บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ควรมีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไรบ้าง	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
3	การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ควรเป็นอย่างไร และมีลักษณะอย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
4	การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ด้านบุคคลควรเป็นใคร และสถานศึกษาที่ควรเป็น	1	1	1	-1	1	3	0.60	✓
5	การวัดและการประเมินผลสำหรับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ใช้วิธีการใด	1	1	1	1	1	5	1.00	✓

ตารางที่ ข.3 ผลการตรวจสอบคุณภาพความสอดคล้องของแบบสอบถามความต้องการเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริษัท
ชุมชน สำหรับนักศึกษาครู

ข้อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	ค่า IOC	การ นำไปใช้
		1	2	3	4	5			
1	หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริษัท ชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูควรมีลักษณะ อย่างไร และมีองค์ประกอบอะไรบ้าง	1	1	-1	0	1	2	0.40	✗
2	นักศึกษาคิดว่าการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริษัทชุมชนและ วัฒนธรรมท้องถิ่นกับวิชาเอกของนักศึกษา ควรมีเนื้อหาใดบ้าง	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
3	นักศึกษาคิดว่าการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริษัทชุมชนและ วัฒนธรรมท้องถิ่นกับวิชาเอกของนักศึกษา ควรมีลักษณะอย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
4	นักศึกษาคิดว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรเป็นอย่างไร	1	1	1	0	1	4	0.80	✓
5	สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ มีอะไรบ้าง	1	1	1	0	1	4	0.80	✓
6	การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ ใช้วิธีการใด	1	1	1	0	1	4	0.80	✓
7	นักศึกษาคิดว่าระยะเวลาการอบรมการใช้หลักสูตร ควรเป็นเท่าไร	1	1	-1	0	1	2	0.40	✗

ตารางที่ ข.4 ผลการตรวจสอบคุณภาพความสอดคล้องของประเด็นสนทนากลุ่ม เพื่อตรวจสอบรูปแบบหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ข้อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5			
1	ด้านหลักการและเหตุผล								
	1.1) ท่านคิดว่า หลักการและเหตุผลของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	1.2) ท่านคิดว่า หลักการและเหตุผลของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ควรมีการปรับแก้ หรือเพิ่มเติมเนื้อหาประเด็นใด อย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
2	ด้านคำอธิบายรายวิชา								
	2.1) ท่านคิดว่า คำอธิบายรายวิชาของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ชัดเจนหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	2.2) ท่านคิดว่า คำอธิบายรายวิชาของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ควรมีการปรับแก้หรือเพิ่มเติม อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
3	ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร								
	3.1) ท่านคิดว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สอดคล้องกับหลักการและเหตุผลหรือไม่ อย่างไร	1	1	0	1	1	4	0.80	✓

ข้อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5			
	3.2) ท่านคิดว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ครอบคลุม และครบถ้วนหรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	3.3) ท่านคิดว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีความชัดเจนและเป็นไปได้หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	3.4) ท่านคิดว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ควรมีการปรับแก้หรือเพิ่มเติม อย่างไร	0	1	1	1	1	4	0.80	✓
4	ด้านโครงสร้างของหลักสูตร								
	4.1) ท่านคิดว่า โครงสร้างของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ อย่างไร	1	0	0	1	1	3	0.60	✓
	4.2) ท่านคิดว่า โครงสร้างของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	4.3) ท่านคิดว่า โครงสร้างของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ควรมีการปรับแก้หรือเพิ่มเติม อย่างไร	0	1	1	1	1	4	0.80	✓
5	ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้								
	5.1) ท่านคิดว่า เนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ครอบคลุมหลักสูตรหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	✓

ข้อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5			
	5.2) ท่านคิดว่า เนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ อย่างไร	1	0	0	1	1	3	0.60	✓
	5.3) ท่านคิดว่า เนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษา ควรมีการปรับแก้หรือเพิ่มเติม อย่างไร	0	1	1	1	1	4	0.80	✓
6	ด้านกิจกรรมการเรียนรู้								
	6.1) ท่านคิดว่า กิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษา มีความสอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	6.2) ท่านคิดว่า กิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ อย่างไร	1	0	0	1	1	3	0.60	✓
	6.3) ท่านคิดว่า กิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษา มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	6.4) ท่านคิดว่า กิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ควรมีการปรับแก้หรือเพิ่มเติม อย่างไร	0	1	1	1	1	4	0.80	✓
7	ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้								
	7.1) ท่านคิดว่า สื่อและแหล่งเรียนรู้ของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษา สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	✓

ข้อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5			
	7.2) ท่านคิดว่า สื่อและแหล่งเรียนรู้ของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีความหลากหลาย มีความทันสมัย และสามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ได้หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	7.3) ท่านคิดว่า สื่อและแหล่งเรียนรู้ของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีความเหมาะสมมากน้อย อย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	7.4) ท่านคิดว่า สื่อและแหล่งเรียนรู้ของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ควรมีการปรับแก้หรือเพิ่มเติม อย่างไร	0	1	1	1	1	4	0.80	✓
8	ด้านภาควิตและการประเมินผล								
	8.1) ท่านคิดว่า การวัดและการประเมินผลของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ อย่างไร	1	0	0	1	1	3	0.60	✓
	8.2) ท่านคิดว่า การวัดและการประเมินผลของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีรูปแบบและวิธีการประเมินที่ชัดเจนหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	8.3) ท่านคิดว่า การวัดและการประเมินผลของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีความเหมาะสมมากน้อย อย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	8.4) ท่านคิดว่า การวัดและการประเมินผลของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ควรมีการปรับแก้หรือเพิ่มเติม อย่างไร	0	1	1	1	1	4	0.80	✓

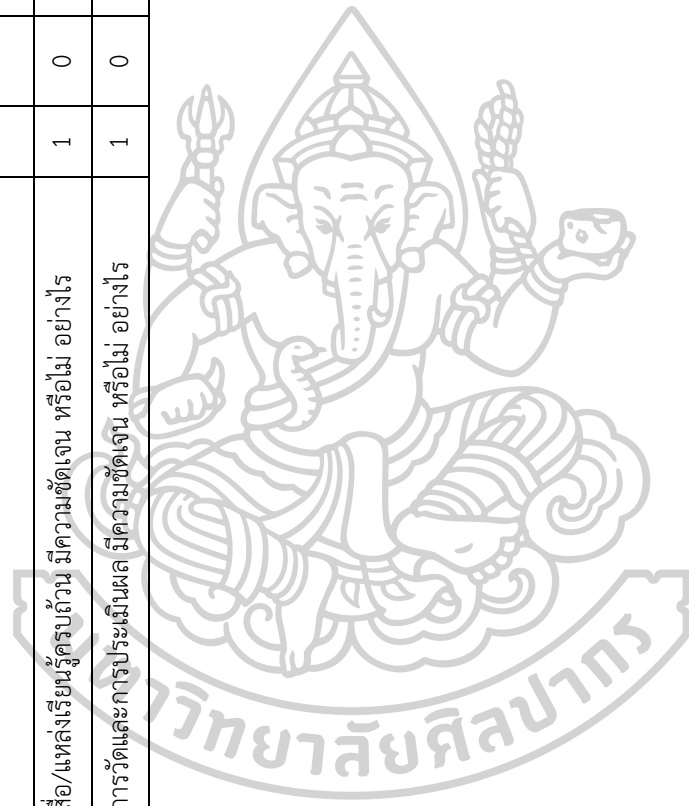
ชื่อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5			
		9 แผนการเรียนรู้ หน่วยที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น							
	9.1) ท่านคิดว่าองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ (ประกอบด้วยองค์ประกอบ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล) ครบถ้วน ชัดเจนหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	9.2) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านองค์ประกอบครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	-1	1	1	1	3	0.60	✓
	9.3) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านจุดประสงค์ครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	9.4) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านเนื้อหาครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	9.5) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	9.6) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ครบถ้วน มีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	9.7) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้าน การวัดและการประเมินผล มีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
10 แผนการเรียนรู้ หน่วยที่ 2 การวิเคราะห์ชุมชน									
	10.1) ท่านคิดว่าองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ (ประกอบด้วยองค์ประกอบ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล) ครบถ้วน ชัดเจนหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	10.2) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านองค์ประกอบครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	-1	1	1	1	3	0.60	✓
	10.3) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านจุดประสงค์ครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	10.4) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านเนื้อหาครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓

ข้อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5			
	10.5) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านการจัดการกรรมการเรียนรู้ครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	10.6) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ครบถ้วน มีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	10.7) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านภาควิชาและการประเมินผล มีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
11	แผนการเรียนรู้ หน่วยที่ 3 การออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น								
	11.1) ท่านคิดว่าองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ (ประกอบด้วยองค์ประกอบ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล) ครบถ้วน ชัดเจนหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	11.2) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านองค์ประกอบครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	-1	1	1	1	3	0.60	✓
	11.3) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านจุดประสงค์ครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	11.4) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านเนื้อหาครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	11.5) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านการจัดการกรรมการเรียนรู้ครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	11.6) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ครบถ้วน มีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	11.7) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านภาควิชาและการประเมินผล มีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
12	แผนการเรียนรู้ หน่วยที่ 4 การจัดการกรรมการเรียนรู้								
	12.1) ท่านคิดว่าองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ (ประกอบด้วยองค์ประกอบ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล) ครบถ้วน ชัดเจนหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	✓

ข้อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5			
	12.2) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านองค์ประกอบครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	-1	1	1	1	3	0.60	✓
	12.3) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านจุดประสงค์ครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	12.4) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านเนื้อหาครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	12.5) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	12.6) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ครบถ้วน มีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	12.7) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านการวัดและการประเมินผล มีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
13	แผนการเรียนรู้ หน่วยที่ 5 การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้								
	13.1) ท่านคิดว่าองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ (ประกอบด้วยองค์ประกอบ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล) ครบถ้วน ชัดเจนหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	13.2) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านองค์ประกอบครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	-1	1	1	1	3	0.60	✓
	13.3) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านจุดประสงค์ครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	13.4) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านเนื้อหาครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	13.5) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	13.6) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ครบถ้วน มีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	13.7) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านการวัดและการประเมินผล มีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓

ข้อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5			
		แผนการเรียนรู้ หน่วยที่ 6 การปฏิบัติกาออกแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น							
14	14.1) ท่านคิดว่าองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ (ประกอบด้วยองค์ประกอบ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล) ครบถ้วน ชัดเจนหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	14.2) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านองค์ประกอบครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	-1	1	1	1	3	0.60	✓
	14.3) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านจุดประสงค์ครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	14.4) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านเนื้อหาครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	14.5) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	14.6) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ครบถ้วน มีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	14.7) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านการวัดและการประเมินผล มีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
15	แผนการเรียนรู้ หน่วยที่ 7 การปฏิบัติกาจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น								
	15.1) ท่านคิดว่าองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ (ประกอบด้วยองค์ประกอบ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล) ครบถ้วน ชัดเจนหรือไม่ อย่างไร	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	15.2) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านองค์ประกอบครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	-1	1	1	1	3	0.60	✓
	15.3) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านจุดประสงค์ครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	15.4) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านเนื้อหาครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	15.5) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓

ชื่อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5			
	อย่างไร								
	15.6) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ครบถ้วน มีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓
	15.7) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านการวัดและการประเมินผล มีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร	1	0	1	1	1	4	0.80	✓

ตารางที่ ข.5 ผลการตรวจสอบคุณภาพความสอดคล้องของแบบประเมินความเหมาะสมร่างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับบัณฑิตศึกษาคู

ข้อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5			
1	หลักการของหลักสูตร								
	1.1 หลักการมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	1.2 หลักการมีความเหมาะสมกับการจัดการศึกษาให้กับบัณฑิตศึกษาคู	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
2	จุดมุ่งหมายของหลักสูตร								
	2.1 มีความชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	2.2 มีความเป็นไปได้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
3	โครงสร้างของหลักสูตร								
	3.1 มีความชัดเจนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	3.2 มีความเหมาะสมกับการนำหลักสูตรไปใช้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	3.3 มีความเป็นไปได้กับการนำหลักสูตรไปใช้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
4	เนื้อหาของหลักสูตร								
	4.1 ครอบคลุมวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	4.2 มีการจัดลำดับเนื้อหาก่อน-หลัง	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	4.3 มีความชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	4.4 สามารถนำไปใช้ได้จริง	1	1	1	1	1	5	1.00	✓

ข้อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5			
5	กิจกรรมการเรียนรู้								
	5.1 มีความสอดคล้องและเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	5.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	5.3 มีการบูรณาการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	5.4 มีการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	5.5 สามารถนำไปใช้ได้จริง	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
6	สื่อ/แหล่งเรียนรู้								
	6.1 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความหลากหลาย และเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	6.2 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	6.3 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
7	การวัดและประเมินผล								
	7.1 การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	7.2 การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	7.3 การวัดและประเมินผลมีความเป็นไปได้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
8	ภาพรวมของหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
9	หน่วยที่ 1 บูรณาการเรียนรู้อ								
	แผนการเรียนรู้ที่ 1.1 การเรียนรู้แบบบูรณาการ								
	9.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	9.2 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓

ชื่อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5			
	9.3 เนื้อหาการเรียนรู้ครบถ้วน คอลอบคลุมจุดประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	9.4 เนื้อหาการเรียนรู้มีความชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	9.5 เนื้อหาการเรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	9.6 กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องและเป็นไปที่จะบรรลุจุดประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	9.7 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	9.8 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหา	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	9.9 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	9.10 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	9.11 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	9.12 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	9.13 การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
10	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 นำสู่ชุมชน								
	แผนการเรียนรู้ที่ 2.1 ภูมิสังคม บริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น								
	10.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	10.2 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	10.3 เนื้อหาการเรียนรู้ครบถ้วน คอลอบคลุมจุดประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	10.4 เนื้อหาการเรียนรู้มีความชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	10.5 เนื้อหาการเรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	1	1	1	1	1	5	1.00	✓

ชื่อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5			
	10.6 กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องและเป็นไปได้ที่จะบรรลุจุดประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	10.7 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	10.8 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหา	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	10.9 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	10.10 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	10.11 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	10.12 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	10.13 การวัดและประเมินมีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 นำสู่ชุมชน									
แผนการเรียนรู้ที่ 2.2 สสำรวจชุมชน									
	10.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	10.2 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	10.3 เนื้อหาการเรียนรู้ครบถ้วน ครอบคลุมจุดประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	10.4 เนื้อหาการเรียนรู้มีความชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	10.5 เนื้อหาการเรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	10.6 กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องและเป็นไปได้ที่จะบรรลุจุดประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓

ข้อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5			
	10.7 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	10.8 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหา	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	10.9 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	10.10 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	10.11 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	10.12 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	10.13 การวัดและประเมินมีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
11	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ออกแบบบูรณาการ								
	แผนการเรียนรู้ที่ 3.1 ออกแบบการเรียนรู้บูรณาการ								
	11.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	11.2 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	11.3 เนื้อหาการเรียนรู้ครบถ้วน คอลอบคลุมจุดประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	11.4 เนื้อหาการเรียนรู้มีความชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	11.5 เนื้อหาการเรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	11.6 กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องและนำไปใช้ที่บรรลุจุดประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	11.7 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ	1	1	1	1	1	5	1.00	✓

ข้อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5			
	11.8 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหา	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	11.9 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	11.10 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	11.11 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	11.12 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	11.13 การวัดและประเมินมีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
12	หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การจัดการเรียนรู้								
	แผนการเรียนรู้ที่ 4.1 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ								
	12.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	12.2 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	12.3 เนื้อหาการเรียนรู้ครบถ้วน ครอบคลุมจุดประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	12.4 เนื้อหาการเรียนรู้มีความชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	12.5 เนื้อหาการเรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	12.6 กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องและนำไปได้ที่จะบรรลุจุดประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	12.7 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	12.8 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหา	1	1	1	1	1	5	1.00	✓

ข้อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5			
	12.9 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	12.10 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	12.11 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	12.12 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	12.13 การวัดและประเมินมีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
13	หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ปฏิบัติการออกแบบ								
	แผนการเรียนรู้ที่ 5.1 การปฏิบัติการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับชุมชนวัฒนธรรมท้องถิ่น								
	13.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	13.2 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	13.3 เนื้อหาการเรียนรู้ครบถ้วน ครอบคลุมจุดประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	13.4 เนื้อหาการเรียนรู้มีความชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	13.5 เนื้อหาการเรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	13.6 กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องและเป็นไปได้อย่างบรรลุประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	13.7 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	13.8 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหา	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	13.9 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ	1	1	1	1	1	5	1.00	✓

ข้อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5			
	13.10 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	13.11 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	13.12 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	13.13 การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
14	หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้								
	แผนการเรียนรู้ที่ 6.1 การปฏิบัติการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนวัฒนธรรมท้องถิ่น								
	14.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	14.2 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	14.3 เนื้อหาการเรียนรู้ครบถ้วน คอลอบคลุมจุดประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	14.4 เนื้อหาการเรียนรู้มีความชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	14.5 เนื้อหาการเรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	14.6 กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องและเป็นไปที่จะบรรลุจุดประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	14.7 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	14.8 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหา	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	14.9 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	14.10 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	1	1	1	1	1	5	1.00	✓

ชื่อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5			
	14.11 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	14.12 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	1	1	1	5	1.00	✓
	14.13 การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1.00	✓

ตารางที่ ข.6 ผลการตรวจสอบคุณภาพความสอดคล้องของแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ชื่อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ							ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5	6	7			
1	หน่วยที่ 1 บูรณาการการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ที่ 1.1 การเรียนรู้แบบบูรณาการ แผนการเรียนรู้ที่ 1-1 การเรียนรู้แบบบูรณาการ	0	1	1	1	1	1	1	6	0.86	✓
	1. หลักสูตรบูรณาการ (Integrated Curriculum) เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นเรื่องใด	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	2. จุดหมายของหลักสูตรบูรณาการคือข้อใด	0	1	1	1	1	1	1	6	0.86	✓
	3. การเลือกและการจัดเนื้อหาวิชาในข้อใดเหมาะสมที่สุดในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	1	1	0	1	1	1	1	6	0.86	✓
	4. จากแนวคิดของหลักสูตรการบูรณาการเชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากสิ่งใดเป็นสำคัญ	1	1	1	1	1	1	1	6	0.86	✓
	5. การเลือกและการจัดเนื้อหาวิชา ของหลักสูตรบูรณาการมีลักษณะ	1	1	0	1	1	1	1	6	0.86	✓

ข้อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ							ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5	6	7			
	เป็นอย่างไร										
	6. แนวคิดของหลักสูตรบูรณาการเป็นแนวคิดของปรัชญาอะไร	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	7. แนวคิดของหลักสูตรบูรณาการข้อใดถูกต้อง	0	1	1	1	1	1	1	6	0.86	✓
	8. การวัดและการประเมินผล เน้นวัดผลในด้านใด	0	1	1	1	0	1	1	5	0.71	✓
	9. การสอนแบบใดที่เป็นการสอนแบบหลักการบูรณาการ	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	10. การคัดเลือกเนื้อหาวิชาในหลักสูตรบูรณาการมีการจัดการเรียนในรายวิชาอย่างไร	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
2	หน่วยที่ 2 นำสู่ชุมชน แผนการเรียนรู้ที่ 2.1 ภูมิสังคม บริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น										
	1. “โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยามีที่ตั้งอยู่ใกล้กับโรงพยาบาลเมตตาประชารักษ์” ที่ตั้งของโรงเรียนเป็นประเภทใด	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	2. ที่ราบสูงเป็นบริบทชุมชนที่อยู่ในภาคใด	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	3. “มาบ” เป็นลักษณะพื้นที่อย่างหนึ่งตรงกับข้อใด	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	4. “กุด” มีความหมายตรงกับข้อใด	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	5. ข้อใดมีความหมายที่ไม่เข้าพวก	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	6. “จู้” เป็นภาษาถิ่นใด	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	7. “แก่งไต้ปลา” เป็นอาหารถิ่นใด	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	8. “ประเพณีบุญบั้งไฟ” เป็นประเพณีภาคใด	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓

ข้อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ							ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5	6	7			
	9. “ของดีเกาะเกร็ด” คืออะไร	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓	
	10. “ม่อนแจ่ม” คือแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่จังหวัดอะไร	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓	
	หน่วยที่ 2 นำสู่ชุมชน แผนการเรียนรู้ที่ 2.2 ภูมิสังคม บริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น										
	1. ลักษณะของแผนที่เดินดิน คืออะไร	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓	
	2. ลักษณะของแผนที่เดินดินที่สำคัญที่ทำให้แผนที่เดิน	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓	
	3. ข้อใด คือประโยชน์ของแผนที่เดินดิน	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓	
	4. การสร้างแผนที่เดินดิน สามารถใช้เทคโนโลยีเข้ามา	1	1	0	1	1	1	7	1.00	✓	
	5. สิ่งที่เราหลีกเลี่ยงในการทำแผนที่เดินดิน คืออะไร	1	1	0	1	1	1	6	0.86	✓	
	6. “ตลาดชุมชน” คือ กิจกรรมด้านใดของชุมชน	1	1	1	1	1	1	6	0.86	✓	
	7. ทักษะที่ต้องใช้เบื้องต้นแรกของการทำแผนที่เดินดิน	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓	
	8. วิธีการทำแผนที่เดินดิน เริ่มต้นอย่างไร	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓	
	9. ข้อใดไม่ใช่เทคนิคของการทำแผนที่ชุมชน	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓	
	10. ประโยชน์ของการทำแผนที่เดินดิน คือ	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓	
3	หน่วยที่ 3 ออกแบบบูรณาการ แผนการเรียนรู้ที่ 3.1 การออกแบบการเรียนรู้บูรณาการ										
	1. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓	
	2. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่ดี	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓	
	3. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่	0	1	1	1	1	1	6	0.86	✓	
	4. การจัดการเรียนรู้มีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม 3 ด้าน ยกเว้นข้อใด	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓	

ข้อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ							ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5	6	7			
	5. “ครูผู้สอนพาผู้เรียนไปสำรวจชุมชน” เป็นการจัดการกรรมการเรียนรู้แบบใด	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	6. “ป่าชายเลน” สามารถนำไปบูรณาการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาใด	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	7. การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ควรมีลักษณะที่สำคัญอย่างไร	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	8. ข้อใดเป็นกระบวนการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย	-1	1	1	1	1	1	1	5	0.71	✓
	9. ข้อใดเป็นกระบวนการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย (Psychomotor Domain)	-1	1	1	1	1	1	1	5	0.71	✓
	10. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
4	หน่วยที่ 4 การจัดการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ที่ 4.1 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ										
	1. การจัดการกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นตามหลักสูตร มีกี่ขั้นตอน	1	1	1	1	1	0	1	6	0.86	✓
	2. ซีแจ่งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนใด	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	3. การสร้างเศรษฐกิจสร้างสรรค์จากทรัพยากรในชุมชน ควรใช้วิธีการสอนแบบใด	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	4. การจัดการกรรมการเรียนรู้แบบใดที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	5. ข้อใดเป็นสื่อ/แหล่งเรียนรู้บุคคลของชุมชน	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	6. ผู้เรียนสามารถได้ข้อมูลบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นใน	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓

ข้อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ							ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5	6	7			
	เบื้องต้นได้อย่างไร										
	7. การออกแบบเครื่องมือสำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ควรต้องคำนึงถึงเรื่องใดเป็นหลัก	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	8. การวัดความรู้บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นของผู้เรียน ควร ออกแบบเครื่องมือวัดแบบใด	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	9. การวัดความสามารถในการสำรวจชุมชนของผู้เรียน ควรออกแบบ เครื่องมือวัดแบบใด	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	10. การวัดเจตคติของผู้เรียน ควรใช้วิธีการวัดแบบใด	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓

**ตารางที่ ข.7 ผลการตรวจสอบคุณภาพความสอดคล้องของแบบประเมินการออกแบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น
สำหรับนักศึกษา**

ข้อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ							ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5	6	7			
1	1.1 มีจุดประสงค์	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	1.2 มีเนื้อหาสาระ	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	1.3 มีกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	1.4 มีสื่อ/แหล่งเรียนรู้	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	1.5 มีการวัดและการประเมินผล	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓

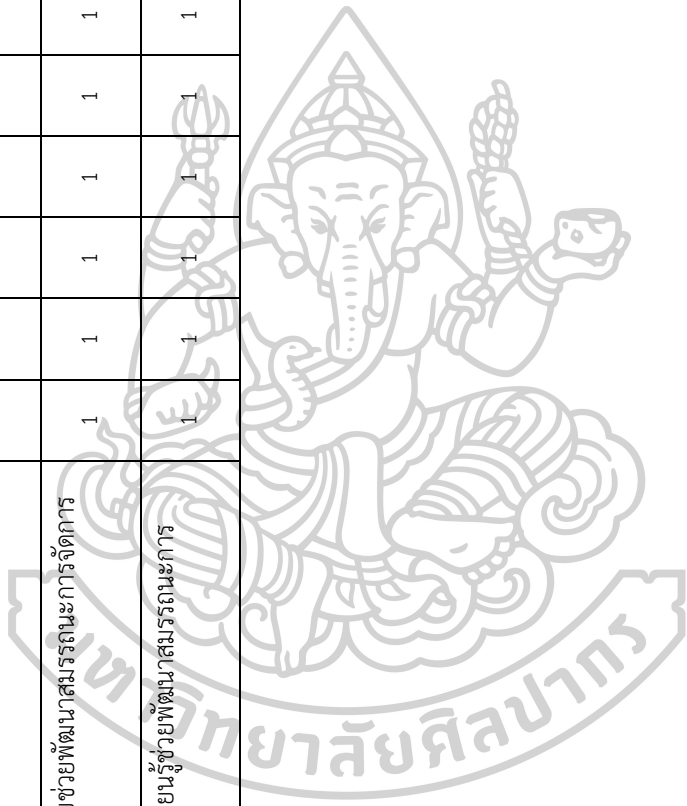
ข้อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ							ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5	6	7			
	4.5 ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ และการคิดสังเคราะห์	0	1	1	1	1	1	1	7	0.86	✓
5	ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้										
	5.1. สอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	5.2 สอดคล้องกับบริบทชุมชน/ท้องถิ่น	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	5.3 มีการใช้สื่อที่น่าสนใจ และมีความทันสมัย	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	5.4 มีสื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	5.5 มีความหลากหลายทาง ใช้วิธีการผสมผสานบูรณาการ	1	1	1	1	0	1	1	6	0.86	✓
6	ด้านการวัดและการประเมินผล										
	6.1. มีการวัดกิจกรรมการเรียนรู้	0	1	1	1	1	1	1	6	0.86	✓
	6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	6.3 เหมาะสมกับระดับการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	6.4 มีรูปแบบหลากหลายวิธี	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓
	6.5 มีความยุติธรรม	1	1	1	1	1	1	1	7	1.00	✓

ข้อ	ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ							ΣR	ค่า IOC	การนำไปใช้
		1	2	3	4	5	6	7			
	2.7 ใช้สื่อการสอนอย่างถูกต้อง และชำนาญ	0	1	1	1	1	1	1	0.86	✓	
	2.8 การดำเนินการสอนมีความเหมาะสมกับเวลา	1	1	1	1	1	1	1	1.00	✓	
3	ขั้นสรุป										
	3.1 มีการสรุปร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน	1	1	1	1	1	1	1	1.00	✓	
	3.2 สรุปการจัดการเรียนรู้ได้อย่างกะทัดรัด ชัดเจน ตรงตามวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	1	1	1.00	✓	
	3.3 มีการมอบหมายงานสำหรับการเรียนครั้งต่อไป	1	1	1	1	1	1	1	1.00	✓	
4	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้										
	4.1 การวัดผลตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้	1	1	1	1	1	1	1	1.00	✓	
	4.2 การประเมินผลมีความหลากหลายวิธี	1	1	1	1	1	1	1	1.00	✓	
	4.3 มีการประเมินผลการเรียนรู้ทุกครั้ง	1	1	1	1	1	1	1	1.00	✓	
5	มีการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมต่อการเรียนรู้	1	1	1	1	0	1	1	0.86	✓	
6	สามารถควบคุมชั้นเรียนเป็นได้ด้วยดี	1	1	1	1	0	1	1	0.86	✓	
7	มีบุคลิกภาพที่ดี แต่งกายสะอาด เรียบร้อย	1	1	1	1	0	1	1	0.86	✓	

ตารางที่ ข.9 ผลการตรวจสอบคุณภาพความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักศึกษา

หัวข้อ / ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ							ค่า IOC	การนำไปใช้
	1	2	3	4	5	6	7		
1. นักศึกษามีความรู้สึกอย่างไรที่ได้เรียนหลักสูตรนี้	1	1	1	1	1	0	1	0.86	✓
2. ความรู้ที่นักศึกษาได้รับจากหลักสูตรนี้มีอะไรบ้าง	1	1	1	1	-1	1	1	0.71	✓
3. ความรู้ที่นักศึกษาได้รับนั้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพได้อย่างไรบ้าง	1	1	1	1	1	1	1	1.00	✓
4. กิจกรรมการเรียนรู้จากหลักสูตรนี้เป็นอย่างไรบ้าง	1	1	1	1	1	1	1	1.00	✓
5. สื่อ/แหล่งเรียนรู้ เป็นอย่างไรบ้าง	0	1	1	1	1	0	1	0.71	✓
6. การวัดและประเมิน เป็นอย่างไรบ้าง	0	1	1	1	1	0	1	0.71	✓
7. ปัญหาที่พบจากการเรียนหลักสูตรนี้ มีอะไรบ้าง	1	0	1	1	0	1	1	0.71	✓
8. นักศึกษามีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม หรือข้อเสนอแนะ อะไรบ้าง	1	1	1	1	0	1	1	0.86	✓

หัวข้อ / ประเด็น	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ							ค่า IOC	การนำไปใช้
	1	2	3	4	5	6	7		
11. หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การจัดการเรียนรู้ช่วยพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูได้	1	1	1	1	1	1	1	1.00	✓
12. หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ปฏิบัติการออกแบบช่วยพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูได้	1	1	1	1	1	1	1	1.00	✓
13. หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ช่วยพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูได้	1	1	1	1	1	1	1	1.00	✓

ภาคผนวก ค
เครื่องมือการวิจัย

ประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion Topic)
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง

ประเด็นการสนทนากลุ่มเป็นการศึกษาหาแนวทางสำหรับการพัฒนารูปแบบหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

นิตยาศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น หมายถึง กระบวนการในการสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยใช้แนวคิดการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) มี 4 ระยะ ประกอบด้วย ระยะที่ 1 การวิจัย (Research : R₁) ระยะที่ 2 การพัฒนา (Develop : D₁) ระยะที่ 3 การวิจัย (Research : R₂) และระยะที่ 4 การพัฒนา (Develop : D₂)

2. หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น หมายถึง หลักสูตรที่สร้างขึ้นใหม่เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ สามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นได้ โดยหลักสูตร มีองค์ประกอบ ดังนี้คือ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) โครงสร้างหลักสูตร 4) เนื้อหา 5) กิจกรรมการเรียนรู้ 6) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 7) การวัดและการประเมินผล และกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย กระบวนการเรียนรู้ สารการเรียนรู้ และการวัดและการประเมินผล

3. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ประกอบด้วย

- 1) ความรู้ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้
- 2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 3) การใช้สื่อนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้
- 4) การวัดและประเมินผลเพื่อการเรียนรู้

4. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ หมายถึง การที่ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลอมรวมเอาเนื้อหาสาระของบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นสอดแทรกเข้ากับเนื้อหาสาระการเรียนรู้หลักของผู้เรียน โดยมีลักษณะของการบูรณาการดังนี้คือ เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีการเชื่อมโยงองค์ความรู้ และเนื้อหาสาระต่างๆ เข้ารวมกันเป็นองค์รวมในลักษณะเป็นเรื่องเดียวกัน โดยมีการกำหนดหัวเรื่องขึ้นมาเป็นแกนหลัก และเชื่อมโยงไปยังสาระต่างๆ

5. บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น คือ การทำความเข้าใจเรื่องลักษณะของกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งในลักษณะทางภูมิศาสตร์ การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมีความผูกพัน โดยมีวิถีชีวิตที่มีลักษณะและความสัมพันธ์ที่คล้ายคลึงกัน โดย

บริบทชุมชน ประกอบด้วย ประวัติศาสตร์หมู่บ้าน สภาพทั่วไป ได้แก่ ที่ตั้ง ประชากร ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมท้องถิ่น และเศรษฐกิจ

วัฒนธรรมท้องถิ่น ประกอบด้วย ประเพณี ประวัติศาสตร์ชุมชน อาชีพ กลุ่มคนและวิถีชีวิต

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ-นามสกุล :
2. ตำแหน่งทางวิชาการ :
3. วิชาที่สอน :
4. ประสบการณ์ด้านการบริหาร/การสอน :
5. สถานที่ทำงาน :
6. เบอร์โทรศัพท์ :
7. ผู้เชี่ยวชาญด้าน :

ส่วนที่ 2 ประเด็นการสนทนา

1. ท่านคิดว่า ผลลัพธ์ที่ได้ (Learning Outcome) หลังจากเรียนจบหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู คืออะไร

2. เนื้อหาในหลักสูตร ควรเกี่ยวกับอะไรบ้าง

3. แนวทางในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ภายในวิชาควรเป็น/มีลักษณะอย่างไร

4. แนวทางในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ระหว่างวิชาควรเป็น/มีลักษณะอย่างไร

5. การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ด้านบุคคลควรเป็นใคร

6. การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ด้านสถานที่ควรเป็นที่ใด

7. การวัดและการประเมินผลสำหรับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ใช้วิธีการใด และใช้อย่างไร

ผู้ดำเนินการอภิปราย

วันที่ / /

สถานที่

**แบบสอบถามความต้องการเรียนหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้สร้างขึ้นมานำไปใช้ประโยชน์กับการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

2. ขอให้นักศึกษาตอบคำถามให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ด้วยการทำเครื่องหมายหน้าคำตอบที่ต้องการตอบ ซึ่งคำถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู และส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมหรือข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

1. เพศ ชาย หญิง
2. สาขาวิชา การประถมศึกษา การศึกษาปฐมวัย
- คอมพิวเตอร์ศึกษา พลศึกษา จิตวิทยา วิทยาศาสตร์
- ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา ศิลปศึกษา
- นาฏศิลป์ศึกษา ดนตรีศึกษา คณิตศาสตร์
- เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา การประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา
3. ชั้นปีที่ ปีที่ 3 ปีที่ 4
4. ระดับผลการเรียน ต่ำกว่า 2.00 2.00 – 2.49
- 2.50 – 2.99 3.00 – 3.49 3.50 – 4.00

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น

1. เนื้อหาใดบ้างที่นักศึกษาต้องการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้สำหรับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นกับวิชาเอกของนักศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ประวัติศาสตร์ชุมชน	☐ ภูมิปัญญาท้องถิ่น
☐ ที่ตั้งชุมชน	☐ วิถีชีวิต
☐ ลักษณะพื้นที่/ภูมิประเทศ	☐ อาหาร
☐ ภูมิอากาศ	☐ กิจกรรมชุมชน
☐ ทรัพยากรธรรมชาติ	☒ ปัญหาชุมชน
☐ เศรษฐกิจ/อาชีพ	☐ ของดีชุมชน
☐ การปกครอง	☐ กีฬา/สันทนาการชุมชน
☐ ศาสนา/ความเชื่อ	☒ แหล่งท่องเที่ยว
☐ ประเพณี	☐ อื่นๆ.....

2. ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่นักศึกษาต้องการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้สำหรับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นกับวิชาเอกของนักศึกษา ควรมีลักษณะอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- มีหัวข้อเรื่อง (theme) ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของวิชาเอก
- มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตในชุมชน
- สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้
- มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับชีวิตจริง
- มีการนำเนื้อหาบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นกับเนื้อหาของวิชาเอกเข้ามาหลอมรวม

เป็นเรื่องเดียวกัน

- อื่นๆ

3. เครื่องมือในการเรียนรู้ชุมชนใดบ้างที่นักศึกษาต้องการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้สำหรับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นกับวิชาเอกของนักศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ แผนที่เดินดิน	☐ ปฏิทินชุมชน
☐ ผังเครือญาติ	☐ ประวัติศาสตร์ชุมชน
☐ โครงสร้างองค์กรชุมชน	☐ ประวัติชีวิต
☐ ระบบสุขภาพชุมชน	☐ อื่นๆ

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใดบ้างที่นักศึกษาต้องการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้สำหรับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นกับวิชาเอกของนักศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การอภิปราย	☐ การลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง
☐ กิจกรรมกลุ่ม	☒ การฝึกภาคสนาม
☐ การค้นหา/การสำรวจ	☐ อื่นๆ

5. สื่อและแหล่งเรียนรู้ใดบ้างที่นักศึกษาต้องการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้สำหรับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นกับวิชาเอกของนักศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

<u>ด้านบุคคล</u>	<u>ด้านสถานที่</u>
☐ ครู/อาจารย์	☐ ศาสนสถาน
☐ ประชาชนชาวบ้าน	☐ โรงเรียน
☐ หัวหน้าชุมชน	☐ บ้าน
☐ ผู้นำศาสนา (พระสงฆ์/บาทหลวง/โต๊ะอิหม่าม)	☐ พิพิธภัณฑ์/ศูนย์การเรียนรู้
☐ อื่นๆ	☐ อื่นๆ

6. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ใดบ้างที่นักศึกษาต้องใช้สำหรับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
การบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นกับวิชาเอกของนักศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การสัมภาษณ์	☐ การตรวจชิ้นงาน/โครงการงาน
☐ การสังเกต	☐ การประเมินสภาพจริง
☐ การสอบถาม	☐ การประเมินผลการปฏิบัติ
☐ การทดสอบ	☐ อื่นๆ
☐ การสร้างแฟ้มสะสมงาน	

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมหรือข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

ประเด็นการสนทนากลุ่ม เพื่อหาแนวทางการพัฒนาหลักสูตร

คำชี้แจง

ประเด็นการสนทนากลุ่มสำหรับผู้เชี่ยวชาญเป็นการตรวจสอบรูปแบบหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ-นามสกุล :
2. ตำแหน่งทางวิชาการ :
3. วิชาที่สอน :
4. ประสบการณ์ด้านการบริหาร/การสอน :
5. ผู้เชี่ยวชาญด้าน :
6. สถานที่ทำงาน :
7. เบอร์โทรศัพท์ :

ส่วนที่ 2 ประเด็นการสนทนา

1. ด้านหลักการ

1.1) ท่านคิดว่า หลักการของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

1.2) ท่านคิดว่า หลักการของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ควรมีการปรับแก้ หรือเพิ่มเติมเนื้อหาประเด็นใดอย่างไร

2. ด้านคำอธิบายรายวิชา

2.1) ท่านคิดว่า คำอธิบายรายวิชาของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ครอบคลุมหลักสูตร และชัดเจนหรือไม่ อย่างไร

2.2) ท่านคิดว่า คำอธิบายรายวิชาของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ควรมีการปรับแก้หรือเพิ่มเติม อย่างไร

3. ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

3.1) ท่านคิดว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สอดคล้องกับหลักการและคำอธิบายรายวิชาหรือไม่ อย่างไร

3.2) ท่านคิดว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีความชัดเจนหรือไม่ อย่างไร

3.3) ท่านคิดว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู เป็นไปได้หรือไม่ อย่างไร

4. ด้านโครงสร้างของหลักสูตร

4.1) ท่านคิดว่า โครงสร้างของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

4.2) ท่านคิดว่า โครงสร้างของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

4.3) ท่านคิดว่า โครงสร้างของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ควรมีการปรับแก้หรือเพิ่มเติม อย่างไร

5. ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้

5.1) ท่านคิดว่า เนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ครอบคลุมหลักสูตรหรือไม่ อย่างไร

5.2) ท่านคิดว่า เนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ อย่างไร

5.3) ท่านคิดว่า เนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ควรมีการปรับแก้หรือเพิ่มเติมอย่างไร

6. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้

6.1) ท่านคิดว่า กิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีความสอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร

6.2) ท่านคิดว่า กิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ อย่างไร

6.3) ท่านคิดว่า กิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

6.4) ท่านคิดว่า กิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ควรมีการปรับแก้หรือเพิ่มเติม อย่างไร

7. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้

7.1) ท่านคิดว่า สื่อและแหล่งเรียนรู้ของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร

7.2) ท่านคิดว่า สื่อและแหล่งเรียนรู้ของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีความหลากหลาย ทันสมัย และสามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ได้หรือไม่ อย่างไร

7.3) ท่านคิดว่า สื่อและแหล่งเรียนรู้ของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีความเหมาะสมมากน้อย อย่างไร

7.4) ท่านคิดว่า สื่อและแหล่งเรียนรู้ของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ควรมีการปรับแก้หรือเพิ่มเติม อย่างไร

8. ด้านการวัดและการประเมินผล

8.1) ท่านคิดว่า การวัดและการประเมินผลของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์หรือไม่ อย่างไร

8.2) ท่านคิดว่า การวัดและการประเมินผลของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีรูปแบบและวิธีการประเมินที่ชัดเจนหรือไม่ อย่างไร

8.3) ท่านคิดว่า การวัดและการประเมินผลของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มีความเหมาะสมมากน้อยอย่างไร

9. แผนการเรียนรู้ หน่วยที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

9.1) ท่านคิดว่าองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ (ประกอบด้วยองค์ประกอบ จุดประสงค์ เนื้อหา สื่อ/แหล่งเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล) ครบถ้วน ชัดเจนหรือไม่ อย่างไร

9.2) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านองค์ประกอบครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร

9.3) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านจุดประสงค์ครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร

9.4) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านเนื้อหาครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร

9.5) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบถ้วน และมีความชัดเจนหรือไม่ อย่างไร

9.6) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ครบถ้วน มีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร

9.7) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านการวัดและการประเมินผล มีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร

10. แผนการเรียนรู้ หน่วยที่ 2 การวิเคราะห์ชุมชน

10.1) ท่านคิดว่าองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ (ประกอบด้วยองค์ประกอบ จุดประสงค์ เนื้อหา สื่อ/แหล่งเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล) ครบถ้วน ชัดเจนหรือไม่ อย่างไร

10.2) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านองค์ประกอบครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร

10.3) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านจุดประสงค์ครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร

10.4) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านเนื้อหาครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร

10.5) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร

10.6) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ครบถ้วน มีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร

10.7) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านการวัดและการประเมินผล มีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร

11. แผนการเรียนรู้ หน่วยที่ 3 การออกแบบการจัดการเรียนรู้

11.1) ท่านคิดว่าองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ (ประกอบด้วยองค์ประกอบ จุดประสงค์ เนื้อหา สื่อ/แหล่งเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล) ครบถ้วน ชัดเจนหรือไม่ อย่างไร

11.2) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านองค์ประกอบครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร

11.3) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านจุดประสงค์ครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร

11.4) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านเนื้อหาครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร

11.5) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร

11.6) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ครบถ้วน มีความชัดเจน หรือไม่
อย่างไร

11.7) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านการวัดและการประเมินผล มีความชัดเจน หรือไม่
อย่างไร

12. แผนการเรียนรู้ หน่วยที่ 4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

12.1) ท่านคิดว่าองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ (ประกอบด้วยองค์ประกอบ จุดประสงค์
เนื้อหา สื่อ/แหล่งเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล) ครบถ้วน ชัดเจนหรือไม่
อย่างไร

12.2) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านองค์ประกอบครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่
อย่างไร

12.3) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านจุดประสงค์ครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่
อย่างไร

12.4) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านเนื้อหาครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร

12.5) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบถ้วน และมีความชัดเจน
หรือไม่ อย่างไร

12.6) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ครบถ้วน มีความชัดเจน หรือไม่
อย่างไร

12.7) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านการวัดและการประเมินผล มีความชัดเจน หรือไม่
อย่างไร

13. แผนการเรียนรู้ หน่วยที่ 5 การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

13.1) ท่านคิดว่าองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ (ประกอบด้วยองค์ประกอบ จุดประสงค์
เนื้อหา สื่อ/แหล่งเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล) ครบถ้วน ชัดเจนหรือไม่
อย่างไร

13.2) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านองค์ประกอบครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่
อย่างไร

13.3) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านจุดประสงค์ครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่
อย่างไร

13.4) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านเนื้อหาครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร

13.5) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบถ้วน และมีความชัดเจน
หรือไม่ อย่างไร

13.6) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ครบถ้วน มีความชัดเจน หรือไม่
อย่างไร

13.7) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านการวัดและการประเมินผล มีความชัดเจน หรือไม่
อย่างไร

**14. แผนการเรียนรู้ หน่วยที่ 6 การปฏิบัติการออกแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบท
ชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น**

14.1) ท่านคิดว่าองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ (ประกอบด้วยองค์ประกอบ จุดประสงค์
เนื้อหา สื่อ/แหล่งเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล) ครบถ้วน ชัดเจนหรือไม่
อย่างไร

14.2) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านองค์ประกอบครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่
อย่างไร

14.3) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านจุดประสงค์ครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่
อย่างไร

14.4) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านเนื้อหาครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร

14.5) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบถ้วน และมีความชัดเจน
หรือไม่ อย่างไร

14.6) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ครบถ้วน มีความชัดเจน หรือไม่
อย่างไร

14.7) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านการวัดและการประเมินผล มีความชัดเจน หรือไม่
อย่างไร

15. แผนการเรียนรู้ หน่วยที่ 7 การปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

15.1) ท่านคิดว่าองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ (ประกอบด้วยองค์ประกอบ จุดประสงค์ เนื้อหา สื่อ/แหล่งเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล) ครบถ้วน ชัดเจนหรือไม่ อย่างไร

15.2) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านองค์ประกอบครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร

15.3) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านจุดประสงค์ครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร

15.4) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านเนื้อหาครบถ้วน และมีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร

15.5) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบถ้วน และมีความชัดเจนหรือไม่ อย่างไร

15.6) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ครบถ้วน มีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร

15.7) ท่านคิดว่า รายการประเมินด้านการวัดและการประเมินผล มีความชัดเจน หรือไม่ อย่างไร

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ผู้ดำเนินการอภิปราย

วันที่ / /

สถานที่

แบบประเมินความเหมาะสม
ร่างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้สำหรับผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของร่างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

เกณฑ์การประเมินความเหมาะสมของร่างหลักสูตร เป็นดังนี้คือ

มีความเหมาะสมมากที่สุด	กำหนดคะแนนเป็น	5	คะแนน
มีความเหมาะสมมาก	กำหนดคะแนนเป็น	4	คะแนน
มีความเหมาะสมปานกลาง	กำหนดคะแนนเป็น	3	คะแนน
มีความเหมาะสมน้อย	กำหนดคะแนนเป็น	2	คะแนน
มีความเหมาะสมน้อยที่สุด	กำหนดคะแนนเป็น	1	คะแนน

2. ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบต่าง ๆ ของร่างหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการประเมิน

ข้อมูลที่ได้จากการประเมินนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญเป็นอย่างสูงที่กรุณาสละเวลามา ณ โอกาสนี้

นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ
นิสิตปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ-นามสกุล :
2. ตำแหน่งทางวิชาการ :
3. สถานที่ทำงาน :
4. วิชาที่สอน :
5. ความเชี่ยวชาญด้านการสอน :

ส่วนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร

ประเด็น	ระดับความเหมาะสม					ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. หลักการของหลักสูตร						
1.1 หลักการมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน						
1.2 หลักการมีความเหมาะสมกับการจัดการศึกษาให้กับ นักศึกษาครู						
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร						
2.1 มีความชัดเจน						
2.2 มีความเป็นไปได้						
3. โครงสร้างของหลักสูตร						
3.1 มีความชัดเจนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ						
3.2 มีความเหมาะสมกับการนำหลักสูตรไปใช้						
3.3 มีความเป็นไปได้กับการนำหลักสูตรไปใช้						
4. เนื้อหาของหลักสูตร						
4.1 ครอบคลุมวัตถุประสงค์						
4.2 มีการจัดลำดับเนื้อหาก่อน-หลัง						
4.3 มีความชัดเจน						
4.4 สามารถนำไปใช้ได้จริง						
5. กิจกรรมการเรียนรู้						
5.1 มีความสอดคล้องและเป็นไปได้ที่จะบรรลุ วัตถุประสงค์						
5.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา						

ประเด็น	ระดับความเหมาะสม					ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
5.3 มีการบูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
5.4 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ						
5.5 สามารถนำไปใช้ได้จริง						
6. สื่อ/แหล่งเรียนรู้						
6.1 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความหลากหลาย และเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์						
6.2 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา						
6.3 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
7. การวัดและประเมินผล						
7.1 การวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์						
7.2 การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม						
7.3 การวัดและประเมินผลมีความเป็นไปได้						
8. ภาพรวมของหลักสูตร						
9. หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บูรณาการการเรียนรู้						
แผนการเรียนรู้ที่ 1.1 การเรียนรู้แบบบูรณาการ	5	4	3	2	1	
9.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน						
9.2 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้						
9.3 เนื้อหาการเรียนรู้ครบถ้วน ครอบคลุมจุดประสงค์						
9.4 เนื้อหาการเรียนรู้มีความชัดเจน						
9.5 เนื้อหาการเรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง						
9.6 กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องและเป็นไปได้ที่จะบรรลุจุดประสงค์						
9.7 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ						
9.8 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหา						
9.9 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ						
9.10 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา						

ประเด็น	ระดับความเหมาะสม					ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
9.11 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
9.12 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์						
9.13 การวัดและประเมินมีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
10. หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 นำสู่ชุมชน						
แผนการเรียนรู้ที่ 2.1 ภูมิสังคม บริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น	5	4	3	2	1	
10.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน						
10.2 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้						
10.3 เนื้อหาการเรียนรู้ครบถ้วน ครอบคลุมจุดประสงค์						
10.4 เนื้อหาการเรียนรู้มีความชัดเจน						
10.5 เนื้อหาการเรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง						
10.6 กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องและเป็นไปได้ที่จะบรรลุจุดประสงค์						
10.7 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ						
10.8 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหา						
10.9 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ						
10.10 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา						
10.11 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
10.12 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์						
10.13 การวัดและประเมินมีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
แผนการเรียนรู้ที่ 2.2 ตำรวจชุมชน	5	4	3	2	1	
10.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน						
10.2 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้						
10.3 เนื้อหาการเรียนรู้ครบถ้วน ครอบคลุมจุดประสงค์						

ประเด็น	ระดับความเหมาะสม					ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
10.4 เนื้อหาการเรียนรู้มีความชัดเจน						
10.5 เนื้อหาการเรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง						
10.6 กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องและเป็นไปได้ที่จะบรรลุจุดประสงค์						
10.7 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ						
10.8 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหา						
10.9 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ						
10.10 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา						
10.11 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
10.12 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์						
10.13 การวัดและประเมินมีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
11. หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ออกแบบบูรณาการ						
แผนการเรียนรู้ที่ 3.1 ออกแบบการเรียนรู้บูรณาการ	5	4	3	2	1	
11.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน						
11.2 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้						
11.3 เนื้อหาการเรียนรู้ครบถ้วน คลอบคลุมจุดประสงค์						
11.4 เนื้อหาการเรียนรู้มีความชัดเจน						
11.5 เนื้อหาการเรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง						
11.6 กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องและเป็นไปได้ที่จะบรรลุจุดประสงค์						
11.7 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ						
11.8 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหา						
11.9 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ						
11.10 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา						
11.11 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						

ประเด็น	ระดับความเหมาะสม					ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
11.12 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์						
11.13 การวัดและประเมินมีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
12. หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การจัดการเรียนรู้						
แผนการเรียนรู้ที่ 4.1 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	5	4	3	2	1	
12.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน						
12.2 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้						
12.3 เนื้อหาการเรียนรู้ครบถ้วน ครอบคลุมจุดประสงค์						
12.4 เนื้อหาการเรียนรู้มีความชัดเจน						
12.5 เนื้อหาการเรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง						
12.6 กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องและเป็นไปได้ที่จะบรรลุจุดประสงค์						
12.7 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ						
12.8 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหา						
12.9 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ						
12.10 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา						
12.11 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
12.12 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์						
12.13 การวัดและประเมินมีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
13. หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ปฏิบัติการออกแบบ						
แผนการเรียนรู้ที่ 5.1 การปฏิบัติการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนวัฒนธรรมท้องถิ่น	5	4	3	2	1	
13.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน						
13.2 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้						
13.3 เนื้อหาการเรียนรู้ครบถ้วน ครอบคลุมจุดประสงค์						
13.4 เนื้อหาการเรียนรู้มีความชัดเจน						

ประเด็น	ระดับความเหมาะสม					ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
13.5 เนื้อหาการเรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง						
13.6 กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องและเป็นไปได้ที่จะบรรลุจุดประสงค์						
13.7 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ						
13.8 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหา						
13.9 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ						
13.10 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา						
13.11 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
13.12 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์						
13.13 การวัดและประเมินมีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
14. หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้						
แผนการเรียนรู้ที่ 6.1 การปฏิบัติการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนวัฒนธรรมท้องถิ่น	5	4	3	2	1	
14.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน						
14.2 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้						
14.3 เนื้อหาการเรียนรู้ครบถ้วน คลอบคลุมจุดประสงค์						
14.4 เนื้อหาการเรียนรู้มีความชัดเจน						
14.5 เนื้อหาการเรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง						
14.6 กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องและเป็นไปได้ที่จะบรรลุจุดประสงค์						
14.7 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ						
14.8 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหา						
14.9 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ						
14.10 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา						
14.11 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						

ประเด็น	ระดับความเหมาะสม					ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
14.12 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์						
14.13 การวัดและประเมินมีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

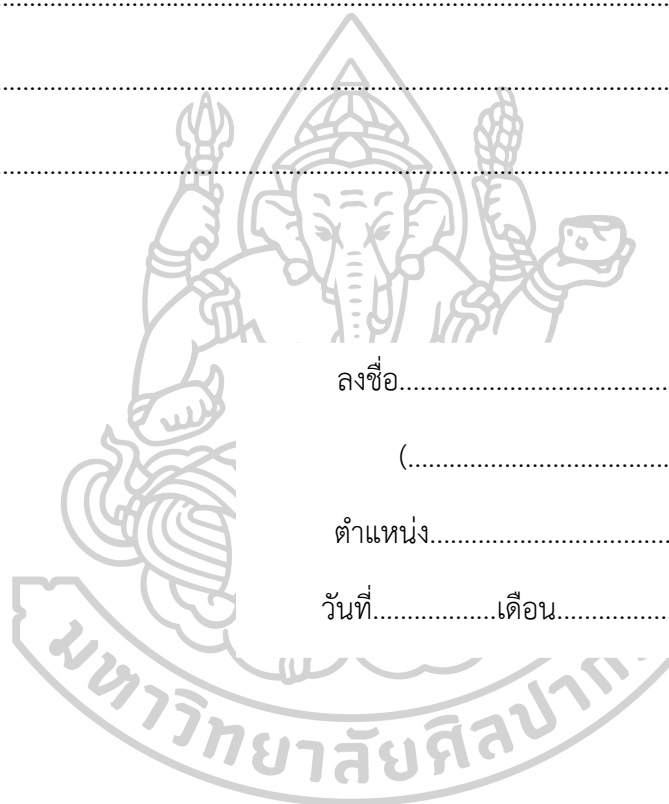
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2565

**แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ใน
การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น
สำหรับนักศึกษาครู**

คำชี้แจง: แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการรวบรวมข้อมูลงานวิจัย เรื่องการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู โปรดเลือกตอบข้อที่ท่านคิดว่าถูกต้องที่สุด

ชื่อ - นามสกุล

สาขาวิชา

1. หลักสูตรบูรณาการ (Integrated Curriculum) เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นในเรื่องใด

✓ ก. เน้นรวบรวมประสบการณ์การเรียนรู้

ข. เน้นการสืบค้น

ค. เน้นการวิเคราะห์

ง. เน้นการวิจารณ์

2. จุดหมายของหลักสูตรบูรณาการคือข้อใด

ก. มุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงสามารถแก้ปัญหาของสังคมได้

ข. มุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านสติปัญญาและด้านอื่น ๆ

✓ ค. มุ่งให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ผสมผสานจากเนื้อหาต่าง ๆ

ง. มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างกว้างขวาง

3. การเลือกและการจัดเนื้อหาวิชาในข้อใดเหมาะสมที่สุดในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

✓ ก. ครู A นำเนื้อหาวิชาหรือสาระการเรียนรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ มาผสมผสานกัน

ข. ครู B ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคม

ค. ครู C สอนให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่ต่อเนื่องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ง. ครู D นำเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์มาสอนผู้เรียน

4. การเลือกและการจัดเนื้อหาวิชา ของหลักสูตรบูรณาการมีลักษณะเป็นอย่างไร

✓ ก. เป็นการนำเนื้อหา ในสาขาวิชาต่าง ๆ มาหลอมรวมกันเป็นกลุ่ม

- ข. เป็นการนำเนื้อหาวิชามาแยกออกจากกัน
- ค. เป็นการคัดเลือกเนื้อหาวิชาที่ตรงประเด็นที่สุด
- ง. เป็นการนำเนื้อหาที่ยากที่สุดมาสอน
5. การสอนแบบใดที่เป็นการสอนแบบหลักการบูรณาการ
- ✓ ก. ให้นักเรียนทดลองความเป็นกรด-เบสของเครื่องดื่มต่าง ๆ
- ข. สอนโดยการบรรยายอย่างเดียว
- ค. สอนตามหลักสูตรแกนกลาง
- ง. ส่งงานให้นักเรียนมาโดยไม่มีการสอนในห้องเรียน
6. การคัดเลือกเนื้อหาวิชาในหลักสูตรบูรณาการมีการจัดการเรียนในรายวิชาอย่างไร
- ✓ ก. วิชาจากหลาย ๆ สาขาวิชามาจัดเป็นกลุ่ม
- ข. เลือกแค่วิชาเดียว
- ค. วิชาคณิตศาสตร์เท่านั้น
- ง. วิชาศิลปะเท่านั้น
7. “โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยามีที่ตั้งอยู่ใกล้กับโรงพยาบาลเมตตาประชารักษ์” ที่ตั้งของโรงเรียนเป็นประเภทใด
- ก. ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์
- ข. ที่ตั้งทางรัฐศาสตร์
- ค. ที่ตั้งสัมบูรณ์
- ✓ ง. ที่ตั้งสัมพัทธ์
8. “มาบ” เป็นลักษณะพื้นที่อย่างหนึ่งตรงกับข้อใด
- ✓ ก. ที่ลุ่ม/แหล่งน้ำ
- ข. ที่ดอน
- ค. ภูเขา
- ง. ชายฝั่ง
9. “กุด” มีความหมายตรงกับข้อใด
- ก. ที่ลุ่มมีน้ำขัง
- ✓ ข. ลำน้ำปลายต้น
- ค. ป่าพรุ
- ง. ชายฝั่ง

10. ข้อใดมีความหมายที่ไม่เข้าพวก

- ก. มอ
- ข. ม่อน
- ✓ ค. ลาด
- ง. โนน

11. “จู้” เป็นภาษาถิ่นใด

- ✓ ก. เหนือ
- ข. ใต้
- ค. อีสาน
- ง. กลาง

12. “แกงไตปลา” เป็นอาหารถิ่นใด

- ก. เหนือ
- ✓ ข. ใต้
- ค. อีสาน
- ง. กลาง

13. ลักษณะของแผนที่เดินดิน คืออะไร

- ก. การทำแผนที่ทางกายภาพ
- ข. การทำแผนที่ทางทางสังคม
- ค. การทำแผนที่ทางทางชีวภาพ
- ✓ ง. การทำแผนที่ทั้งทางกายภาพและข้อมูลทางสังคม

14. การสร้างแผนที่เดินดิน (ตามที่อาจารย์สอน) สามารถใช้เทคโนโลยีใดเข้ามาช่วยได้

- ก. GIS
- ข. GPS
- ✓ ค. Google Map
- ง. โทรศัพท์มือถือ

15. สิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงในการทำแผนที่เดินดิน คืออะไร

- ก. มีแผนที่ตั้งต้น
- ข. ลงข้อมูลเพิ่มเติม
- ✓ ค. สังเกตการณ์ด้วยการขับรถยนต์

ง. ลงรายละเอียดกิจกรรมทางสังคม

16. “ตลาดชุมชน” คือ กิจกรรมด้านใดของชุมชน

✓ ก. กิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ข. กิจกรรมทางสังคม

ค. กิจกรรมทางการเมือง

ง. กิจกรรมทางศาสนา/ความเชื่อ

17. ทักษะที่ต้องใช้เป็นลำดับแรกของการทำแผนที่เดินดิน คือทักษะใด

✓ ก. ทักษะการสังเกต

ข. ทักษะการสัมภาษณ์

ค. ทักษะการฟัง

ง. ทักษะการจดบันทึก

18. ประโยชน์ของการทำแผนที่เดินดิน คือ

ก. เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับจัดระบบข้อมูลพื้นที่

ข. เป็นเครื่องมือที่ได้ข้อมูลครบถ้วนทั้งมิติทางกายภาพและมิติทางสังคม

ค. เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน

✓ ง. ถูกทุกข้อ

19. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

ก. ตัวชี้วัด

ข. สารการเรียนรู้

ค. การวัดและประเมินผล

✓ ง. คะแนนเก็บ

20. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่ดี

ก. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการใช้ความคิด

ข. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์มากที่สุด

ค. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม

✓ ง. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ความรู้โดยการจำเนื้อหาสาระให้ได้

21. “ครูผู้สอนพาผู้เรียนไปสำรวจชุมชน” เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใด

ก. การนำเสนองาน

ข. การอภิปราย

✓ ค. การลงมือปฏิบัติจริง

ง. บรรยายกรณีศึกษา

22. “ป้าชายเลน” สามารถนำไปบูรณาการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาใดได้

ก. สังคมศึกษา

ข. คณิตศาสตร์

ค. ภาษาไทย

✓ ง. ถูกทุกข้อ

23. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นตามหลักสูตร มีกี่ขั้นตอน

ก. 3 ขั้นตอน

ข. 4 ขั้นตอน

✓ ค. 5 ขั้นตอน

ง. 6 ขั้นตอน

24. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใดที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง

ก. บรรยาย

ข. การฝึกภาคสนาม

✓ ค. การลงมือปฏิบัติ

ง. โครงการเป็นฐาน

25. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใดที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ความรู้เรื่องบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นแบบละเอียด

ก. บรรยาย

✓ ข. การสำรวจ และการสัมภาษณ์

ค. การลงมือปฏิบัติ

ง. การแก้ปัญหาเป็นฐาน

26. ข้อใดเป็นสื่อ/แหล่งเรียนรู้บุคคลของชุมชน

ก. ผู้นำศาสนา

ข. ผู้นำชุมชน

ค. ผู้เฒ่า/ผู้แก่

✓ ง. ถูกทุกข้อ

27. ผู้เรียนสามารถได้ข้อมูลบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นในเบื้องต้นได้อย่างไร

✓ ก. การสังเกต

ข. การสัมภาษณ์

ค. การสำรวจ

ง. การประชุม

28. ซีแจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นตอนใด

✓ ก. ขั้นตอนเข้าสู่บทเรียน

ข. ขั้นตอนแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ค. ขั้นตอนนำเสนอเนื้อหา

ง. ขั้นตอนนำพาปฏิบัติ

29. การสร้างเศรษฐกิจสร้างสรรค์จากทรัพยากรในชุมชน ควรใช้วิธีการสอนแบบใด

ก. บรรยาย

ข. อภิปราย

ค. สืบสอบ

✓ ง. โครงการเป็นฐาน

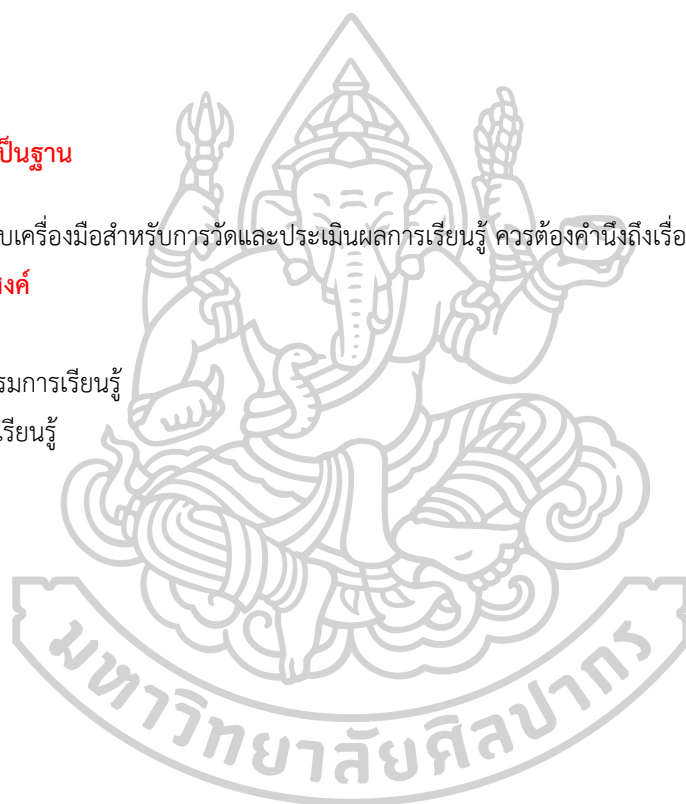
30. การออกแบบเครื่องมือสำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ควรตั้งค่านึงถึงเรื่องใดเป็นหลัก

✓ ก. วัตถุประสงค์

ข. เนื้อหาสาระ

ค. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ง. สื่อและแหล่งเรียนรู้

**แบบประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น**

คำชี้แจง: แบบประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการรวบรวมข้อมูลงานวิจัย เรื่องการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู โปรดท่าเครื่องหมาย \surd ลงในช่องผลการประเมินที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ผู้รับการประเมิน ชื่อ - นามสกุล

ครั้งที่ประเมิน ครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 ครั้งที่ 3

แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชา รหัสวิชา

ระดับชั้น ภาคเรียนที่ ปีการศึกษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ เรื่อง เวลา

วันที่ประเมิน เวลา

รายการประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
1. ด้านองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้			
1.1 มีจุดประสงค์			
1.2 มีเนื้อหาสาระ			
1.3 มีกิจกรรมการเรียนรู้			
1.4 มีสื่อ/แหล่งเรียนรู้			
1.5 มีการวัดและการประเมินผล			
2. ด้านจุดประสงค์			
2.1 มีจุดประสงค์ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัด			
2.2 เขียนจุดประสงค์ได้อย่างถูกต้อง			
2.3 มีการเขียนจุดประสงค์แบบบูรณาการกับวิชาเอก			
2.4 สามารถวัดได้			
2.5 มีความเป็นไปได้			
3. ด้านเนื้อหา			
3.1 มีเนื้อหาของบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น			

รายการประเมิน	มี	ไม่มี	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
3.2 มีความถูกต้อง			
3.3 มีการเรียงลำดับเนื้อหาอย่างเป็นขั้นตอน			
3.4 มีการบูรณาการเนื้อหา			
3.5 สามารถนำเนื้อหาไปประยุกต์ใช้สอนได้จริง			
4. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ			
4.1 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้			
4.2 จัดขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการครบถ้วน			
4.3 เลือกเทคนิคหรือวิธีการสอนที่เหมาะสม			
4.4 สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้			
4.5 ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ และการคิดสังเคราะห์			
5. ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้			
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรมการเรียนรู้			
5.2 สอดคล้องกับบริบทชุมชน/ท้องถิ่น			
5.3 มีการใช้สื่อที่น่าสนใจ และมีความทันสมัย			
5.4 มีสื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง			
5.5 มีความหลากหลาย ใช้วิธีการผสมผสานบูรณาการ			
6. ด้านการวัดและการประเมินผล			
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์			
6.2 เหมาะสมกับการเรียนรู้			
6.3 มีการวัดกิจกรรมการเรียนรู้			
6.4 มีความยุติธรรม			
6.5 ใช้แบบหลากหลายวิธี			
รวม			

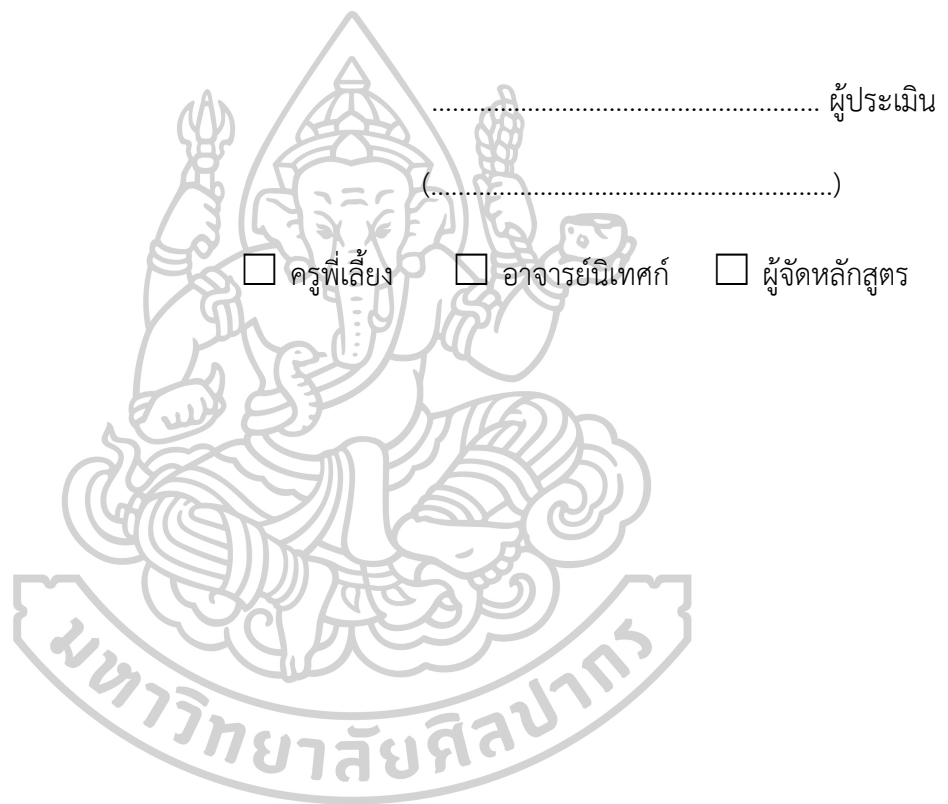
ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

**แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น**

คำชี้แจง: แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการรวบรวมข้อมูลงานวิจัย เรื่องการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูโปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องผลการประเมินที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ผู้รับการประเมิน ชื่อ - นามสกุล

ครั้งที่ประเมิน ครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 ครั้งที่ 3

แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชา รหัสวิชา

ระดับชั้น ภาคเรียนที่ ปีการศึกษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ เรื่อง เวลา

วันที่ประเมิน เวลา

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน					ข้อคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. การนำเข้าสู่บทเรียน						
1.1 มีการวัดพื้นฐานก่อนเรียน						
1.2 การนำเข้าสู่บทเรียนมีความน่าสนใจ น่าติดตาม						
1.3 บอกจุดประสงค์ และแนวทางการสอน						
1.4 การนำเข้าสู่บทเรียนเหมาะสมกับเวลา						
2. การดำเนินการจัดการเรียนรู้						
2.1 ดำเนินการสอนตามลำดับขั้นตอนตามแผนการจัดการเรียนรู้						
2.2 ให้ความสนใจกับผู้เรียนอย่างทั่วถึง						
2.3 ใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่เหมาะสม						
2.4 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามในประเด็นที่สงสัย						

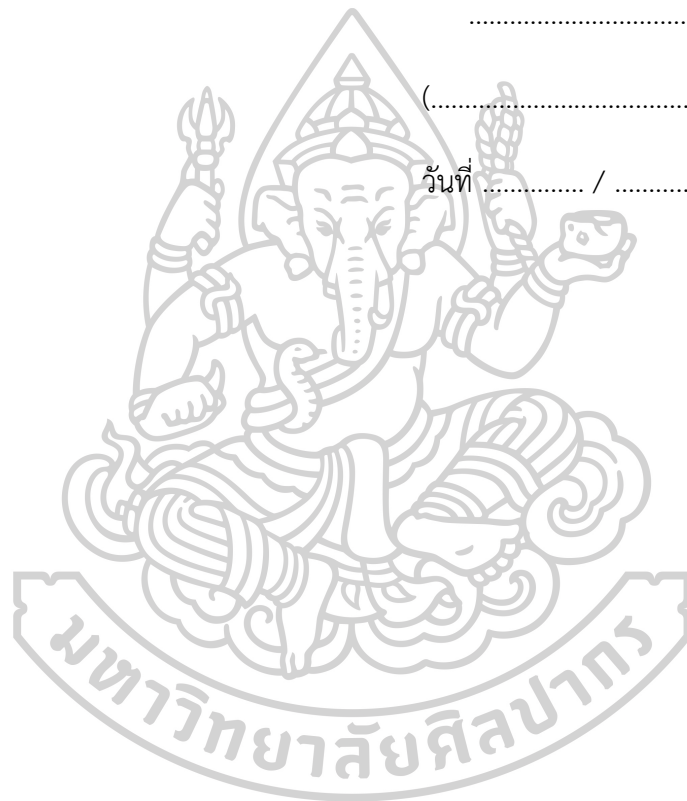
รายการประเมิน	ระดับการประเมิน					ข้อคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
หรือมีความสนใจ						
2.5 มีขั้นตอนการสอนแบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น						
2.6 มีตัวอย่าง หรือกรณีศึกษาที่ใช้ประกอบมีความ เหมาะสมและสามารถเข้าใจได้ง่าย และเห็นภาพ						
2.7 ใช้สื่อการสอนอย่างถูกต้อง และชำนาญ						
2.8 การดำเนินการสอนมีความเหมาะสมกับเวลา						
3. ชั้นสรุป						
3.1 มีการสรุปร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน						
3.2 สรุปการจัดการเรียนรู้ได้อย่างกะทัดรัด ชัดเจน ตรงตามวัตถุประสงค์						
3.3 มีการมอบหมายงานสำหรับการเรียนครั้งต่อไป						
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
4.1 การวัดผลตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้						
4.2 การประเมินผลมีความหลากหลายวิธี						
4.3 มีการประเมินผลการเรียนรู้ทุกครั้ง						
5. มีการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมเอื้อต่อ การเรียนรู้						
6. สามารถการควบคุมชั้นเรียนเป็นได้ด้วยดี						
7. มีบุคลิกภาพที่ดี แต่งกายสะอาด เรียบร้อย						
รวม						

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....
(.....)

วันที่ / /

**แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะ
การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น
สำหรับนักศึกษาครู**

คำชี้แจง: แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการรวบรวมข้อมูลงานวิจัย เรื่องการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู โปรดตอบให้ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษา

ชื่อ - นามสกุล

สาขาวิชา

วันที่สัมภาษณ์

ผู้สัมภาษณ์

.....

1. นักศึกษามีความรู้สึกอย่างไรที่ได้เรียนหลักสูตรนี้
2. ความรู้ที่นักศึกษาได้รับจากหลักสูตรนี้มีอะไรบ้าง
3. ความรู้ที่นักศึกษาได้รับนั้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพครูอย่างไรบ้าง
4. กิจกรรมการเรียนรู้จากหลักสูตรนี้ เป็นอย่างไรบ้าง
5. สื่อ/แหล่งเรียนรู้ เป็นอย่างไรบ้าง
6. การวัดและประเมิน เป็นอย่างไรบ้าง
7. สิ่งที่หลักสูตรควรได้รับการพัฒนา มีอะไรบ้าง
8. นักศึกษามีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม หรือข้อเสนอแนะ อะไรบ้าง

แบบประเมินการรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้สำหรับผู้เชี่ยวชาญประเมินการรับรองหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

2. ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญพิจารณาประเด็นต่าง ๆ ของหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู และโปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

ข้อมูลที่ได้จากการประเมินนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญเป็นอย่างสูงที่กรุณาสละเวลามา ณ โอกาสนี้

นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ

นิสิตปริญญาโทชั้นบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ-นามสกุล :
2. ตำแหน่งทางวิชาการ :
3. สถานที่ทำงาน :

ส่วนที่ 2 การรับรองหลักสูตร

ข้อ	ประเด็น	การพิจารณา		ข้อเสนอแนะ
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
1	หลักการของหลักสูตรมีความเหมาะสม เป็นไปได้กับสถานการณ์ปัจจุบัน และมีประโยชน์กับการพัฒนาครู			
2	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรชัดเจน มีความเป็นไปได้ที่จะพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูได้			
3	โครงสร้างของหลักสูตรชัดเจน เหมาะสม และเป็นไปได้ที่จะช่วยพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูได้			
4	เนื้อหาของหลักสูตรชัดเจน และสามารถนำไปใช้ได้จริง			
5	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูได้			
6	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ช่วยพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูได้			
7	การวัดและประเมินผลช่วยพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูได้			
8	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บูรณาการการเรียนรู้ช่วยพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูได้			
9	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 นำสู่ชุมชนช่วยพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูได้			
10	หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ออกแบบบูรณาการช่วยพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูได้			
11	หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การจัดการเรียนรู้ช่วยพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูได้			

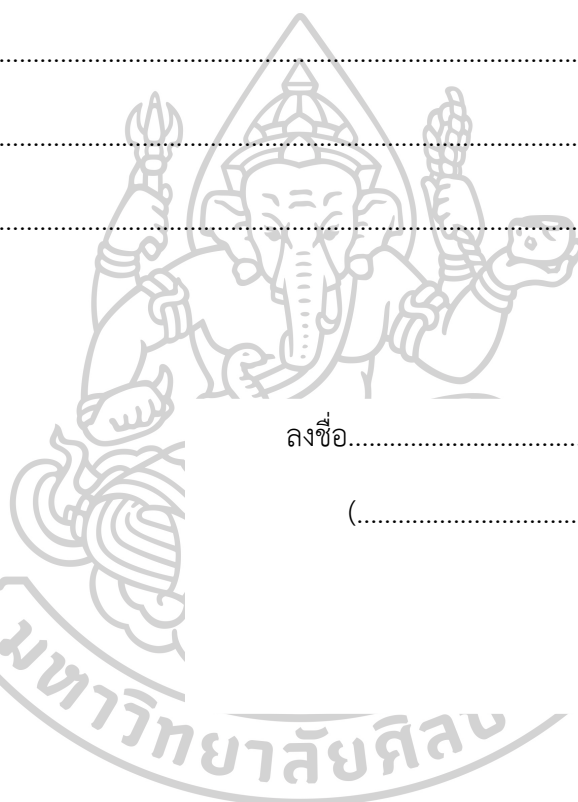
ข้อ	ประเด็น	การพิจารณา		ข้อเสนอแนะ
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
12	หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ปฏิบัติการออกแบบช่วยพัฒนา สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูได้			
13	หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ช่วย พัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูได้			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

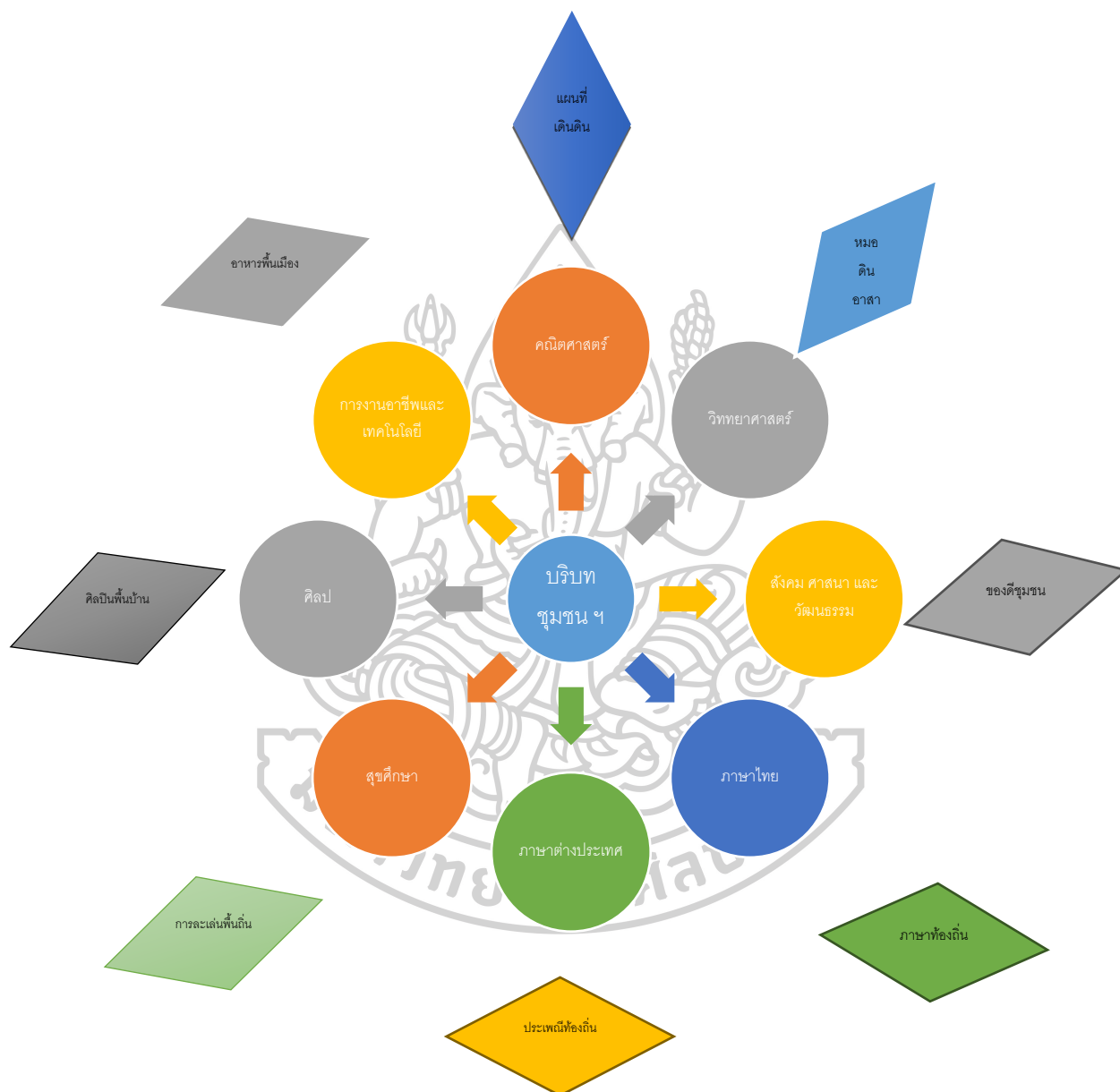
(.....)

ภาคผนวก ค

หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น
สำหรับครู

หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน
และวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ
นักศึกษาปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (กลุ่มหลักสูตรและการนิเทศ)
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู

1. หลักการและเหตุผล

หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครูเป็นหลักสูตรที่ถูกพัฒนาขึ้นจากกระบวนการของการพัฒนาหลักสูตรที่เป็นระบบ อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา (R&D) การพัฒนา หลักสูตร การออกแบบระบบการสอน สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ แนวคิดบริบทชุมชนและ วัฒนธรรมท้องถิ่น แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และแนวนโยบายด้านมาตรฐานการ การศึกษาแห่งชาติ แนวคิดการจัดการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (Thai Qualifications Framework for Higher Education : TQF) ว่าด้วยมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา ตรี สาขาครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ การศึกษาข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 และโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น พบว่า นักศึกษาครูจำเป็นต้องมีมาตรฐานด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพให้สอดคล้องกับบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น

โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น หรือครูคืนถิ่นเพื่อพัฒนาท้องถิ่น หรือเรียกแบบสั้นๆ ว่า ครูคืนถิ่น (Krulovehome) เป็นโครงการที่จัดทำขึ้นเพื่อผลิตครูระบบจำกัดรับ ด้วยการให้ ทุนการศึกษาและ/หรือประกันการมีงานทำโดยคัดเลือกผู้เรียนในพื้นที่ด้วยระบบกลางที่คัดเลือก พร้อมกันทั้งประเทศ ระหว่างศึกษามีการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ เมื่อสำเร็จ การศึกษาบรรจุเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งครูช่วยในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) หรือสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา (สอศ.) กรุงเทพมหานคร (กทม.) และสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ในพื้นที่ภูมิลำเนาของผู้เรียนเพื่อดึงดูดคนดี คนเก่ง เข้ามาศึกษาวิชาชีพครูด้วยหลักสูตรและ กระบวนการที่เน้นการปฏิบัติและการฝึกอบรมที่เข้มข้น และเมื่อสำเร็จการศึกษาเป็นครูที่มีความรู้ ความทางวิชาการ เชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และมีอุดมการณ์ในวิชาชีพครู ดังนั้นครูคืนถิ่นเมื่อสอบได้ จะต้องกลับไปทำงานในพื้นที่ภูมิลำเนาของตนเอง

การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู เป็นกระบวนการพัฒนาหลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยจัดทำขึ้นเป็นหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักศึกษาครูคืนถิ่น โดยกระบวนการพัฒนาหลักสูตร แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและการสำรวจความต้องการ ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบหลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 การนำหลักสูตรไปใช้ และขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลหลักสูตร โดยองค์ประกอบของหลักสูตรมี 7 องค์ประกอบ ดังนี้คือ 1) หลักการและเหตุผล 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) โครงสร้างหลักสูตร 4) สาระการเรียนรู้ 5) กิจกรรมการเรียนรู้ 6) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 7) การวัดและการประเมินผล

หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู มุ่งเน้นให้นักศึกษาครูคืนถิ่นคือ 1) มีความรู้ความเข้าใจในการบูรณาการเนื้อหาบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางได้ 2) สามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่นกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางได้ และ 3) สามารถจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางได้

2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

- 1) เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง
- 2) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง
- 3) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง

3. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ

- **ภาคทฤษฎี** มีหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้ระยะเวลาในการอบรมจำนวนเวลา 16 ชั่วโมง ดังตาราง

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	แผนการเรียนรู้	จุดประสงค์	เนื้อหาสาระ	เวลา/ชม.	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	บูรณาการ การเรียนรู้	1.1 การเรียนรู้ แบบบูรณาการ	1) ผู้เรียนมีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับการจัดการ เรียนรู้แบบบูรณาการ 2) ผู้เรียนสามารถ สังเคราะห์ มาตรฐานการ เรียนรู้ / ตัวชี้วัด / สมรรถนะสำคัญ เพื่อ กำหนดจุดประสงค์การ เรียนรู้ได้ 3) ผู้เรียนมีพฤติกรรม สนใจใฝ่เรียนรู้	1) ความสำคัญของการ จัดการเรียนรู้แบบบูรณา การ 2) จุดมุ่งหมายในการ จัดการเรียนรู้แบบบูรณา การ 3) ประโยชน์ของการ จัดการเรียนรู้แบบบูรณา การ 4) ขอบจำกัดของการ จัดการเรียนรู้แบบบูรณา การ 5) รูปแบบการบูรณาการ 6) สาระ การเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ 7) มาตรฐานและตัวชี้วัด	3	-
2	นำสู่ชุมชน	2.1 ภูมิสังคม บริบทชุมชนและ วัฒนธรรมท้องถิ่น 2.2 สสำรวจชุมชน	1) ผู้เรียนมีความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับ องค์ประกอบและบริบท ชุมชนของตน 2) สามารถสังเคราะห์ ขอบเขตเนื้อหาบริบท ชุมชนและวัฒนธรรม ท้องถิ่นของตนเองได้	1) ที่ตั้ง 2) ภูมิประเทศ 3) ทรัพยากร ธรรมชาติ 4) ประวัติชุมชน 5) แหล่งท่องเที่ยว 6) ภาษาถิ่น 7) อาหารพื้นเมือง	3	4

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	แผนการเรียนรู้	จุดประสงค์	เนื้อหาสาระ	เวลา/ชม. ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			3) สามารถสำรวจ/สืบค้น ข้อมูลบริบทชุมชนและ วัฒนธรรมท้องถิ่นได้ 4) สามารถสร้างเนื้อหา สาระการเรียนรู้จาก บริบทชุมชนและ วัฒนธรรมท้องถิ่นโดย บูรณาการกับวิชาอื่นได้	8) ภูมิปัญญาท้องถิ่น 9) ประเพณี 10) ของดีชุมชน		
3	ออกแบบ บูรณาการ	3.1 การออกแบบ การเรียนรู้บูรณา การ	1) ผู้เรียนมีความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับการ ออกแบบแผนการจัดการ เรียนรู้แบบบูรณาการ บริบทชุมชนและ วัฒนธรรมท้องถิ่น 2) ผู้เรียนสามารถ ออกแบบแผนการจัดการ เรียนรู้แบบบูรณาการ บริบทชุมชน และ วัฒนธรรมท้องถิ่นได้	1) การตั้งชื่อแผนการ จัดการเรียนรู้ 2. การเขียนจุดประสงค์ 3) การสร้างเนื้อหาสาระ 4) ชิ้นงาน/ภาระงาน 5) การออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ 6) การเลือกใช้สื่อการ เรียนรู้ 7) การวัดและประเมินผล	1.5	1.5
4	การจัดการ เรียนรู้	4.1 การจัดการ เรียนรู้แบบบูรณา การ	1) มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการบริบท ชุมชน และวัฒนธรรม ท้องถิ่น 2) สามารถจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการบริบท ชุมชน และวัฒนธรรม ท้องถิ่นได้	1) การจัดกิจกรรมการ เรียนรู้แบบบูรณาการ บริบทชุมชนและ วัฒนธรรมท้องถิ่น	1.5	1.5

- **ภาคปฏิบัติ** ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ ใช้ระยะเวลา 4 สัปดาห์ ดังตาราง

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	แผนการนิเทศ	จุดประสงค์	กิจกรรมการนิเทศ	เวลา
5	ปฏิบัติการออกแบบ	5.1 การปฏิบัติการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น	1) สามารถออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกับวิชาอื่นได้อย่างน้อย 3 วิชา	ส่งแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 3 แผนการเรียนรู้	1 สัปดาห์
6	ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้	6.1 การปฏิบัติการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น	1) สามารถจัดการเรียนรู้ตามแผนที่ออกแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ	จัดการเรียนรู้สัปดาห์ละครั้งให้ครบ 3 ครั้ง ๆ ละ 1 แผนการเรียนรู้	3 สัปดาห์

4. สารการเรียนรู้

สารการเรียนรู้ ประกอบด้วย 2 ส่วนใหญ่ คือ ส่วนที่ 1 เป็นเนื้อหาสาระเกี่ยวกับภูมิสังคม บริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่วนที่ 2 เป็นเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

ส่วนที่ 1 ภูมิสังคม บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีสารการเรียนรู้ ดังนี้คือ ความหมาย ลักษณะ องค์ประกอบ ประเภทของชุมชน การศึกษาชุมชน ได้แก่ 1. ที่ตั้ง 2. ภูมิประเทศ 3. ทรัพยากรธรรมชาติ 4. ประวัติชุมชน 5. แหล่งท่องเที่ยว 6. ภาษาถิ่น 7. อาหารพื้นเมือง 8. ภูมิปัญญาท้องถิ่น 9. ประเพณี 10. ของดีชุมชน

1. ที่ตั้งชุมชน หมายถึง ที่ตั้งถิ่นฐานของชุมชน ตัวอย่างเช่น โรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม เลขที่ 16 ถนนเลียบบคลองพิทยาลงกรณ์ แขวงบางขุนเทียน เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร 10150

ที่ตั้ง แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่

1) ที่ตั้งทางรัฐศาสตร์

ที่ตั้งทางรัฐศาสตร์ หรือที่ตั้งสัมพัทธ์ (Relative location) คือ ที่ตั้งที่ระบุด้วยสถานที่ใกล้เคียง เช่น โรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม ตั้งอยู่ใกล้พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน

2) ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์

ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ หรือที่ตั้งสัมบูรณ์ (Absolute location) คือ ที่ตั้งที่ระบุด้วยละติจูดและลองจิจูดของโลก เช่น โรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม มีที่ตั้งสัมบูรณ์ คือ 13.530252636103762°N, 100.41851139607591°E เป็นต้น

2. ภูมิประเทศ หมายถึง ลักษณะทางกายภาพ และทางธรรมชาติของแผ่นดิน รวมไปถึงความสูงต่ำของผิวโลก ทะเลสาบ ภูเขา หนอง และเมืองต่าง ๆ (ราชบัณฑิตยสภา, ออนไลน์)

ภูมิประเทศบนพื้นผิวดิน (ภูมิศาสตร์กายภาพ, 2557, น.30-32) แบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ

- 1) ที่ราบ
- 2) ที่ราบสูง
- 3) ภูเขา
- 4) แม่น้ำ
- 5) ชายฝั่ง

3. ทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง ทรัพยากรอันเกิดขึ้นเองหรือมีอยู่ตามธรรมชาติ (ราชบัณฑิตยสภา, ออนไลน์) หรือสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ ทะเล คลอง ทะเลสาบ เกาะ อ่าว แหลม ภูเขา น้ำตก ป่าไม้ ฯลฯ

4. ประวัติชุมชน หมายถึง เรื่องราวว่าด้วยความเป็นไปได้ของชุมชน

5. แหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ น้ำตก ภูเขา เกาะ ถ้ำ ทะเล ฯลฯ

6. ภาษาถิ่น ได้แก่ ภาษาถิ่นเหนือ ภาษาถิ่นอีสาน หรือภาษาถิ่นใต้

7. อาหารพื้นเมือง ได้แก่ อาหารเหนือ เช่น น้ำพริกอ่อง ขนมน้ำเจี้ยว เป็นต้น อาหารอีสาน เช่น ส้มตำ ลาบ น้ำตก เป็นต้น อาหารใต้ เช่น แกงไตปลา แกงเหลือง ผัดสะตอ เป็นต้น

8. ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ความรู้ความสามารถของคนในท้องถิ่น เช่น ความสามารถในการประดิษฐ์ยอเพื่อหาปลาของคนภาคกลาง เป็นต้น

9. ประเพณี หมายถึง สิ่งที่ยึดถือประเพณีปฏิบัติสืบ ๆ กันมาจนเป็นแบบแผน ขนบธรรมเนียม หรือจารีตประเพณี เช่น ประเพณีแห่นางแมว

10. ของดีชุมชน หมายถึง สิ่งที่เป็นของดีของชุมชน เช่น อาหาร สิ่งประดิษฐ์ การละเล่น อาวุธ ฯลฯ

ส่วนที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีสาระการเรียนรู้ ดังนี้คือ 1. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ 3. การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ 4. สื่อและเทคโนโลยี 5. การวัดและประเมินผล

1. การออกแบบการจัดการเรียนรู้

การออกแบบการเรียนการสอน คือ กระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ที่นำมาใช้ สำหรับการแก้ปัญหาการเรียน การสอนโดยใช้หลักการเรียนรู้ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ คือเพื่อพัฒนา ผู้เรียน

2. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล บันทึกผล หลังสอน

3. การจัดการเรียนรู้ออนไลน์

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีขั้นตอนดังนี้คือ

ขั้นที่ 1 เข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้

ขั้นที่ 3 นำสู่เนื้อหา

ขั้นที่ 4 นำพาปฏิบัติ

ขั้นที่ 5 วัดและประเมิน

4. สื่อและเทคโนโลยี

สื่อการสอน (Instructional Media) หมายถึง การนำสื่อมาใช้ในการเรียนการสอน โดยตรง ซึ่งหมายถึงการนำวัสดุ เครื่องมือและวิธีการมาเป็นสะพานเชื่อมโยงความรู้ เนื้อหาไปยัง ผู้เรียนได้ เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจสิ่งที่ถ่ายทอดซึ่งกันและกัน ได้ผลตามจุดมุ่งหมาย สื่อชนิดใดก็ได้

ตามไม่ว่าจะเป็นเทปบันทึก เสียง สไลด์วิทยุโทรทัศน์ วีดิทัศน์ แผนภูมิ ภาพนิ่ง ซึ่งบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียน การสอน

5. การวัดและประเมินผล

การวัดผลและการประเมินผลมีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ การวัดผลจะทำให้ได้ตัวเลข ปริมาณ หรือรายละเอียดของคุณลักษณะหรือพฤติกรรมของบุคคล จากนั้นจะนำเอาผลการวัดนี้ไปพิจารณาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อตัดสิน หรือลงสรุปเกี่ยวกับสิ่งนั้น ซึ่งเรียกว่าการประเมินผล

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ลักษณะของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้สำหรับหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น มีดังนี้คือ

1) การบรรยาย (Lecture Method)

การบรรยาย คือ วิธีการที่ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้บรรยาย อธิบายสาระการเรียนรู้ให้ผู้เรียนฟังเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ โดยมีสื่อการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น สื่อการสอนที่ใช้ประกอบการบรรยาย คือ Power Point

2) การอภิปราย (Discussion Method)

การอภิปราย คือ วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการพูดคุยระหว่างผู้สอนและผู้เรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ และทรศนะเกี่ยวกับลักษณะของบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น

3) การนำเสนอ (Presentation Method)

การนำเสนอ คือ วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการถ่ายทอดสาระการเรียนรู้ เกี่ยวกับบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมของชุมชนของนักศึกษาแล้วนำมาเสนอให้เพื่อนได้รับทราบข้อมูล

4) กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning)

การเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบลักษณะแบบกลุ่ม มีสมาชิกในทีมที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ช่วยเหลือกันและกัน เพื่อให้การเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์

5) กรณีศึกษา (Case study)

กรณีศึกษา คือ วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการนำตัวอย่างนำมาศึกษา เรียนรู้ร่วมกัน

6) การลงมือปฏิบัติ (Practice)

การลงมือปฏิบัติ คือ วิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เป็นการสอนผสมผสานระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ

7) การฝึกภาคสนาม (field trip)

การฝึกภาคสนาม คือ กระบวนการที่ ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวางแผน แนะนำเดินทางไปศึกษาเรียนรู้สถานที่อันเป็นแหล่งความรู้ในเรื่องนั้นๆซึ่งอยู่นอกสถานที่เรียนกันอยู่ปกติ

6. สื่อและแหล่งเรียนรู้

- สื่อเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 1) เอกสารประกอบการบรรยาย
- 2) สื่อการนำเสนอการบรรยายด้วย Power Point
- 3) แผนที่, Google Earth
- 4) รูปภาพ
- 5) สื่อดิจิทัล เช่น Youtube, Facebook, Google
- 6) ใบงาน ประกอบด้วย

ใบงานที่ 1.1 บันทึกความถนัดในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นกับวิชา

ใบงานที่ 1.2 ตารางสังเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้/สมรรถนะนำคัญ

ใบงานที่ 2.1 ตารางสังเคราะห์ขอบเขตเนื้อหาบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

ใบงานที่ 2.2 แผนที่เดินดิน

ใบงานที่ 3.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

ใบงานที่ 4.1 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

- แหล่งเรียนรู้ ได้แก่ แหล่งชุมชน แหล่งท่องเที่ยว ศาสนสถาน ผู้นำชุมชน ประชาชนชาวบ้าน

6. การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล ใช้เครื่องมือประเมินและมีเกณฑ์ประเมิน ดังนี้คือ

ภาคทฤษฎี ประกอบด้วย

1) **แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ**เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ (multiple choice) 4 ตัวเลือก คือ ก ข ค และ ง มีทั้งหมด 30 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 5 แผนการเรียนรู้ ละ 6 ข้อ โดยให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้คือ

ตอบถูก 27-30 ข้อ	อยู่ในเกณฑ์ระดับ	ดีมาก
ตอบถูก 23-26 ข้อ	อยู่ในเกณฑ์ระดับ	ดี
ตอบถูก 19-22 ข้อ	อยู่ในเกณฑ์ระดับ	ปานกลาง
ตอบถูก 15-18 ข้อ	อยู่ในเกณฑ์ระดับ	พอใช้
ตอบถูกต่ำกว่า 15 ข้อ	อยู่ในเกณฑ์ระดับ	ไม่ผ่านเกณฑ์

2) **แบบประเมินการนำเสนอผลงาน** เป็นแบบเลือกกระดของการประเมิน 4 ระดับ

โดยมีเกณฑ์การประเมินแบบรูบริกส์ ดังนี้คือ

หัวข้อการประเมิน	คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1 เนื้อหาหรือข้อมูลที่นำเสนอ	☐ ถูกต้องครบถ้วน และมี ความทันสมัย	☐ ถูกต้องครบถ้วน แต่ไม่ ทันสมัย	☐ ถูกต้องแต่ไม่ ครบถ้วน /ไม่ทันสมัย	☐ ไม่ถูกต้อง ไม่ ครบถ้วน ไม่ว่าจะกรณี ใด ๆ
2. รูปแบบการนำเสนอ งาน (การบรรยาย Role play เกมส์ ละคร ฯลฯ)	☐ เนื้อหา มี ความคิดสร้างสรรค์ และมีความน่าสนใจ	☐ เนื้อหา มี ความคิด สร้างสรรค์ แต่ไม่ น่าสนใจ	☐ เนื้อหา แต่ไม่มี ความคิดสร้างสรรค์ และน่าสนใจ/ไม่ น่าสนใจ	☐ และเนื้อหา ไม่ สร้างสรรค์ และไม่ น่าสนใจ
3. การใช้สื่อในการ	☐ มีความชัดเจน	☐ มีความชัดเจน	☐ ไม่ชัดเจน แต่	☐ ไม่ชัดเจน ไม่มี

หัวข้อการประเมิน	คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
นำเสนอ (PowerPoint คลิป วิดีโอ แผ่นพับ โปสเตอร์ ฯลฯ)	อ้างอิงจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ	อ้างอิงจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ	อ้างอิงจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ/ไม่น่าเชื่อถือ	การอ้างอิงแหล่งข้อมูล
4. การสื่อสาร	☐ พูดชัดเจน สบตาผู้ฟัง กระตุ้นให้ผู้ฟังมีส่วนร่วม	☐ พูดชัดเจน สบตาผู้ฟัง ขาดการกระตุ้นให้ผู้ฟังมีส่วนร่วม	☐ พูดชัดเจน ไม่สบตาผู้ฟัง ขาดการกระตุ้นให้ผู้ฟังมีส่วนร่วม	☐ พูดไม่ชัดเจน ไม่สบตาผู้ฟัง ขาดการกระตุ้นให้ผู้ฟังมีส่วนร่วม
5. การสรุป	☐ สรุปครบถ้วน และมีการเสนอแนะข้อมูลที่เป็นประโยชน์	☐ สรุปครบถ้วน แต่ขาดการเสนอแนะข้อมูลที่เป็นประโยชน์	☐ สรุปไม่ครบถ้วน และ/หรือไม่มีข้อเสนอแนะ	☐ ไม่มีการสรุป ไม่มีข้อเสนอแนะ
รวม 5 ข้อ 20 คะแนน				

โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้คือ

ได้คะแนนมากกว่าร้อยละ	80	หมายถึง	ดีมาก
ได้คะแนนร้อยละ	70 - 79	หมายถึง	ดี
ได้คะแนนร้อยละ	60 - 69	หมายถึง	พอใช้
ได้คะแนนต่ำกว่า ร้อยละ	60	หมายถึง	ปรับปรุง

3) แบบประเมินใบงาน เป็นการประเมิน 4 ด้านๆ ละ 5 คะแนน รวม 20 คะแนน ประกอบด้วยคุณภาพของงาน ข้อมูลครบถ้วน ความคิดสร้างสรรค์ ความเรียบร้อยสวยงาม

กลุ่มที่	คุณภาพของงาน	ข้อมูลครบถ้วน	ความคิดสร้างสรรค์	ความเรียบร้อยสวยงาม	รวม
	5	5	5	5	20
1					
2					
3					

โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้คือ

ได้คะแนนมากกว่าร้อยละ	80	หมายถึง	ดีมาก
-----------------------	----	---------	-------

ได้คะแนนร้อยละ	70 - 79	หมายถึง	ดี
ได้คะแนนร้อยละ	60 - 69	หมายถึง	พอใช้
ได้คะแนนต่ำกว่า ร้อยละ	60	หมายถึง	ปรับปรุง

4) แบบสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม เป็นการประเมินคะแนน 5 ด้านๆ ละ 4 คะแนน รวม 20 คะแนน ประกอบด้วย การแสดงความคิดเห็น การรับฟังผู้อื่น ความรับผิดชอบ ความมีน้ำใจ และการตรงต่อเวลา

กลุ่มที่	การแสดงความคิดเห็น				การรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น				ความรับผิดชอบ				ความมีน้ำใจ				การตรงต่อเวลา				รวม
	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
1																					20
2																					
3																					

โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้คือ

มากกว่าร้อยละ 80	หมายความว่า	ดีมาก
ร้อยละ 70 - 79	หมายความว่า	ดี
ร้อยละ 60 - 69	หมายความว่า	พอใช้
น้อยกว่าร้อยละ 60	หมายความว่า	ควรปรับปรุง

ภาคปฏิบัติ ประกอบด้วย

1) แบบประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น ประกอบด้วยรายการประเมิน 6 ด้าน ด้านละ 5 ข้อ รวมเป็น 30 ข้อ/คะแนน ได้แก่ ด้านองค์ประกอบ ด้านจุดประสงค์ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล

โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้คือ

มากกว่าร้อยละ 80	หมายความว่า	ดีมาก
ร้อยละ 70 - 79	หมายความว่า	ดี
ร้อยละ 60 - 69	หมายความว่า	พอใช้
น้อยกว่าร้อยละ 60	หมายความว่า	ควรปรับปรุง

2) แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น ประกอบด้วยรายการประเมินเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ได้แก่ การนำเข้าสู่บทเรียน การดำเนินการจัดการเรียนรู้ การสรุป การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ บรรยากาศในชั้นเรียน การควบคุมชั้นเรียน บุคลิกภาพ

โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้คือ

4.50 – 5.00	หมายความว่า	ดีมาก
3.50 – 4.49	หมายความว่า	ดี
2.50 – 3.49	หมายความว่า	ปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายความว่า	พอใช้
1.00 – 1.49	หมายความว่า	ไม่ผ่านเกณฑ์

7. วิทยากร

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	คุณสมบัติวิทยากร
1	บูรณาการการเรียนรู้	1. วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ด้านสังคมศึกษา สังคมวิทยา ภูมิศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้อง 2. มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี
2	นำสู่ชุมชน	1. วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ด้านสังคมศึกษา สังคมวิทยา ภูมิศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้อง 2. มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี 3. ปราชญ์ชุมชน
3	ออกแบบบูรณาการ	1. วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ด้านหลักสูตรและการสอน หรือการจัดการเรียนรู้ 2. มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี
4	การจัดการเรียนรู้	1. วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ด้านหลักสูตรและการสอน หรือด้านการจัดการเรียนรู้ 2. มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี

ตารางอบรม

หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู เป็นดังนี้

- **ภาคทฤษฎี** มีหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ ใช้ระยะเวลา 16 ชั่วโมง ดังตาราง

วันที่	หน่วยการเรียนรู้ที่	แผนการเรียนรู้ที่	เวลา	กิจกรรม
1		พิธีเปิด	08:00 – 09:00	- ลงทะเบียน - ทดสอบความรู้ก่อนฝึกอบรม

	1	1.1 การจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการ	09.00 – 12:00	ฝึกอบรม
	พัก			
	2	2.1 ภูมิสังคม บริบท ชุมชนและวัฒนธรรม ท้องถิ่น	13:00 – 16:00	ฝึกอบรม
2	2	2.2 สัมภาษณ์ชุมชน	08:00 – 12:00	ภาคสนาม
3	3	3.1 การออกแบบการ เรียนรู้บูรณาการ	09.00 – 12.00	- ฝึกอบรมภาคทฤษฎี - ฝึกอบรมภาคปฏิบัติ
	พัก			
	4	4.1 การจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการ	13:00 – 16:00	- ฝึกอบรมภาคทฤษฎี - ฝึกอบรมภาคปฏิบัติ
	พิธีปิด		16.00	ทดสอบหลังเรียน

- ภาคปฏิบัติ มีหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ ใช้ระยะเวลา ใช้ระยะเวลา 4 สัปดาห์ ดังตาราง

ครั้งที่	เวลา	กิจกรรม
1	สัปดาห์ที่ 1	ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผน
2	สัปดาห์ที่ 2	นิเทศการจัดการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1
3	สัปดาห์ที่ 3	นิเทศการจัดการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2
4	สัปดาห์ที่ 4	นิเทศการจัดการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

บูรณาการการเรียนรู้

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

1.1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

1.2 ผู้เรียนสามารถสังเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด / สมรรถนะสำคัญ เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ได้

1.3 ผู้เรียนมีพฤติกรรมสนใจใฝ่เรียนรู้

2. เนื้อหา/สาระการเรียนรู้

1) ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

2) จุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

3) ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

4) ขอบจำกัดของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

5) รูปแบบการบูรณาการ

6) สาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

7) มาตรฐานและตัวชี้วัด

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 เข้าสู่บทเรียน

1. ชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้

2. แบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็น 3 กลุ่มๆ ละ 5 คนเลือกหัวหน้าและเลขานุการเพื่อทำหน้าที่ประสานงานและบันทึกข้อสรุปการเรียนรู้

3. นักเรียนแนะนำตนเองโดยบอกวิชาเอกที่เรียนและความถนัดในการจัดการเรียนรู้ว่าเป็นวิชาใด

ขั้นที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. ให้แต่ละกลุ่มวิพากษ์การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เหมาะสมกับการจัดการการเรียนรู้ว่าเหมาะสมกับวิชาใด
2. จัดทำบันทึกความถนัดในการจัดการเรียนรู้วิเคราะห์ความเหมาะสมให้ตรงกับเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนโดยจัดทำกลุ่มละ 1 ใบงาน ใบงานที่ 1.1 บันทึกความถนัดในการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นกับวิชา.....

ขั้นที่ 3 นำสู่เนื้อหา

1. วิทยากรให้ความรู้กับผู้เรียน
2. ผู้เรียนศึกษาเอกสารประกอบการบรรยายหน่วยที่ 1 การบูรณาการการเรียนรู้

ขั้นที่ 4 นำพาปฏิบัติ

1. ฝึกสังเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด / สมรรถนะสำคัญ เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
2. จัดทำใบงานที่ 1.2 ตารางสังเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด / สมรรถนะสำคัญ
3. ให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มนำเสนอใบงาน

ขั้นที่ 5 วัดและประเมิน

1. ให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานโดยส่งตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกนำเสนอผลงาน
2. ให้นักเรียนทุกคนลงคะแนนเสียงเลือก โดยใช้ application google form vote ให้กลุ่มผู้ชนะที่ 1
3. ให้แต่ละกลุ่มเปลี่ยนกันตรวจใบงานและให้คะแนน
4. ครูคอยสังเกตพฤติกรรมการทำงานของแต่ละกลุ่ม

4. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู
2. สื่อ Power Point หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การเรียนรู้แบบบูรณาการ
3. ใบงานที่ 1.1 บันทึกความถนัดในการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นกับวิชา.....

4. ใบงานที่ 1.2 ตารางสังเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด / สมรรถนะสำคัญ
5. หลักสูตรแกนกลาง
6. มาตรฐานและตัวชี้วัดทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

5. การวัดและประเมินผล

5.1 วิธีกร

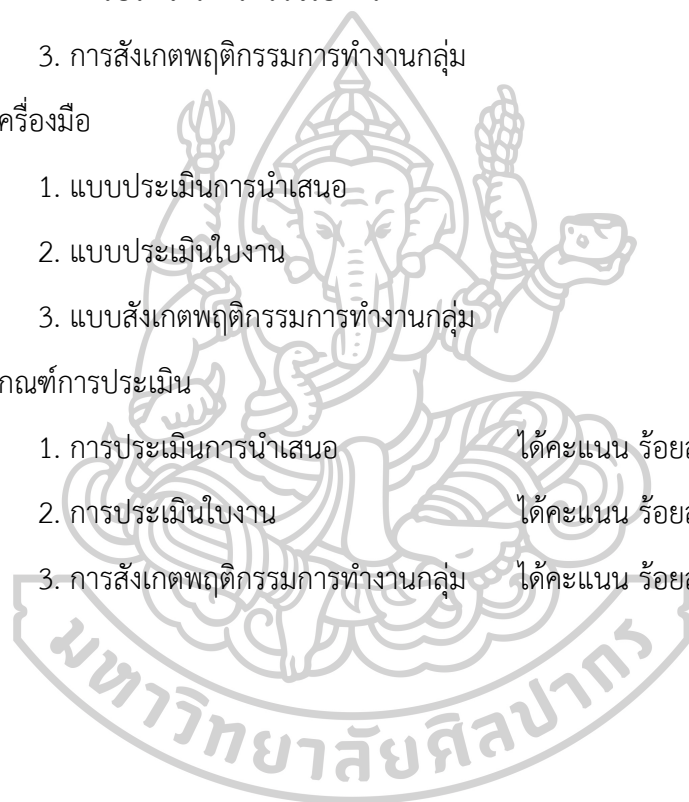
1. การประเมินการนำเสนอ
2. การประเมินการตรวจใบงาน
3. การสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

5.2 เครื่องมือ

1. แบบประเมินการนำเสนอ
2. แบบประเมินใบงาน
3. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

5.3 เกณฑ์การประเมิน

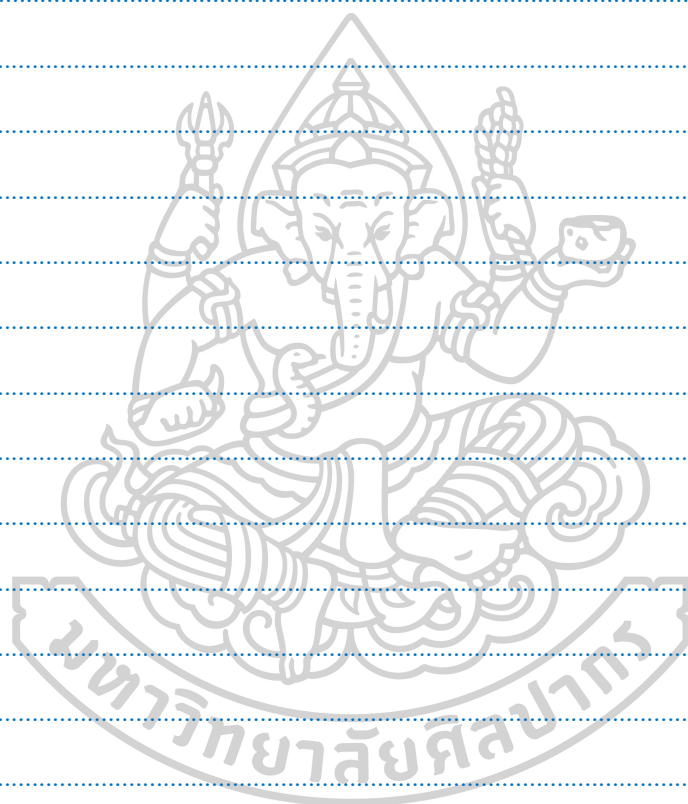
1. การประเมินการนำเสนอ ได้คะแนน ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2. การประเมินใบงาน ได้คะแนน ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
3. การสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ได้คะแนน ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

ใบงานที่ 1.1 บันทึกความถนัดในการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและ
วัฒนธรรมท้องถิ่นกับวิชา.....

1. วิชาเอก.....
2. มีความถนัดในการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้.....
3. ต้องการการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นกับวิชา
.....

เพราะ.....

ใบงานที่ 1.2 ตารางสังเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้/สมรรถนะ

สำคัญ

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

มาตรฐาน ง ๑. ๑ เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะ การจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม เพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	บริบทชุมชน (ของดีชุมชน)	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้
ม.3	1. อภิปรายขั้นตอนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ 2. ใช้ทักษะในการทำงานร่วมกันอย่างมีคุณธรรม 3. อภิปรายการทำงานโดยใช้ทักษะการจัดการเพื่อประหยัดพลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> • ขั้นตอนการทำงาน เช่น <ul style="list-style-type: none"> - การซัก ตาก พับ เก็บเสื้อผ้า ที่ต้องการ การดูแลอย่างประณีต - การสร้างชิ้นงาน หรือผลงาน • การทำงานร่วมกัน เช่น <ul style="list-style-type: none"> - การเตรียม ประกอบอาหารประเภทสำหรับ - การประดิษฐ์บรรจุภัณฑ์จากวัสดุธรรมชาติ • การจัดการ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ธุรกิจประเภทต่าง ๆ - การขยายพันธุ์พืช - การติดตั้ง / ประกอบผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในบ้าน 		

1. แผนการเรียนรู้ เรื่อง.....

* ตั้งชื่อแผนการเรียนรู้การเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นกับวิชาใดวิชาหนึ่งที่คุณเรียนสนใจและสามารถจัดการเรียนรู้ได้จริง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

K

P

A

* เขียนวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมตามจุดประสงค์การเรียนรู้

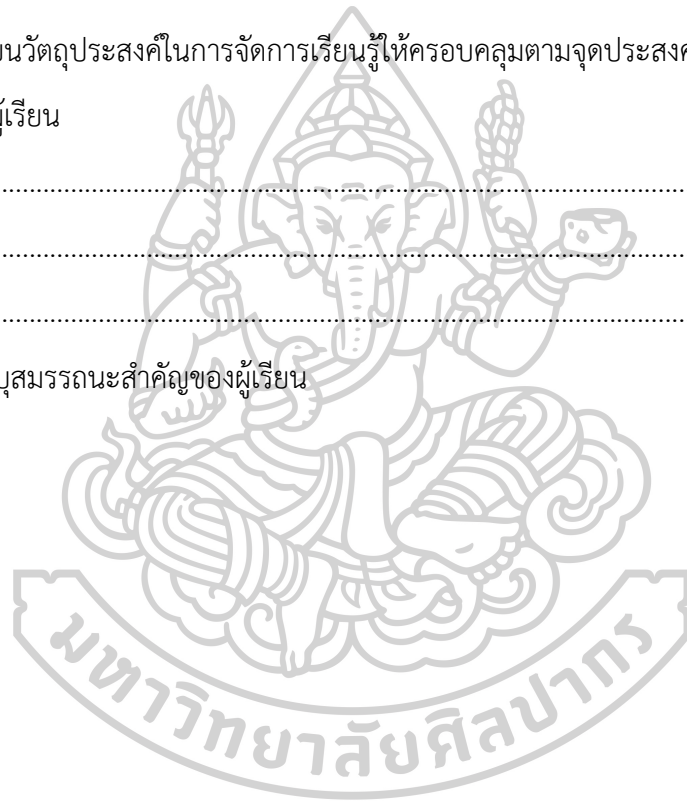
3. สมรรถนะผู้เรียน

1.

2.

3.

* ระบุสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

ชื่อนักศึกษา..... รหัสประจำตัว.....

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนประเมินการนำเสนอผลงานของตัวเองแทนกลุ่มที่นำเสนอโดย ลงในช่องคะแนน

ตามเกณฑ์การประเมิน

หัวข้อการประเมิน	คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1 เนื้อหาหรือข้อมูลที่นำเสนอ	☐ ถูกต้องครบถ้วน และมีความทันสมัย	☐ ถูกต้องครบถ้วน แต่ไม่ทันสมัย	☐ ถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน /ไม่ทันสมัย	☐ ไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ
2. รูปแบบการนำเสนอ (การบรรยาย Role play เกมส์ ละคร ฯลฯ)	☐ เนื้อหา มีความคิดสร้างสรรค์ และมีความน่าสนใจ	☐ เนื้อหา มีความคิดสร้างสรรค์ แต่ไม่น่าสนใจ	☐ เนื้อหา แต่ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ และน่าสนใจ/ไม่น่าสนใจ	☐ และเนื้อหา ไม่สร้างสรรค์ และไม่น่าสนใจ
3. การใช้สื่อในการนำเสนอ (PowerPoint คลิป วิดีโอ แผ่นพับ โปสเตอร์ ฯลฯ)	☐ มีความชัดเจน อ้างอิงจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ	☐ มีความชัดเจน อ้างอิงจากแหล่งข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือ	☐ ไม่ชัดเจน แต่อ้างอิงจากแหล่งข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือ/ไม่น่าเชื่อถือ	☐ ไม่ชัดเจน 'ไม่มี' การอ้างอิงแหล่งข้อมูล
4. การสื่อสาร	☐ พูดชัดเจน สบตาผู้ฟัง กระตุ้นให้ผู้ฟังมีส่วนร่วม	☐ พูดชัดเจน สบตาผู้ฟัง ขาดการกระตุ้นให้ผู้ฟังมีส่วนร่วม	☐ พูดชัดเจน ไม่สบตาผู้ฟัง ขาดการกระตุ้นให้ผู้ฟังมีส่วนร่วม	☐ พูดไม่ชัดเจน ไม่สบตาผู้ฟัง ขาดการกระตุ้นให้ผู้ฟังมีส่วนร่วม
5. การสรุป	☐ สรุปครบถ้วน และมีการเสนอแนะข้อมูลที่เป็นประโยชน์	☐ สรุปครบถ้วน แต่ขาดการเสนอแนะข้อมูลที่เป็นประโยชน์	☐ สรุปไม่ครบถ้วน และ/หรือไม่มีข้อเสนอแนะ	☐ ไม่มีสรุป ไม่มีข้อเสนอแนะ
รวม 5 ข้อ 20 คะแนน				

ข้อเสนอแนะ

.....

ชื่อผู้ประเมิน.....

วัน/เดือน/ปี.....

โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้คือ

ได้คะแนนมากกว่าร้อยละ	80	หมายถึง	ดีมาก
ได้คะแนนร้อยละ	70 - 79	หมายถึง	ดี
ได้คะแนนร้อยละ	60 - 69	หมายถึง	พอใช้
ได้คะแนนต่ำกว่า ร้อยละ	60	หมายถึง	ปรับปรุง

แบบประเมินใบงาน

คำชี้แจง ให้ประเมินใบงานของกลุ่มที่นำเสนอโดยเขียนคะแนนลงในช่องคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน

ประเด็น กลุ่มที่	คุณภาพของ งาน	ข้อมูลครบถ้วน	ความคิด สร้างสรรค์	ความเรียบร้อย สวยงาม	รวม
	5	5	5	5	20
1					
2					
3					

ผู้ประเมิน ครูผู้สอน ตนเอง เพื่อน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้คือ

17-20 คะแนน	อยู่ในเกณฑ์ระดับ	ดีมาก
13-16 คะแนน	อยู่ในเกณฑ์ระดับ	ดี
9-12 คะแนน	อยู่ในเกณฑ์ระดับ	ปานกลาง
ต่ำกว่า 9 คะแนน	อยู่ในเกณฑ์ระดับ	พอใช้

แบบสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ประเมินพฤติกรรมการทำงานปฏิบัติงานกลุ่มที่เขียนคะแนนลงในช่องคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน

ประเด็น / กลุ่มที่	การแสดงความคิดเห็น			การรับฟังผู้อื่น			ความรับผิดชอบ			ความมีน้ำใจ			การตรงต่อเวลา			รวม	
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		
1																	
2																	
3																	

ผู้ประเมิน

ครูผู้สอน ตนเอง เพื่อน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้คือ

12 - 15 คะแนน	อยู่ในเกณฑ์ระดับ	ดีมาก
8 - 11 คะแนน	อยู่ในเกณฑ์ระดับ	ดี
4 - 10 คะแนน	อยู่ในเกณฑ์ระดับ	พอใช้
0 - 4 คะแนน	อยู่ในเกณฑ์ระดับ	ต้องปรับปรุง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

นำสู่ชุมชน

แผนการเรียนรู้ที่ 2.1 ภูมิสังคม บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

เวลา 3 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบและบริบทชุมชนของตน
- 2) สามารถสังเคราะห์ขอบเขตเนื้อหาบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเองได้
- 3) สามารถสำรวจ/สืบค้นข้อมูลบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นได้
- 4) สามารถสร้างเนื้อหาสาระการเรียนรู้จากบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยบูรณาการกับวิชาอื่นได้

2. เนื้อหา/สาระการเรียนรู้

เนื้อหา/สาระการเรียนรู้ของบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ประกอบด้วย

- 1) ที่ตั้ง
- 2) ภูมิประเทศ
- 3) ทรัพยากรธรรมชาติ
- 4) ประวัติชุมชน
- 5) แหล่งท่องเที่ยว
- 6) ภาษาถิ่น
- 7) อาหารพื้นเมือง
- 8) ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 9) ประเพณี
- 10) ของดีชุมชน

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 เข้าสู่บทเรียน

1. ชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้
2. แบ่งกลุ่มผู้เรียนตามหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 แผนการเรียนรู้ที่ 1.1 เป็น 3 กลุ่มๆ ละ

5 คน

3. ผู้สอนเปิดคลิปวิดีโอ “ชุมชนโรงเรียนพนัสพิทยาคาร”

ขั้นที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. ผู้สอนตั้งคำถามเพื่อเปิดประเด็นความสนใจ ดังต่อไปนี้ เช่น
 - 1) ในขอบเขตของเนื้อหาบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น กรณีศึกษา “ชุมชนโรงเรียนพนัสพิทยาคาร” ควรใช้ประเด็นใดในการบูรณาการเรียนรู้อย่างไร
 - 2) กลุ่มสาระการเรียนรู้ใดที่สามารถบูรณาการเรียนรู้อย่างไรกับบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้
 - 3) คุณลักษณะใดที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเมื่อผ่านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น
2. ให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารประกอบการบรรยายหน่วยที่ 2 นำสู่ชุมชน
3. ผู้เรียนร่วมกันตั้งประเด็นในการเลือกหัวข้อในการสืบค้นข้อมูลว่าสนใจในประเด็นใด
4. ร่วมกันอภิปรายในกลุ่มว่าในประเด็นที่เลือกเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ใด จัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนระดับชั้นใด

ขั้นที่ 3 นำสู่เนื้อหา

1. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเนื้อหาสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับที่ตั้ง ที่ตั้งทางรัฐศาสตร์ และภูมินาม
2. ผู้สอนระบุตำแหน่งที่ตั้งของชุมชน พร้อมลงตำแหน่งบน Google Map บรรยายความหมายและประเภทของที่ตั้ง และตั้งประเด็นคำถามว่า ที่ตั้งส่งผลต่อบริบทชุมชนในเรื่องใดบ้าง
3. ผู้สอนฟังคำตอบ หลังจากนั้นบรรยายรายละเอียดของที่ตั้งที่มีความสำคัญต่อลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยว ภาษาถิ่น อาหารพื้นเมือง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณี
4. ผู้สอนให้ตัวแทนผู้เรียนแต่ละกลุ่มแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบริบทชุมชนที่เห็น
5. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในส่วนที่เหลือ ได้แก่ ลักษณะภูมิประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติชุมชน แหล่งท่องเที่ยว ภาษาถิ่น อาหารพื้นเมือง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณี และของดีชุมชน
6. ผู้สอนนำเสนอขอบเขตเนื้อหาบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น กรณีศึกษาชุมชนบางกระดี แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

ขั้นที่ 4 นำพาปฏิบัติ

1. ให้แต่ละกลุ่มเลือกชุมชนที่สนใจเพื่อสังเคราะห์เนื้อหา/สาระในประเด็นของบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นกับการบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ในบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง โดยฝึกจากใบงานที่ 2.1 ตารางสังเคราะห์บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อนำเสนอผลงาน ให้เวลา 30 นาทีสำหรับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของกลุ่ม
2. ให้ผู้เรียนนำเสนอเนื้อหา/สาระในประเด็นของบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นกับการบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ในบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง
3. ผู้สอนเพิ่มเติมรายละเอียดของบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นในประเด็นที่ผู้เรียนนำเสนอขาดหายไป

ขั้นที่ 5 วัดและประเมิน

1. ให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานโดยส่งตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกนำเสนอผลงาน
2. ครูเปลี่ยนกันตรวจใบงานและให้คะแนน

4. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- 4.1 หลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับนักศึกษาครู
- 4.1 เอกสารประกอบการบรรยาย Power Point หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 นำสู่ชุมชน
- 4.3 แผนที่ประเทศไทย Google Map
- 4.4 คลิปวิดีโอชุมชนโรงเรียนพนัสพิทยาคาร
- 4.5 ใบงานที่ 2.1 ตารางสังเคราะห์ขอบเขตของเนื้อหาบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

5. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- 5.1 ใบงานที่ 2.1 ตารางสังเคราะห์ขอบเขตของเนื้อหาบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. การนำเสนอผลงาน	1. แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ได้คะแนน ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2. การประเมินใบงาน	2. แบบประเมินใบงาน	ได้คะแนน ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

ใบงานที่ 2.1 ตารางสังเคราะห์บริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

คำชี้แจง : ให้นักศึกษาหาคำประกอบบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชนและสร้างเนื้อหาแบบบูรณาการให้สอดคล้องกับวิชาที่ตนเองสนใจที่จะสร้างแผนการเรียนรู้

ประเด็น	รายละเอียดองค์ประกอบ	เนื้อหา/สาระ	จุดประสงค์การเรียนรู้	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
1. ชื่อชุมชน					
2. ที่ตั้ง					
3. ลักษณะภูมิประเทศ					
4. ทรัพยากรธรรมชาติ					
5. ประวัติชุมชน					
6. แหล่งท่องเที่ยว					
7. ภาษาถิ่น					
8. อาหารพื้นเมือง					
9. ภูมิปัญญาท้องถิ่น					
10. ประเพณี					
11. ของดีชุมชน					

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

ชื่อนักศึกษา..... รหัสประจำตัว.....

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนประเมินการนำเสนอผลงานของตัวเองแทนกลุ่มที่นำเสนอโดย ลงในช่องคะแนน

ตามเกณฑ์การประเมิน

หัวข้อการประเมิน	คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1 เนื้อหาหรือข้อมูลที่นำเสนอ	☐ ถูกต้อง ครบถ้วน และมีความทันสมัย	☐ ถูกต้อง ครบถ้วน แต่ไม่ทันสมัย	☐ ถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน /ไม่ทันสมัย	☐ ไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ
2. รูปแบบการนำเสนอ (การบรรยาย Role play เกมส์ ฯลฯ)	☐ เนื้อหา มีความคิดสร้างสรรค์ และมีความน่าสนใจ	☐ เนื้อหา มีความคิดสร้างสรรค์ แต่ไม่น่าสนใจ	☐ เนื้อหา แต่ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ และน่าสนใจ/ไม่น่าสนใจ	☐ และเนื้อหา ไม่สร้างสรรค์ และไม่น่าสนใจ
3. การใช้สื่อในการนำเสนอ (PowerPoint คลิป วิดีโอ แผ่นพับ โปสเตอร์ ฯลฯ)	☐ มีความชัดเจน อ้างอิงจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ	☐ มีความชัดเจน อ้างอิงจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ	☐ ไม่ชัดเจน แต่อ้างอิงจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ/ไม่น่าเชื่อถือ	☐ ไม่ชัดเจน ไม่มีการอ้างอิงแหล่งข้อมูล
4. การสื่อสาร	☐ พูดชัดเจน สบตา ผู้ฟัง กระตุ้นให้ผู้ฟังมีส่วนร่วม	☐ พูดชัดเจน สบตา ผู้ฟัง ขาดการกระตุ้นให้ผู้ฟังมีส่วนร่วม	☐ พูดชัดเจน ไม่สบตาผู้ฟัง ขาดการกระตุ้นให้ผู้ฟังมีส่วนร่วม	☐ พูดไม่ชัดเจน ไม่สบตาผู้ฟัง ขาดการกระตุ้นให้ผู้ฟังมีส่วนร่วม
5. การสรุป	☐ สรุปครบถ้วน และมีการเสนอแนะข้อมูลที่เป็นประโยชน์	☐ สรุปครบถ้วน แต่ขาดการเสนอแนะข้อมูลที่เป็นประโยชน์	☐ สรุปไม่ครบถ้วน และ/หรือไม่มีข้อเสนอแนะ	☐ ไม่มีการสรุป ไม่มีข้อเสนอแนะ
รวม 5 ข้อ 20 คะแนน				

ข้อเสนอแนะ

.....

ชื่อผู้ประเมิน.....

วัน/เดือน/ปี.....

โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้คือ

ได้คะแนนมากกว่าร้อยละ	80	หมายถึง	ดีมาก
ได้คะแนนร้อยละ	70 - 79	หมายถึง	ดี
ได้คะแนนร้อยละ	60 - 69	หมายถึง	พอใช้
ได้คะแนนต่ำกว่า ร้อยละ	60	หมายถึง	ปรับปรุง

แบบประเมินใบงาน

คำชี้แจง ให้ประเมินใบงานของกลุ่มที่นำเสนอโดยเขียนคะแนนลงในช่องคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน

ประเด็น / กลุ่มที่	คุณภาพของงาน	ข้อมูลครบถ้วน	ความคิดสร้างสรรค์	เรียบร้อยสวยงาม	รวม
	5	5	5	5	20
1					
2					
3					

ผู้ประเมิน ครูผู้สอน ตนเอง เพื่อน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้คือ

ได้คะแนนมากกว่าร้อยละ	80	ดีมาก
ได้คะแนนร้อยละ	70 - 79	ดี
ได้คะแนนร้อยละ	60 - 69	พอใช้
ได้คะแนนต่ำกว่า ร้อยละ	60	ปรับปรุง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

ออกแบบบูรณาการ

แผนการเรียนรู้ที่ 3.1 การออกแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ระยะเวลา 3 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

1.1 ผู้เรียนสามารถอธิบายการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น

1.2 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่นได้

2. สาระสำคัญ

การวางแผนและการออกแบบการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ ขั้นตอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ขั้นตอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น ขั้นตอนการสอนแบบบูรณาการ

3. เนื้อหา/สาระการเรียนรู้

3.1 ความหมายการออกแบบการเรียนการสอน

3.2 หลักการในการออกแบบการเรียนการสอน

3.3 รูปแบบการออกแบบการเรียนการสอน

3.4 การออกแบบแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการ

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 เข้าสู่บทเรียน

1. ชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้

2. ทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ องค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ การวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

3. ทบทวนความรู้เดิมจากหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บูรณาการการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 นำสู่ชุมชน

4. ชี้แจงความคิดรวบยอดของความรู้เดิมจากหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บูรณาการการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 นำสู่ชุมชน ให้เข้ากับหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ออกแบบบูรณาการ

ขั้นที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. แบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน
2. ให้แต่ละกลุ่มสรุปประเด็นที่จะออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนแล้ววัฒนธรรมท้องถิ่นซึ่งประเด็นและสาระวิชาต้องไม่ตรงกัน

ขั้นที่ 3 นำสู่เนื้อหา

1. วิทยากรคอยให้คำแนะนำเพิ่มเติมความรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความคิดรวบยอดมากยิ่งขึ้น
2. ให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารการบรรยายหน่วยที่ 3 ออกแบบบูรณาการ
3. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายในองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ การวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้อ การวัดและประเมินผล
4. ผู้สอนนำเสนอตัวอย่างการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

ขั้นที่ 4 นำพาปฏิบัติ

1. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนแล้ววัฒนธรรมท้องถิ่น
2. วิทยากรคอยให้คำแนะนำในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนแล้ววัฒนธรรมท้องถิ่น

ขั้นที่ 5 วัดและประเมิน

1. ประเมินใบงาน

4. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- 4.1 เอกสารประกอบการบรรยาย Power Point หน่วยที่ 3 ออกแบบเหมาะสม
- 4.2 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนแล้ววัฒนธรรมท้องถิ่นกับกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง แผนที่เดินดิน

4.3 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนแล้ววัฒนธรรมท้องถิ่นกับกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง อาหารพื้นถิ่น

4.3 ใบงานที่ 3.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น

5. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	เครื่องมือและประเมินผลการเรียนรู้
1. การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้	1. แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

หัวข้อการประเมิน	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. จุดประสงค์	ครบถ้วน และถูกต้อง	ครบถ้วน แต่ไม่ถูกต้อง	ไม่ครบถ้วน และไม่ถูกต้อง
2. สาระการเรียนรู้	ครบถ้วน และน่าสนใจ/ ทันสมัย	ครบถ้วน แต่ไม่น่าสนใจ/ ไม่ทันสมัย	ไม่ครบถ้วน และไม่ น่าสนใจ/ไม่ทันสมัย
3. กิจกรรมการเรียนรู้	ครบถ้วน และถูกต้อง	ครบถ้วน แต่ไม่ถูกต้อง	ไม่ครบถ้วน และไม่ ถูกต้อง
4. สื่อ/แหล่งเรียนรู้	มีสื่อที่ทันสมัย	มีสื่อการสอน แต่ไม่ ทันสมัย	ไม่มีสื่อการสอน
5. วัดและประเมินผล	ครบถ้วน และถูกต้อง	ครบถ้วน แต่ไม่ถูกต้อง	ไม่ครบถ้วน และไม่ ถูกต้อง

โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้คือ

ได้คะแนนมากกว่าร้อยละ	80	ดีมาก
ได้คะแนนร้อยละ	70 - 79	ดี
ได้คะแนนร้อยละ	60 - 69	พอใช้
ได้คะแนนต่ำกว่า ร้อยละ	60	ปรับปรุง

ใบงานที่ 3.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น

คำชี้แจง : ให้นักศึกษาเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเลือกประเด็นของบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่นประเด็นใดประเด็นหนึ่งร่วมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ถนัด 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

วิชา ชั้น ภาคเรียนที่ ปีการศึกษา

เรื่อง จำนวน คาบ (..... นาที)

ชื่อผู้สอน วันที่

1. มาตรฐานการเรียนรู้

.....

2. ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

.....

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1

3.2

3.3

4. สาระสำคัญ

.....

5. สารการเรียนรู้

5.1 กลุ่มสาระ

.....

.....

5.2 เรื่อง

.....

.....

5.3 บูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น ในประเด็น.....

.....

.....

6. กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นการสอน

ขั้นที่ 1 เข้าสู่บทเรียน

1.

2.

3.

ขั้นที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้

1.

2.

3.

ขั้นที่ 3 นำสู่เนื้อหา

1.

2.

3.

ขั้นที่ 4 นำพาปฏิบัติ

1.

2.

3.

ขั้นที่ 5 วัดและประเมิน

1.
2.
3.

7. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- 7.1.....
- 7.2
- 7.3
- 7.4
- 7.5
- 7.6

8. การวัดและการประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1.		
2.		
3.		
4.		

9. บันทึกหลังการสอน

ข้อคิดเห็น

.....

ปัญหา

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

การจัดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ 4.1 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ระยะเวลา 4 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

1.1 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม

2. สาระการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 เข้าสู่บทเรียน

1. ชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้
2. ทบทวนข้อมูลเดิมเกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นจากหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ออกแบบบูรณาการ

3. เชื่อมโยงหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ออกแบบเหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. แบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน
2. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนหยิบฉลากเป็นกลุ่มผู้สอน 1 กลุ่ม กลุ่มผู้เรียน 2 กลุ่ม
3. กลุ่มผู้สอนคัดเลือกตัวแทนให้แสดงบทบาทสาธิตเป็นครูผู้สอนส่วนสมาชิกในกลุ่มแสดงบทบาทเป็นครูพี่เลี้ยง

ขั้นที่ 3 นำสู่เนื้อหา

1. ให้ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ฝึกปฏิบัติในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การออกแบบบูรณาการมาจัดการเรียนรู้
2. นำเนื้อหาทั้งหมดในแผนการเรียนรู้ที่ได้ออกแบบมาจัดการเรียนการสอน

ขั้นที่ 4 นำพาปฏิบัติ

จัดการเรียนการสอนตามขั้นตอนตามใบงานที่ 3.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น

ขั้นที่ 5 วัดและประเมิน

วัดและประเมินผลตามใบงานที่ 3.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น

4. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

4.1 ใบงานที่ 3.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น

5. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	เครื่องมือและประเมินผลการเรียนรู้
1. การประเมินการจัดการเรียนรู้	1. แบบประเมินการจัดการเรียนรู้

แบบประเมินการจัดการเรียนรู้

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน					ข้อคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ
	1	2	3	4	5	
1. การนำเข้าสู่บทเรียน						
1.1 มีการวัดพื้นฐานก่อนเรียน						
1.2 การนำเข้าสู่บทเรียนมีความน่าสนใจ น่าติดตาม						
1.3 บอกจุดประสงค์ และแนวทางการสอน						
1.4 การนำเข้าสู่บทเรียนเหมาะสมกับเวลา						
2. การดำเนินการจัดการเรียนรู้						
2.1 ดำเนินการสอนตามลำดับขั้นตอนตามแผนการจัดการเรียนรู้						
2.2 ให้ความสนใจกับผู้เรียนอย่างทั่วถึง						
2.3 ใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่เหมาะสม						

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน					ข้อคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ
	1	2	3	4	5	
2.4 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามในประเด็นที่สงสัยหรือมีความสนใจ						
2.5 มีขั้นตอนการสอนแบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น						
2.6 มีตัวอย่าง หรือกรณีศึกษาที่ใช้ประกอบมีความเหมาะสมและสามารถเข้าใจได้ง่าย และเห็นภาพ						
2.7 ใช้สื่อการสอนอย่างถูกต้อง และชำนาญ						
2.8 การดำเนินการสอนมีความเหมาะสมกับเวลา						
3. ชั้นสรุป						
3.1 มีการสรุปร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน						
3.2 สรุปการจัดการเรียนรู้ได้อย่างกะทัดรัด ชัดเจน ตรงตามวัตถุประสงค์						
3.3 มีการมอบหมายงานสำหรับการเรียนครั้งต่อไป						
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
4.1 การวัดผลตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้						
4.2 การประเมินผลมีความหลากหลายวิธี						
4.3 มีการประเมินผลการเรียนรู้ทุกครั้ง						
5. มีการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้						
6. สามารถการควบคุมชั้นเรียนเป็นได้ด้วยดี						
7. มีบุคลิกภาพที่ดี แต่งกายสะอาด เรียบร้อย						
รวม						

โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้คือ

4.50 – 5.00	หมายความว่า	ดีมาก
3.50 – 4.49	หมายความว่า	ดี
2.50 – 3.49	หมายความว่า	พอใช้
1.50 – 2.49	หมายความว่า	ควรปรับปรุง
1.00 – 1.49	หมายความว่า	ไม่ผ่านเกณฑ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

ปฏิบัติการออกแบบ

แผนการเรียนรู้ที่ 5.1 การปฏิบัติการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

ระยะเวลา 1

สัปดาห์

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

1.1 เพื่อประเมินความสามารถในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นได้ จำนวน 3 แผนการเรียนรู้

2. ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ

ความรู้ที่ได้จากการศึกษาในภาคทฤษฎี ผู้เรียนสามารถออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่นได้

3. ขอบเขตการดำเนินการ

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาครูที่ผ่านการอบรมและปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา จำนวน 15 คน ที่เข้าร่วมด้วยความสมัครใจ

4. ชิ้นงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผนการเรียนรู้

5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ประเมินผลการออกแบบการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผน โดยประเมินผลการเรียนรู้ จำนวน 3 แผนการเรียนรู้หลังจากได้รับการฝึกอบรมภาคทฤษฎีเสร็จสิ้น 1 สัปดาห์ ดังนี้คือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6

ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่ 6.1 การปฏิบัติการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรม
ท้องถิ่น ระยะเวลา 3 สัปดาห์

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

1.1 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรม
ท้องถิ่นได้

1.2 เพื่อให้ส่งเสริมพัฒนาความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบท
ชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

2. ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ

2.1 ผู้เรียนมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบทชุมชนและ
วัฒนธรรมท้องถิ่น

2.2 ผู้เรียนมีพัฒนาการความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการบริบท
ชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น

3. ขอบเขตการดำเนินการ

การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา จำนวน 3 ครั้ง/คน

4. ชิ้นงาน

คลิปการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 คลิป/คน

5. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

ประเมินผลการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา จำนวน 3 ครั้ง เว้นระยะห่าง 1 สัปดาห์ โดย
ประเมินผล ดังนี้คือ

สัปดาห์ที่ 1 นิเทศแผนการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 1

สัปดาห์ที่ 2 นิเทศแผนการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 2

สัปดาห์ที่ 3 นิเทศแผนการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 3

แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 วัฏจักรของน้ำ เรื่อง แหล่งน้ำในท้องถิ่น จำนวน 1 คาบ (60 นาที)

ชื่อผู้สอน นายนิธิ จิตปรีดา วันที่

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ว 3.2 : เข้าใจองค์ประกอบและความสัมพันธ์ของระบบโลก กระบวนการเปลี่ยนแปลงภายในโลกและบนผิวโลก ธรณีพิบัติภัย กระบวนการเปลี่ยนแปลงลมฟ้าอากาศและภูมิอากาศโลก รวมทั้งผลต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม

2. ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

ว 3.2 ป.5/3 : สร้างแบบจำลองที่อธิบายการหมุนเวียนของน้ำในวัฏจักรน้ำ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของน้ำได้ (K)
- 3.2 นักเรียนสามารถบอกแหล่งน้ำในท้องถิ่นของตนเองได้ (P)
- 3.3 นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและมีความมุ่งมั่นตั้งใจ (A)

4. สาระสำคัญ

โลกมีทั้งน้ำจืดและน้ำเค็มซึ่งอยู่ในแหล่งน้ำต่าง ๆ ที่มีทั้งแหล่งน้ำผิวดิน เช่น ทะเล มหาสมุทร บึง แม่น้ำ และแหล่งน้ำใต้ดิน เช่น น้ำในดิน และน้ำบาดาล น้ำทั้งหมดของโลกแบ่งเป็นน้ำเค็มประมาณร้อยละ 97.5 ซึ่งอยู่ในมหาสมุทรและแหล่งน้ำอื่น ๆ และที่เหลืออีกประมาณร้อยละ 2.5 เป็นน้ำจืด ถ้าเรียงลำดับปริมาณน้ำจืดจากมากไปน้อยจะอยู่ที่ ธารน้ำแข็ง และพืดน้ำแข็ง น้ำใต้ดิน ชั้นดินเยือกแข็งคงตัวและน้ำแข็งใต้ดิน ทะเลสาบ ความชื้นในดิน ความชื้นในบรรยากาศ บึง แม่น้ำและน้ำในสิ่งมีชีวิต

5. สาระการเรียนรู้

5.1 กลุ่มสาระ

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

5.2 เรื่อง

แหล่งน้ำในท้องถิ่น

5.3 บูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น ในประเด็น

แหล่งน้ำต่าง ๆ ในชุมชนวัดท่าพระ

6. กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นการสอน

ขั้นที่ 1 เข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนเล่นเกม “The River Bamboozle” โดยมีกติกา ดังนี้

1.1 ให้นักเรียนช่วยกันเลือกหมายเลขที่ละที่อยู่บนแผ่นป้ายโดยในหลังแผ่นป้ายจะมีรูปภาพของแหล่งน้ำต่าง ๆ ซ่อนอยู่

1.2 นักเรียนจะต้องเปิดแผ่นป้ายจนกว่าจะทายชื่ออาหารที่อยู่หลังแผ่นป้ายให้ถูกต้อง

2. ครูถามคำถามนักเรียนว่ารู้หรือไม่ว่าสิ่งเหล่านี้ที่อยู่ในแผ่นป้ายมีชื่อเรียกว่าอะไร (แนวคำตอบ แหล่งน้ำ)

ขั้นที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. ครูถามคำถามชวนคิดเกี่ยวกับแหล่งน้ำต่าง ๆ ดังนี้

- แหล่งน้ำที่ครูยกตัวอย่างมาเมื่อสักครู่นี้มีแหล่งน้ำได้แก่อะไรบ้าง
- นักเรียนแต่ละคนบอกชื่อแหล่งน้ำที่ตนเองรู้จัก (ตอบตามแนวความคิดของนักเรียน)
- นักเรียนคิดว่าแหล่งน้ำในชุมชนวัดท่าพระ มีอะไรบ้าง (ตอบตามแนวความคิดของนักเรียน)

ขั้นที่ 3 นำสู่เนื้อหา

1. ครูเปิดรูปภาพแหล่งน้ำต่าง ๆ ที่อยู่บริเวณชุมชนวัดท่าพระพร้อมทั้งให้นักเรียนตอบคำถามว่าคือสถานที่ใด

2. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติม ดังนี้

“โลกมีทั้งน้ำจืดและน้ำเค็มซึ่งอยู่ในบริเวณต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งแหล่งน้ำผิวดิน เช่น ทะเล มหาสมุทร บึง แม่น้ำ และแหล่งน้ำใต้ดิน เช่น น้ำในดิน และน้ำบาดาล น้ำทั้งหมดของโลกแบ่งเป็นน้ำเค็มประมาณร้อยละ 97.5 ซึ่งอยู่ในมหาสมุทรและแหล่งน้ำอื่น ๆ และที่เหลืออีกประมาณร้อยละ 2.5 เป็นน้ำจืด ถ้าเรียงลำดับปริมาณน้ำจืดจากมากไปน้อยจะอยู่ที่ ธารน้ำแข็ง

และพีตน้ำแข็ง น้ำใต้ดิน ชั้นดินเยือกแข็งคงตัวและน้ำแข็งใต้ดิน ทะเลสาบ ความชื้นในดิน ความชื้นในบรรยากาศ บึง แม่น้ำและน้ำในสิ่งมีชีวิต”

ประวัติความเป็นมาของวัดท่าพระ เป็นวัดโบราณมีมาตั้งแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีเดิมเรียกชื่อ "วัดเกาะ" ตามเหตุผลเนื่องจากบริเวณนี้มีคลองล้อมรอบวัดซึ่งสายน้ำแยกไหลมาจากคลองบางกอกใหญ่และคลองมอญเมื่อครั้งกระนั้นจึงมีท่าเรือรับส่งผู้โดยสารต่อมาเมื่อองค์พระพุทธรูปลอยน้ำมาติดทำนน้ำชาวบ้านพบเห็นก็อัญเชิญขึ้นประดิษฐานที่วัดเกาะแล้วเปลี่ยนชื่อวัดเกาะเป็นชื่อ "วัดท่าพระ" ตามเหตุผลคือองค์พระพุทธรูปลอยน้ำติดอยู่ทำนน้ำ จึงเป็นที่มาของชื่อ "วัดท่าพระ"

ขั้นที่ 4 นำพาปฏิบัติ

1. นักเรียนเชื่อมโยงเนื้อหาเรื่องแหล่งน้ำในท้องถิ่นโดยการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

1.1 ให้นักเรียนเขียนชื่อแหล่งน้ำที่อยู่ในชุมชนวัดท่าพระหรือบริเวณใกล้เคียง ลงในกระดาษ A4 ให้ได้มากที่สุด

1.2 นักเรียนที่สามารถเขียนชื่อแหล่งน้ำที่ตนเองรู้จักได้มากที่สุดจะได้รับคะแนนพิเศษ

1.3 ครูให้นักเรียนเล่นเกม “บิงโกแหล่งน้ำ” ในให้นักเรียนเขียนชื่อแหล่งน้ำที่ตนเองรู้จักลงในกระดาษบิงโกทั้ง 9 ช่อง

1.4 ครูจับสลากรายชื่อแหล่งน้ำขึ้นมา นักเรียนคนใดที่บิงโกก่อนจะได้รับคะแนนพิเศษ

ขั้นที่ 5 วัดและประเมิน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของแผนผังความคิดที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม

2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้ ดังนี้

แหล่งน้ำ คือ บริเวณที่มีการสะสมของน้ำบนพื้นผิวโลก แหล่งน้ำแบ่งได้เป็นสองประเภทตามการกำเนิดคือ แหล่งน้ำที่เกิดโดยธรรมชาติเช่น มหาสมุทร ทะเล แม่น้ำ และแหล่งน้ำที่เกิดจากการสร้างโดยมนุษย์เช่น อ่างเก็บน้ำ คลอง

แหล่งน้ำที่อยู่ในชุมชนวัดท่าพระหรือบริเวณใกล้เคียง ได้แก่ คลองบางกอกใหญ่ คลองมอญ แม่น้ำเจ้าพระยา คลองบางหลวง คลองวัดท่าพระ ฯ

3. ครูให้นักเรียนแต่ละคนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรม มีจุดใดบ้างที่ ยังไม่เข้าใจหรือยังมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

7. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

7.1 PowerPoint เกม“The River Bamboozle”

7.2 หนังสือเรียนวิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

8. การวัดและการประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. ตรวจสอบใบกิจกรรม	ใบกิจกรรม “แหล่งน้ำในท้องถิ่น”	ผลการประเมินได้ระดับ คุณภาพพอใช้ หรือ ตั้งแต่ ระดับ 2 ขึ้นไป
2. สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินทักษะกระบวนการ	ผลการประเมินได้ระดับ คุณภาพพอใช้ หรือ ตั้งแต่ ระดับ 2 ขึ้นไป
3. สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	ผลการประเมินได้ระดับ คุณภาพพอใช้ หรือ ตั้งแต่ ระดับ 2 ขึ้นไป

9. บันทึกหลังการสอน

ข้อคิดเห็น

ปัญหา

ข้อเสนอแนะ

แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 วัฏจักรของน้ำ เรื่อง วัฏจักรของน้ำ จำนวน 1 คาบ (60 นาที)

ชื่อผู้สอน นายนิธิ จิตปรีดา วันที่

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ว 3.2 : เข้าใจองค์ประกอบและความสัมพันธ์ของระบบโลก กระบวนการเปลี่ยนแปลงภายในโลกและบนผิวโลก ธรณีพิบัติภัย กระบวนการเปลี่ยนแปลงลมฟ้าอากาศและภูมิอากาศโลก รวมทั้งผลต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม

2. ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

ว 3.2 ป.5/3 : สร้างแบบจำลองที่อธิบายการหมุนเวียนของน้ำในวัฏจักรน้ำ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 นักเรียนสามารถอธิบายการเกิดวัฏจักรของน้ำได้ (K)
- 3.2 นักเรียนสามารถเขียนแผนภาพการเกิดวัฏจักรของน้ำได้ (P)
- 3.3 นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและมีความมุ่งมั่นตั้งใจ (A)

4. สาระสำคัญ

วัฏจักรน้ำเกิดจากการหมุนเวียนของอนุภาคน้ำอย่างต่อเนื่องระหว่างแหล่งต่าง ๆ ทั้งน้ำในสัตว์ พืช เมฆ ธารน้ำแข็ง น้ำใต้ดิน ทะเลสาบ มหาสมุทร แม่น้ำและดิน ในการหมุนเวียนของอนุภาคน้ำไปตามแหล่งต่าง ๆ มีการเปลี่ยนที่อยู่ของน้ำ ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนสถานะหรือไม่มีการเปลี่ยนสถานะก็ได้ ในการเปลี่ยนแปลงที่อยู่ของอนุภาคน้ำจากแหล่งหนึ่งไปยังอีกแหล่งหนึ่ง จะมีแบบรูปกระบวนการเปลี่ยนแปลงคงที่

5. สาระการเรียนรู้

5.1 กลุ่มสาระ

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

5.2 เรื่อง

วัฏจักรของน้ำ

5.3 บูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น ในประเด็น

ที่มาของแหล่งน้ำต่าง ๆ ในชุมชนวัดท่าพระ

6. กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นการสอน

ขั้นที่ 1 เข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนศึกษาวิดีโอทัศน์เกี่ยวกับการหมุนเวียนของน้ำหรือวัฏจักรน้ำ เพื่อตรวจสอบความรู้เดิมของนักเรียน โดยชักชวนนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับ การหมุนเวียนของน้ำหรือวัฏจักรน้ำเกิดขึ้นได้อย่างไร
2. ครูทวนความรู้เรื่องแหล่งน้ำในท้องถิ่นของนักเรียน

ขั้นที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. ครูถามคำถามชวนคิดเกี่ยวกับแหล่งน้ำต่าง ๆ ดังนี้
 - นักเรียนแต่ละคนบอกชื่อแหล่งน้ำที่ตนเองรู้จัก (ตอบตามแนวความคิดของนักเรียน)
 - นักเรียนคิดว่าแหล่งน้ำในชุมชนวัดท่าพระ มีอะไรบ้าง (ตอบตามแนวความคิดของนักเรียน)
 - นักเรียนรู้หรือไม่ว่าแหล่งน้ำเหล่านี้เกิดขึ้นได้อย่างไร

ขั้นที่ 3 นำสู่เนื้อหา

1. ครูเปิดรูปภาพแหล่งน้ำต่าง ๆ ที่อยู่บริเวณชุมชนวัดท่าพระพร้อมทั้งให้นักเรียนตอบคำถามว่าคือสถานที่ใด
2. ครูนำแผนภาพการเกิดวัฏจักรของน้ำมาให้นักเรียนดูหน้าห้องเรียน
2. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติม ดังนี้

ประวัติความเป็นมาของวัดท่าพระ เป็นวัดโบราณมีมาตั้งแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี เดิมเรียกชื่อ "วัดเกาะ" ตามเหตุผลเนื่องจากบริเวณนี้มีคลองล้อมรอบวัดซึ่งสายน้ำแยกไหลมาจากคลองบางกอกใหญ่และคลองมอญเมื่อครั้งกระนั้นจึงมีท่าเรือรับส่งผู้โดยสารต่อมาเมืองค์พระพุทธรูปลอยน้ำมาติดทำน้ำชาวบ้านพบเห็นก็อัญเชิญขึ้นประดิษฐานที่วัดเกาะแล้วเปลี่ยนชื่อวัดเกาะเป็นชื่อ "วัดท่าพระ" ตามเหตุผลคือองค์พระพุทธรูปลอยน้ำติดอยู่ท่าหน้า จึงเป็นที่มาของชื่อ "วัดท่าพระ"

วัฏจักรน้ำเกิดจากการหมุนเวียนของอนุภาคน้ำอย่างต่อเนื่องระหว่างแหล่งต่าง ๆ ทั้งน้ำในสัตว์พืช เมฆ ธารน้ำแข็ง น้ำใต้ดิน ทะเลสาบ มหาสมุทร แม่น้ำและดิน ในการหมุนเวียนของอนุภาคน้ำไปตามแหล่งต่าง ๆ มีการเปลี่ยนที่อยู่ของน้ำ ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนสถานะหรือไม่มีการเปลี่ยนสถานะก็ได้ ในการเปลี่ยนแปลงที่อยู่ของอนุภาคน้ำจากแหล่งหนึ่งไปยังอีกแหล่งหนึ่ง จะมีแบบรูปกระบวนการเปลี่ยนแปลงคงที่

ขั้นที่ 4 นำพาปฏิบัติ

1. ครูสุ่มนักเรียนออกมาเลือกแผ่นป้ายแล้วนำไปติดบนแผ่นกระดานแผนภาพการเกิดเกิดวัฏจักรของน้ำให้ถูกต้อง
2. นักเรียนเชื่อมโยงเนื้อหาเรื่องแหล่งน้ำกับวัฏจักรของน้ำโดยการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - นักเรียนเขียนแผนภาพการเกิดวัฏจักรของน้ำให้ถูกต้องพร้อมทั้งตกแต่งให้สวยงาม

ขั้นที่ 5 วัดและประเมิน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของแผนผังความคิดที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้ ดังนี้

“วัฏจักรน้ำเกิดจากการหมุนเวียนของอนุภาคน้ำอย่างต่อเนื่องระหว่างแหล่งต่าง ๆ ทั้งน้ำในสัตว์ พืช เมฆ ธารน้ำแข็ง น้ำใต้ดิน ทะเลสาบ มหาสมุทร แม่น้ำและดิน ในการหมุนเวียนของอนุภาคน้ำไปตามแหล่งต่าง ๆ มีการเปลี่ยนที่อยู่ของน้ำ ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนสถานะหรือไม่มีการเปลี่ยนสถานะก็ได้ ในการเปลี่ยนแปลงที่อยู่ของอนุภาคน้ำจากแหล่งหนึ่งไปยังอีกแหล่งหนึ่ง จะมีแบบรูปกระบวนการเปลี่ยนแปลงคงที่”
3. ครูให้นักเรียนแต่ละคนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรม มีจุดใดบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือยังมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

7. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- 7.1 แผ่นกระดานรูปภาพวัฏจักรของน้ำ
- 7.2 หนังสือเรียนวิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

8. การวัดและการประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. ตรวจสอบใบกิจกรรม	แบบประเมินใบกิจกรรมแผนผังความคิด	ผลการประเมินได้ระดับคุณภาพพอใช้ หรือ ตั้งแต่ระดับ 2 ขึ้นไป
2. สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินทักษะกระบวนการ	ผลการประเมินได้ระดับคุณภาพพอใช้ หรือ ตั้งแต่

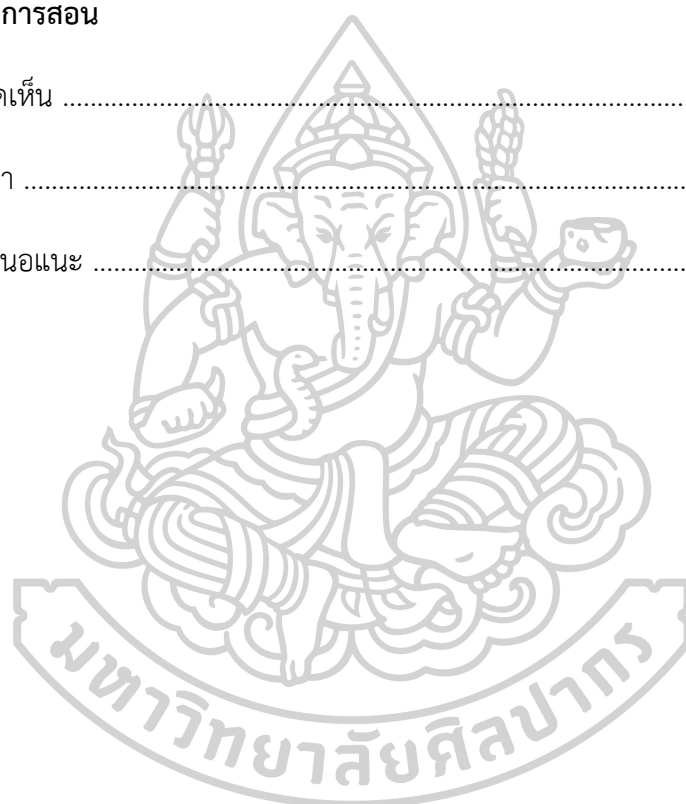
วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
		ระดับ 2 ขึ้นไป
3. สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผลการประเมินได้ระดับคุณภาพพอใช้ หรือ ตั้งแต่ระดับ 2 ขึ้นไป

9. บันทึกหลังการสอน

ข้อคิดเห็น

ปัญหา

ข้อเสนอแนะ

แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ปრაกฏการณ์เรือนกระจก เรื่อง ลดขยะ ลดภาวะโลกร้อน

จำนวน 1 คาบ (60 นาที)

ชื่อผู้สอน นายนิธิ จิตปรีดา วันที่

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ว 3.2 : เข้าใจองค์ประกอบและความสัมพันธ์ของระบบโลก กระบวนการเปลี่ยนแปลงภายในโลกและบนผิวโลก ธรณีพิบัติภัย กระบวนการเปลี่ยนแปลงลมฟ้าอากาศและภูมิอากาศโลก รวมทั้งผลต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม

2. ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

ว 3.2 : ป.6/9 ตระหนักถึงผลกระทบของปรากฏการณ์เรือนกระจกโดยนำเสนอแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อลดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดแก๊สเรือนกระจก

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 นักเรียนสามารถบอกแนวทางในการลดขยะได้ (K)
- 3.2 นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมในการคัดแยกขยะได้ (P)
- 3.3 นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและมีความมุ่งมั่นตั้งใจ (A)

4. สาระสำคัญ

การเผาขยะ และการเน่าเหม็นของขยะทำให้เกิดแก๊สเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศ หากปรากฏการณ์เรือนกระจกรุนแรงมากขึ้นจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก มนุษย์จึงควรร่วมกันลดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดแก๊สเรือนกระจก เช่น การลดปริมาณขยะตามหลัก 3 Rs การไม่เผาขยะ การลดการใช้ไฟม

5. สาระการเรียนรู้

5.1 กลุ่มสาระ

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

5.2 เรื่อง

ลดขยะ ลดภาวะโลกร้อน

5.3 บูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น ในประเด็น การคัดแยกขยะภายในชุมชนวัดท่าพระ

6. กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นการสอน

ขั้นที่ 1 เข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำสิ่งของประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ขวดพลาสติก ถังพลาสติก ถังขนม กล่องนม มาให้นักเรียนได้ดู พร้อมทั้งถามคำถามนักเรียนว่ารู้หรือไม่ว่าสิ่งเหล่านี้ เรียกว่าอะไร
2. ให้นักเรียนลองเขียนชื่อสิ่งที่เป็นขยะให้มากที่สุดลงในแผ่นกระดาษ หากนักเรียนคนใดสามารถเขียนออกมาได้มากที่สุดจะได้รับคะแนนพิเศษไปสะสม

ขั้นที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. ครูถามคำถามว่าในชุมชนของนักเรียนหรือชุมชนบริเวณรอบ ๆ นักเรียน เคยเห็นขยะประเภทใดบ้าง
2. นักเรียนแต่ละคนยกตัวอย่างขณะที่นักเรียนเคยพบเห็นในชุมชนวัดท่าพระ
3. นักเรียนตอบคำถามว่าขยะที่นักเรียนเห็นมีประโยชน์อย่างไรบ้าง

ขั้นที่ 3 นำสู่เนื้อหา

1. ครูเปิดรูปภาพขยะต่าง ๆ พร้อมทั้งถามนักเรียนว่ารูปภาพนั้น คือรูปภาพอะไร
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงความหมายของขยะและประเภทของขยะแต่ละชนิด โดยครูอธิบายความรู้เพิ่มเติม ดังนี้
 - ถึงขยะสำหรับขยะอินทรีย์ ขยะเปียก (สีเขียว)

ขยะอินทรีย์ คือ ขยะที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว เช่น เศษอาหาร เปลือกผลไม้ เศษผัก เนื้อสัตว์ เศษใบไม้แห้ง

ประโยชน์จากการแยกขยะ : นำไปทำปุ๋ยหมักชีวภาพ ใส่ต้นไม้ แปลงผักสวนครัวได้
- ถึงขยะสำหรับขยะทั่วไป (สีน้ำเงิน)

เป็นขยะที่มักจะย่อยสลายไม่ได้ หรือย่อยสลายยากแต่ไม่เป็นพิษและไม่คุ้มค่าต่อการรีไซเคิล จำเป็นต้องหาวิธีกำจัดอย่างถูกวิธี เช่น ซองขนม กล่องโฟม ถังพลาสติก ภาชนะปนเปื้อนอาหาร กระดาษชานอ้อย

ประโยชน์จากการแยกขยะ : นำผ่านเทคโนโลยีการผลิตเพื่อนำกลับมาใช้เป็นวัสดุใหม่
- ถึงขยะสำหรับขยะรีไซเคิล (สีเหลือง)

ขยะรีไซเคิลก็คือขยะที่เราทิ้งไปแล้วสามารถนำกลับมาใช้ซ้ำอีกครั้งได้ ไม่ใช่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง เช่น ขวดพลาสติก, ถูพลาสติก, ขวดแก้ว, กระจบอง, กล่องกระดาษ, กระดาษ

ประโยชน์จากการแยกขยะ: ผลิตยาเทียม ผลิตหลอดไฟ

ขั้นที่ 4 นำพาปฏิบัติ

1. ครูให้นักเรียนลองหาขยะแต่ละชั้นในห้องเรียน
2. นักเรียนนำขยะออกมาทิ้งให้ถูกประเภทของถังขยะแต่ละสี โดยครูเรียกนักเรียนออกมาทิ้งขยะทีละคน พร้อมทั้งให้นักเรียนที่นั่งอยู่คอยตรวจสอบว่าเพื่อนทิ้งขยะถูกหรือไม่
3. ครูถามคำถามให้นักเรียนเสนอแนวทางในการลดขยะ

ขั้นที่ 5 วัดและประเมิน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันพูดคุยเกี่ยวกับวิธีการจัดการขยะในชุมชนวัดท่าพระ
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้ ดังนี้

“การเผาขยะ และการเน่าเหม็นของขยะทำให้เกิดแก๊สเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศ หากปรากฏการณ์เรือนกระจกรุนแรงมากขึ้นจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก มนุษย์จึงควรร่วมกันลดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดแก๊สเรือนกระจก เช่น การลดปริมาณขยะตามหลัก 3 Rs การไม่เผาขยะ การลดการใช้โฟมที่”

3. ครูให้นักเรียนแต่ละคนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรม มีจุดใดบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือยังมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

7. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- 7.1 Powerpoint เรื่อง การคัดแยกขยะ
- 7.2 หนังสือเรียนวิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 7.3 ถังขยะจำลอง สีเหลือง สีน้ำเงิน สีเขียว

8. การวัดและการประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. ตรวจสอบกิจกรรม	แบบประเมินใบกิจกรรม	ผลการประเมินได้ระดับคุณภาพพอใช้ หรือ ตั้งแต่ระดับ 2 ขึ้นไป
2. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม	แบบประเมินทักษะกระบวนการ	ผลการประเมินได้ระดับ

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
หารัดแยกขยะ		คุณภาพพอใช้ หรือ ตั้งแต่ระดับ 2 ขึ้นไป
3. สังเกตพฤติกรรม	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผลการประเมินได้ระดับคุณภาพพอใช้ หรือ ตั้งแต่ระดับ 2 ขึ้นไป

9. บันทึกหลังการสอน

ข้อคิดเห็น

ปัญหา

ข้อเสนอแนะ

แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 1

วิชา ภาษาไทย ชั้น ม.1

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565

เรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

จำนวน 1 คาบ (60 นาที)

ชื่อผู้สอน .นางสาวศิตา ดาราแสง

วันที่ 7 พฤศจิกายน 2565

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2. ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

ท 5.1 ม.1/1 สรุปรื่องหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนอธิบายความเป็นมาของกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานได้ถูกต้อง (K)

3.2 นักเรียนเขียนสรุปรื่องหาของกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานได้ถูกต้อง (P)

3.3 นักเรียนใฝ่เรียนรู้และร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน (A)

4. สารสำคัญ

กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานเป็นวรรณคดีที่กล่าวถึงอาหารคาว 16 ชนิด คือ มัสมั่น ยำใหญ่ ตับเหล็ก ลวก หมูแนม ก้อยกุ้ง แกงเทโพ น้ำยา แกงอ่อม ข้าวหุงเทศ แกงคั่วส้ม ปลาเนื้อ ลำเตี้ย ห่อม รังนก ไตปลาและแสร้งว่า ซึ่งเมื่อกล่าวถึงอาหารชนิดใด กวีจะพรรณนาเชื่อมโยงไปถึงหญิงคนรักได้อย่างแนบชิดผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ เพื่อได้ทราบถึงลักษณะของคำประพันธ์ ความงามทางภาษา การเลือกใช้คำ โวหารภาพพจน์ที่กวีถ่ายทอดผ่านบทประพันธ์ประเภทกาพย์เห่ ตลอดจนผู้เรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้จากบทประพันธ์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ต่อไป

5. สารการเรียนรู้

5.1 กลุ่มสาระ ภาษาไทย

5.2 เรื่อง ที่มาและความสำคัญของวรรณคดีเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

5.3 บูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น ในประเด็น ของดีชุมชน

6. กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นการสอน

ขั้นที่ 1 เข้าสู่บทเรียน

นักเรียนร่วมกันดูสื่อวีดิทัศน์การอ่านบทอาขยานเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน จากนั้นครูให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทอาขยานพร้อมกัน 1 รอบ เพื่อฝึกการท่องจำ จนสามารถนำไปท่องยัดในการสอบท่องบทอาขยานเป็นรายบุคคลได้ต่อไป

ขั้นที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้

ครูจุดประกายความคิดด้วยการใช้คำถามให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ดังนี้

- จากบทอาขยานนักเรียนรู้จักและเคยทานอาหารชนิดใดบ้าง?
- ชุมชนของนักเรียนมีอาหารชนิดใดขายบ้าง?
- ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างของดีในชุมชนของตนเอง?

ขั้นที่ 3 นำสู่เนื้อหา

นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายถึงที่มาและความสำคัญ จุดประสงค์ในการแต่ง ผู้แต่ง และลักษณะคำประพันธ์จากวรรณคดีเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน โดยใช้โปรแกรมนำเสนอภาพหนึ่งประกอบการสอน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้น

ขั้นที่ 4 นำพาปฏิบัติ

นักเรียนเขียนสรุปเนื้อหาวรรณคดีเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน เป็นแผนผังความคิดลงในสมุดเป็นรายบุคคล ซึ่งประกอบไปด้วยหัวข้อ จุดประสงค์ในการแต่ง ผู้แต่ง และลักษณะคำประพันธ์ พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

ขั้นที่ 5 วัดและประเมิน

นักเรียนนำเสนอผลงานของตนเอง แล้วร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง พร้อมแก้ไขส่วนที่บกพร่องให้เรียบร้อยสมบูรณ์ จากนั้นร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ที่มาและความสำคัญของวรรณคดีกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

7. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. หนังสือวรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (พว.)
2. สื่อวีดิทัศน์การอ่านออกเสียงบทอาขยานวรรณคดีเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน สืบค้นจาก

<https://www.youtube.com/watch?v=-Lep3vXG3sc&t=72s>

3. โปรแกรมนำเสนอภาพหนึ่งเรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

8. การวัดและการประเมินผล

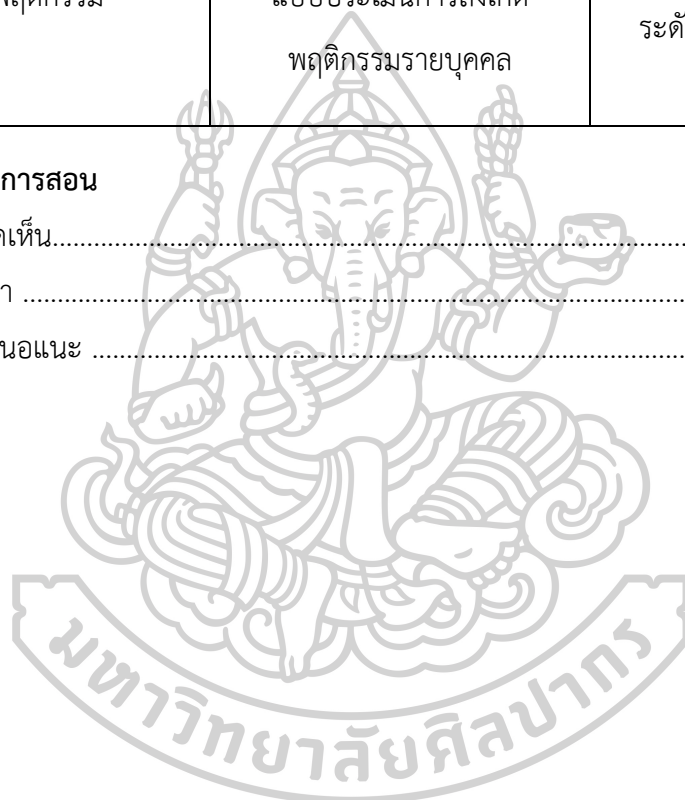
วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. การตอบคำถามในชั้นเรียน	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรมรายบุคคล	ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป
2. ประเมินจากการทำชิ้นงาน	แบบประเมินการทำชิ้นงาน	ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป
3. การสังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรมรายบุคคล	ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

9. บันทึกหลังการสอน

ข้อคิดเห็น.....

ปัญหา

ข้อเสนอแนะ

แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 2

วิชา ภาษาไทย ชั้น ม.1	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565
เรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน	จำนวน 1 คาบ (60 นาที)
ชื่อผู้สอน .นางสาวศิตา ดาราแสง	วันที่ 8 พฤศจิกายน 2565

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2. ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

ท 5.1 ม.1/1 สรุปรเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 นักเรียนอธิบายเนื้อหาของกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานได้ถูกต้อง (K)
- 3.2 นักเรียนวาดรูปอาหารขึ้นชื่อในชุมชนของตนเองได้ (P)
- 3.3 นักเรียนเฝ้เรียนรู้และร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน (A)

4. สาระสำคัญ

กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานเป็นวรรณคดีที่กล่าวถึงอาหารคาว 16 ชนิด คือ มัสมั่น ยำใหญ่ ตับเหล็ก ลวก หมูแนม ก้อยกุ้ง แกงเทโพ น้ำยา แกงอ่อม ข้าวหุงเทศ แกงคั่วส้ม ปลาเนื้อ ลำเตี้ย ห่อม รังนก ไตปลาและแสร้งว่า ซึ่งเมื่อกกล่าวถึงอาหารชนิดใด กวีจะพรรณนาเชื่อมโยงไปถึงหญิงคนรักได้อย่างแนบยลผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ เพื่อได้ทราบถึงลักษณะของคำประพันธ์ ความงามทางภาษา การเลือกใช้คำ โวหารภาพพจน์ที่กวีถ่ายทอดผ่านบทประพันธ์ประเภทกาพย์เห่ ตลอดจนผู้เรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้จากบทประพันธ์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ต่อไป

5. สาระการเรียนรู้

- 5.1 กลุ่มสาระ ภาษาไทย
- 5.2 เรื่อง เนื้อหาวรรณคดีเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน
- 5.3 บูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น ในประเด็น ของดีชุมชน

6. กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นการสอน

ขั้นที่ 1 เข้าสู่บทเรียน

นักเรียนร่วมกันอ่านออกเสียงบทอาขยานเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานเป็นทำนองเสนาะ

1 รอบจากนั้นครูใช้คำถามกระตุ้นความคิดให้นักเรียนช่วยกันตอบ เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

ตัวอย่างคำถาม

- นักเรียนคิดว่า มีอาหารใดบ้างที่มีขายตามท้องตลาดในปัจจุบัน?
- นักเรียนคิดว่า มีอาหารใดที่หาทานได้ยากในปัจจุบัน?
- นักเรียนคิดว่าอาหารที่หาทานได้ยาก เกิดจากสาเหตุหรือปัจจัยใดบ้าง?

ขั้นที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้

นักเรียนอ่านคำประพันธ์หน้า 103-104 จากหนังสือเรียนวรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (พว.) และจับประเด็นให้ได้ว่ามีอาหารชนิดใดบ้างจากบทประพันธ์

ขั้นที่ 3 นำสู่เนื้อหา

นักเรียนและครูร่วมกันอธิบายถึงเนื้อหาวรรณคดีเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน โดยใช้โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่งประกอบการสอน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 4 นำพาปฏิบัติ

นักเรียนวาดรูปอาหารขึ้นชื่อในชุมชนของตนเองคนละ 1 อย่าง พร้อมบอกส่วนประกอบสำคัญของอาหารชนิดนั้นลงในกระดาษที่ครูแจกให้และระบายสี ตกแต่งให้สวยงาม

ขั้นที่ 5 วัดและประเมิน

นักเรียนนำเสนอผลงานของตนเอง แล้วร่วมกันตอบคำถามเพื่อวัดและประเมินความเข้าใจ ดังนี้

- วรรณคดีเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานมีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร?
- จากเนื้อเรื่องปรากฏชื่ออาหารทั้งหมดกี่ชนิด? อะไรบ้าง?

7. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. หนังสือวรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (พว.)
2. โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่งเนื้อหาวรรณคดีเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

8. การวัดและการประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. การตอบคำถามในชั้นเรียน	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรมรายบุคคล	ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป
2. ประเมินจากการทำชิ้นงาน	แบบประเมินการทำชิ้นงาน	ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป
3. การสังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรมรายบุคคล	ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

9. บันทึกหลังการสอน

ข้อคิดเห็น.....

ปัญหา

ข้อเสนอแนะ

แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 3

วิชา ภาษาไทย ชั้น ม.1	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565
เรื่อง หลักการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์	จำนวน 1 คาบ (60 นาที)
ชื่อผู้สอน .นางสาวศิตา ดาราแสง	วันที่ 21 พฤศจิกายน 2565

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

2. ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

ท 4.1 ม.1/5 แต่งบทร้อยกรอง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนบอกฉันทลักษณ์กาพย์ยานี 11 ได้ถูกต้อง (K)

3.2 นักเรียนแต่งกาพย์ยานี 11 ได้ถูกต้อง (P)

3.3 นักเรียนใฝ่เรียนรู้และร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน (A)

4. สาระสำคัญ

คำประพันธ์ประเภทกาพย์ เป็นคำประพันธ์ที่แต่งง่าย ไม่มีข้อบังคับซับซ้อนมาก หากรู้ฉันทลักษณ์ก็สามารถสร้างสรรค์คำประพันธ์ได้ ผู้เรียนจึงจำควรฝึกฝนแต่งคำประพันธ์เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกให้ผู้อื่นทราบและยังเป็นการพัฒนาความคิดอีกด้วย ดังนั้นในการแต่งคำประพันธ์จึงจำเป็นต้องใช้ภาษาให้ถูกต้อง เหมาะสมกับเรื่องที่แต่ง ใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย สถานการณ์ กาลเทศะ สภาพแวดล้อม รวมถึงการใช้สำนวนโวหาร และระดับภาษาที่เหมาะสมกับการแต่งคำประพันธ์

5. สาระการเรียนรู้

5.1 กลุ่มสาระ ภาษาไทย

5.2 เรื่อง การแต่งกาพย์ยานี 11

5.3 บูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น ในประเด็น ชื่อชุมชน

6. กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นการสอน

ขั้นที่ 1 เข้าสู่บทเรียน

นักเรียนร่วมกันอ่านออกเสียงบทอาขยานเรื่อง กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานเป็นทำนองเสนาะ

1 รอบจากนั้นครูใช้คำถามกระตุ้นความคิดให้นักเรียนช่วยกันตอบ เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

ตัวอย่างคำถาม

- กาพย์มีความไพเราะอย่างไร?

ขั้นที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้

ครูให้นักเรียนศึกษาหลักการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์จากหนังสือเรียนหลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (พว.) หน้า 45-47 แล้วร่วมกันตอบคำถาม ดังนี้

- กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉับ 16 และกาพย์สุรางคนางค์ 28 มีลักษณะบังคับแตกต่างกันอย่างไรบ้าง?

ขั้นที่ 3 นำสู่เนื้อหา

นักเรียนและครูร่วมกันอธิบายเกี่ยวกับหลักการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ โดยใช้โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่งประกอบการสอน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 4 นำพาปฏิบัติ

นักเรียนแต่งบทประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 ในหัวข้อ “ชุมชนของฉัน” เป็นรายบุคคลลงในสมุดจำนวน 1 บท

ขั้นที่ 5 วัดและประเมิน

นักเรียนนำเสนอบทประพันธ์ของตนเองที่แต่งขึ้น จากนั้นร่วมกันสรุปความรู้เรื่องหลักการแต่งบทประพันธ์ประเภทกาพย์

7. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. หนังสือวรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (พว.)
2. โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่งเรื่อง หลักการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์

8. การวัดและการประเมินผล

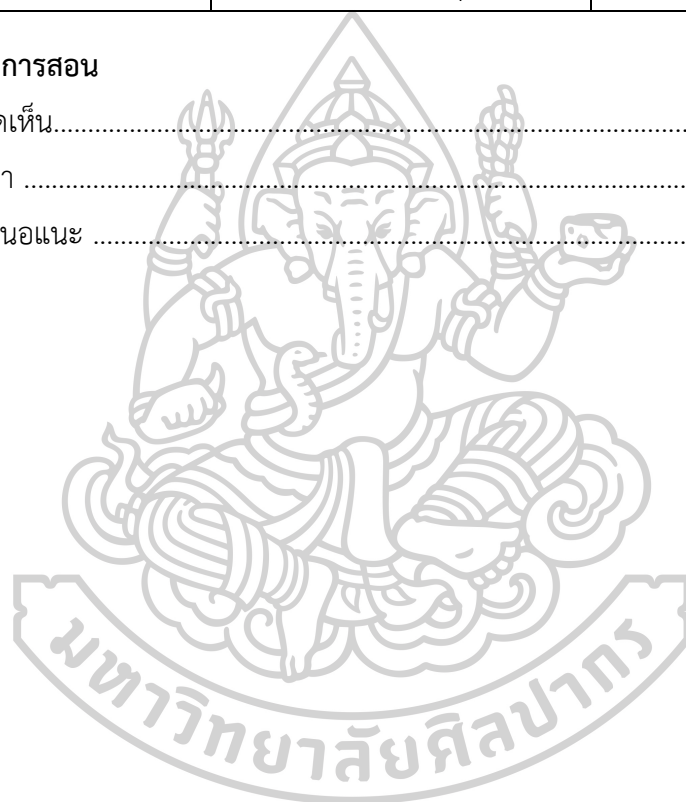
วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. การตอบคำถามในชั้นเรียน	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรมรายบุคคล	ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป
2. ประเมินจากการทำชิ้นงาน	แบบประเมินการทำชิ้นงาน	ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป
3. การสังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	แบบประเมินการสังเกต พฤติกรรมรายบุคคล	ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

9. บันทึกหลังการสอน

ข้อคิดเห็น.....

ปัญหา

ข้อเสนอแนะ

แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท ๑๖๑๐๑	ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ บทละครเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ตึกโมยราพ	เวลา ๒๖ ชั่วโมง
เรื่อง คุณค่ารามเกียรติ์ ตอนตึกโมยราพ	เวลา ๑ ชั่วโมง
ชื่อผู้สอน นายชัชวาลล์ ส่ำราญเงิน	วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

๑. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ท ๕.๑.๒ ป.๒/๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายคุณค่าจากบทประพันธ์ของวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนตึกโมยราพได้ (K)

๒. วิเคราะห์บทประพันธ์ของวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนตึกโมยราพได้ (P)

๓. เห็นคุณค่าความสำคัญของวรรณกรรมและวรรณคดีของไทยได้ (A)

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

วรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ เป็นวรรณคดีที่ได้รับอิทธิพลมาจากวรรณกรรมเรื่อง รามายณะ เป็นวรรณกรรมที่มีเนื้อเรื่องที่ค่อนข้างยาว และมีตัวละครภายในเรื่องจำนวนมาก เนื้อเรื่องมีความสนุกสนาน มีวรรณศิลป์ที่งดงามผ่านภาษาการประพันธ์และแฝงข้อคิดไว้กับตัวละครต่าง ๆ

๔. สาระการเรียนรู้

๔.๑ กลุ่มสาระภาษาไทย

๔.๒ เรื่อง คุณค่ารามเกียรติ์ ตอนตึกโมยราพ

๔.๓ บูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นในประเด็น “โขมยชุมชนวัดกก”

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการคิด

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้

๒. รักความเป็นไทย

๗. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน/ร่องรอยแสดงความรู้)

- การเขียนประเด็นศึกษาส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมลงสมุดเรียนภาษาไทย

๘. กิจกรรมการเรียนรู้/ขั้นตอนการสอน

ขั้นที่ ๑ เข้าสู่บทเรียน

๑. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนศึกไมยราพ จากนั้นใช้คำถามกระตุ้นความคิดเพื่อให้นักเรียนได้อภิปรายเกี่ยวกับวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์กับบริบทของชุมชนวัดกกตั้งนี้

- นักเรียนรู้หรือไม่ว่ารามเกียรติ์ปัจจุบันนิยมใช้กับการแสดงใด
- นักเรียนคิดว่าวัฒนธรรมของชุมชนวัดกกมีความเกี่ยวข้องกับวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์หรือไม่

๒. ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้และเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนเกี่ยวกับคุณค่าของรามเกียรติ์ ตอนศึกไมยราพ

ขั้นที่ ๒ แลกเปลี่ยนเรียนรู้

๓. นักเรียนและครูร่วมกันศึกษาความรู้จากหนังสือเรียนวรรณคดีและวรรณกรรม ป.๖ และฟังการบรรยายประกอบด้วยสื่อ Powerpoint

ขั้นที่ ๓ นำสู่นเนื้อหา

๔. นักเรียนและครูร่วมกันชมคลิปการแสดงโขนของชมรมศิษย์โขนวัดกก และร่วมกันวิเคราะห์ถึงการแสดงในประเด็นต่าง ๆ เช่น จากการแสดงข้างต้นนักเรียนพบตัวละครใดในการแสดงบ้าง นักเรียนคิดว่าจากคลิปข้างต้นเป็นการแสดงโขนในตอนใด ทำให้นักเรียนจึงคิดว่าเป็นตอนดังกล่าว เป็นต้น

ขั้นที่ ๔ นำพาปฏิบัติ

๕. ครูขออาสา/ส่วมตัวแทนนักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับชมศิลปการแสดงโขนของชมรมศิษย์โขนวัดกก ในประเด็นที่ส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมในประเด็นที่ว่า “นักเรียนมีวิธีสืบสาน/แนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมของชุมชนในเรื่อง การแสดงโขนอย่างไรบ้าง”

ขั้นที่ ๕ วัดและประเมินผล

๖. นักเรียนเขียนประเด็นศึกษาที่ส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมในประเด็นที่ว่า “นักเรียนมีวิธีสืบสาน/แนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมของชุมชนในเรื่อง การแสดงโขนอย่างไรบ้าง” ลงสมุดเรียนและนำส่งผู้สอนท้ายคาบเรียนนักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายสรุปความรู้เกี่ยวกับคุณค่าของรามเกียรติ์ ตอนศึกไมยราพ อภิปรายร่วมกันถึงข้อคิดที่ได้รับจากเนื้อเรื่อง และแสดงความคิดเห็นร่วมกันในชั้นเรียนเกี่ยวกับการนำเรื่องดังกล่าวไปพัฒนาสังคมในปัจจุบันได้อย่างไร และการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีได้อย่างไร

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- หนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
 - สื่อการสอน Powerpoint
 - คลิปการแสดงโขน โดยชมรมศิษย์โขนวัดกก ณ เมรุชั่วคราว วัดเลา
- จาก <https://www.youtube.com/watch?v=zLMTAxfKMBs&t=๒๒๑๘>

QR CODE สื่อการสอน

๑๐. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑. อธิบายคุณค่าจากบทประพันธ์ของวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนศึกโมราพได้ (K)	ประเมินจากตรวจภาระงาน/ชิ้นงาน	ภาระงาน/ชิ้นงาน	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
๒. วิเคราะห์บทประพันธ์ของวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนศึกโมราพได้ (P)	ประเมินจากตรวจภาระงาน/ชิ้นงาน	ภาระงาน/ชิ้นงาน	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
๓. เห็นคุณค่าความสำคัญของวรรณกรรมและวรรณคดีของไทยได้ (A)	สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการทำงาน	แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์

แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท ๑๖๑๐๑	ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สุกษัตริ์สอนหญิง	เวลา ๒๗ ชั่วโมง
เรื่อง รังสรรค์แผนผังโรงเรียน	เวลา ๑ ชั่วโมง
ชื่อผู้สอน นายชัชวาลย์ สำราญเงิน	วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

๑. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ป.๖/๗ อธิบายความหมายของข้อมูลจากการอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิและกราฟ

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิและกราฟได้ (K)
๒. อ่านและเขียนแผนผัง แผนที่ของโรงเรียนได้ (P)
๓. เห็นคุณค่าความสำคัญของหลักการอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิและกราฟได้ (A)

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิและกราฟ นับเป็นทักษะหนึ่งที่ทุกคนควรทราบ เนื่องจากปัจจุบันการสื่อสารในชีวิตประจำวันไม่เพียงแต่ผ่านการพูดและการเขียนเท่านั้น แต่ยังมีอาศัยทักษะการสื่อสารผ่านสัญลักษณ์ต่าง ๆ ดังนั้นเราจึงควรทราบความหมายและอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิและกราฟได้

๔. สาระการเรียนรู้

- ๔.๑ กลุ่มสาระภาษาไทย
- ๔.๒ เรื่อง รังสรรค์แผนผังโรงเรียน
- ๔.๓ บูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นในประเด็น “แผนผังของโรงเรียน”

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มุ่งมั่นในการทำงาน
๒. รักความเป็นไทย

๗. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน/ร่องรอยแสดงความรู้)

- งานกลุ่มวาดภาพแผนผังโรงเรียน

๔. กิจกรรมการเรียนรู้/ขั้นตอนการสอน

ขั้นที่ ๑ เข้าสู่บทเรียน

๑. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการอ่านแผนผังผ่านกิจกรรม “พาเพื่อนเยือนบ้าน” โดยให้ตัวแทนนักเรียนบอกเส้นทางการเดินทางจากโรงเรียนไปบ้านของตนเอง และใช้คำถามกระตุ้นความคิด ดังนี้

- จากการทำกิจกรรมการเดินทางของเพื่อนนักเรียนเข้าใจสิ่งที่เพื่อนบอกหรือไม่ เพราะเหตุใด
- นอกจากวิธีการบอกเส้นทางด้วยวิธีการพูดแล้วเรายังสามารถใช้วิธีใดในการบอกเส้นทางอีกได้บ้าง

๒. ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้และเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนเกี่ยวกับการอ่านแผนผัง

ขั้นที่ ๒ แลกเปลี่ยนเรียนรู้

๑. นักเรียนและครูร่วมกันศึกษาความรู้จากหนังสือเรียนหลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ป.๖ และฟังการบรรยายประกอบด้วยสื่อ Powerpoint

ขั้นที่ ๓ นำสู่เนื้อหา

๔. ให้นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ ๗-๘ คน เพื่อเตรียมตัวทำกิจกรรมกลุ่ม “สร้างแผนผังรวมพลังความคิด” โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมกลุ่ม ดังนี้ ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด ปากกา สี และให้นักเรียนลงไปเตรียมตัวทำกิจกรรมที่บริเวณลานธรรมของโรงเรียน

ขั้นที่ ๔ นำพาปฏิบัติ

๕. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแยกย้ายกันวาดแผนผังโรงเรียนวัดกก ตามจุดที่กำหนด ๑ จุด ได้แก่ ๑) บริเวณหน้าเสาธง ๒) บริเวณลานธรรม ๓) บริเวณสนามหน้าเวที โดยให้เวลาตามจุดที่กำหนดที่ละ ๕ นาที โดยจะมีสัญญาณกริ่งดัง ๑ ครั้งเมื่อเหลือเวลา ๑ นาที และดัง ๒ ครั้งเมื่อหมดเวลาและต้องเปลี่ยนไปยังจุดถัดไป

ขั้นที่ ๕ วัดและประเมินผล

๖. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มนำแผนผังโรงเรียนที่วาดขึ้นมาแสดงหน้าชั้นเรียน จากนั้นให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงแผนผังโรงเรียนของแต่ละกลุ่มว่ากลุ่มใดมีความสมบูรณ์มากที่สุด

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- หนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
- สื่อการสอน Powerpoint
- ใบงานกลุ่ม "รังสรรค์แผนผังโรงเรียน"

QR CODE สื่อการสอน

๑๐. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑. บอกหลักการอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิและกราฟได้ (K)	ประเมินจากการทำงานกลุ่ม	ภาระงาน/ชิ้นงานกลุ่ม	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
๒. อ่านและเขียนแผนผัง แผนที่ของโรงเรียนได้ (P)	ประเมินจากการทำงานกลุ่ม	ภาระงาน/ชิ้นงานกลุ่ม	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
๓. เห็นคุณค่าความสำคัญของการอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิและกราฟได้ (A)	สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการทำงาน	แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์

แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท ๑๖๑๐๑	ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สุภาษิตสอนหญิง	เวลา ๒๗ ชั่วโมง
เรื่อง ศึกษาข้อมูลสำหรับการพูดโน้มน้าวใจ	เวลา ๑ ชั่วโมง
ชื่อผู้สอน นายชัชวีสร์ สาราญเงิน	วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

๑. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๓.๓ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึก ในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

ท ๓.๓ ป.๖/๗ พูดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายหลักการพูดโน้มน้าวใจได้ (K)
๒. พูดโน้มน้าวใจตามประเด็นที่กำหนดได้ (P)
๓. เห็นคุณค่าความสำคัญของการพูดโน้มน้าวใจในชีวิตประจำวันได้ (A)

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การพูดโน้มน้าวใจ เป็นการพูดหรือเชิญชวนให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกคล้อยตามหรือเกิดกำลังใจในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งการพูดโน้มน้าวใจนี้ผู้พูดต้องอาศัยการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ

๔. สาระการเรียนรู้

- ๔.๑ กลุ่มสาระภาษาไทย
- ๔.๒ เรื่อง ศึกษาข้อมูลสำหรับการพูดโน้มน้าวใจ
- ๔.๓ บูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นในประเด็น “ข้อมูลเกี่ยวกับวัดกก”

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้
๒. รักความเป็นไทย

๗. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน/ร่องรอยแสดงความรู้)

- การพูดโน้มน้าวใจในประเด็น “มีคฤหบดีน้อยร้อยวาจา”

๘. กิจกรรมการเรียนรู้/ขั้นตอนการสอน

ขั้นที่ ๑ เข้าสู่บทเรียน

๑. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการพูดโน้มน้าวใจ โดยให้นักเรียนจับคู่เพื่อเตรียมพร้อมต่อการทำกิจกรรม และให้คำถามกระตุ้นความคิดให้นักเรียนได้ร่วมอภิปราย ดังนี้

- นักเรียนคิดว่า การที่จะพูดโน้มน้าวใจให้สำเร็จได้นั้นต้องคำนึงถึงสิ่งสำคัญใดบ้าง

(แนวคำตอบ : การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพูด การศึกษาหาข้อมูล การจัดลำดับเนื้อหาที่จะพูด ฯลฯ)

๒. ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้และเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนเกี่ยวกับการพูดโน้มน้าวใจ

ขั้นที่ ๒ แลกเปลี่ยนเรียนรู้

๓. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายถึงบทเรียนเกี่ยวกับการพูดโน้มน้าวใจในประเด็นต่าง ๆ เช่น หลักในการพูดโน้มน้าวใจ ข้อปฏิบัติในการพูดโน้มน้าวใจ โครงสร้างหลักในการพูดโน้มน้าวใจ

ขั้นที่ ๓ นำสู่เนื้อหา

๔. นักเรียนและครูเตรียมตัวไปศึกษาข้อมูลสำหรับการพูดโน้มน้าวใจนอกห้องเรียน โดยศึกษาข้อมูลของสถานที่ ณ วัดกก โดยครูแจกกระดาษสำหรับให้นักเรียนได้จดบันทึกข้อมูลสำคัญคู่ละ ๑ แผ่น

ขั้นที่ ๔ นำพาปฏิบัติ

๕. นักเรียนและครูร่วมกันฟังการบรรยายจากวิทยากรเกี่ยวกับข้อมูลของวัดกกในประเด็นต่าง ๆ เช่น ประวัติและความเป็นมาของวัดกก จิตรกรรมที่ขึ้นชื่อของวัดกก เป็นต้น และทำการจดบันทึกข้อมูลสำคัญเพื่อนำมาใช้ในการทำกิจกรรมในการพูดโน้มน้าวใจ

ขั้นที่ ๕ วัดและประเมินผล

๖. ให้นักเรียนแต่ละคู่ร่วมทำกิจกรรมการพูดโน้มน้าวใจในประเด็น “มัสยิดสุเหร่าวัดน้อยร้อยวาจา” โดยให้นักเรียนพูดโน้มน้าวใจหรือเชิญชวนให้ผู้คนที่มาร่วมอนุรักษ์ ทำนุบำรุงศาสนาที่วัดกกของชุมชนเรา โดยใช้ข้อมูลที่ได้รับการฟังวิทยากรบรรยายมาใช้ในการพูดโน้มน้าวใจผู้ฟัง ให้เกิดอารมณ์คล้อยตาม

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- หนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
- สื่อการสอน Powerpoint
- แหล่งเรียนรู้ ณ วัดกก

QR CODE สื่อการการสอน

๑๐. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑. อธิบายหลักการพูดโน้มน้าวใจได้ (K)	สังเกตจากการมีส่วนร่วม ในชั้นเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
๒. พูดโน้มน้าวใจตามประเด็นที่กำหนด ได้ (P)	สังเกตจากการมีส่วนร่วม ในชั้นเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์
๓. เห็นคุณค่าความสำคัญของการพูด โน้มน้าวใจในชีวิตประจำวันได้ (A)	สังเกตจากการมีส่วนร่วม ในชั้นเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	ร้อยละ ๖๐ ผ่านเกณฑ์

แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ ๑

วิชาภาษาไทย (ท ๒๒๑๐๒)	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	เรื่อง การพูดโน้มน้าว	จำนวน ๑ คาบ (๖๐ นาที)
ชื่อผู้สอน นางสาวจิตาภา แก้วพวง		วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

๒. ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

ท ๓.๑ ม. ๒/๔ พูดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ อธิบายข้อควรปฏิบัติในการพูดโน้มน้าวที่ได้ถูกต้อง (K)

๓.๒ พูดโน้มน้าวตรงตามสถานการณ์ได้ถูกต้อง (P)

๓.๓ เห็นความสำคัญของการพูดโน้มน้าว (A)

๔.สาระสำคัญ

การพูดโน้มน้าวเป็นการส่งสารที่มุ่งให้ผู้ฟังมีความคิดเห็นและความรู้สึกคล้อยตามผู้พูดหรือการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ต้องการ การพูดโน้มน้าวเป็นการมุ่งเปลี่ยนความคิดหรือพฤติกรรมของผู้ฟังโดยใช้กลวิธีการพูดของผู้พูดเป็นหลัก หากผู้ฟังรู้สึกต้องการเปลี่ยนความคิดหรือพฤติกรรมเพราะถูกบังคับหรือรำคาญต่อการเข้ามาวุ่นวายของผู้พูดลักษณะดังกล่าวนี้ไม่ถือว่าการพูดโน้มน้าว

๕. สาระการเรียนรู้

๕.๑ กลุ่มสาระ ภาษาไทย

๕.๒ เรื่อง การพูดโน้มน้าวเชิญชวนผู้คนให้มางานลอยกระทงที่วัดกก

๕.๓ บูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น ในประเด็น แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน

๖. กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นการสอน

ขั้นที่ ๑ เข้าสู่บทเรียน

๑. ครูใช้คำถามกระตุ้นความคิดโดยให้นักเรียนช่วยกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร่วมกันว่า นักเรียนคิดว่าการพูดมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตอย่างไรบ้าง เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ ๒ แลกเปลี่ยนเรียนรู้

๑. ครูอธิบายถึงหลักการพูดที่นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จะได้ศึกษาคือ เรื่องการพูดในโอกาสต่าง ๆ โดยมี ๓ หัวข้อ ดังนี้

- การพูดอวยพร
- การพูดโน้มน้าว
- การพูดโฆษณา

๒. ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะได้เรียนในเรื่องการพูดโน้มน้าว และเนื่องจากโรงเรียน วัดกก ได้อยู่ใกล้กับวัดกกซึ่งเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญต่อคนในชุมชน และเนื่องจากจะมีการจัดงานวันลอยกระทง ครูจึงกำหนดให้นักเรียนพูดโน้มน้าวเชิญชวนให้คนมางานลอยกระทงที่วัดกกที่จะจัดขึ้นในวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

๓. ครูให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงประวัติความเป็นมาและความสำคัญของวัดกกร่วมกันและอธิบายให้ความรู้เพิ่มเติม

ขั้นที่ ๓ นำสู่เนื้อหา

๑. ครูอธิบายถึงความสำคัญ ข้อควรคำนึง และข้อควรปฏิบัติในการพูดโน้มน้าวที่ดี โดยให้นักเรียนศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมจากหนังสือเรียนหลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน

ขั้นที่ ๔ นำพาปฏิบัติ

๑. ครูนำเสนอการพูดโน้มน้าวเชิญชวนให้คนมางานลอยกระทงที่วัดกก เพื่อเป็นตัวอย่างให้นักเรียนได้ดูโดยใช้อุปกรณ์ที่เตรียมมาเพิ่มเติมเพื่อความสมบทบาทและน่าสนใจมากขึ้น คือ กระทง ชุดใส่ในงานวันลอยกระทง

๒. ครูสุ่มนักเรียนเพื่อให้ออกมาพูดโน้มน้าวในหัวข้อ การพูดโน้มน้าวเชิญชวนให้คนมางานลอยกระทงที่วัดกก โดยใช้การสุ่มวงล้อจากโปรแกรม Wordwall ซึ่งนักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์เพิ่มเติมจากที่ครูเตรียมมาให้ได้

ขั้นที่ ๕ วัดและประเมิน

๑. นักเรียนนำเสนอการพูดโน้มน้าวในหัวข้อ การพูดโน้มน้าวเชิญชวนให้คนมางานลอยกระทงที่วัดกก จากนั้นร่วมกันสรุปความสำคัญ ข้อควรคำนึง และข้อควรปฏิบัติในการพูดโน้มน้าวที่ดีร่วมกัน

๗. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
๒. วงล้อสุ่มจากโปรแกรม Wordwall
๓. ผ้าขาวม้าและเสื่องานวันลอยกระทง
๔. รูปกระทง

๘. การวัดและการประเมินผล

วิธีการ	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑. อธิบายข้อควรปฏิบัติในการพูดโน้มน้าวที่ดีได้ถูกต้อง (K)	สังเกตการร่วมตอบคำถาม	แบบสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
๒. พูดโน้มน้าวตรงตามสถานการณ์ได้ถูกต้อง (P)	การพูดโน้มน้าว	แบบประเมินการพูดโน้มน้าว	ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
๓. เห็นความสำคัญของการพูดโน้มน้าว (A)	สังเกตการร่วมตอบคำถามและแสดงความคิดเห็น	แบบสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป

ชั้นที่ ๓ นำสู่เนื้อหา

๑. ครูอธิบายถึงประวัติความเป็นมาของกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง และเชื่อมโยงเนื้อหาวรรณคดีเข้ากับบริบทชุมชนในเรื่องการท่องเที่ยวหรือเดินทางชมสิ่งต่าง ๆ โดยถามสิ่งแวดล้อมที่อยู่แถวเขตชุมชนเรา นั่นก็คือชายทะเลเลนบางขุนเทียน

ชั้นที่ ๔ นำพาปฏิบัติ

๑. ครูให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับชายทะเลบางขุนเทียน และเขียนสรุปประวัติความเป็นมาของกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง

ชั้นที่ ๕ วัดและประเมิน

๑. นักเรียนเขียนสรุปประวัติความเป็นมาของกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดงในรูปแบบแผนผังความคิด และสรุปร่วมกันอีกครั้งโดยการตอบคำถามร่วมกันในชั้นเรียน

๗. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
๒. แผ่นรูปภาพชายทะเลบางขุนเทียน
๓. ตัวอย่างรูปภาพสัตว์

๘. การวัดและการประเมินผล

วิธีการ	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑. สรุปประวัติความเป็นมาของกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดงได้ถูกต้อง (K)	สังเกตการร่วมตอบคำถาม	แบบสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
๒. เขียนสรุปประวัติความเป็นมาของกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดงได้ถูกต้อง (P)	เขียนสรุปประวัติความเป็นมา	แบบประเมินชิ้นงาน	ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
๓. เห็นคุณค่าและความสำคัญของกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง (A)	สังเกตการร่วมตอบคำถามและแสดงความคิดเห็น	แบบสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ ๓

วิชาภาษาไทย (ท ๒๒๑๐๒)	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	เรื่อง รู้จักประโยค	จำนวน ๑ คาบ (๖๐ นาที)
ชื่อผู้สอน นางสาวจิตาภา แก้วพวง		วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

๒. ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

๒.๒/๒ วิเคราะห์โครงสร้างประโยคสามัญ ประโยคกรรม และประโยคซ้อน

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกโครงสร้างและส่วนประกอบของประโยคได้ถูกต้อง (K)
๒. วิเคราะห์ส่วนประกอบของประโยคได้ถูกต้อง (P)
๓. เห็นความสำคัญของการวิเคราะห์ส่วนประกอบของประโยค (A)

๔.สาระสำคัญ

ประโยคเป็นข้อความที่มีเนื้อความสมบูรณ์ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ส่วนประกอบของประโยคประกอบด้วย ภาคประธานและภาคแสดง ภาคประธานประกอบด้วย ประธาน ขยายประธาน ส่วนภาคแสดงประกอบด้วย กริยา ขยายกริยา กรรม ขยายกรรม และประโยคที่มี ประธาน กริยา เป็นประโยค ๒ ส่วน ประโยคที่มี ประธาน กริยา กรรม เป็นประโยค ๓ ส่วน

๕. สาระการเรียนรู้

- ๕.๑ กลุ่มสาระ ภาษาไทย
- ๕.๒ เรื่อง ส่วนประกอบของประโยค
- ๕.๓ บูรณาการบริบทชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น ในประเด็น สถานที่สำคัญในชุมชน

๖. กิจกรรมการเรียนรู้ **ขั้นการสอน**

ขั้นที่ ๑ เข้าสู่บทเรียน

๑. ครูให้นักเรียนร่วมกิจกรรมแม่หมอคูดวงเพื่อเป็นการเตรียมพร้อมก่อนเข้าสู่บทเรียน

๒. ครูถามนักเรียนว่า จากการที่นักเรียนเรียนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ นักเรียนยังพอจดจำเนื้อหาที่เรียนได้หรือไม่ โดยครูแจ้งนักเรียนว่า วันนี้เราจะมาเรียนเรื่องนี้นักเรียนเคยได้เรียนผ่านมาแล้ว นั่นก็คือเรื่องประโยคนั้นเอง

ขั้นที่ ๒ แลกเปลี่ยนเรียนรู้

๑. ครูถามคำถามทบทวนความจำของนักเรียน เกี่ยวกับเรื่องชนิดของประโยคที่นักเรียนเคยเรียนมาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ว่ามีชนิดใดบ้าง

ขั้นที่ ๒ แลกเปลี่ยนเรียนรู้

๑. ครูแจ้งนักเรียนว่า ก่อนที่เราจะไปเรียนเรื่องประโยคแต่ละชนิดเราต้องรู้ก่อนว่า ประโยคคืออะไรและมีอะไรเป็นส่วนประกอบบ้าง

๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาข้อความที่กำหนด สังเกตลักษณะของข้อความเหล่านั้น ตัวอย่างแถบข้อความ

โต๊ะสีน้ำตาล

แมวกินปลา

นักเรียนชั้น ม. ๒

ไฟดับ

แล้วร่วมกันสนทนา โดยตอบคำถาม ดังนี้

๒.๑ ข้อความใดที่มีลักษณะเหมือนกัน เพราะเหตุใด

(ตัวอย่างคำตอบ “โต๊ะสีน้ำตาล” และ “นักเรียนชั้น ม. ๒” เหมือนกัน เพราะมีเนื้อความไม่สมบูรณ์ ส่วน “แมวกินปลา” และ “ไฟดับ” เหมือนกัน เพราะมีเนื้อความสมบูรณ์)

๒.๒ ข้อความที่มีเนื้อความไม่สมบูรณ์เรียกว่าอะไร

(ตัวอย่างคำตอบ กลุ่มคำหรือวลี)

๒.๓ ข้อความที่มีเนื้อความสมบูรณ์เรียกว่าอะไร

(ตัวอย่างคำตอบ ประโยค)

๒.๔ นักเรียนจะมีวิธีสังเกตข้อความอย่างไรว่ามีเนื้อความสมบูรณ์หรือไม่

(ตัวอย่างคำตอบ ข้อความที่มีเนื้อความสมบูรณ์จะบอกได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร)

ขั้นที่ ๓ นำสู่เนื้อหา

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันพูดคุยในเรื่องของประโยคว่า ประโยค คือ ถ้อยคำที่มีใจความสมบูรณ์ ประกอบด้วย ภาคประธานและภาคแสดง ตัวอย่างเช่น

- น้องร้องไห้ น้อง เป็นภาคประธาน ร้องไห้ เป็นภาคแสดง

- นักเรียนพูดโน้มน้าวคนให้มางานลอยกระทงที่วัดกก

นักเรียนเป็นภาคประธาน

พูดโน้มน้าวคนให้มางานลอยกระทงที่วัดกก เป็นภาคแสดง

๒. ครูนำลูกบอลเลย์บอลและตะกร้อมาให้นักเรียนดูและช่วยกันวิเคราะห์คำดังกล่าวเพื่อให้แต่งประโยคที่มีใจความสมบูรณ์

ตัวอย่างเช่น

- ฉันเตะตะกร้อ

ครูถามนักเรียนต่อว่านอกจากนักเรียนจะสามารถเล่นวอลเลย์บอลเตะตะกร้อที่บ้าน ที่โรงเรียนได้แล้ว ยังสามารถไปเล่นกีฬาต่าง ๆ ได้ที่ไหนอีกโดยเชื่อมโยงเข้าสู่กับบริบทชุมชนนั้นก็คือศูนย์เยาวชนจอมทอง

๓. ครูอธิบายความสำคัญของศูนย์เยาวชนจอมทองที่เป็นทั้งศูนย์กีฬาและสถานที่ฝึกประสบการณ์ชีวิต ให้กับคนในชุมชนมากมายที่นักเรียนสามารถไปใช้บริการได้ ผ่านสื่อ Power point และคลิปวิดีโอ

๔. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าในประโยคมีทั้งภาคประธานซึ่งประกอบไปด้วย ประธาน ขยายประธาน ส่วนภาคแสดงประกอบด้วย กริยา ขยายกริยา กรรม ขยายกรรม และประโยคที่มี ประธาน กริยา เป็นประโยค ๒ ส่วน ประโยคที่มี ประธาน กริยา กรรม เป็นประโยคที่มี ๓ ส่วน

ขั้นที่ ๔ นำพาปฏิบัติ

๑. ครูให้นักเรียนร่วมวิเคราะห์ประโยคร่วมกัน ผ่านกิจกรรมเกม Wordwall ในเรื่องของประโยค ๒ ส่วน และประโยค ๓ ส่วน

๒. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “หยุดเสียงเพลงเรียงประโยค” โดยให้นักเรียนส่งต่อกล่องเสียงเพลงถ้าเพลงหยุดที่ใครต้องออกมาเรียงประโยคจากคำที่กำหนดให้ถูกต้องตามโครงสร้างของประโยค

ขั้นที่ ๕ วัดและประเมิน

๑. ให้นักเรียนวิเคราะห์ส่วนประกอบของประโยค โครงสร้างของประโยคจากการตอบคำถามในชั้นเรียน และร่วมกิจกรรมการเล่นเกมน

๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องส่วนประกอบของประโยค และโครงสร้างของประโยค

๗. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๒. สื่อ Power point เรื่อง รู้จักประโยค

๓. สื่อกิจกรรมเกมจาก Wordwall

๔. ลูกวอลเลย์บอลและตะกร้อ

๘. การวัดและการประเมินผล

วิธีการ	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑. บอกโครงสร้างและส่วนประกอบของประโยคได้ถูกต้อง (K)	สังเกต การร่วมตอบคำถาม	แบบสังเกต พฤติกรรมในชั้นเรียน	ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
๒. วิเคราะห์ส่วนประกอบของประโยคได้ถูกต้อง (P)	สังเกต การร่วมตอบคำถาม	แบบสังเกต พฤติกรรมในชั้นเรียน	ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
๓. เห็นความสำคัญของการวิเคราะห์ส่วนประกอบของประโยค (A)	สังเกต การร่วมตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็น	แบบสังเกต พฤติกรรมในชั้นเรียน	ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 อัตราส่วน มาตรการส่วน ร้อยละ	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง อัตราส่วน	เวลา 1 ชั่วโมง
วันที่เดือนพ.ศ.....	

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ค 1.1 : เข้าใจความหลากหลายของการแสดงจำนวน ระบบจำนวน การดำเนินการของจำนวนผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการ สมบัติของการดำเนินการ และนำไปใช้

2. ตัวชี้วัด

ค 1.1 ป.6/2 : เขียนอัตราส่วนแสดงการเปรียบเทียบปริมาณ 2 ปริมาณ จากข้อความหรือสถานการณ์โดยที่ปริมาณแต่ละปริมาณเป็นจำนวนนับ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายเกี่ยวกับส่วนผสมการทำผอยทอง (K)
2. นักเรียนสามารถเขียนแสดงการจำแนกส่วนผสมผอยทอง (P)
3. นักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญผลิตภัณฑ์ชุมชน (A)

4. สาระสำคัญ

- 4.1 การเปรียบเทียบ สิ่งสองสิ่ง หรือมากกว่านั้นถึงปริมาณของมัน โดยไม่จำเป็นต้องเป็นหน่วยเดียวกันก็ได้
- 4.2 อัตราส่วนของส่วนผสมของอาหาร

5. สาระการเรียนรู้

- 5.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
- 5.2 เรื่อง อัตราส่วน
- 5.3 บูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นในบริเวณ ในประเด็น ของดีในชุมชน

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 เข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนตอบคำถามนำเข้าสู่บทเรียน ดังนี้
 - นักเรียนคิดว่าชุมชนของเรามีของดีอะไรบ้าง (นักเรียนร่วมกันเสนอข้อมูล)
 - ขนมไทยที่ขึ้นชื่อที่นักเรียนรู้จักมีอะไรบ้าง
 - นักเรียนทราบหรือไม่ว่าผอยทองเป็นของดีของชุมชนของเรา
 - นักเรียนทราบไหมว่าวันนี้เราจะเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องอะไร (ผอยทอง)

ขั้นที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้

2. นักเรียนทบทวนความรู้เรื่องอัตราส่วน โดยใช้คำถามกระตุ้นความคิด ดังนี้
 - นักเรียนสามารถอธิบายอัตราส่วนได้หรือไม่ ว่าเป็นอะไร (อัตราส่วน คือ การเปรียบเทียบสิ่งสองสิ่ง หรือมากกว่านั้นถึงปริมาณของมัน โดยไม่จำเป็นต้องเป็นหน่วยเดียวกันก็ได้)
3. แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 5 กลุ่มๆ กลุ่มละเท่า ๆ กัน
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มปรึกษาในการวางแผนและแบ่งหน้าที่ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับอัตราส่วนผสมของฝอยทอง
5. ตัวแทนนักเรียนในแต่ละกลุ่มแสดงความคิดเห็นสิ่งที่ตัวเองได้ศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อดังนี้
 - ส่วนผสมของฝอยทอง

ขั้นที่ 3 นำสู่เนื้อหา

6. ครูสังเกต และเก็บข้อมูลจากการแสดงความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม หลังจากนั้นให้คำแนะนำเกี่ยวกับส่วนผสมของฝอยทอง ดังนี้
 - ไข่แดงของไข่เป็ด 3 ฟอง
 - ไข่แดงของไข่ไก่ 2 ฟอง
 - กลิ่นดอกมะลิ 1/2 ช้อนชา
 - ใบเตย 1 ใบ
 - น้ำตาลทราย 600 กรัม
 - น้ำเปล่า 400 มล.
 - เทียนอบ 1 ชิ้น

* เป็นส่วนผสมสำหรับรับประทาน 2-3 คน

โดยส่วนผสมของฝอยทอง นักเรียนสามารถเพิ่มเติม หรือลดส่วนผสมตามความคิดเห็นของกลุ่ม

ขั้นที่ 4 นำพาปฏิบัติ

7. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวาดภาพออกแบบโลโก้และสโลแกนของผลิตภัณฑ์ฝอยทอง พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

ขั้นที่ 5 วัดและประเมิน

8. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของกลุ่มตนเอง
9. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้ การเปรียบเทียบ สิ่งสองสิ่ง หรือมากกว่านั้นถึงปริมาณของมัน โดยไม่จำเป็นต้องเป็นหน่วยเดียวกันก็ได้ และอัตราส่วนผสมของฝอยทอง นักเรียนสามารถเพิ่มหรือลดส่วนผสมตามปริมาณที่นักเรียนต้องการในอัตราส่วนที่เหมาะสม หลังจากนั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของผลิตภัณฑ์ของชุมชน

7. สื่อ และแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพพ้อยทอง และส่วนผสม
2. อินเทอร์เน็ต

8. การวัดและประเมินผล

ด้าน	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
1. ความรู้ (K)	- การนำเสนอ	- แบบประเมินผลงาน	นำเสนอผลงานได้ ถูกต้องร้อยละ 60 ขึ้นไป
2. ทักษะ/ กระบวนการ (P)	- ตรวจสอบงาน	แบบประเมินผลงาน	มีผลการประเมิน ระดับพอใช้ขึ้นไป
3. คุณลักษณะที่ พึงประสงค์ (A)	สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล	แบบประเมินพฤติกรรม รายบุคคล	มีผลการประเมิน ระดับดีขึ้นไป

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- คะแนน 9-10 ระดับ ดีมาก
 คะแนน 7-8 ระดับ ดี
 คะแนน 5-6 ระดับ พอใช้
 คะแนน 0-4 ระดับ ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 อัตราส่วน มาตราส่วน ร้อยละ	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง อัตราส่วน	เวลา 1 ชั่วโมง
วันที่เดือนพ.ศ.....	

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ค 1.1 : เข้าใจความหลากหลายของการแสดงจำนวน ระบบจำนวน การดำเนินการของจำนวนผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการ สมบัติของการดำเนินการ และนำไปใช้

2. ตัวชี้วัด

ค 1.1 ป.6/2 : เขียนอัตราส่วนแสดงการเปรียบเทียบปริมาณ 2 ปริมาณ จากข้อความหรือสถานการณ์โดยที่ปริมาณแต่ละปริมาณเป็นจำนวนนับ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายเกี่ยวกับส่วนผสมการทำพายหอม (K)
2. นักเรียนสามารถเขียนแสดงการจำแนกส่วนผสมพายหอม (P)
3. นักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญผลิตภัณฑ์ชุมชน (A)

4. สาระสำคัญ

- 4.1 การเปรียบเทียบ สิ่งสองสิ่ง หรือมากกว่านั้นถึงปริมาณของมัน โดยไม่จำเป็นต้องเป็นหน่วยเดียวกันก็ได้
- 4.2 อัตราส่วนของส่วนผสมของอาหาร

5. สาระการเรียนรู้

- 5.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
- 5.2 เรื่อง อัตราส่วน
- 5.3 บูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นในบริเวณ ในประเด็น ของดีในชุมชน

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 เข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนท่องสูตรคูณแม่ 2, 4, 6, 8, 10

ขั้นที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้

2. นักเรียนทบทวนความรู้เรื่องอัตราส่วน โดยใช้คำถามกระตุ้นความคิด ดังนี้
 - นักเรียนสามารถอธิบายอัตราส่วนได้หรือไม่ ว่าเป็นอะไร (อัตราส่วน คือ การเปรียบเทียบสิ่งสองสิ่ง หรือมากกว่านั้นถึงปริมาณของมัน โดยไม่จำเป็นต้องเป็นหน่วยเดียวกันก็ได้)

3. นักเรียนรวมกลุ่มแล้วร่วมกันตรวจสอบความเรียบร้อยของงานกลุ่ม

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเทียบอัตราส่วนของฝอยทองของกลุ่มตัวเองจากผลงานการออกแบบฝอยทองเมื่อชั่วโมงที่แล้ว

ขั้นที่ 3 นำสู่เนื้อหา

6. ครูยกตัวอย่างเกี่ยวกับอัตราส่วนผสมของฝอยทอง ดังนี้

- ไข่แดงของไข่เป็ด 3 ฟอง
- ไข่แดงของไข่ไก่ 2 ฟอง
- กลิ่นดอกมะลิ $\frac{1}{2}$ ช้อนชา
- ใบเตย 1 ใบ
- น้ำตาลทราย 600 กรัม
- น้ำเปล่า 400 มล.
- เทียนอบ 1 ชิ้น

* เป็นส่วนผสมสำหรับรับประทาน 2 คน

แล้วใช้คำถามกระตุ้นความคิดเทียบอัตราส่วน ดังนี้

- ไข่แดงของไข่เป็ดต่อไข่แดงของไข่ไก่ คืออะไร (3 : 2)
- น้ำตาลทรายต่อน้ำเปล่า คืออะไร (600 : 400)
- ไข่แดงของไข่ไก่ต่อใบเตย คืออะไร (2 : 1)
- เทียนอบต่อไข่แดงของไข่เป็ด คืออะไร (1 : 3)
- กลิ่นดอกมะลิต่อน้ำเปล่า คืออะไร ($\frac{1}{2}$: 400)

ขั้นที่ 4 นำพาปฏิบัติ

7. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเปรียบเทียบอัตราส่วนของฝอยทองสำหรับกิน 4 คน 6 คน 8 คน และ 10 คน โดยครูจะสุ่มให้ว่ากลุ่มไหนจะได้อัตราส่วนสำหรับกี่คน แล้วให้จับคู่เปรียบเทียบอัตราส่วนให้ได้กลุ่มละ 5 คู่

ขั้นที่ 5 วัดและประเมิน

8. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของกลุ่มตนเอง

9. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้ การเปรียบเทียบ สิ่งสองสิ่ง หรือมากกว่านั้นถึงปริมาณของมัน โดยไม่จำเป็นต้องเป็นหน่วยเดียวกันก็ได้ และอัตราส่วนผสมของฝอยทอง นักเรียนสามารถเพิ่มหรือลดส่วนผสมตามปริมาณที่นักเรียนต้องการในอัตราส่วนที่เหมาะสม หลังจากนั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของผลิตภัณฑ์ของชุมชน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 อัตราส่วน มาตรการส่วน ร้อยละ

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง อัตราส่วน

เวลา 1 ชั่วโมง

วันที่เดือนพ.ศ.....

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ค 1.1 : เข้าใจความหลากหลายของการแสดงจำนวน ระบบจำนวน การดำเนินการของจำนวนผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการ สมบัติของการดำเนินการ และนำไปใช้

2. ตัวชี้วัด

ค 1.1 ป.6/2 : เขียนอัตราส่วนแสดงการเปรียบเทียบปริมาณ 2 ปริมาณ จากข้อความหรือสถานการณ์โดยที่ปริมาณแต่ละปริมาณเป็นจำนวนนับ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายเกี่ยวกับส่วนผสมการทำผอยทอง (K)
2. นักเรียนสามารถเขียนแสดงการจำแนกส่วนผสมผอยทอง (P)
3. นักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญผลิตภัณฑ์ชุมชน (A)

4. สาระสำคัญ

- 4.1 การเปรียบเทียบ สิ่งสองสิ่ง หรือมากกว่านั้นถึงปริมาณของมัน โดยไม่จำเป็นต้องเป็นหน่วยเดียวกันก็ได้
- 4.2 อัตราส่วนของส่วนผสมของอาหาร

5. สาระการเรียนรู้

- 5.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
- 5.2 เรื่อง อัตราส่วน
- 5.3 บูรณาการบริบทชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่นในบริเวณ ในประเด็น ของดีในชุมชน

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 เข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนท่องสูตรคูณแม่ 5, 7, 9, 11, 3 ได้มาโดยวิธีการลุ่มของครู

ขั้นที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้

2. นักเรียนทบทวนความรู้เรื่องอัตราส่วน โดยใช้คำถามกระตุ้นความคิด ดังนี้

- นักเรียนสามารถอธิบายอัตราส่วนได้หรือไม่ ว่าคืออะไร (อัตราส่วน คือ การเปรียบเทียบสิ่งสองสิ่ง หรือมากกว่านั้นถึงปริมาณของมัน โดยไม่จำเป็นต้องเป็นหน่วยเดียวกันก็ได้)

3. นักเรียนพิจารณาอัตราส่วนผสมของฝอยทอง โดยใช้คำถามกระตุ้นความคิด ดังนี้
 - ถ้าใช้ไข่แดงเปิด 3 ฟอง และไข่แดงไก่ 2 ฟอง สำหรับกิน 2 คน สามารถเขียนอัตราส่วนไข่แดงเปิดต่อไข่แดงไก่ได้อย่างไร (3 : 2)

ขั้นที่ 3 นำสู่เนื้อหา

6. นักเรียนพิจารณาแถบโจทย์ปัญหาเกี่ยวกับอัตราส่วน แล้วแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ดังนี้

สูตรการทำฝอยทองของครูไพริน มีอัตราส่วนของไข่เปิดต่อไข่ไก่ เป็น 5 : 2 เป็นอัตราส่วนสำหรับรับประทาน 2 คน จงหาอัตราส่วนของไข่เปิดต่อไข่ไก่สำหรับ 10 คน

วิธีคิด รับประทาน 2 คน ไข่ไข่เปิด 5 ฟอง

$$\text{รับประทาน 10 คน ไข่ไข่เปิด } \frac{10 \times 5}{2} = 25 \text{ ฟอง}$$

ไข่ไข่เปิด 25 ฟอง

รับประทาน 2 คน ไข่ไข่ไก่ 2 ฟอง

$$\text{รับประทาน 10 คน ไข่ไข่เปิด } \frac{10 \times 2}{2} = 10 \text{ ฟอง}$$

ไข่ไข่เปิด 10 ฟอง

ดังนั้น อัตราส่วนของไข่เปิดต่อไข่ไก่สำหรับ 10 คน เท่ากับ 25 : 10

ขั้นที่ 4 นำพาปฏิบัติ

7. นักเรียนทำใบงานเรื่อง อัตราส่วนของอาหาร

ขั้นที่ 5 วัดและประเมิน

9. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้ การเปรียบเทียบ สิ่งสองสิ่ง หรือมากกว่านั้นถึงปริมาณของมัน โดยไม่จำเป็นต้องเป็นหน่วยเดียวกันก็ได้ และอัตราส่วนผสมของฝอยทอง นักเรียนสามารถเพิ่มหรือลดส่วนผสมตามปริมาณที่นักเรียนต้องการในอัตราส่วนที่เหมาะสม หลังจากนั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของผลิตภัณฑ์ของชุมชน

7. สื่อ และแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพฝอยทอง และส่วนผสม
2. อินเทอร์เน็ต

8. การวัดและประเมินผล

ด้าน	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
1. ความรู้ (K)	- การนำเสนอ	- แบบประเมินผลงาน	นำเสนอผลงานได้ ถูกต้องร้อยละ 60 ขึ้นไป
2. ทักษะ/ กระบวนการ (P)	- ตรวจใบงาน	แบบประเมินผลงาน	มีผลการประเมิน ระดับพอใช้ขึ้นไป
3. คุณลักษณะที่ พึงประสงค์ (A)	สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล	แบบประเมินพฤติกรรม รายบุคคล	มีผลการประเมิน ระดับดีขึ้นไป

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- คะแนน 9-10 ระดับ ดีมาก
 คะแนน 7-8 ระดับ ดี
 คะแนน 5-6 ระดับ พอใช้
 คะแนน 0-4 ระดับ ปรับปรุง

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวจิรภรณ์ กิจเจริญ
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2537 วท.บ (ภูมิศาสตร์) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
	พ.ศ. 2548 ศ.บ (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
	พ.ศ. 2560 ศึกษาต่อปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

